

РОБЕРТ ВАН ХЮЛИК

СКЕЛЕТ ПОД КАМБАНАТА

Част 10 от „Китайски загадки“

Превод от английски: Явор Въжаров, 1987

chitanka.info

(img:Image20.gif)

КАРТА НА ПУЯН

1. Трибунал: А — Съдебна зала В — Лична резиденция на съдията С — Приемна зала
2. Военен гарнизон
3. Храм на бога на града
4. Храм на Конфуцин
5. Храм на бога на войната
6. Кула на барабана
7. Кула на камбаната
8. Затвор
9. Площадка за екзекуции
10. Улица на полумесеца
11. Къща на госпожа Лян
12. Храм на всеобятното милосърдие
13. Чифлик на Лин Фан
14. Храм на отвъдното проникновение
15. Къща на Лин Фан
16. Канал
17. Къща на генерал Бао
18. Къща на съдията Ван
19. Къща на водача на гилдия Лин
20. Къща на водача на гилдия Хуан
21. Ресторант „Павилион на морския жерав“
22. Рибен пазар

ГЛАВА ПЪРВА

СТРАННИТЕ ПРЕЖИВЯВАНИЯ НА ЕДИН КОЛЕКЦИОНЕР В АНТИКВАРЕН МАГАЗИН; СЪДИЯТА ДИ ПОЕМА УПРАВЛЕНИЕТО НА ПУЯН

Съдията е длъжен да бъде майка и баща на хората, да насърчава честните и добрите, болните и старите да подпомага.

Макар и да отсъжда строги наказания, не да поправя — да предотвратява, е дългът му.

Изминаха шест години, откак се оттеглих от преуспяващата фирма за търговия на чай, останала наследство от баща ми, и се уединих на спокойствие във вилата си отвъд източната градска порта. Тук най-сетне намерих време да се отдам изцяло на любимите си занимание — колекциониране на предмети, свързани с извършването и разкриването на различни престъпления.

Тъй като славната ни династия Мин беше въдворила ред и спокойствие в империята, насилията и престъпленията в наши дни бяха станали рядкост и аз бързо стигнах до извода, че ако искам да се сдобия със сведения за разни тайнствени злодеяния и остроумното им разгадаване от прозорливи управители-съдии, трябва да се обърна към миналото. Увлечен от интересните си проучвания, с течение на годините неусетно събрах забележителна колекция от автентични документи, отнасящи се до прочути криминални дела, оръжия, използвани за жестоки убийства, стари инструменти за извършване на обири и многобройни други реликви, свързани с историята на престъпността.

Една от най-скъпоценните ми придобивки беше съдийско чукче^[1] — продълговато парче от черно сандалово дърво, —

принадлежало преди много столетия на съдията Ди, нашия прославен майстор на съдебните разкрития. Върху чукчето бяха гравирани стиховете, цитирани по-горе. Според запазените писмени документи съдията Ди винаги го е използвал, когато е оглавявал заседанията на трибунала, за да му напомня то за неговите свещени задължения към държавата и народа.

Цитирам стиховете по памет, защото вече не разполагам с това чукче. Ужасното премеждие, което преживях това лято преди около два месеца, ме накара да изоставя завинаги криминологичните си проучвания и да се разделя с цялата си колекция от реликви, свързани с кървави злодеяния от миналото. Сега съм се захванал да колекционирам предмети от сиво-зелен порцелан и намирам това спокойно занимание във висша степен подходящо за моята поначало миролюбива- природа.

Има обаче още нещо, което трябва да сторя, преди действително да заживея спокойно: да се отърва от всички натрапчиви спомени, които и до днес смущават съня ми. За да се освободя от постоянните кошмари, ми е необходимо да споделя странните загадки, разбудени пред мене по един тъй тайнствен начин. Тогава — и само тогава — ще мога да забравя завинаги страшната преживелица, която ме разтърси жестоко и ме доведе до ръба на безумието.

Днес, в тази изключително хубава есенна утрин, седях в изисканата си градинска беседка и се любувах на грацията на моите две любими наложници, които подреждаха хризантеми с нежните си ръце. Сред тази ведро и спокойна обстановка се осмелих най-сетне да върна мислите си назад към оня съдбовен ден.

Деветият ден от осмата луна ще остане завинаги запечатан в паметта ми. Беше късно следобед. Още по пладне приличаше жестоко, а по-късно зноят дори се усили. През целия ден се усещах угнетен и неспокоен и най-после реших да се поразходя с паланкина си. Когато носачите ме запитаха къде искам да отида, без да се замисля, им казах да ме отнесат в антикварния магазин на Лиу.

Този магазин носи гръмкото название „Златният дракон“ и се намира срещу храма на Конфуций. Собственикът Лиу е алчен мошеник, но с положителност си разбира от работата и често ми намира интересни антикварни рядкости, свързани с извършването и

разкриването из различни престъпления. Прекарвал съм много щастливи часове в този пълен с любопитни вещи магазин.

Когато влязох, заварих само помощника на Лиу. Тон ми каза, че господарят му не се чувствувал добре — бил на горния етаж в стаята, където държеше най-ценните си предмети. Намерих го там в кисело настроение. Оплакваше се от главоболие. Беше затворил кепенците на прозорците с надеждата да се спаси от задушаващата жегата. В полумрака познатата стая ми се стори чужда и враждебна и понечих да си тръгна на часа. Но като си помислих за горещината навън, реших да поостана и да помоля Лиу да ми покаже някои неща. И така, седнах в широкото кресло и енергично размахвах пред лицето си ветрилото от щъркелови пера.

Лиу измърмори нещо в смисъл, че няма интересни неща за показване. След като лениво се поогледа наоколо, измъкна от един ъгъл огледало, прикрепено към лакирана с червен лак подставка, и го сложи на масата пред мене.

Когато забърса прахта, видях, че това е най-обикновено огледало от полирано сребро, монтирано върху квадратна кутия. Такива огледала използват висшите чиновници, за да нагласяват на главите си служебните копринени шапки. Ако се съдеше по ситните пукнатини, които покриваха лакираната рамка, предметът беше доста стар. Но, общо взето, беше съвсем обикновен и нямаше стойност за един колекционер.

Внезапно обаче погледът ми се спря на една редица от дребни йероглифи, инкрустирани със сребро по продължение на рамката. Наведох се напред и прочетох:

„Собственост на служебната резиденция на Ди, Пуян“

Едва успях да потисна възклицанието на изненада и радост. Защото това огледало е могло да бъде притежание само на славния съдия Ди и на никой друг! Спомних си, че според запазените древни писмена по време на службата си в Пуян съдията Ди е разнищил с необикновена вещина най-малко три тайнствени престъпления. Само че за жалост подробностите около тези негови подвизи не бяха стигнали до наши дни. Тъй като фамилията Ди не се среща често, беше сигурно, че това огледало е принадлежало именно на съдията Ди.

Изведнъж се оживих. Вътрешно благослових невежеството на Лиу, което му беше попречило да разпознае тази безценна реликва,

спомен за един от най-великите детективи, живели някога в Китай.

Придадох си равнодушен вид, настаних се обратно в креслото и помолих Лиу да ми донесе чаша чай. Щом той слезе долу, скочих и наведен над огледалото, започнах нетърпеливо да го изучавам. Като дръпнах чекмеджето на кутията, видях в него сдиплена съдийска шапка от черна коприна.

Разгънах внимателно прогнилия плат. От диплите му се посипа ситен прах. Тук-там шапката бе проядена от молците, но още не се беше разпаднала. С благоговение я поех в треперещите си ръце. С тази именно шапка великият съдия Ди беше ръководил заседанията на трибунала!

Само великото Небе знае какъв греховен порив ме накара да вдигна тази скъпоценна реликва и да я поставя на собствената си недостойна глава. Погледнах се в огледалото, за да видя как ми стои. Тъй като с годилите полираната повърхност на огледалото беше потъмняла, тя отрази само една мрачна сянка. Но изведнъж сянката придоби определена форма. Видях съвсем непознато, изпито лице, което ме гледаше с пламтящи очи.

В същия миг в ушите ми отекна оглушителен гръм, всичко потъмня, стори ми се, че пропадам в бездънна пропаст. Загубих представа за време и място.

По едно време осъзнах, че плувам през гъсти облаци, които постепенно придобиваха човешки очертания. Съзрях смътния силует на голо момиче. Някакъв мъж, чието лице не можех да видя, грубо се опитваше да го насили. Исках да се притека на помощ, но не можех да помръдна. Исках да извикам, но от устата ми не излизаше никакъв звук. И тогава преминах през безкраен низ от преживявания, които караха косата ми да настръхва. Бях ту безпомощен наблюдател, гу изтезавана жертва.

Когато започнах бавно да потъвам в мъртвата, зловонна вода на някакво блато, на помощ ми се притекоха две миловидни девойки, които смътно ми напомниха за моите две любими наложници. Но точно когато се готвех да се вкопча в протегнатите им ръце, мощна вълна ме отхвърли встрани. Люшна ме разпенен водовъртеж. Попаднах в средата му и той започна бавно да ме всмуква надолу. Озовах се в някакво тъмно и тясно пространство, където една смазваща тежест ме притисна с безпощадна сила. Правех отчаяни

усилия да се измъкна изпод нея. но околоръст пръстите ми напипваха само гладка желязна стена.

Тъкмо когато бях вече на път да се задуша, тежестта освободи гърдите ми и аз жадно ги напълних със свеж въздух. Но когато се опитах да помръдна, ужасен разбрах, че съм прикован към пода с вързани ръце и крака. Китките и глезените ми бяха впримчени в дебели въжета, чиито краища се губеха в сивата мъгла наоколо. Почувствувах, че въжетата се изопват. Мъчителна болка прониза четирите ми крайника. Сърцето ми се сви от неописуем ужас. Усещах, че тялото ми бавно се разкъсва на парчета. Започнах да крещя. Агонизирах.

(img:Image21.gif)

СТРАННА ПРЕЖИВЕЛИЦА В АНТИКВАРНИЯ МАГАЗИН

И тогава се събудих.

Лежах на пода в стаята на Лиу, облян в студена пот. Лиу беше коленичил край мене и ме викаше по име с уплашен глас. Старата съдийска шапка бе паднала от главата ми и лежеше на пода между отломките на счупеното огледало.

Подпомогнат от Лиу, аз се надигнах и се отпуснах в креслото. Тресеше ме. Лиу бързо поднесе към устните ми чаша чай. Каза, че щом слязъл Долю да вземе чайника, се чула гръмотевица и завалял пороен дъжд. Тон се втурнал нагоре да притегне кепенците и ме намерил проснат на пода.

Дълго време не отроних дума и само бавно сърбах ароматичния чай. После излъгах Лиу, че понякога получавам внезапни припадъци, и го помолих да се разпоредя да приготвят паланкина ми. Отнесоха ме до дома в проливния дъжд. Въпреки че носачите бяха покрили паланкина с импрегниран плат, когато пристигнахме, бях мокър до кости.

Легнах си веднага. Чувствувах се напълно изтощен. Глацага ми щеше да се пръсне от болка. Силно обезпокоена, Първата ми жена повикала домашния лекар. Когато дошъл, той ме заварил да бълнувам.

Лежах тежко болен в продължение на шест седмици. Първата ми жена твърди, че окончателното ми оздравяване се дължи изцяло на нейните горещи молитви и ежедневно кадене на благовонни в храма на бога на медицината. Но аз го отдавам по-скоро на безпределната

преданост на двете ми наложници, които се редуваха да бдят кран леглото ми и да ми дават от лекарствата, предписани от учения доктор.

Когато се пооправих достатъчно, за да мога да сядам, Докторът ме попита какво се е случило в магазина на Лиу. Тъй като няхах желание да си спомням за страшните си преживелици, казах му само, че внезапно ми е прилошало. Той ме изгледа недоверчиво, но се въздържа от повече въпроси. Преди да си тръгне, подхвърли, че такива пристъпи на злокачествено мозъчно възпаление често се причиняват от съприкосновение със стари предмети, свързани с насилствена смърт. Те излъчвали пагубна сила, която можела опасно да увреди разсъдъка на влезлия в твърде близък контакт с тях.

Щом проникателният лекар си отиде, наредих незабавно да повикат иконома ми. Казах му да опакова цялата ми колекция в четири големи сандъка и да я приготви за изпращане на чичото на Първата ми жена, който се казваше Хуан. Въпреки че Първата ми жена никога не се уморяваше да го превъзнася, този чичо Хуан всъщност беше един подъл, противен човек, който много обичаше да забърква свади. Съчиних едно любезно писмо, в което то уверявах, че искам да му подаря цялата си криминологична колекция като скромнен израз на дълбокото си уважение към широките му познания по всички въпроси, свързани с гражданското и наказателното право. Тук му е мястото да добавя, че питаех дълбока омраза към чичо Хуан още от времето, когато той, хващайки се за буквата на закона, успя да ми отмъкне един много ценен парцел земя. От сърце се надявам, че като разглежда колекцията ми, един ден и той ще влезе в твърде близък досег с някоя от тези ужасни реликви и ще бъде подхвърлен на същите потресаващи преживявания, които сполетяха и мене в антикварния магазин на Лиу.

Ще се опитам да разкажа в логична последователност цялата история, преживяна от мен по време на кратките мигове, докато шапката на съдията Ди е била на главата ми. Ще оставя на снизходителния читател сам да реши доколко трите стари престъпления са били извършени действително така, както ми се представиха по време на необичайния ми припадък, и доколко подробностите са плод на моето измъчено от треска въображение. Не съм си правил труда да сравнявам виденията си с историческите документи. Защото, както споменах по-горе, вече съм изоставил напълно проучванията си върху историята на престъпността. Тази

злокобна тема сега не представлява никакъв интерес за мене. Чувствувам се щастлив с новото си увлечение — да колекционирам изящни изделия от сиво-зелен порцелан от времето на династията Сун.

Късно вечерта на първия ден от службата си в Пуян — неговото ново местоназначение — съдията Ди все още седеше в личния си кабинет до съдебната зала на трибунала, увлечен в проучването на околийската архива. Два големи бронзови свещника горяха на писалището, отрупано със счетоводни книги и документи. Трепкащата светлина играеше върху диплите на мантията от зелен брокат и лъскавата черна копринена шапка на съдията. От време на време той подръпваше разкошната си черна брада или поглаждаше дългите бакенбарди, които висяха от бузите му, но почти не отклоняваше поглед от книгата пред себе си.

Срещу него на по-малко писалище седеше Хун Лян — неразделен спътник на съдията — и подреждаше папки със съдебни дела. Той беше мършав, застаряващ мъж с бели мустаци и тънка козя брадичка, облечен в избелял кафяв халат и с кръгла шапчица, прилепнала към главата. Хун си мислеше, че наближава полунощ. От време на време поглеждаше крадешком към високата, широкоплещеста фигура зад другото писалище. Самият той си беше подремнал добре следобед, но съдията не бе подгънал крак през целия ден. Въпреки че познаваше железния организъм на господаря си, Хун започваше да се безпокои.

Навремето, когато беше слуга при бащата на съдията, Хун често бе носил малкия Ди на ръце. После, когато младежът замина за столицата, за да завърши образованието си, Хун отиде с него. Придружи го и в провинцията, където изпратиха младия му господар на работа. Пуян беше третото място, където Ди бе назначен на служба като околийски управител и съдия. През цялото това време в лицето на Хун той бе имал доверен приятел и съветник. С него съдията бе свикнал да обсъжда открито всички служебни и лични въпроси и често получаваше полезни съвети. За да му даде официален ранг, той го бе назначил за инспектор в трибунала, поради което всички неизменно го наричаха „инспектора Хун“.

Като огледа купчината документи, Хун си помисли за напрегнатия ден, прекаран от съдията. Сутринта, когато пристигна в Пуян със свитата си — жените, децата и слугите, — Ди незабавно

отиде в приемната зала в двора на трибунала, докато останалите се отпразвиха към служебната резиденция в северната част на двора. Там с помощта на иконома Първата жена на съдията бе уредила разтоварването на каруците с багажа и бе започнала подреждането на новото им жилище. Съдията не можа да отдели време да разгледа къщата. Той трябваше да приеме печатите на трибунала от съдията Фън, неговия предшественик. Когато тази церемония свърши, Ди събра постоянните служители на трибунала — от старши писаря и началника на стражниците до началника и пазачите на затвора. На обяд оглави пицната трапеза в чест на заминаващия си предшественик и след това придружи съдията фън и свитата му до излизането им от градската порта, както беше обичаят. Когато се върна в трибунала, трябваше да приеме най-видните граждани на Пуян, които го очакваха, за да го поздравят с „добре дошъл“ в града.

След като вечеря набързо в личния си кабинет, съдията се настани там с книгата на трибунала, а нисшите чиновници се заеха да носят кожени кутии с документи от архивата. След час-два той ги освободи, но по нищо не личеше сам да се готви за почивка.

Най-после обаче съдията бутна настрана счетоводната книга, която прелистваше, и се отпусна върху облегалката на стола си. Като погледна към Хун изпод гъстите си вежди, той каза с усмивка:

— Е, инспекторе, какво ще кажеш за чаша горещ чай?

Хун бързо се надигна и донесе чайника от страничната маса. Докато наливаше чая, съдията каза:

— Бог е достоин с благословията си околията на Пуян. От документите се вижда, че земята е плодородна, не е имало наводнения, нито засухи и стопаните преуспяват. Тъй като градът е разположен край бреговете на Големия канал, който пресича империята от северна юг, Пуян извлича голяма полза от оживеното движение по него. Държавни и частни кораби постоянно спират в чудесното пристанище отгъткъ западната градска порта, постоянно пристигат и заминават пътници, така че големите магазини въртят добра търговия. Каналът и реката, която се влива в него, изобилствуват от риба, която осигурява препитание на бедняците, а тук е разположен и доста голям гарнизон, така че малките ресторанти и магазинчета имат добра клиентела. Благодарение на всичко това населението на тази околия е богато и доволно, а данъците се събират навреме. И най-сетне,

предшественикът ми, съдията Фън, който очевидно е усърден и способен човек, се е погрижил всички събития до момента да бъдат записани в регистрите да бъдат в пълен ред. Лицето на инспектора светна. Той каза:

— Това, Ваша Милост, е твърде благоприятно. Предишната ви служба като съдия в Ханюан беше толкова тежка, че аз често се тревожех за здравето ви!

Подръпвайки козята си брадичка, Хун продължи:

— Прегледах дневниците на съда и установих, че престъпленията в Пуян са голяма рядкост. А и малкото извършени престъпления бързо са били разкрити. В трибунала има само още едно неприключено дело за разглеждане. Става въпрос за едно доста вулгарно изнасилване с убийство, което негово превъзходителство Фън е разкрил за няколко дни. Утре, когато Ваша Милост разгледа свързаните с престъплението документи, ще види, че остава да бъдат уточнени само някои подробности.

Ди вдигна вежди:

— Понякога, инспекторе, тези подробности се оказват костелив орех. Разкажи ми за този случай!

Хун вдигна рамене и започна:

— Това наистина е съвършено ясен случай. Дъщерята на един дребен търговец на месо, който се казва Сяо, е била намерена изнасилена и убита в стаята си. Оказало се, че тя е имала любовник — изпаднал студент, наречен Ван. Месарят Сяо подал жалба срещу него. След като съдията Фън се запознал с доказателствата и изслушал свидетелите, се установило, че убиецът наистина е Ван, но той отказал да признае. Съдията го подложил на изтезания, но студентът изгубил съзнание, преди да се признае за виновен. Поради предстоящото си заминаване Фън бил принуден да прекрати разследването. Но тъй като убиецът бил разкрит и срещу него били събрани достатъчно улики, които давали основание да бъдат приложени изтезания при разпита, случаят практически е приключен.

Съдията помълча известно време, като замислено подръпваше брадата си. После каза:

— Бих искал да се запозная със случая подробно, инспекторе.

Лицето на Хун помръкна.

— Наближава полунощ. Ваша Милост — каза той колебливо, — не е ли по-добре вече да се оттеглите за почивка? Утре ще имаме достатъчно време да преразгледаме това дело.

Съдията поклати глава.

— Даже беглото описание на случая създава впечатление за известни противоречия. След като изчетох всички тези административни документи, един криминален случай ще е добре дошъл, за да разведри ума ми. Налей си чай, инспекторе, настани се удобно и ми опиши фактите с подробности.

Хун познаваше началника си. Той се върна при писалището с примирение и прелисти някои книжа. След това започна:

— Точно преди десет дни, на седемнадесетия ден от настоящия месец, месарят Сяо Фухан, който държи малък магазин на Улицата на полумесеца в югозападния край на града, дошъл облян в сълзи на обедното заседание на трибунала. Придружавали го трима свидетели — Гао, пазачът на южния квартал, Лун, шивач, който живее срещу магазинчето на Сяо, и водачът на гилдията на месарите. Сяо представил писмена жалба срещу Ван Сиенджун — кандидат за изпитите по литература^[2]. Студентът Ван е бедняк, който също живее близо до магазина на месаря. Сяо твърдял, че Ван е удушил единствената му дъщеря Чист нефрит в спалнята ѝ, след което офейкал, като задигнал чифт златни игли за коса. Месарят споменал, че студентът Ван е имал незаконна любовна връзка с дъщеря му от шест месеца. Убийството било открито чак на сутринта, когато девойката не се появила, за да се заеме с обичайните си домакински задължения.

— Този месар Сяо — намеси се съдията — трябва да е или пълен глупак, или алчен измамник! Как е могъл да допусне младата му дъщеря да върти любов под собствения му покрив и да превръща къщата в бордей? Не е чудно, че там е станало насилие и убийство.

Хун поклати глава.

— Не, Ваша Милост — каза той, — обясненията на месаря Сяо представят престъплението в съвсем друга светлина.

---

[1] В случая става дума за предмет, който няма формата на обикновено съдийско чукче. Той представлява продълговато парче от

твърдо дърво с дължина около 30 см. В Китай го наричат „дзинганму“, означаващо в превод „дърво, което сплашва залата“. — Б. пр. ↑

[2] Набирането на чиновници за държавния апарат на феодален Китай ставало чрез система от изпити, на които кандидатите трябвало да покажат владеене на класическата литература, като съчинят стихотворение и напишат есе върху зададена тема. До вземането на изпитите от двата кръга кандидатите имали статут на студенти, макар често да се подготвяли самостоятелно, а успешно издържалите всички изпити получавали съответен ранг. — Б. к. р. ↑

ГЛАВА ВТОРА
СЪДИЯТА ДИ ПРЕРАЗГЛЕЖДА ДЕЛОТО ПО
УБИЙСТВОТО НА УЛИЦАТА НА
ПОЛУМЕСЕЦА;
ТОЙ ОЗАДАЧАВА ХУН С ЕДНО
НЕОЧАКВАНО ТВЪРДЕНИЕ

Ди скръсти ръце в широките си ръкави.

— Продължавай! — оживено каза той.

— До онази сутрин — продължи Хун — месарят Сяо изобщо не е знаел, че Чист нефрит е имала любовник. Тя спяла в таванската стая, която служи едновременно за пералня и шивалня и се намира над склада до магазина. В семейството нямало слуги, цялата къщна работа се вършела от жената и дъщерята на месаря. Проверките, направени по нареждане на съдията Фън, показали, че дори някой да викне в стаята на момичето, викът не се чува нито в спалнята на месаря, нито у съседите. Що се отнася до студента Ван, той произхожда от виден столичен род. Но двамата му родители са починали и поради пререкания с роднините си останал без пукната пара. Сега се готви за изпита по литература от втория кръг и едва свързва двата края, като дава уроци на децата на дребните търговци от Улицата на полумесеца. Живее под наем в малка мансарда над шивачницата на стария Лун — точно срещу месарницата на Сяо.

— Кога е започнала любовната връзка? — попита съдията.

— Преди около половин година — отговори Хун — студентът Ван се влюбил в Чист нефрит и двамата започнали да си уреждат тайни срещи в стаята на момичето. Ван отивал там към полунощ, вмъквал се през прозореца и се прокрадвал обратно в квартирата си преди зазоряване. Шивачът Лун даде показания, че открил тайната на

Ван няколко седмици след началото на връзката и строго го порицал, като добавил, че ще каже на Сяо за безсрамната история.

Ди кимна одобрително.

— Шивачът е бил съвършено прав!

Хун погледна в навития на руло документ пред себе си, след което рече:

— Ван очевидно е хитър мошеник. Той паднал на колене и започнал да уверява шивача, че Чист нефрит и той са лудо влюбени един в друг. Заклел се, че ще се ожени за нея веднага щом вземе вторите си изпити. Тогава щял да бъде в състояние да предложи на месаря подходящ сватбен подарък и да осигури на невестата си добро жилище. Ван добавил, че ако тайната му се разчуе, няма да бъде допуснат до изпитите и тогава историята ще завърши неблагоприятно за всички, замесени в нея.

Шивачът Лун познавал Ван като ученолюбив младеж и бил сигурен, че той ще издържи с успех изпита тази есен. А освен това скрито се гордеел, че потомък на благородни родители, който скоро щял да заеме почетна служба, е избрал дъщерята на съседа му за своя бъдеща съпруга. В края на краищата обещал да не издава тайната, като успокоил съвестта си с мисълта, че само след няколко седмици цялата история ще завърши благопристойно със сватбата на двамата млади. Но за да се увери, че Чист нефрит не е момиче с леко поведение, от този момент той започнал да държи под око магазина на месаря. Установил, че Ван е единственият мъж, който дружи с момичето, и че никой друг дори не се доближава до нейната стая.

Съдията отпи от чая си и каза мрачно:

— Както и да е, остава фактът, че поведението и на тримата — Чист нефрит, студента Ван и шивача Лун, е крайно осъдително!

— Във връзка с това — отбеляза Хун — съдията фън остро е порицал шивача за неговото мълчаливо съучастие и месаря Сяо за липсата на строг надзор в собственото му домакинство. Когато на седемнадесети сутринта шивачът научил за убийството на Чист нефрит, обичта му към Ван се превърнала в свирепа омраза. Той изтичал при месаря и му разказал всичко за връзката на дъщеря му с Ван. Цитирам точните му дими: „Аз, жалкият подлец, държах в тайна мръсната история, а в това време кучият син Ван използваше Чист нефрит, за да задоволява низките си страсти. Когато тя е настояла да се

венчаят, той я е убил и е откраднал златните й игли за коса, за да си купи с тях богатата жена!“ Обезумял от гняв и скръб, месарят Сяо накарал да повикат пазача Гао и водача на гилдията. След като обсъдили случая, те решили единодушно, че убиецът е Ван. Водачът на гилдията съчинил писмена жалба и тримата отишли в трибунала, за да обвинят студента в извършването на това гнусно престъпление.

— Къде е бил студентът Ван по това време? — попита съдията.
— Избягал ли е от града?

— Не — отвърна Хун, — хванали са го веднага. След като съдията Фън изслушал месаря Сяо, изпратил стражниците си да арестуват Ван. Те го намерили в мансардата над шивачницата дълбоко заспал, въпреки че отдавна преваляло пладнe. Довлекли го в трибунала. Там съдията Фън му прочел обвинението на месаря Сяо.

Съдията се изправи. Наведе се напред, постави лактите си на писалището и нетърпеливо каза:

— А сега съм много любопитен да чуя как се е защитил студентът.

Хун отбра няколко документа, прегледа ги и рече:

— Този мошеник е намерил обяснение за всичко. Главният му аргумент е бил... Съдията вдигна ръка.

— Предпочитам — каза той — да чуя точните думи на Ван. Прочети ми протокола.

Хун се стъписа. Понечи да направи някаква забележка, но се отказа. Приведен над книгата пред себе си, той започна да чете с монотонен глас протокола от показанията на студента:

„Невежият студент, коленичил пред подиума на Ваша Милост, е потънал в срам и унижение. Той се признава за виновен в най-осъдителното престъпление — прелъстяване на девойка с неопетнено име. Случи се така, че мансардата, в която всеки ден изучавам класическите произведения на нашата литература, е точно срещу стаята на Чист нефрит. Това е на ъгъла на глухата уличка, от другата страна на Улицата на полумесеца. Често я виждах да вчесва косите си на прозореца и реших, че само тя ще стане моя бъдеща жена. Всичко щеше да завърши щастливо, ако се бях задоволил с това решение, без да предприемам други действия до завършването на изпитите си. Тогава бих могъл да си намеря посредник и с подходящ годежен подарък да поискам ръката на Чист нефрит от баща й по обичайния

благоприличен начин. Един ден обаче срещнах Чист нефрит самичка на улицата. Не можах да се въздържа и я заговорих. Когато тя ми даде да разбере, че любовта ми е споделена, аз, вместо да взема невинното момиче под своя закрила, се възползувах от чувствата му и започнах да уреждам нови срещи на уличката. Скоро я склоних да ми разреши да я посетя в стаята ѝ поне веднъж. Късно през определената нощ поставих под прозореца и стълба и тя ме пусна да вляза. Така вкусих удоволствието, което е забранено от Небесното величие, ако предварително не е тържествено благословено с брачен съюз. И както огънят се разгаря по-буйно, когато му налят масло, така и греховната ми страст ме накара да настоявам за по-чести срещи. Понеже се страхувах, че стълбата може да бъде забелязана от нощната стража или от някой закъснял минувач, накарах Чист нефрит да спусне дълга лента бяло платно от прозореца си, като завърже вътрешния ѝ край за крака на леглото. Уговорихме се, щом дръпна лентата отдолу, тя да отваря прозореца и да ми помага да се изкача, като тегли платното навътре. Ако някой случайно забележеше бялата лента, щеше да помисли, че това е пране, което хората са забравили да приберат вечерта.“

(img:Image22.gif)

СЪДИЯТА ДИ ОБСЪЖДА СЪДЕБЕН СЛУЧАЙ С ИНСПЕКТОР ХУН

На това място съдията прекъсна четенето на Хун, като удари с юмрук по писалището.

— Ловък мошеник! — възкликна гневно той. — Ама че работа — кандидат за изпитите по литература да си служи с хитрините на крадците!

— Както отбелязах вече, Ваша Милост — каза Хун, — този Ван е един подъл престъпник. Но да продължа с показанията му:

„Един ден обаче шивачът Лун разкри тайната ми и като честен човек ме заплаши, че ще каже на месаря Сяо. Но аз, заслепеният глупец, пренебрегнах това предупреждение, пратено ми несъмнено от милостивото Небе, и започнах да увещавам шивача. Най-накрая той се съгласи да запази тайната... Така историята продължи близо половин година. Великото Небе не можа да изтърпи това поругаване на свещените му нелепия и с един ужасен удар порази и невинната Чист

нефрит, и мене — жалкия грешник. Бяхме се уговорили да ида при нея пак на шестнадесети вечерта. В същия ден следобед обаче ми дойде на гости моят състудент и приятел Ян Пу. Той ми каза, че баща му е изпратил от столицата пет сребърника за рождения му ден. Покани ме да отпразнуваме случая в кръчмата «Петте вкуса» в северната част на града. На гощавката изпих повече вино, отколкото мога да нося. Когато оставих Ям Пу и излязох в хладната нощ, разбрах, че съм напълно пиян. Имах намерение да се върна у дома и да полегна за едни-два часа. Надявах се сънят да прогони опиянението, преди да се срещна с Чист нефрит. Но съм сбъркал пътя. Рано тази сутрин, течно преди зазоряване, умът ми се избистри и се видях да лежа в трънливите храсти сред развалините на някаква стара постройка. Изправих се с мъка. Главата ми тежеше. Тръгнах, залитайки, без много-много да се оглеждам наоколо, и някак си стигнах до главната улица. Добрах се до дома и се качих право в стаята си. Легнах на кревата и съм заспал незабавно. Чак когато стражниците на Ваша Милост дойдоха да ме отведат, научих за злата участ, сполетяла бъдещата ми невеста.“

Хун спря четенето, погледна съдията и каза саркастично:

— А сега следва заключението на подлия лицемер:

„Ако Ваша Милост реши, че трябва да изтърпя най-сурово наказание заради непростимото си поведение към нещастното момиче или за това, че косвено съм допринесъл за смъртта му, ще приема присъдата с готовност. Това ще ме избави от непоносимото бреме на живота, отровен завинаги от загубата на моята любима. Но за да може смъртта ѝ да бъде отмъстена и заради честта на моя род съм принуден да отрека най-категорично обвинението в изнасилване и убийство, отправено срещу мене.“

Хун остави хартията на писалището си. Потупа я с показалец и каза:

— Стремезът на Ван да избегне справедливото наказание за мръсното си престъпление е очевиден. Той набляга на вината си за съблазняването на девойката, но твърдо отрича, че я е убил. Студентът знае много добре, че наказанието за прелъстяване на неомъжено момиче, като при това неговото съгласие е тъй ясно установено, е петдесет удара с бамбукова пръчка, докато наказанието за убийство е позорна смърт на площадката за екзекуции.

Хун погледна в очакване господаря си, но Ди не каза нищо. Той бавно изпи още една чаша чай и чак тогава попита:

— Как е приел съдията Фън показанията на Ван? Хун прочете нещо в един свитък и след това рече:

— По това време на това заседание съдията Фън не е разпитвал повече студента. Без да губи време, той е започнал обичайното разследване.

— Умно е постъпил! — каза одобрително Ди. — Можеш ли да ми намериш записките от неговото посещение на мястото на престъплението и заключението на следователя?

Хун разви още хартиения свитък.

— Да, Ваша Милост, тук всичко е записано с подробности. Съдията Фън тръгнал за Улицата на полумесеца, придружен от помощниците си. В таванската стаичка, върху леглото, те намерили голото тяло на здраво, добре развито момиче на около деветнадесет години. Лицето му било сгърчено, а косите — разрешени. Дюшекът бил изкривен, а възглавницата лежала на пода. Шкафът, в който Чист нефрит държала малкото си дрехи, бил отворен. До стената срещу леглото имало голямо корито за пране, а в един от ъглите — разнебитена масичка със счупено огледало. Единствената друга мебел била ниска дървена табуретка за крака, която лежала преобърната край леглото.

— Намерени ли са улики, които да водят към убиеца? — прекъсна го съдията.

— Не, Ваша Милост — отговори Хун. — И най-щателното претърсване не е довело до намиране на улики. Открита е само връзка с любовни стихотворения, адресирани до Чист нефрит, които тя е пазела грижливо увити в едно чекмедже на тоалетната масичка, макар че, разбира се, не е можела да ги чете. Стихотворенията са подписани от студента Ван. Колкото до аутопсията, следователят е констатирал, че смъртта е настъпила в резултат на удушаване. Върху шията на жертвата, там, където са я стискали ръцете на убиеца, е имало две големи драскотини. Описани са също многобройни синини и подутини по гърдите и ръцете, които доказват, че момичето се е борило с всички сили. Най-после следователят отбелязва някои признаци, които показват, че преди или по време на удушаването момичето е било изнасилено.

Хун бегло проследи редовете до края на свитъка и продължи:

— През следващите дни съдията Фън е проверил най-внимателно всички представени доказателства. Той е изпратил...

— Можеш да прескочиш подробностите — намеси се съдията. — Убеден съм, че Фън е изпълнил задълженията си най-съвестно. Кажете ми само главните неща. Бих искал да зная например какво е разказал Ян Пу за гощавката в оная кръчма.

— Ян Пу, приятелят на Ван — отговори Хун, — е потвърдил историята с всичките ѝ подробности, с изключение на това, че не е забелязал Ван да е бил чак толкова пиян, когато са се разделили. Ян Пу е употребил думите „леко замаян“. Мога да добавя, че Ван не е успял да разпознае мястото, на което уж се събудил от пиянския си сън. Съдията Фън направил каквото можал, наредил Не. стражниците си да разведат студента из развалините на всички стари постройки в града и се опитал да му припомни мястото по описанието на някои характерни подробности. Но всичко било напразно. По тялото на Ван имало дълбоки драскотини, а дрехите му явно наскоро били изподрани. Той обяснил всичко това като резултат от лутането из трънливите храсти. После съдията Фън прекарал цели два дни в най-щателно претърсване на квартирата на студента и някои други вероятни скривалища, без да намери двете откраднати златни игли за коса. Месарят Сяо ги нарисувал по памет. Рисунката е приложена към протокола.

Съдията направи знак с ръка, Хун отдели лист тънка хартия от свитъка и го постави на писалището му.

— Хубава стара ръчна изработка — отбеляза Ди. — Тези закопчалки във форма на чифт летящи лястовици са изящно моделирани.

— Според думите на месаря Сяо — каза Хун — тези игли са се предавали в рода по наследство. Жена му ги е държала винаги заключени, защото в семейството вярвали, че те причиняват нещастие на онзи, който ги носи. Преди няколко месеца обаче Чист нефрит настоятелно помолила да ѝ разрешат да ги използва и нейната майка ѝ ги дала, защото не можела да си позволи да купи каквото и да било друго украшение за момичето.

Съдията тъжно поклати глава.

— Горката девойка! — каза той, а след малко запита: — И какво е било окончателното становище на съдията Фън?

— Оня ден — отговори Хун — съдията Фън обобщил събраните сведения. Започнал с факта, че липсващите игли не са били намерени. Но не посочил това обстоятелство като благоприятно за Вай, защото студентът е имал достатъчно време да ги скрие на някое сигурно място. Съдията признал, че защитата на обвиняемия е добре нагласена, но добавил, че е естествено да се очаква, от един образован човек да съчини правдоподобна история. Предположението, че престъплението би могло да бъде Дело на някой скитащ крадец, той отхвърлил като крайно невероятно. Било добре известно, че на Улицата на полумесеца живеят само бедни търговци. И ако все пак някой крадец би отишъл там да търси плячка, той с положителност би се опитал да проникне в магазина на месаря или в склада, а не би избрал стаичката под стряхата. Показанията на всички свидетели и на самия Ван доказвали, че за тайните срещи са знаели само двамата любовници и шивачът Лун.

Като вдигна поглед от свитъка с документите, Хун каза с лека усмивка:

— Този шивач Лун, Ваша Милост, приближава седемдесетте и е толкова изнемощял от възрастта, че веднага бил изключен от подозрение.

Съдията кимна и запитва:

— Как е формулирано обвинението на съдията Фън? Ако е възможно, бих желал да го чуя дума по дума. Хун отново се наведе над свитъка и зачете:

— „Когато обвиняемият отново заявил, че е невинен, негово превъзходителство ударил с юмрук по масата и викнал: «Кучи сине, аз, твоят съдия, зная истината! След като си напуснал кръчмата, ти си отишъл право в къщата на Чист нефрит. Виното, страхливецо, ти е дало необходимата смелост я си й казал онова, което отдавна си се канел да п кажеш, а именно че тя вече ти е омръзнала и искаш да скъсаш връзката си с нея. Станало е спречкване и Чист нефрит е изтичала към вратата, за да повика родителите си. Ти си се опитал да я задържиш. Последвалото сборичкване е възбудило долните ти инстинкти, обладал си я против волята й и после си я удушил. След като си извършил това гнусно деяние, си претърсил шкафа с дрехите й и си офейкал със златните игли, за да се създаде впечатление, че престъплението е дело на някой крадец. Сега признай вината си!»“

След като прочете този цитат от записа, Хун вдигна глава и продължи:

— „Тъй като студентът Ван продължавал да твърди, че е невинен, съдията Фън наредил да му нанесат петдесет удара с тежкия бич. След тридесетия удар обаче Ван припаднал. Свестили го, като изгорили малко оцет под носа му, но той бил толкова объркан, че съдията прекратил разпита. Същата вечер пристигнала заповедта за преместването на съдията Фън и така той не можал да доведе случая до неговия неизбежен завършек. Обаче е вписал кратка бележка в протокола на това последно заседание, изразяваща мнението му.“

— Дай ми да видя тази бележка, инспекторе! — каза Ди.

Хун разви свитъка докрай и го постави пред съдията, който го поднесе по-близо до очите си, и прочете:

— „Моето мнение е, че вината на студента Ван Сиен-джун е доказана и е извън всякакво съмнение. Препоръчвам, след като той направи признание по съответния ред, за престъпника да бъде предложено смъртно наказание в една от най-тежките му форми. Подписан: Фън И, съдия на Пуян.“

Ди бавно нави свитъка. Той взе блокчето нефрит, с което се затискаха книжата, и започна да го върти в ръцете си. Хун остана прав пред писалището, като гледаше в очакване господаря си.

Внезапно съдията остави блокчето на мястото му. Стана от стола и втренчено се вгледа в помощника си.

— Съдията Фън — каза той — е способен и добросъвестен служител. Отдавам прибързаното му заключение на напрежението, предизвикано от предстоящото му отпътуване. Ако е имал време да разследва случая на спокойствие, той без съмнение би стигнал до съвсем различно становище. — Като забеляза смутеното изражение на Хун, Ди се усмихна едва забележимо и бързо продължи: — Съгласен съм, че студентът Ван е безхарактерен и крайно безотговорен младеж, който напълно заслужава строгия урок. Но той не е убил Чист нефрит!

Хун отвори уста да каже нещо, но съдията вдигна ръка.

— Няма да говоря повече — каза той, — докато не видя въпросните хора и не проуча лично мястото на престъплението. Утре ще преразгледам случая на следобедното заседание на трибунала. Тогава ще разбереш как съм стигнал до това заключение. Е, кое време стана вече, инспекторе?

— Отдавна минава полунощ, Ваша Милост — отвърна Хун и с израз на дълбоко съмнение продължи: — Трябва да призная, че не виждам никаква грешка в делото срещу Ван. Утре, като си отпочина добре, ще прочета още веднъж целия протокол.

Като поклащаше бавно глава, той взе един от свещниците, за да освети пътя на съдията през тъмния коридор, водещ до личната му резиденция в северната част на двора. Но Ди сложи ръка на рамото му.

— Не си прави труда, инспекторе — каза той, — не възнамерявам да тревожа хората си толкова късно през нощта. Денят беше тежък за всички, също и за тебе. можеш да се прибереш в спалнята си. Аз ще си почина тук, на кушетката в кабинета. И така — хайде да се наспим!

ГЛАВА ТРЕТА

СЪДИЯТА ДИ ОТКРИВА ПЪРВОТО ЗАСЕДАНИЕ НА ТРИБУНАЛА; ТАО ГАН РАЗКАЗВА ИСТОРИЯТА НА БУДИСТКИЯ ХРАМ

Призори на следното утро, когато внесе в кабинета подноса със закуската на съдията, Хун видя, че той беше вече измит и облечен. Ди изяде две купички с димяща оризова каша, порция осолени зеленчуци и изпи чашата горещ чай, която инспекторът му наля. Когато първите слънчеви лъчи обагриха в червено хартията на прозорците, Хун духна свещите и помогна на съдията да наметне дългата официална мантия от тежък зелен брокат. Ди забеляза със задоволство, че слугите бяха поставили огледалото му на страничната масичка. Той издърпа чекмеджето на подставката под огледалото, извади оттам черна съдийска шапка с крила от колосана коприна и внимателно я нагласи на главата си.

Междувременно стражниците бяха отворили масивната, обкована с медни гвоздеи порта на двора на трибунала. Въпреки ранния час отвън на улицата се беше събрала вече тълпа зяпачи. Изнасилването и убийството на Дъщерята на месаря бяха предизвикали силна възбуда сред населението на спокойния градец Пуян и сега жителите му чакаха с нетърпение да видят как новият съдия ще приключи разследването.

Веднага щом плещестият пазач удари големия бронзов гонг до входа, тълпата се втурна в двора и оттам — в просторната съдебна зала. Всички погледи бяха приковани към подиума, издигнат в дъното на залата, и високата маса, покрита с червен брокат. Там след малко щеше да се появи новият съдия.

Старши писарят подреди върху масата работните принадлежности на съдията: вдясно — печата на трибунала, голям два

квадратни инча, и тампона с туш; в средата — плоча с две гнезда за размиване на червен и черен туш, с отделни четчици за всеки цвят; вляво — бели листове хартия и формуляри за писаря, водещ протокола.

Шестима стражници, наредени в две редици по трима, стояха пред масата, обърнати с лице едни към други. Те държаха бичове, вериги, белезници и други вдъхващи ужас атрибути на занаята си. Началникът им стоеше малко настрана, по-близо до масата.

Най-после параванът зад масата бе дръпнат встрани и се появи съдията Ди. Той се настани във високото кресло. Хун остана прав до него.

Съдията огледа претъпканата съдебна зала, като бавно поглаждаше брадата си. После удари с чукчето по масата и провъзгласи:

— Откривам сутрешното заседание на трибунала! За разочарование на зрителите съдията не посегна към четката за червен туш. Това означаваше, че няма намерение да напише заповед за довеждане на обвиняемия пред съда. Той нареди на старши писаря да му подаде някои книжа, свързани с ежедневната дейност на местната управа, псе зае да ги проучва с безгрижен вид. После повика при себе си началника на стражниците и двамата прегледаха описа на парите, изразходвани за заплащане на служителите на трибунала.

Съдията изгледа навъсено изпод гъстите си вежди началника на стражниците и каза строго:

— Липсва една връзка медни монети. Обясни ми къде са отишли тези пари!

Началникът мънкаше и мърмореше, но не можа да даде никакво приемливо обяснение за разликата.

— Тази сума ще бъде удържана от заплатата ти! — отсече съдията.

Той се облегна в креслото. Започна да сърба чая, който му бе поднесъл Хун, и зачака да види дали някой от присъстващите иска да представи жалба.

Никой не пристъпи напред. Съдията вдигна чукчето си и закри заседанието. Когато напусна подиума и се прибра в личния си кабинет, тълпата започна шумно да изразява разочарованието си.

— Хайде, вървете си! — развикаха се стражниците. — Видяхте, каквото бяхте дошли да видите, сега побързайте и ни оставете да си

гледаме работата!

Щом съдебната зала се опразни, началникът на стражниците се изплю на пода и тъжно поклати глава. Той каза на един по-млад стражник, застанал наблизо:

— Вие младите ще направите по-добре да си потърсите друга работа. В този проклет трибунал на Пуян никога няма да припечелите добри пари. Ето, през последните три години служихме на негово превъзходителство Фън, Който ни търсеше сметка за всеки липсващ сребърник. Вече си мислех, че съм работил при добросъвестен съдия повече, отколкото ми се полага. Сега пък негово превъзходителство Ди, който го замести — дано великият бог ни опази! — се чумери за една връзка медни монети. Какво ужасно положение за нас — стражниците! Ха кажи ми, защо немарливите и подкупни съдии винаги отбягват Пуян?!

Докато стражниците мърмореха, съдията Ди се преоблече в удобен всекидневен халат. Помагаше му слаб мъж, който носеше проста синя дреха, препасана с широк пояс от кафяв плат. Той имаше продълговато, навъсено лице. На лявата му буза личеше бенка, голяма колкото медна пара. От бенката висяха три черни косъма, дълги по няколко инча. Това беше Тао Ган, един от доверените помощници на съдията. Допреди няколко години той беше изкарвал прехраната си като комарджия-мошеник и бе станал майстор в играта с фалшиви зарове, в нечестните сделки, подправянето на печати и подписи, отключва-нето на ключалки и всички други номера на уличните Джебчии. Един ден съдията Ди го бе отървал от много опасно положение и оттогава Тао Ган се беше преобразил. Той служеше на съдията с непоколебима вяроност. Неговата бистра мисъл и способността му да подушва интригите и беззаконията се бяха оказали извънредно полезни за разкриването на не едно престъпление.

Когато Ди се настани зад писалището си, влязоха двама едри мъжаги и почтително го поздравиха. И двамата бяха облечени в дълги кафяви халати, препасани с черни платнени пояси. Носеха малки черни островърхи шапки. Това бяха Ма Жун и Цяо Тай — другите двама помощници на съдията.

Ма Жун беше висок повече от шест стъпки и имаше рамене „като на истинска мечка“. Широкото му лице с яки челюсти бе гладко избръснато с изключение на късите мустачки. Но въпреки огромните

си размери той се движеше с ловкостта и бързината на опитен боксьор. На младини бе служил като телохранител на един продажен чиновник. Веднъж, когато господарят му беше ограбил парите на някаква вдовица, Ма Жун се бе спречкал с него и едва не го беше убил. Естествено, трябваше да спасява живота си с бягство и така се присъедини към „братята от зелените гори“ или, по-точно казано — стана разбойник. Един ден нападна съдията и свитата му на пътя извън столицата, но личността на Ди му направи такова силно впечатление, че той заряза занаята си и без да се замисли, му стана предан слуга. Голямата смелост на Ма Жун и забележителната му сила караха съдията да товари винаги него с арестуването на опасни престъпници и други рисковани начинания.

Цяо Тай беше „колега“ на Ма Жун от времето в „зелените гори“. Макар и не такъв чудесен боксьор като Ма Жун, той бе опитен стрелец с лък и ловък фехтовач, а освен това притежаваше удивително търпение, което е така необходимо при разследването на престъпления.

— Е, юнаци — каза съдията, — предполагам, че сте поразгледали града и имате впечатления как вървят нещата тук.

— Ваша Милост — отговори Ма Жун, — негово превъзходителство Фън трябва да е бил добър съдия. Хората тук са богати и доволни. Кръчмите предлагат вкусна храна на приемливи цени и виното е чудесно. Изглежда, че добре ще прекараме времето си в този град!

Цяо Тай очевидно беше на същото мнение, но продълговатото лице на Тао Ган изразяваше съмнение. Той не каза нищо, само прекара през пръстите си дългите косми, които висяха от лявата му буза. Съдията го изглежда.

— Другояче ли мислиш, Тао Ган? — попита го той.

— Истината е. Ваша Милост — започна Тао Ган, — че се натъкнах на нещо, което ще трябва внимателно да се проучи. Докато обикалях по-големите чайни в града, по силата на навика се опитах да подразбера откъде извира богатството на тази околия. Скоро открих, че макар и да има около дузина много богати търговии, които държат в ръцете си движението по канала, и четири или пет едри земевладелци, техните богатства са просто дреболия в сравнение с богатството на Добродетелния духовник, игумена на Храма на всеобятното

милосърдие в северното предградие. Той оглавява този новопостроен храм с просторен двор, в който служат около шестдесет монаси с бръснати глави. Но вместо да постят и да се молят, тези плешивци прекарват времето си в пиене на вино и ядене на месо и изобщо си живеят охолно...

— Лично аз — прекъсна го съдията — нямам намерение да се меся в работите на будистите. Чувствувам се напълно удовлетворен от мъдрото учение на нашия несравним мъдрец Конфуций и неговите почтени ученици. Не ме засяга вярата, донесена от черноризите индийски чужденци. Императорският двор обаче във височайшата си мъдрост е приел, че будисткото вероучение е полезно, доколкото издига нравствеността на простолюдието, и по тази причина е прострял милостивото си покровителство над будисткото духовенство и неговите храмове. Ако те преуспяват, това е в съответствие с императорската воля и ние грижливо трябва да се въздържаме да ги укоряваме.

Тао Ган изслуша поучението на съдията, но продължи да настоява на своето:

— Като казвам, че игуменът е богат, Ваша Милост, искам да кажа, че е богат като самия бог на богатството. Казват, че жилищата на монасите са подредени разкошно като дворци. Жертвените съдове върху олтара в главната зала са все от чисто, масивно злато и...

— Не ме занимавай с тези подробности, които и без това са плод на хорските приказки! — прекъсна помощника си съдията. — Кажи ми главното!

Тао Ган продължи:

— Може и да се лъжа, Ваша Милост, но имам сериозни основания да подозирам, че богатството на този храм се трупа по особено гнусен начин.

— Сега вече — забеляза съдията — разговорът започва да става интересен. Продължавай, но бъди кратък!

— Всички знаят — продължи Тао Ган, — че главният извор на приходи за Храма на всеобятното милосърдие е голямата статуя на богинята Гуан Ин^[1], разположена в главната зала. Изработена е от сандалово дърво и е стара повече от един век. Допреди няколко години статуята била в една порутена зала, заобиколена от запустяла градина. Храма стопанисвали трима монаси, които живеели в една близка

колиба. Много малко хора идвали в храма да се молят и парите, които оставяли, не били достатъчни да осигурят на монасите дори дневната им порция разводнен ориз. Така че те всеки ден обикаляли из уличките с панички и просели милостиня, за да допълнят оскъдния си приход. Преди пет години в храма се заселил един странствуващ монах. Макар и облечен в дрипи, той бил висок, красив мъж с величава осанка. Представял се под името „Добродетелния духовник“. Около една година по-късно се понесла мътва, че сандаловата статуя на богинята има чудотворна сила и неизменно помага на бездетните двойки, дошли да се помолят в храма, за да се сдобият с поколение. Добродетелния духовник, който междувременно се бил провъзгласил за игумен на храма, винаги настоявал жената, желаеща дете, да прекара една нощ на религиозно съзерцание в главната зала, върху ложето, поставено точно срещу статуята.

Тао Ган хвърли бърз поглед към слушателите си и продължи:

— За да предотврати злостните подмятания, след като жената влезела в залата, игуменът лично залепвал на вратата хартиени ленти и карал съпруга да постави печата си върху тях. Нещо повече, канели съпруга да прекара нощта също там, в помещенията на монасите. На следващата сутрин го помолвали да счупи лично печата. Резултатите от посещенията в храма били толкова успешни, че славата му се разнесла и скоро бездетни двойки от цялата околия започнали да идват, за да се помолят на чудотворната статуя. Поклонниците пращали богати дарове и големи суми пари, щом желанието им се сбъднело. Тогава игуменът престроил главната зала във великолепен стил и добавил просторни жилища за монасите, чийто брой скоро надхвърлил шестдесет. Градината била преобразена в красив парк с изкуствени скали и езерца, в които плували златни рибки. Миналата година игуменът построил и няколко елегантни павилиона за жените, прекарващи нощта в храма. Обградил целия двор с висока стена и вдигнал блестяща трикрила порта, на която се любувах само преди час.

Тук Тао Ган се спря, за да чуе забележките на съдията. Но Ди не каза нищо. Тогава Тао Ган продължи:

— Не зная какво мисли Ваша Милост за това. Но ако случайно мислите ни съвпадат, очевидно е, че това положение на нещата не може да остане непроменено.

Съдията поглади брадата си и каза замислено:

— На този свят има много явления, които простосмъртните не могат да си обяснят. Далеч съм от мисълта да отрека веднага, че статуята на богинята Гуан Ин притежава чудотворна сила. Но тъй като нямам спешна работа за тебе, Тао Ган, опитай се да събереш малко по-подробни сведения за храма и ми докладвай своевременно.

После съдията се наведе и избра един свитък от купа Документи на писалището си.

— Това — продължи той — е пълното описание на случая с изнасилването и убийството на Улицата на полумесеца, който трябва да приключим. Снощи обсъждах подробностите с инспектора. Препоръчвам на всички ви да прочетете свитъка до обяд. На обедното заседание искам да разгледаме този интересен случай. Ще забележите, че...

Тук съдията бе прекъснат от влизането на един мъж в напреднала възраст — домашния му иконом. Старецът се поклони дълбоко три пъти и каза:

— Първата жена на Ваша Милост ми нареди да запитам дали по някое време тази сутрин бихте могли да отделите няколко минути, за да разгледате подредбата на резиденцията.

Съдията се усмихна тъжно към Хун:

— Вярно е, че откакто съм пристигнал в Пуян, не съм прекрачил прага на собствения си дом. Нищо чудно, че жените ми са започнали да се тревожат.

Той стана, пхна ръце в дългите си ръкави и каза на помощниците си:

— По време на обедното заседание ще забележите, че в обвинението срещу студента Ван има слаби места.

После се отправи към коридора.

---

[1] Буквално: „Дочуваща гласовете“ — богиня на милосърдието в китайския будистки пантеон, към която най-често се отправят молитвите за продължение на рода. — Б. к. р. ↑

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

КАНДИДАТЪТ ЗА ИЗПИТИТЕ ПО ЛИТЕРАТУРА ДАВА ПОКАЗАНИЯ ПРЕД ТРИБУНАЛА; СЪДИЯТА ДИ ОТИВА ДА ПРОУЧИ МЯСТОТО НА ПРЕСТЪПЛЕНИЕТО

Доста преди гонгът да възвести началото на обедното заседание, съдията се върна в личния си кабинет. Хун и останалите му трима помощници го очакваха. Ди наметна съдийската си мантия, постави на главата си черната шапка и се отправи към подиума в съдебната зала. Той забеляза, че краткото сутрешно заседание очевидно не беше обезкуражило гражданите на Пуян. Съдебната зала беше претъпкана със зрители до последното място.

След като се настани зад масата, съдията заповяда на началника на стражниците да доведе месаря Сяо. Докато месарят пристъпваше към подиума, Ди го огледа. Реши, че това е простоват, дребен търговец, честен, но не особено умен. Когато Сяо коленичи, съдията му каза:

— Аз, съдията, споделям скръбта ви, причинена от тежката загуба. Моят изтъкнат предшественик, съдията Фън, вече ви е порицал за небрежността, която сте проявили по отношение на собственото си домакинство. Няма да се спирам повече на този въпрос. Има обаче някои неща в показанията, които искам да уточня. Трябва да ви предупредя, че ще ми е необходимо известно време, за да приключа този случай. Но ви уверявам, че правосъдието ще възтържествува и за убийството на дъщеря ви Чист нефрит ще бъде отмъстено!

Месарят Сяо промърмори няколко благодарствени думи и по знак на съдията бе отведен встрани. Ди погледна в документа пред себе си и рече:

— Да излезе напред следователят! Съдията бързо го прецени с поглед — имаше вид на проникателен младеж. Ди заговори:

— Докато споменът ви е още пресен, желая да уточня някои подробности от аутопсията. На първо място искам да направите общо описание на физическите особености на жертвата.

— Почтително уведомявам Ваша Милост — отговори следователят, — че момичето беше високо за възрастта си и със здраво телосложение. Предполагам, че от сутрин до вечер е работило в домакинството, като е помагало и в магазина. Нямаше физически недъзи и имаше вид на здраво момиче, свикнало на тежък труд.

— Обърнахте ли необходимото внимание на ръцете му? — попита съдията.

— Разбира се, Ваша Милост. Негово превъзходителство Фън специално държеше на това, защото се надяваше да намери късче плат или нещо друго под ноктите, което да подсказе какви са били дрехите на убиеца. В действителност жертвата имаше късо подрязани нокти като всички работни момичета от нейното съсловие и не бе открита никаква улика.

Съдията кимна и продължи:

— В описанието си споменавате синините, оставени от ръцете на убиеца върху шията на девойката. Констатирали сте и белези от нокти. Опишете тези белези по-подробно!

Следователят помисли известно време и поясни:

— Следите от нокти имаха обичайната форма на полумесец. Те не бяха дълбоки, но на някои места кожата все пак бе разкъсана.

— Тази допълнителна подробност — каза съдията — да се запише!

Той освободи следователя и нареди да доведат при него студента Ван. Когато стражниците го доведоха пред подиума, Ди го изгледа остро. Видя младеж със среден ръст, облечен в дълъг син халат, каквито носеха кандидатите за изпита по литература. Той вървеше изправен, но имаше тесните гърди и щръкналите рамене на човек, чужд на физическите упражнения. Очевидно прекарваше по-голяма част от времето над книгите си. Имаше приятно и умно лице с широко чело, но устните му издаваха слабост. На лявата му буза се виждаха няколко грозни, още незараснали драскотини. Когато падна на колене пред съдията, Ди се обърна към него с гневните думи:

— Ти си измамникът Ван, човекът, които опетни честта на литераторите! Като си се сдобил с привилегията да изучаваш класическите произведения на нашата литература, ти си предпочел, вместо да усвояваш възвишените поуки, да използваш интелигентността си за постигането на една подла цел — да съблазниш това невинно, неграмотно момиче, лека плячка за долните ти страсти. И като че ли това не стига, та си я изнасил и после си я убил! Няма нито едно обстоятелство, което да смекчава вината ти и законът ще бъде приложен с цялата му строгост. Не искам да слушам оправданията ти. Четох ги в протокола на делото и ги намирам отвратителни. Ще ти задам няколко допълнителни въпроса и ти ще ми кажеш цялата истина!

Съдията се наведе напред, прегледа някакъв лист хартия и каза:

— В показанията си твърдиш, че сутринта на седемнадесети си се събудил между развалините на някакви стара постройка. Опиши точно онова, което си видял там!

— Ваша Милост — каза Ван с треперещ глас, — за голямо съжаление този студент не е в състояние да изпълни заповедта ви. Слънцето още не беше изгряло. В плахата светлина, която предшества зората, забелязах само няколко купчини тухли, които приличаха на срутена стена, обрасла с гъсти, трънливи храсти. Тухлите и храстите си спомням ясно. Когато с мъка се изправих ни крака, главата ми още тежеше, очите ми не виждаха добре и се препънах в тухлите. Тръните скъсаха халата ми и изподраха лицето и тялото ми. Тогава мислех единствено как по-бързо да се махна от това мрачно място. Спомням си смътно, че вървах напосоки през разни улички. Ходех с наведена глава, като се опитвах да разведря ума си, и се безпокоях за Чист нефрит, която напразно ме бе чакала предишната вечер...

Съдията даде знак на началника на стражниците и той незабавно удари Ван през устата.

— Спри да лъжеш! — кресна съдията. — Внимавай да отговаряш точно на въпросите ми! — После се обърна към стражниците: — Покажете драскотините по тялото на този човек!

Началникът на стражниците сграбчи студента за яката на халата и го вдигна на крака. Двама стражници грубо разкъсаха дрехите му.

Ван извика от болка, защото раните по гърба му от получените преди три дни удари с пръчка бяха още пресни.

Съдията видя няколко дълбоки драскотини и синини по гърдите, ръцете и раменете на студента. Ди кимна на началника на стражниците. Смъкнаха Ван отново на колене, без да си правят труд да покриват раменете му с халата. Съдията поднови разпита:

— Заявил си, че никой освен тебе, жертвата и шивача Лун не е знаел за тайните ти посещения. Това очевидно не е толкова сигурно. Как можеш да бъдеш уверен, че някой минувач не те е видял да влизаш през прозореца, без ти да го забележиш?

— Преди да изляза от шивачницата, Ваша Милост — отговори студентът, — аз винаги внимателно оглеждах улицата в двете посоки, ослуствах се за шум от стъпки. Понякога се приближаваше нощната стража и аз я изчаках да отmine. Тогава бързо пресичах улицата и се шмугвах в тъмната пресечка до магазина на Сяо. Веднъж стигнал дотам, бях в безопасност, защото дори и някой да минеше по Улицата на полумесеца, можех да се сгуша в тъмнината и да остана незабелязан. Опасен беше само моментът на изкачването ми, но тогава Чист нефрит наблюдаваше от прозореца и би ме предупредила, ако видеше някой да се приближава.

— Кандидат за изпитите по литература да се промъква през нощта като най-обикновен крадец! — каза съдията с презрителна усмивка. — Каква поучителна гледка! Тъй или иначе, напрегни ума си и се опитай да си спомниш дали не се е случило нещо, което да е породило у тебе съмнение.

Студентът размисли известно време, после каза бавно:

— Спомням си. Ваша Милост, че преди около две седмици доста се поуплаших. Докато надничах от вратата на шивачницата, преди да пресека улицата, видях да се приближава нощната стража. Началникът на стражата тракаше с дървената си хлопка. Изчаках ги да стигнат другия край на Улицата на полумесеца. Виждах ги ясно, докато завиха зад ъгъла, където пред приемния кабинет на доктор Фан виси запален фенер. Въпреки това, точно когато се вмъкнах в глухата пресечка насреща, изведнъж чух дървената хлопка отново, при това съвсем наблизко. Притиснах се към стената и стоях в тъмнината много уплашен. Шумът от хлопката спря и аз очаквах стражата да вдигне тревога, вземайки ме за крадец. Но не се случи нито. Всичко тънеше в

дълбока тишина. Накрая реших, че въображението ми или пък ехото са ме заблудили. Напуснах тъмното място и дръпнах платнената лента, която висеше от прозореца на Чист нефрит, за да ѝ покажа, че съм дошъл.

(img:Image23.gif)

СЪДИЯТА ДИ РАЗПИТВА СТУДЕНТА ВАН

Съдията обърна глава към Хун, който стоеше край него:

— Това е нов факт. Отбележи го! — После каза намръщено на Ван: — Губиш времето на съда! Как за толкова кратко време нощната стража ще може да се върне обратно?

— Ди се обърна към старши писаря и нареди: — Прочети какво е казал обвиняемият Вай на това заседание! Нека го чуе и постави отпечатъка от палеца си!

Старши писарят прочете на глас каквото беше записал и студентът потвърди, че то отговаря точно на казаното от него.

— Дайте му да постави отпечатъка от палеца си! — нареди съдията на стражниците.

Те отново грубо изправиха Ван на крака, потопиха палеца му във влажното гнездо на плочката за туш и му казаха да остави отпечатъка си върху хартията, която съдията бе побутнал към ръба на масата.

Разтреперан, студентът се подчини. Съдията забеляза, че той има нежни, добре поддържани ръце на учен о дълги нокти, характерни за хората от това съсловие.

— Отведете обвиняемия обратно в килията! — извика съдията. После стана и като развяваше гневно дългите си ръкави, напусна подиума. Когато влизаше в личния си кабинет, чу зад себе си мърморенето на тълпата в ралата.

— Напуснете съда, напуснете съда! — викаше началникът на стражниците. — Това не е театър, където можете да се мотае след представлението. Хайде, излизайте! Да не очаквате стражниците да ви поднесат чай и сладкиши?!

Когато и последният зрител бе изтласкан от залата, началникът на стражниците изгледа подчинените си мрачно.

— Какви времена ни очакват! — възкликна той. — Глупав и мързелив съдия — за такъв сме се молили от години. Но да ме пази бог

да служи на съдия, който е глупав и работлив, а на всичко отгоре и скръндза! Какво нещастие!

— Защо негово превъзходителство не приложи изтезания при разпита? — попита един млад стражник. — Този хилав книжен червей щеше да си признае още при първия удар с камшик, да не говорим за другите мъчения, като стягане на ръцете и глезените в скрипците! Делото щеше да приключи на бърза ръка!

Друг стражник добави:

— Каква е ползата от това протакане? Студентът е беден като църковна мишка. Няма надежда да се изкопчи подкуп от него.

— Муден му е умът, това е! — каза с пренебрежение началникът. — Вината на Ван е ясна като бял ден, а негово превъзходителство още иска да „уточнява някои неща“. Е, хайде да отидем в кухнята и да напълним купичките си с ориз, докато ония лакоми пазачи не са изяли всичко!

Междувременно съдията се преоблече в прост кафяв халат и се настани в голямото кресло зад писалището в личния си кабинет. Тао Ган му наля чай и той го засърба с доволна усмивка.

Влезе Хун.

— Защо си така посърнал, инспекторе? — попита го съдията.

Хун поклати глава.

— Преди малко се бях мушнал в тълпата пред трибунала и слушах какво се говори. Ще ви кажа откровено, Ваша Милост, че впечатлението от първото разглеждане на делото не е благоприятно. Хората не могат да разберат смисъла на разпита. Смятат, че Ваша Милост не сте успели да стигнете до главното — да накарате Ван да признае вината си.

— Инспекторе — каза съдията, — ако не ми беше много добре известно, че забележките ти са породени само от загрижеността ти за моя успех като съдия, щях строго да те смъмря. Нашият височайши повелител ме е натоварил да раздавам правосъдие, а не да правя удоволствие на тълпата.

После съдията се обърна към Цяо Тай и нареди:

— Кажи на пазача Гао да дойде!

Когато Цяо Тай излезе, Хун попита:

— Защо Ваша Милост отдава толкова голямо значение на приказките на Ван за нощната стража? Смятате ли, че тези хора имат

нещо общо с престъплението?

Съдията поклати глава.

— Не — каза той, — не е там работата. Макар да не е знаел подробностите, които студентът разказа днес, колегата ми фън старателно е разпитал нощната стража — както се разпитват всички, оказали се близо до мястото на някое престъпление. Началникът им е успял да докаже, че нито той, нито двамата му придружители имат нещо общо със случая.

Цяо Тай се върна с пазача Гао, който направи дълбок поклон пред съдията. Ди го погледна строго и каза:

— Ти си пазачът, в чийто квартал се е случила тази позорна история. Не знаеш ли, че си отговорен за всички нередности, които стават там? Изпълнявай задълженията си по-старателно! Обикаляй района си ден и нощ и не пилей служебното си време в кръчмите и игралните домове!

Пазачът моментално падна на колене и удари главата си три пъти о пода. Съдията продължи:

— Сега ще ни заведеш на Улицата на полумесеца, за да видим мястото на престъплението. Искам да добия общи впечатления. Освен тебе ще ми трябват само Цяо Тай и четирима стражници. Инспекторът Хун ще действа като командир на групата, а аз ще участвувам инкогнито.

Съдията си сложи малка черна шапка и всички напуснаха трибунала през вратата на задната му страна — Цяо Тай и пазачът Гао отпред, за да показват пътя, а четиримата стражници — отзад.

Първо тръгнаха по главната улица в южна посока, докато стигнаха зад храма на бога на града. Там завиха на запад и скоро вдясно се откриха лъскавите зелени керемиди на храма на Конфуций. Минаха по моста над реката, която пресичаше западната част на града от север на юг. Тук каменната настилка свърши, озоваха се в бедняшкия квартал. Пазачът свърна наляво в една уличка с малки магазинчета и порутени къщи от двете страни, след това навлезе в тясна, извита алея. Тя се оказа Улицата на полумесеца. Гао посочи магазина на месаря Сяо.

Докато стояха пред магазина, събра се тълпа зяпачи. Пазачът извика:

— Това са служебни лица, които по заповед на негово превъзходителство са дошли да проучат мястото на престъплението. Хайде, вървете си! Не пречете на служебните лица да изпълнят дълга си!

Ди забеляза, че магазинът се намира на пресечния ъгъл между тясната уличка и страничната алея, наречена „Улица на полумесеца“, и има прозорци само на фасадата. Складът беше разположен на десетина стъпки отзад. Прозорецът на таванската стаичка, в която бе живяло момичето, се виждаше на няколко стъпки над стената, съединяваща магазина със склада. От другата страна на алеята се издигаше страничната, лишена от прозорци стена на отсрещната ъглова къща. Като зави зад ъгъла и погледна към улицата, съдията видя, че шивачницата на Лун е разположена точно срещу входа на алеята. От мансардата на шивачницата можеше да се хвърли кос поглед през алеята към прозореца на момичето.

Докато Хун задаваше на пазача Гао обичайните за такива случаи въпроси, съдията каза на Цяо Тай:

— Я опитай да се изкачиш до този прозорец!

Цяо Тай се усмихна, напъха полите на халата в пояса си и със скок се хвана за горния край на стената. Изтегли се нагоре и намери опора за десния си крак в една дупка, останала на мястото на няколко паднали тухли. После продължи да се издига бавно, притиснал тялото си плътно до стената, докато ръката му достигна перваза на прозореца. Изтегли се отново, прехвърли крак през перваза и влезе в стаята.

Съдията му кимна отдолу. Цяо Тай се прехвърли обратно през перваза. Увисна за момент на ръцете си, после се пусна и от около пет стъпки височина се приземи почти безшумно чрез скока, известен в бойното изкуство^[1] като „качане на пеперуда върху цвете“.

Пазачът Гао искаше да им покаже и стаята на жертвата, но съдията направи знак с глава към Хун, който рече кратко:

— Видяхме каквото трябваше. Да се връщаме! Поеха обратно към трибунала с бавни крачки. След като пазачът отдаде необходимите почести и си отиде, съдията каза на Хун:

— Това, което току-що видях, потвърди подозренията ми. Да извикат при мене Ма Жун!

Малко след това Ма Жун влезе и се поклони пред съдията.

— Ма Жун — каза Ди, — трябва да те натоваря с трудна и вероятно опасна задача.

Лицето на помощника светна и той каза нетърпеливо:

— На ваше разположение съм, Ваша Милост!

— Искам — каза съдията — да се преоблечеш като най-изпаднал скитник и побойник. Ще обикаляш свърталищата на градската измет и ще търсиш будистки или даоистки монах-отстъпник, който се прехранва с просия, или пък главорез, предрешен като такъв. Човекът е висок, със здрави мускули, но не от ония доблестни храбреци, с които се беше съюзил ти, когато живееше в „зелените гори“. Това е пропаднал звяр, у когото един живот, изпълнен с насилие и гнусен разврат, е унищожил всичко човешко. Има изключително силни ръце с къси, изпочупени нокти. Не зная как ще бъде облечен, когато го срещнеш, но вероятно ще носи парцалив халат. Сигурен съм, че като всички просяци-монаси ще има у себе си „дървена риба“ — малко дървено клепало с форма на череп, което служи на тия хора, за да привличат вниманието на минувачите. Последното нещо, по което ще го познаеш, е това, че у него има — или до съвсем неотдавна е имало — чифт игли за коса от масивно злато с изящна изработка. Ето ти рисунка на иглите, която трябва да запомниш.

— Описанието е доста подробно — каза Ма Жун, — но кой е този човек и какво престъпление е извършил?

— Тъй като никога не съм го срещал — усмихна се съдията, — не мога да ти кажа името му. Но що се отнася до извършеното от него престъпление — той е отвратителният главорез, който е изнасилвил и убил дъщерята на месаря Сяо!

— С удоволствие ще свърша тази работа! — ентузиазирано възкликна Ма Жун и тръгна незабавно.

Хун бе изслушал наставленията на съдията с нарастващо недоумение. Накрая се обади:

— Ваша Милост, аз съм напълно смаян!

Съдията само се усмихна и рече:

— Ти видя и чу същото, каквото видях и чух аз. Направи си собствени изводи!

---

[1] Става дума за традиционната форма на китайския ръкопашен бой, възникнал като средство за самозащита на будистките монаси, от

която по-късно се развиват популярните днес „джудо“, „карате“, „кунфу“. — Б. к. р. ↑

ГЛАВА ПЕТА

ТАО ГАН СЕ МОЛИ В БУДИСТКИЯ ХРАМ; ХИТРЕЦЪТ ИЗИГРАВА ТРИМА МОНАСИ

Сутринта на същия ден, щом напусна личния кабинет на съдията, Тао Ган се облече в скромна, но изискана връхна дреха, сложи на главата си черна копринена шапка и си придаде вид на безгрижен богаташ. В тази премяна той мина през северната градска порта и се поразходи из предградието. Натъкна се на едно малко ресторантче и си поръча скромна закуска. Седна до прозореца на втория етаж, откъдето през решетката можеше да види извитата стряха на Храма на всеобятното милосърдие. Като плащаше сметката на слугата, рече:

— Какъв прекрасен храм! Сигурно монасите са много благочестиви, щом Буда ги е благословил така щедро! Слугата измърмори:

— Тия плешивци може и да са благочестиви, но в околията има доста честни стопани, които с удоволствие биха прерязали гърлата им.

— Дръж си езика, човече! — каза Тао Ган с престорено възмущение. — Разговаряш с благочестив поклонник на трите съкровища^[1]!

Слугата го изгледа навъсено и се отдалечи, без да вземе бакшиша, оставен на масата. Тао Ган доволно прибра мокетите в ръкава си и напусна ресторантчето.

След като повървя известно време, Тао Ган стигна до трикрилата порта на храма. Изкачи се по каменните стъпала и влезе. С крайчеца на окото си забеляза трима монаси, които седяха в стаичката на пазачите. Те го оглеждаха внимателно. Тао Ган мина бавно през портата, после внезапно се спря, затършува из ръкавите си и се заоглежда наляво и надясно, като че ли не знаеше какво да прави. Един от пазачите, възрастен монах, се приближи и го запита любезно:

— Мога ли да помогна с нещо на господина?

— Много мило от ваша страна, отче — каза Тао Ган. — Аз, благочестивият последовател на Правия път, дойдох тук специално, за да предложа скромния си обречен дар на нашата милостива господарка Гуан Ин. За нещастие забравил съм у дома дребните си пари и не мога да купя благовония. Страх ме е, че Ще трябва да се върна и да дойда някой друг ден.

Докато говореше, Тао Ган измъкна от ръкава си красиво сребърно кюлче и го постави на дланта си. Монахът погледна с възхищение среброто и каза бързо:

— Позволете ми, господарю, да ви заема пари за благовонията!

Като каза така, монахът бързо влезе в стаичката и се появи отново с две връзки по петдесет медни монети, които Тао Ган прие с тържествена благодарност.

Когато пресичаше първия вътрешен двор, Тао Ган забеляза, че той е постлан с полирани каменни плочи. Стаите за посетители от двете страни бяха изискано подредени. Отпред бяха поставени два паланкина и наоколо сновяха монаси и прислужници. Тао Ган прекоси още два двора и видя точно пред себе си главната зала на храма. Тя беше обградена от трите си страни с мраморна тераса, а пред нея имаше обширен двор, покрит с гравирани мраморни плочи. Тао Ган изкачи широките стъпала, прекоси терасата и прекрачи високия праг на полумрачната зала. Статуята на богинята, издялана от сандалово дърво, беше висока повече от шест стъпки и стоеше върху позлатен пиедестал. Светлините на две огромни свещи хвърляха игриви отблясъци по златните кадилници за благовония и другите жертвени съдове на олтара.

Тао Ган направи три дълбоки поклона. После, заради монасите, които стояха наоколо, се престори, че с дясната си ръка пуска монети в голямата дървена кутия за дарения. В същото време залюля левия си ръкав, където бе поставил двете връзки пари. Монетите се удариха о кутията с убедителен звън. Той постоя известно време със скръстени ръце, после се поклони още три пъти и излезе от залата. Заобиколи я отдясно и на пътя му се изпречи затворена врата. Докато се двоумеше дали да се опита да я отвори, излезе един монах и попита:

— Желаете ли господинът да види негово преподобие игумена?

Тао Ган се извини и се върна обратно. Прекоси отново залата и се насочи към левия ъгъл. Щом зави, се натъкна на широк покрит

коридор, който го доведе до тесни, спускащи се надолу стъпала. Те свършваха при една малка врата, на която висеше надпис:

„Любезно се умоляват всички, освен служителите на храма, да спрат дотук“.

Пренебрегвайки любезния надпис, Тао Ган бързо бутна вратата и се намери в красиво подредена градина. Една извита пътека лъкатушеше край цъфвали храсти и алпинеуми. В далечината през зелените корони на дърветата се виждаха покритите с лъскави сини керемиди стрехи и червените лакирани покриви на малки павилион чета.

Тао Ган се досети, че на това място прекарваха нощта жените, дошли на посещение в храма. Той бързо се мушна между два големи храста, съблече връхната си дреха, обърна я с вътрешната страна навън и я облече отново. Тази дреха беше специално приготвена. Подплатата ѝ бе от груба конопена материя, каквато носят работниците, и по нея имаше няколко нескопосни кръпки. Смъкна копринената си шапка и я мушна в ръкава си. Нави парче мръсен плат около главата си и повдигна полите на дрехата тъй, че да му се видят гамашите. Най-накрая извади от ръкава си тънко топче син плат. Това беше едно от многото хитроумни изобретения на Тао Ган. Разгънато, топчето се превръщаше в грубо съшита торба от син плат, какъвто хората използваша да си правят вързопи за носене. Торбата имаше квадратна форма, с множество странни гънки и допълнителни ъгълчета, съшити по нея. Като сглобяваше в различни комбинации дюзина тънки бамбукови пръчки, мушнати в нея, Тао Ган можеше да придаде на торбата всякаква форма. По такъв начин тя можеше да заприлича както на квадратен денк с пране, така и на продълговат пакет, пълен с книги. Това приспособление често се бе оказвало крайно полезно. Сега Тао Ган нагласи бамбуковите пръчки по такъв начин, че торбата изглеждаше пълна с дърводелски инструменти. Бяха му необходими само няколко мига, за да се преобрази, и скоро той пое надолу по пътеката с леко приведени рамене, като че ли торбата, която носеше под мишница, беше доста тежка.

Пътеката го доведе до малък, елегантен павилион, разположен в сянката на стар чепат бор. Червената лакирана двукрила врата, обкована с медни гвоздеи, беше отворена и двама послушници метяха пода. Тао Ган прекрачи високия праг и без да каже дума, се отправи

към широкото ложе в дъното на помещението. Клекна с пъшкане, извади дърводелски канап и започна да го мери.

Един от младите монаси рече:

— Какво, пак ли ще сменят мебелите?

— Гледай си работата! — грубо каза Тао Ган. — Да не би да завиждате на бедния дърводелец, че ще изкара някоя и друга медна монета?

Двамата послушници се изсмяха и излязоха от павилиона. Щом остана сам, Тао Ган се изправи и се огледа. Стаята нямаше прозорци, ако не се смятате кръглият отвор високо на стената в дъното, който беше толкова малък, че дори и дете не би могло да се провре през него. Ложето, което се бе престорил, че иска да измери, беше от солидно абаносово дърво, изкусно гравирано и инкрустирало със седеф. Покривките и възглавниците бяха от тежък брокат. Встрани имаше масичка от гравирано на-лисандрово дърво с чайник и сервиз за чай от фин порцелан. Една от страничните стени беше изцяло покрита от копринен свитък, върху който бе нарисувано великолепно цветно изображение на богинята Гуан Ин. До отсрещната стена бе поставена изящна тоалетна масичка от палисандрово дърво. На нея имаше съд за горене на благовония и две големи свещи. Мебелировката се допълваше от една ниска табуретка за крака. Макар че послушниците току-що бяха помели и проветрили стаята, все още се долавяше ароматът на някакво силно благовонно.

„Сега — каза си Тао Ган — трябва да намерим тайния вход.“

Отначало той провери най-вероятното място — стената зад картината. Почукваше по нея и се опитваше да открие процеп или друг признак на таен вход, но напразно. После провери останалите стени педя по педя. Отдръпна ложето от стената и я огледа отблизо. Качи се на тоалетната масичка и опипа стената около малкото прозорче, за да провери дали няма скрита рамка, която да го прави по-голямо, отколкото изглежда. Но и този път усилията му останаха безплодни.

Тоза доста обърка Тао Ган, който с гордост се смятате за ненадминат познавач на тайните изобретения.

„В старите къщи — помисли си той — може да се открият врати-капащи на пода. Тези павилиони обаче са построени едва миналата година. Мога да допусна, че монасите са направили скрит вход в стената, но те никога не биха успели да свършат такава тежка работа,

като прокопаването на подземни тунели, без да привлекат вниманието на външни хора. И все пак, това е единствената оставаща възможност.“

Тогава той нави дебелия килим, който покриваше пода пред ложето, и застана на колене и длани. Започна да изучава каменните плочи една по една, като пъхаше ножа си в цепнатините между тях. Но трудът му отново не бе възнаграден.

Тъй като не смееше да остане твърде дълго в павилиона, трябваше да се откаже. На излизане бързо огледа пантите на тежката двукрила врата, за да види дали в тях няма скрита някаква хитрост. Но и те бяха съвсем обикновени. Тао Ган въздъхна и затвори вратата зад себе си, като отдели няколко мига, за да разгледа солидно изработената ключалка. Пое надолу по градинската пътека и тримата монаси, които срещна по пътя си, видяха само един навъсен стар дърводелец с торба инструменти под мишница.

В храстите близо до входната врата Тао Ган се предреша както на влизане и се върна да разгледа по-подробно дворовете и жилищата на монасите, както и гостните стаи за съпрузите на жените, които идваха на посещение в храма.

Когато отново стигна до главната порта, Тао Ган влезе в стаичката на пазачите и намери там същите трима монаси, които бе срещнал на влизане.

— Приемете горещите ми благодарности за заетите пари! — любезно каза той на възрастния монах, без обаче да посегна към връзките медни монети, скрити в ръкава му.

Тъй като бе неудобно да го държат прав, възрастният монах го покани да седне и му предложи чаша чай. Тао Ган прие с важен вид. Скоро четиримата седяха около квадратната маса и пиеха горчивия чай, който се поднася в будистките манастири.

— На вас, хора — каза Тао Ган с безгрижен тон, — май не ви се харчат медните пари. Не можах да използвам двете връзки, които ми заехте, защото, когато реших да извадя няколко монети, за да купя благовония, се оказа, че връвта няма възел^[2]. Как бих могъл да я развържа?

— Странно е това, което казваш, чужденецо — рече един от помладите монаси. — Я ми покажи тази връв.

Тао Ган извади връзката от ръкава си и я подаде на монаха, който бързо я прокара през пръстите си.

— Ето — каза той тържествуващо, — ако това не е възел, тогава аз въобще не зная какво значи възел!

Тао Ган пое обратно връзката, без дори да я погледне, и каза на по-възрастния монах:

— Това трябва да е черна магия! Искате ли да се обзаложим на петдесет медни монети, че на тази връв няма възел?

— Дадено! — извика възбудено по-младият монах.

Тао Ган вдигна връвта и започна да я върти на пръста си във въздуха. После я върна на монаха и каза:

— Ха сега, покажи ми възела!

Тримата монаси трескаво прекараха връвта през пръстите си, но колкото и да се мъчеха, не можаха да намерят възел между монетите.

Тао Ган спокойно постави връзката обратно в ръкава си. Хвърли една монета на масата и каза:

— Ще ви дам възможност да си върнете парите. Хвърлете тази монета във въздуха. Обзалагам се на една връзка пари, че ще се падне „тура“.

— Дадено! — рече възрастният монах и хвърли монетата. Падна се „тура“.

— С това изплащам дълга си — каза Тао Ган, — но за да възстановя загубата ви, искам да ви продам сребърното кюлче за петдесет медни монети. — И той отново постави кюлчето на дланта си.

Монасите бяха вече напълно объркани. По-възрастният си помисли, че Тао Ган е малко смахнат, но не искаше да изпусне сребърното кюлче при положение, че можеше да го има само срещу нищожна част от действителната му цена. Затова той извади друга връзка от петдесет монети и я сложи на масата.

— Правите добра сделка — отбеляза Тао Ган, — това е хубаво кюлче, а е и много леко за носене.

Той духна срещу кюлчето. То полетя и падна на масата. В действителност това беше много сполучлива имитация, направена от станиол.

Тао Ган пхна и тази връзка в ръкава си, а на нейно място измъкна друга. Показа на монасите, че връвта бе вързана чрез особен възел. Стиснат между върховете на пръстите, този възел можеше да се плъзне по връвта и да се помести точно в квадратната дупка на някои

от медните монети. Ако човек се опиташе да прекара една по една монетите през пръстите си, възелът оставате невидим, скрит в някоя дупка, псе плъзгаше по връвта заедно с нея.

(img:Image24.gif)

ТАО ГАН ПРАВИ ФОКУСИ В БУДИСТКИЯ ХРАМ

После Тао Ган обърна монетата, която старият монах бе подхвърлил преди малко. Тя бе еднаква от двете страни.

Монасите избухнаха в смях. Сега те разбраха, че Тао Ган е професионален мошеник, а той отбеляза спокойно:

— Урокът, който ви дадох, си струваше сто и петдесет медни монети. А сега позволете ми да ви кажа за какво съм дошъл. Чух хората да говорят за богатството, което се трупа в този храм, и реших да се поразтъпча наоколо, за да видя как вървят нещата тук. Разбрах, че имате много отбрани посетители. Между другото аз съм сладкодумен и добре познавам хората. Помислих си, че мога да ви бъда полезен, като ви намирам надеждни — нека да ги наречем — „клиенти“ и като убеждавам мъжете, които се колебаят, да позволят на жените си да прекарат една нощ при вас.

Възрастният монах поклати глава, но Тао Ган бързо продължи:

— Вижте какво, няма нужда да ми плащате много. Да речем, например, само десет процента от жертвените пари на онези посетители, които аз съм ви изпратил.

— Приятелю — каза хладно възрастният монах, — чул си да се приказват глупости. Зная, че има ревниви хора, които при удобен случай пускат зловредни слухове за храма, но това са само празни приказки. Мога да си представя какви мисли минават през главата на хитрец като тебе, но в дадения случай дълбоко грешиш. Всичките ни богатства идат от нашата милостива господарка Гуан Ин, амин!

— Не исках да ви обидя — каза живо Тао Ган. — Хората с моята професия са поначало малко подозрителни. Предполагам, че вземате необходимите мерки, за да запазите честта на посетителките.

— Разбира се! — отвърна възрастният монах. — Преди всичко нашият игумен, негово преподобие Добродетелния духовник, подбира крайно внимателно хората, които приемаме. Той разговаря с новодошлите в приемната зала и при най-малкото съмнение относно тяхната вяра в нашия повелител Буда или начина, по който са

достигнали финансовото си и обществено благополучие, отказва да ги приеме. След като двойката се помоли в главната зала, прието е съпругът да даде угощение на игумена и приближените му. Обикновено това е малко скъпичко, но кухнята ни е превъзходна, без да искам да бъда нескромен. Накрая игуменът придружава двойката до един от павилионите ни за гости в задната градина. Ти не си ги видял, но можеш да ми вярваш, че са подредени с най-изискан вкус. Имаме шест такива павилиона. Във всеки от тях на една от стените е нарисувано в естествена големина копие на чудотворната статуя от сандалово дърво, която си видял в главната зала. Така всяка жена може да прекара нощта в съзерцание на добродетелите на милостивата ни господарка Гуан Ин, амин! Щом жената влезе в павилиона, съпругът заключва вратата и взема ключа със себе си. Нещо повече, игуменът винаги настоява върху вратата да бъде залепена хартиена лента и мъжът да постави печата си върху двата ѝ края. Тези печати могат да бъдат разкъсани единствено от съпруга, който ги е поставил. Само той може да отключи вратата на следващата сутрин. Сега разбра ли, че няма и най-малък повод за тъмни подозрения?

Тао Ган тъжно поклати глава и каза:

— Много жалко, но си напълно прав! А какво става, ако молитвите и нощуването в храма не дадат желания резултат?

— Това — каза самодоволно монахът — може да се случи само ако жената има нечисти помисли или не вярва истински в нашия повелител Буда. Някои жени идват втори път, други никога не виждаме отново.

Тао Ган подръпна дългите косми на бузата си и попита:

— Сигурно, когато след необходимото време бездетната двойка се сдобие с желаното поколение, тя не забравя Храма на всеобятното милосърдие?

— Наистина не — ухилен отвърна монахът. — Понякога е нужен специален паланкин, за да се превозят подаръците им дотук. Ако случайно този малък жест на внимание не бъде оказан, пратеник на игумена посещава въпросната жена, за да ѝ напомни само, че е забравила да се отблагодари на храма ни.

Тао Ган продължи да разговаря още известно време с монасите, без да успее да измъкне други полезни сведения. После си тръгна и по обикновен път се върна в трибунала.

---

[1] Тао Ган има предвид „трите съкровища“ на будизма: Буда, неговите духовни закони и будистката общност- — Б. пр. ↑

[2] До двадесетте години на това столетие за дребна разменна единица в Китай са служили медни монети, продупчени по средата и нанизанн на връв. С такава връзка пари Тао Ган прави своя фокус пред монасите. — Б. пр. ↑

ГЛАВА ШЕСТА

СТАРИЦА ОТ КАНТОН РАЗКАЗВА ЗА УЖАСНО ЗЛОДЕЯНИЕ; СЪДИЯТА ДИ СЪОБЩАВА НА ХУН ТРЕВОЖНИ НОВИНИ

Тао Ган завари съдията в личния му кабинет. Обсъждаше едно дело за спорно парче земя заедно със старши писаря и началника на архивата. Като го видя да влиза, Ди освободи другите двама и му нареди да повика Хун.

Тао Ган разказа подробно за посещението си в храма, без да изпусне нито една подробност, с изключение на фокусите си с фалшивото сребърно кюлче и медните монети. Когато свърши, съдията каза:

— Е, това решава задачата ни. Щом не си намерил таен вход към павилиона, трябва да вярваме на монасите. Статуята на богинята Гуан Ин наистина притежава чудотворна сила и ще дарява деца на онези благочестиви жени, които искрено ѝ се молят.

Хи и Тао Ган останаха крайно озадачени от думите на съдията.

— Из целия град — каза Тао Ган — са плъзнали слухове за срамните неща, които стават в този храм! Настоятелно умолявам Ваша Милост да ми позволи да отида отново или да изпрати Хун за пощателно проучване.

Но съдията поклати глава.

— Обикновено нещо е, за жалост, богатството и успехът да предизвикват завист — каза той. — Разследването на Храма на всеобятното милосърдие е приключено!

Хун се канеше да опита още веднъж да склони съдията, ни като видя добре познатия израз на лицето му, се отказа.

— Освен това — добави съдията, — ако Ма Жун има нужда от помощ за намирането на убиеца от Улицата на полумесеца, Тао Ган ще

трябва да е готов веднага да се включи в издирването.

Тао Ган изглеждаше разочарован и би казал още нещо, но точно в този момент звукът на големия гонг прокънтя из трибунала и Ди стана, за да наметне съдийската си мантия за следобедното заседание.

В съдебната зала отново се беше събрала огромна тълпа зрители, защото всички очакваха, че съдията ще продължи разглеждането на прекъснатото по обяд дело срещу студента Ван.

Веднага щом му поднесоха свитъка с документите, съдията огледа тълпата, изпълнила залата, и заговори:

— Тъй като гражданите на Пуян проявяват такъв интерес към работата на трибунала, възползувам се от случая, за да отправя общо предупреждение. Беше ми съобщено, че някои лоши хора в тази околия разпространяват зловредни слухове за Храма на всеобятното милосърдие. Аз, съдията, напомням на всички ви, че законът предвижда строги мерки срещу разпространителите на клевети и безпочвени обвинения. Тези, които нарушават закона, ще бъдат наказвани според закона!

После съдията нареди да доведат хората, които спореха за парчето земя, и отдели известно време за решаването на техния въпрос. Никой, свързан с убийството на Улицата на полумесеца, не бе повикан.

Към края на заседанието около входа на съдебната за—да настъпи вълнение. Съдията вдигна поглед от книгата, които разглеждаше, и видя една старица, която се опитваше да си проправи път през тълпата. Той даде знак на началника на стражниците, който тръгна с двама от хората си да доведе жената пред подиума. Старши писарят се наведе към ухото на съдията и прошепна:

— Ваша Милост, това е една побъркана старица, която през последните месеци безпокоеше негово превъзходителство Фън с измислените си оплаквания. Покорно ви съветвам да я отстраните от залата.

Ди не отвърна нищо на това, а изгледа изпитателно жената, която се приближаваше към подиума. Тя изглеждаше доста над средна възраст и се движеше с мъка, като се подпираше на дълга тояга. Дрехите ѝ бяха износени, но грижливо закърпени и чисти. Чертите на лицето ѝ бяха доста изтънчени. Когато се канеше да падне на колене, съдията направи знак на стражниците.

— Старите и болните хора няма да коленичат в моя трибунал! Останете права, госпожо, и кажете името и жалбата си!

Старицата направи дълбок поклон и заговори със слаб глас:

— Вашата покорна слугиня се нарича Лян, по баща Оуян. Аз съм вдовицата на Лян Ифън, приживе търговец в град Кантон.

Тук гласът ѝ се задави, по бузите ѝ потекоха едри сълзи и крехкото ѝ тяло се разтресе от ридания. Съдията бе забелязал, че тя говори на кантонски диалект, който той не разбираше добре. А освен това жената очевидно не беше в състояние да изложи случая си, ето защо той ѝ каза:

— Госпожо, не мога да ви държа тук права толкова дълго. Ще ви изслушам в личния си кабинет. — И като се обърна към Хун, застанал зад стола му, рече: — Заведи жената в малката гостна стая и кажи да ѝ поднесат чай.

Когато отведеха старицата, съдията се занима с някои текущи въпроси и закри заседанието.

Хун го очакваше в личния му кабинет.

— Ваша Милост — каза той, — жената изглежда умствено разстроена. След като изпи чаша чай, разсъдъкът ѝ за момент се проясни. Разказва, че тя и семейството ѝ са станали жертва на някакво ужасно злодеяние. После отново започна да плаче и речта ѝ стана несвързана. Позволих си да накарам да повикат една от старите ви слугини, която да я успокои,

— Добре си сторил, Хун — каза съдията. — Ще изчакаме да се съвземе напълно и тогава ще се опитаме да я изслушаме. В повечето случаи злодеянията, за които приказват такива хора, съществуват само в обърканото им въображение. Въпреки това никой, който потърси справедливост в този трибунал, няма да бъде отпратен, преди да добия ясна представа за случая!

Съдията стана от стола си и започна да се разхожда с ръце на гърба. Тъкмо когато инспекторът се канеше да го запита какво го тревожи, той се спря и каза:

— Тъй като сега сме сами, искам да ти съобщя като на мой верен приятел и съветник последното си становище относно Храма на всеобятното милосърдие. Застани тук, близо до мене, за да не ни чуе никой. — С тих глас съдията продължи: — Сам ще разбереш, че няма смисъл да продължаваме разследването. Най-напред почти

невъзможно е да се сдобием с неоспорими доказателства. Тао Ган, в чиито способности съм дълбоко убеден, не успя да открие таен вход. А и ако по някакъв незнаен начин монасите наистина са вършили гнусни дела, няма смисъл да се надяваме, че жертвите им ще свидетелствуват открито против тях, защото така ще изложат себе си и своите съпрузи на присмех и презрение и ще хвърлят съмнение върху произхода на децата си. Наред с това има и една друга, още по-основателна причина, която ще открия единствено пред тебе, п то строго поверително. — Съдията снижи гласа си още и прошепна в самото ухо на Хун: — Неотдавна получих тревожни новини от столицата. Изглежда, че будистката църква, чиято сила непрекъснато расте, вече си е пробила път до императорския двор. Започнало се е с няколко дворцови дами, които обърнали вратата си, и сега вече черноризите бандити са успели да привлекат вниманието на нашия височайши владетел. Негово императорско величество им е позволил свободно да разпространяват лъжовното си учение. Главният игумен на манастира „Белият кон“ в столицата е бил приет за член на Великия съвет и сега той и кликата му се месят във вътрешните и външни работи на империята ни. Техните шпиони и агенти са навсякъде. Честните служители на трона са сериозно разтревожени. — Съдията сви вежди и добави с още потих глас: — При това положение сам разбираш какво може да се случи, ако заведе дело срещу Храма на всеобятното милосърдие. Не сме изправени срещу обикновени престъпници, а срещу мощна национална организация. Будистката клика веднага ще застане зад игумена и ще му окаже пълна подкрепа. Ще се започне кампания в Двора. Ще прехвърлят сили в провинцията ни, богати подаръци ще бъдат раздадени на когото е нужно. Дори и да намеря неоспорими доказателства, ще се окажа прехвърлен на някоя далечна служба край границата много преди да успея да приключа делото. Възможно е дори да ме изпратят окован в столицата с някое скалъпено обвинение.

— Значи ли това. Ваша Милост — каза възмутено Хун, — че сме напълно безсилни?

Съдията тъжно поклати глава. Размисли малко и рече с въздишка:

— Само ако можеше такава дело да започне, да се реши и престъпниците да бъдат осъдени и екзекутирани за един ден! Обаче ти знаеш, че законът изключва такава своеволна процедура. Дори да се

сдобием с пълни признания, смъртното наказание трябва да бъде потвърдено от Столичния съд, а ще са необходими седмици, докато докладът ми пристигне там през префектурата и провинциалните власти. Това ще даде достатъчно време на будистката клика да потули доклада ми, да спре делото и да ме отстрани от служба. Ще изпадна в немилост. С готовност бих рискувал кариерата и дори живота си, ако съзирах и най-малка възможност да успея да изрежа този злокачествен тумор от обществото ни. Такава възможност обаче може никога да не се яви! Между другото, инспекторе, заклевам те, нито дума от това, което току-що чу, не трябва да излезе от устата ти и забранявам дори да повдигаш отново този въпрос. Убеден съм, че игуменът има шпиони даже и между служителите на трибунала. Всяка дума, казана за Храма на всеобятното милосърдие, е дума в повече. А сега иди виж дали старицата може да бъде разпитана.

Когато Хун се върна със старата жена, съдията я настани да седне удобно в стола срещу писалището му. После каза любезно:

— Много съм огорчен, госпожо, че ви виждам толкова разстроена. Вие ми казахте, че името на мъжа ви е Лян, но още не съм чул подробностите около неговата смърт и нещастията, което ви е сполетяло.

С треперещи ръце старицата бръкна в ръкава си и извади навит на руло ръкопис, загърнат в парче избелял брокат. Тя почтително го поднесе на съдията с две ръце и заговори с несигурен глас:

— Дано Ваша Милост благоволи да разгледа тези документи. Напоследък старата ми глава е толкова объркана, че не мога да мисля ясно повече от няколко минути. Никога не ще мога да опиша свързано ужасната участ, която сполетя мене и семейството ми! Ваша Милост ще намери всичко в тези документи.

Тя се облегна в стола си и се разплака отново. Съдията нареди на Хун да ѝ даде чаша силен чай и после разопакова свитъка. Той съдържаше дебело руло документи, пожълтели от времето и дългата употреба. Като разгъна първия, Ди видя, че той представлява дълго обвинение, написано очевидно от високообразован човек с изящен почерк и красиво оформено. Съдържаше подробно описание на кървавата наследствена вражда между две заможни семейства търговци от Кантон, наречени съответно Лян и Лин. Всичко бе започнало, когато Лин прелъстил жената на Лян. Оттогава насам Лин

безжалостно преследвал семейството Лян, като ограбвал всичките му владения. Когато съдията стигна до края на документа и видя датата, вдигна изненадано очи и каза:

— Госпожо, но този документ е отпреди повече от двадесет години!

— Жестоките престъпления — отговори старицата с тих глас — не се заличават от изминалото време.

Съдията прегледа другите документи и видя, че всички те се отнасят до различни по-късни моменти на същия случай. Най-новият беше отпреди две години. В края на всеки документ обаче — по-нов или по-стар — имаше изписано с яркочервен туш съдийско заключение: „Делото преустановено поради липса на достатъчно доказателства.“

— Забелязах — каза съдията, — че всичко това се е случило в град Кантон. Защо сте напуснали стария си семеен дом?

— Дойдох в Пуян — отговори старицата, — защото главният престъпник, Лин фан, се пресели в тази околия.

Ди не си спомняше да е чувал това име. Като навиг отново документите, той каза любезно:

— Ще проуча тези записи много внимателно, госпожо. Веднага щом стигна до заключение, ще ви помоля да дойдете тук отново за допълнителна справка.

Старата жена стана бавно и като се поклони дълбоко, рече:

— От дълги години чакам съдия, който да намери начин да поправи тази ужасна неправда. Дано с благословията на великото Небе денят най-после да е настъпил!

Хун я отведе. Когато се върна, съдията му каза:

— На пръв поглед изглежда, че това е един от ония спорни случаи, при които хитър и добре образован мошеник се обогатява, като разорява други хора, и винаги успява да избегне справедливото наказание. Явно е, че скръбта и безсилието са помрачили разума на старицата, Най-малкото, което мога да направя за нея, е да проуча внимателно случая, макар че е много съмнително дали ще успее да намери слабо място в защитата на обвиняемия. Забелязах, че делото е минало дори през ръцете на един съдия, който е известен като много способен юрист и сега е на служба в Столичния съд.

После съдията накара да извикат Тао Ган. Като видя помръкналото лице на помощника си, той каза с усмивка:

— Горе главата, Тао Ган, имам за тебе по-добра работа от това да се мотаеш сред будистката паплач! Иди там, където живее старата госпожа Лян. Събери колкото е възможно повече сведения за нея и семейството ѝ. После искам да откриеш богатия търговец на име Лин Фан, който трябва да живее някъде в този град. Ще ми докладваш и за него. Сигурно те ти е от полза да знаеш, че и двете лица са от Кантон и са се преселили тук преди няколко години.

Съдията освободи Хун и Тао Ган и накара старши писаря да му донесе някакви документи, свързани с текущата дейност на околийската управа.

ГЛАВА СЕДМА

МА ЖУН НАМИРА ИЗОСТАВЕН ДАОИСТКИ ХРАМ; ЖЕСТОКО СВИВАНЕ В ДВОРА НА ХРАМА

Същия следобед, когато напусна личния кабинет на съдията, Ма Жун отиде в стаите си и се преобрази чрез няколко прости промени. Свали шапката, освободи косата си и я завърза с мръсна кърпа. Обу торбести панталони и върза крачолите им около глезените си със сламени върви. После наметна къс, покрит с крѳпки жакет и накрая смени плъстените обувки със сламени сандали. В тази невзрачна премяна той се измъкна от трибунала през страничния изход и се смеси с тълпата на улицата. Откри със задоволство, че след като го видеха, хората бързаха да му сторят път. Щом го забележеха да се приближава, уличните продавачи инстинктивно стискаха стоката си под мишница. Ма Жун се мръщеше свирепо и известно време се позабавлява по този начин. Не след дълго обаче откри, че задачата му не е толкова лесна, колкото си бе мислил. Поръча си отвратително ядене в една барака, посещавана от скитници, пи винена утайка в един коптор, все още просмукан с вонята на отпадъците, върху които беше построен, чу безброй разкази за хорските неволи и молби за няколко медни монети назаем. Но всички тези хора бяха повече или по-малко безобидна паплач, която се скиташе из страничните улички на всеки град — джебчии и крадци на дребно. Той чувствуваше, че все още не е срещнал нито един от истинските местни бандити, а те бяха добре организирани и знаеха какво точно става из подземния свят.

Чак привечер Ма Жун попадна на следа. Седнал в един от уличните коптори, той се насилваше да прокара през гърлото си още глътка от ужасната течност, когато дочу част от разговора между двама просяци, които също се хранеха там. Единият питаше къде има добро

място за крадене на дрехи. Другият му отговори: „Хората при Червения храм трябва да знаят.“

На Ма Жун му беше известно, че долнопробните престъпници често се събират край някой полусрутен храм. Но тъй като повечето храмове имаха боядисани в червено колони и врати, той не знаеше как да намери именно този Червен храм в един град, където бе пристигнал само преди няколко дни. Накрая реши да рискува напосоки. Запътен към пазарния площад, близо до северната порта на града, той сграбчи за шията малък дрипльо и грубо му каза да го заведе до Червения храм. Без да пита нищо, парцаливият хлапак го преведе през лабиринт от тесни и извити улички и двамата стигнаха до един мрачен площад. Там момчето се отскубна и побягна колкото му държаха краката.

Точно пред себе си на фона на вечерното небе Ма Жун видя широката червена врата на един даоистки храм. От двете ѝ страни се издигаха оградите на някогашни богаташки къщи, а пред тях имаше дълга редица от дървени колиби с разкривени във всички посоки стени. Очевидно, когато храмът е бил в разцвет, тези колиби бяха служили на сергии на продавачите, търгуващи с тълпите поклонници, а сега бяха обсебени от градските разбойници.

Целият двор на храма беше осеян с мръсотии и отпадъци. Миризмата му се смесваше с отвратителната смрад на евтината мазнина, в която един парцалив старец пържеше мекици на дървени въглища. В една цепнатина на стената беше втъкната димяща факла и на несигурната ѝ светлина Ма Жун различи група мъже, клекнали в кръг и увлечени в игра на комар. Той се насочи към групата. Един дебел мъжага, гол до кръста и с огромно шкембе, седеше с гръб към стената върху обърната наопаки делва за вино, Дългите му коси и рошавата брада бяха сплъстени от мазнина и мръсотия. Той следеше играта с натежали клепачи, а с лявата ръка чешеше корема си. Дясната му ръка, дебела като мачта, се подпираше върху дръжката на дървен боздуган, Трима стройни мъже се бяха надвесили над дъската за зарове, а останалите бяха наклеявали по-встрани, в сянката.

Ма Жун постоя известно време, като следеше търкалящите се зарове. Привидно никой не му обръщаше и най-малко внимание. Тъкмо се чудеше как да завърже разговор, когато исполинът върху винената делва каза внезапно, без да поглежда нагоре:

— Бих могъл да използвам жакета ти, братко!

Изведнъж Ма Жун се оказа в центъра на вниманието. Един от комарджиите прибра заровете и се изправи. Не беше толкова висок, колкото Ма Жун, но голите му ръце издаваха желязна сила, а от пояса му стърчеше дръжката на кама. Като се хилеше, той застана от дясната страна на Ма Жун и се хвана за камата. Дебелият стана от делвата, дръпна нагоре панталоните си, изплю се самодоволно и като стисна здраво боздугана, застана точно пред Ма Жун. Усмихна се злобно и каза:

(img:Image25.gif)

ПЪРВАТА СРЕЩА НА МА ЖУН С ШЪН НА

— Добре дошъл в Храма на отвъдното проникновение, братко! Лъжа ля се, като мисля, че благочестивият ти дух те е подтикнал да посетиш това свято място, за да оставиш жертвен подарък? Уверявам те, братко, че жакетът ти ще бъде приет с благодарност!

Докато говореше, той се приготви да нанесе удар.

С бърз поглед Ма Жун прецени обстановката. Пряката опасност идеше от грозния топуз в дясната ръка на дебелака и извадената кама на мъжа отдясно.

Дебелият още не беше довършил думите си, когато лявата ръка на Ма Жун го сграбчи за дясното рамо и палецът му се впи в уязвимото място, като парализира за известно време ръката, която държеше боздугана. Дебелакът бързо хвана лявата китка на Ма Жун с лявата си ръка, като възнамеряваше да го дръпне напред и да го ритне с коляно в слабините. В същото време обаче Ма Жун бе вдигнал дясната си ръка със свит лакът. Той за-махна назад с всичка сила и лакътят му се стовари право в лицето на човека с камата, който падна с дрезгав вик. После, сякаш отгласната от удара, дясната ръка на Ма Жун тръгна отново напред и със страшна сила се стовари върху незащитената диафрагма на дебелия. Той изпусна лявата китка на Ма Жун и със стон се преви на земята.

Тъкмо когато се канеше да се обърне, за да види дали мъжът с камата има нужда от допълнителна обработка, Ма Жун усети, че върху гърба му се сгромоляса смазваща тежест. Една мускулеста ръка се провря изотзад и стегна гърлото му като менгеме. Ма Жун наведе силния си врат, заби брадичка в ръката на неприятеля и същевременно изнесе двете си ръце зад гърба. С лявата успя само да откъсне парче от

дрехата на нападателя, но с дясната го хвана за крака. Дръпна го с всички сили, като едновременно с това политна напред и надясно. Двамата се строполиха на земята, но Ма Жун остана отгоре. Бедрото му, поело тежестта на почти цялото му тяло, едва не смаза таза на съперника. Менгемето се отпусна. Ма Жун се изправи със скок — тъкмо навреме, за да избегне камата, хвърлена от жилавия мъж, който междувременно се беше окопитил. Ма Жун светкавично го хвана за китката на все още протегнатата напред ръка и като я изви, я изтегли над рамото си. После приклепна и хвърли другия във въздуха. Той описа широка дъга, удари се в стената, падна върху празната делва, която се пръсна на парчета, и повече не мръдна. Ма Жун вдигна камата и я хвърли през оградата. После се обърна и каза на отстъпилите в сянката фигури:

— Може да ви се струвам малко грубичък, братя, но не понасям хора, които си служат с ками. В отговор се чу недружелюбно сумтене. Дебелакът още лежеше на земята, повръщаше обилно, пъшкеше и от време на време псуваше. Ма Жун го хвана за брадата, повдигна го и го хвърли така, че гърбът му се удари в стената. Чу се тъп звук и оня клекна, като пулеше очи към Ма Жун. Все още не можеше да си поеме дъх. Мина доста време, докато се съвземе малко. Тогава изграчи с дрезгав глас:

— След като, така да се каже, си разменихме необходимите любезности, ще благоволи ли почитаемият ни брат да ни осведоми за името и професията си?

— Името ми — отвърна небрежно Ма Жун — е Жун Бао и съм честен продавач. Предлагам стоката си по пътищата. Рано тази сутрин, точно по изгрев слънце, срещнах един богат търговец. Той толкова хареса стоката ми, че я купи всичката и ми плати тридесет сребърника. Затова побързах насам — исках да изгоря благовония в знак на благодарност към божествата.

Бандата се изкикоти и човекът, който се бе опитал да удуши Ма Жун, го запита дали е вечерял. Когато той отговори, че не е, дебелият мъж се провикна към продавача на мекици и скоро всички наобиколиха огнището с дървени въглища, за да похапнат мекици с много чесън.

Оказа се, че дебелият мъж се казва Шън Па. Той гордо се представи като избран главатар на всички скитащи разбойници в града

и едновременно с това — съветник в гилдията на просяците. Той и хората му се установили в двора на храма преди около две години. Мястото било благодатно, но се случило нещо непредвидено — монасите си отишли и властите запечатали вратите на храма. Шън Па и хората му останали, защото това било все пак хубаво и спокойно кътче, при това не много отдалечено от центъра на града.

Ма Жун довери на Шън Па, че се намира в малко неудобно положение. Бил скрил тридесетте сребърника на сигурно място, но искал да напусне града колкото е възможно по-бързо, защото търговецът, когото всъщност бил ограбил, можел да се оплаче в трибунала. Не му се искало да ходи по улиците с тежкия вързоп сребро в ръкава си. Смятал да смени среброто за някоя дребна скъпоценност, която да скрие лесно у себе си. Даже бил готов да направи отстъпка при сделката. Шън Па кимна важно и каза:

— Това, братко, е разумна предпазна мярка. — среброто е твърде рядка стока. Ние търгуваме изключително с медни пари. Ако някой иска да размени сребро за нещо със същата стойност, но с по-малък обем... ами... не остава нищо друго освен злато! А да ти кажа истината, братко, у нашите хора този благороден жълт метал се явява най-много веднъж в живота!

Ма Жун се съгласи, че златото е рядко съкровище, но добави, че все може да се случи някой просяк да намери на пътя малко златно украшение, паднало от паланкина на някоя знатна дама.

— Новината за такава щастлива находка — продължи той — се разпространява бързо и ти, като съветник в гилдията на просяците, скоро би я научил.

Шън Па бавно се почеса по корема и се съгласи, че не е изключено да се случи такава нещо. Ма Жун не забеляза у него и следа от ентузиазъм. Той бръкна в ръкава си и извади една сребърна монета. Опита тежестта ѝ на дланта си и я остави да блесне на светлината на факлата.

— Като скрих тридесетте сребърника — каза той, — взех един със себе си за късмет. Мисля си дали не би го приел като предплата за дела, който ти се пада заради посредничеството при сделката, която ти предлагам.

Шън Па сграбчи монетата от ръката на Ма Жун с удивителна ловкост. Усмихна се широко и рече:

— Братко, ще видя какво мога да сторя за тебе. Ела пак утре вечер!

Ма Жун му благодари и като каза няколко любезни думи, се раздели с новите си приятели.

ГЛАВА ОСМА

СЪДИЯТА ДИ РЕШАВА ДА ПОСЕТИ КОЛЕГИТЕ СИ; ТОЙ ОБЯСНЯВА КАК Е СТАНАЛО ПРЕСТЪПЛЕНИЕТО НА УЛИЦАТА НА ПОЛУМЕСЕЦА

Щом се върна в трибунала, Ма Жун бързо се преоблече и отиде в главния двор. Оттам видя, че в личния кабинет на съдията още свети. Завари го да се съвещава с Хун. Като го видя, съдията прекъсна разговора и попита:

— Е, приятелю, какви са новините? Ма Жун докладва накратко за срещата си с Шън Па и разказа за неговото обещание. Ди остана доволен.

— Щеше да бъде невероятен късмет — забеляза той, — ако беше намерил престъпника още първия ден. Започваш чудесно. Новините се разпространяват много бързо по разни канали из подземния свят и смятам, че си установил връзка с точно такъв човек, какъвто ни е необходим. Не се съмнявам, че в най-скоро време приятелят ти Шън Па ще ти даде сведения за изчезналите игли, а това ще те доведе до убиеца. Ние пък, преди да дойдеш, решихме, че няма да е зле утре да се приготвя за посещение на добра воля при колегите си от съседните околии. Рано или късно трябва да изпълня обичая и мисля, че сега моментът е подходящ. Ще отсъствам от Пуян два или три дни. В това време ти ще продължиш да действуваш за арестуването на убиеца от Улицата на полумесеца. Ако смяташ, че е необходимо, ще наредя на Тао Ган да ти помага в издирването.

Ма Жун реши, че ще е по-добре да продължи сам, защото двама души, разпитващи за едно и също лице, можеха да възбудят подозрения. Съдията се съгласи и Ма Жун си отиде.

— Ще бъде много добре — започна да разсъждава на глас Хун, — ако Ваша Милост отсъства ден-два и трибуналетът бъде затворен. Тогава ще има основателна причина за временно прекратяване на делото срещу студента Ван. Носят се слухове, че Ваша Милост покровителствува студента, защото принадлежи към образованата класа, докато жертвата му е била само дъщеря на беден търговец.

Съдията вдигна рамене и каза:

— Така или иначе, утре сутринта заминавам за У. На следващия ден продължавам направо за Цинхуа и се връщам тук на третия ден. Тъй като е възможно по време на отсъствието ми Ма Жун и Тао Ган да имат нужда от напътствия, по-добре е да не ме придружаваш. Стой тук и пази печатите на трибунала. Сега дай необходимите наставления и виж да приготвят подходящи подаръци за колегата ми Пан в У и съдията Луо от Цинхуа. Багажът ми да бъде натоварен и утре рано сутринта пътният ми паланкин да чака готов в главния двор!

Хун увери съдията, че нарежданията му ще бъдат точно изпълнени. Ди се наведе над писалището си, за да разгледа някои документи, оставени за проверка от старши писаря.

На Хун като че ли не му се тръгваше и той остана прав пред писалището. След известно време съдията вдигна поглед и го запита:

— Какво има, инспекторе?

— Ваша Милост, все си мисля за това убийство. Четох и препрочитах записите. Но колкото и да се опитвах, не можах да разбера съображенията ви. Късно е, но ако благоволите преди заминаването си да ми разясните още някои неща, поне ще мога да спя спокойно през двете нощи, докато ви няма тук.

Съдията се усмихна и затисна документа на писалището си с нефритеното блокче. После се облегна в креслото си.

— Инспекторе — каза той, — нареди на слугите да донесат пресен чай и седни тук на табуретката. Ще ти обясня какво всъщност, според мен, се е случило през съдбоносната нощ на шестнадесети.

След като изпи чаша силен чай, съдията започна:

— Още когато чух от тебе главните факти по това дело, изключих студента Ван като вероятен убиец на Чист иефрит. Вярно е, че жената понякога може да възбуди у мъжа странни и жестоки мисли. Не случайно в своя „Летопис на пролетите и есените“ учителят ни Конфуций нарича жената „това нечестиво създание“. Има обаче само

две категории хора, които превръщат такива черни мисли в дела. Първо, напълно покварените, закоравели престъпници от низшето съсловие. Второ, богатите развратници, които с течение на годините, прекарани в безделие и разкош, са станали роби на извратените си инстинкти. Макар и трудно, мога да допусна, че дори и такъв ученолюбив младеж с трезви навици като студента Ван, обезумял от страх, би могъл да удуши момичето. Но да я изнасили — нея, с която е имал интимни връзки повече от шест месеца, — това ми се струва напълно изключено. Така че истинският престъпник трябва да се търси между представителите на двете категории, за които споменах преди малко. Вероятността убиецът да е развратен богаташ отхвърлих веднага. Такива хора посещават тайни свърталища, където могат да се отдадат на всякакви пороци и извратености, ако са готови да платят в злато. Един богаташ може би изобщо няма да знае за съществуването на такова място като Улицата на полумесеца, населено с бедни дребни търговци. Съвсем невероятно е да е научил случайно за посещенията на студента, а че би бил способен да изпълнява гимнастически упражнения, увиснал на платнена лента — за това да не говорим! Така остава единствената възможност убиецът да е закоравял престъпник от низшето съсловие!

Тук съдията спря за миг. После продължи с горчивина в гласа:

— Тези отвратителни главорези бродят из целия град като гладни псета. Ако им се случи в някоя тъмна уличка да срещнат беззащитен старец, убиват го и задигат няколкото връзки медни пари, които има. Ако видят жена, която върви сама, бият я, докато изпадне в несвяст, изнасилват я, откъсват обещите от ушите ѝ и я оставят да лежи в канавката. Ако открият незалостена врата или отворен прозорец, докато се прокрадват между бедняшките къщи, те се вмъкват вътре и после офейкват с единственото медно котле или с последния кат кърпени дрехи. Не е ли естествено да се допусне, че някой такъв човек, като е минавал по Улицата на полумесеца, е открил случайно тайните посещения на Ван при Чист нефрит? Такъв главорез незабавно би се възползувал от възможността да обладае жена, която не би могла да му попречи да заеме мястото на тайния ѝ любовник. Чист нефрит обаче се е бранила. Вероятно се е опитала да крещи или да стигне до вратата, за да разбуди родителите си. Тогава той я е удушил. След като е свършил гнусното си дело, спокойно е

претършувал стаята на жертвата за ценности и е офейкал с единствените накити, които момичето е имало.

Съдията отново спря, за да изпие още една чаша чай.

Хун бавно поклати глава и каза:

— Ваша Милост изясни, че студентът Ван наистина не е извършил това двойно престъпление. И все пак не виждам никакво определено доказателство, което да ни послужи пред съда.

— Ако искаш веществено доказателство — отговори съдията, — ще го имаш! На първо място ти чу показанията на следователя. Ако студентът бе удушил Чист нефрит, дългите му нокти биха оставили дълбоки следи по шията на момичето. А следователят е намерил само плитки драскотини от нокти, въпреки че тук-там кожата е била разкъсана. Значи става въпрос за къси, неравни нокти на скитащ се разбойник. Второ, когато са я изнасилвали, Чист нефрит се е бранила с всички сили. Въпреки това нейните ниско изрязани нокти никога не биха оставили дълбоките, грозни следи по гърдите и ръцете на Ван. Между другото те не са причинени и от тръните, както мисли студентът. Но това е подробност, към която ще се върна, когато му дойде времето. Колкото до възможността Ван да е удушил Чист нефрит, ще добавя, че след като видях телосложението на студента и чух описанието на следователя за момичето, се убедих, че дори и да се е опитал да я удуши, Ван скоро е щял да се намери изхвърлен през прозореца. Но както вече ти казах, това противоречи на здравия разум. Трето, когато на седемнадесети сутринта престъплението е било открито, ивицата плат, по която Ван се е изкачвал до прозореца, е лежала скупчена на пода в стаята на момичето. Ако студентът е извършил престъплението или въобще е бил в стаята, как я е напуснал без „въжето“? Той не е атлет, нуждаел се е от помощта на момичето, за да достигне прозореца. Но мускулест мъжага, свикнал да тършува из чуждите къщи, никога не би си правил труда да търси такава лента, ако е принуден бързо да избяга. Той би направил точно това, което видяхме да прави Цяо Тай: би увиснал на ръце от перваза на прозореца и би се пуснал. Ето, това са разсъжденията, чрез които си създадох представа за вида на престъпника.

Хун кимна с доволна усмивка.

— Сега ми е съвсем ясно — каза той, — че съображенията на Ваша Милост се основават на солидни доводи. Щом престъпникът

бъде хванат, ще има достатъчно улики срещу него, за да го принудим да признае вината си, а при нужда да приложим и изтезания. Без съмнение той е още в града, защото няма причини да се тревожи и да избяга в някое отдалечено място. Целият град знае, че съдията Фън е бил убеден във вината на студента Ван и че Ваша Милост се съгласи с неговото заключение.

Съдията поглади бакенбардите си, кимна бавно и каза:

— Този главорез ще се опита да се отърве от златните игли и с това ще се издаде. Ма Жун е установил връзка с човек, който ще разбере кога иглите ще бъдат предложени за Продан на тайния пазар на крадците. Знаеш, че един престъпник никога няма да посмее да ги предложи на златар или в заложна къща, тъй като там по правило има изпратено от трибунала описание на откраднатите вещи. Той ще трябва да си опита късмета с някой събрат престъпник и тогава юначагата Шън Па бързо ще научи за това. По този начин, с малко повече щастие, Ма Жун ще се добере до нашия човек.

Съдията отново сръбна от чая си, после взе четката за ярко червен туш и се наведе над документа пред себе си.

Хун стана. Подръпна замислено мустака си и след малко заговори:

— Има още две неща, които Ваша Милост не обясни. Откъде знаете, че престъпникът носи дрехи на монах скитник? И какво значение има случката с нощната стража?

Съдията помълча известно време. Беше се съсредоточил над документа, който проучваше. Написа някаква забележка в ъгъла, остави четката и нави хартията. После погледна инспектора изпод гъстите си черни вежди и каза:

— Странната случка с нощната стража, която студентът разказа тази сутрин, добави последния щрих към портрета на престъпника, който си бях изградил. Знаеш, че долнопробните престъпници често се предрешават като просеци будистки или даоистки монаси. Това е чудесно прикритие при техните скитания из града по всяко време на деня и нощта. Така че втория път Ван е чул не хлопката на нощната стража, а...

— Дървеното клепало на монаха просяк! — възкликна Хун.

ГЛАВА ДЕВЕТА

ДВАМА МОНАСИ ОТИВАТ ПРИ СЪДИЯТА С ВАЖНО ПОСЛАНИЕ; ТОЙ РЕЦИТИРА ДРЕВНА БАЛАДА НА ВЕЧЕРЯТА У СЪДИЯТА ЛУО

На следното утро, когато съдията обличаше дрехите си за пътуване, при него влезе старши писарят и съобща, че двама монаси от Храма на всеобятното милосърдие са дошли в трибунала с послание от игумена.

Ди се премени в съдийската си мантия и се настани зад писалището. Възрастен монах и по-младият му придружител бяха въведени при него. Докато коленичеха и докосваха трикратно пода с главите си, съдията забеляза, че жълтите им халати бяха от най-скъпа дамаска, подплатена с пурпурна коприна. Те носеха молитвени броеници от кехлибарени зърна.

— Негово преподобие Добродетелния духовник, игуменът на Храма на всеобятното милосърдие — пропя по-възрастният монах, — възложи на нас, простите монаси, да предадем на Ваше Превъзходителство неговите почитания и да ви поздравим от негово име. Негово преподобие напълно разбира колко е тежко бремето на служебните ви задължения, особено в първите дни. Поради това той не се осмелява да ви посети сам и да отнеме част от скъпоценното ви време. В по-подходящ момент обаче негово преподобие ще се възползува от привилегията лично да се яви пред Ваше Превъзходителство, за да получи ценните ви напътствия. Междувременно, за да не се породи и капка съмнение в добрите чувства на негово преподобие, той ви моли да приемете един малък подарък с надеждата, че ще го оцените като знак на дълбоко уважение, независимо от нищожната му стойност.

След тези думи той подкани с жест по-младия монах, който се изправи и постави да писалището пред съдията малко пакетче, увито в скъп брукат.

Хун очакваше съдията да откаже подаръка. Но за негово най-голямо изумление Ди само измърмори няколко обичайни за такива случаи любезни думи, после добави, че не заслужава такава голяма чест, но щом монахът настоя, той не направи опит да върне подаръка. Стана от стола си, поклони се важно и каза:

— Моля, уведомете негово преподобие, че съм крайно поласкан от неговото внимание, и му предайте благодарностите ми за любезния подарък, за който на свои ред ще му се отплатя. Уверете го, че макар ч да не съм последовател на Шакиямуни^[1], будистката вяра дълбоко ме интересува я много ще се радвам на възможността да бъда по-подробно посветен в нейния дълбок смисъл от такъв изтъкнат неин поклонник като негово преподобие Добродетелния духовник.

— Най-покорно ще изпълним наставленията на Ваше Превъзходителство. Същевременно негово преподобие пожела да обърнем вниманието ви върху нещо, което, макар и дребно само по себе си, заслужава да бъде съобщено в трибунала, още повече, след като вчера на следобедното заседание на трибунала Ваше Превъзходителство бе така добър ясно да заяви, че бедният ни храм може да разчита на вашето покровителство в същата степен, както и всеки честен гражданин на тази околия. Напоследък храмът се посещава от мошеници, които се опитват да отвлекат от невежите монаси по няколко връзки пари, по право принадлежащи на храма, и правят нагли проучвания. Негово преподобие изразява надеждата си, че Ваше Превъзходителство ще даде необходимите нареждания да бъдат обуздани действията на тези натрапчиви измамници.

Съдията се поклони и двамата монаси си отидоха.

Ди бе много ядосан. Беше разбрал, че Тао Ган отново е прибягнал до старите си фокуси. Освен това бяха го проследили до трибунала, което беше още по-неприятно. Съдията въздъхна и нареди на Хун да развие подаръка.

Като разгъна изящно увитото пакетче, инспекторът видя три блестящи кюлчета от масивно злато и още толкова от тежко сребро. Съдията ги уви отново и ги сложи в ръкава си. За първи път Хун виждаше Ди да приема явен подкуп и беше много огорчен. Той

помнеше предупреждението, което съдията му бе направил по-рано и не посмя да отвори разговор за посещението на монасите, а само му помогна мълчаливо да облече отново дрехите си за път.

Съдията се отправи бавно към главния двор срещу голямата приемна зала и видя, че служебната му свита е готова. Пътният му паланкин го чакаше в подножието на стълбите с шест стражника отпред и шест отзад. Предната група носеше прикрепен на дълъг прът надпис: „Съдия-управител на Пуян“. Шест яки носачи стояха готови при дръжките на паланкина, а багажът бе натоварен на дванадесет коня.

Като намери всичко в ред, съдията се качи на паланкина, носачите вдигнаха дръжките върху мазолестите си рамене, шествието прекоси двора и мина през двукрилата порта.

Когато кортежът стигна до фасадата на трибунала, Цяо Тай, въоръжен с лък и меч, застана с коня си от дясната страна на паланкина, а началникът на стражници-те, също на кон, зае мястото си от лявата страна. Шествието пое по улиците на Пуян. Двама бързоходци се втурнаха отпред, удряха медните си гонгове и викаха:

— Сторете път! Сторете път! Идва негово превъзходителство околийският управител!

Ди забеляза, че тълпата не откликва с обичайните поздравителни възгласи. През решетката на прозорчето той видя много минувачи да хвърлят навъсени погледи към процесията. Облегна се на възглавниците с въздишка, извади от ръкава си документите на госпожа Лян и започна да ги чете. След като напусна Пуян, шествието тръгна по главния път и в продължение на няколко часа наоколо се виждаха само равни оризови полета.

Изведнъж съдията остави свитъка да падне на скута му. Той огледа еднообразния пейзаж навън с празен поглед. Опита се да си представи последствията от това, което бе замолил да извърши, но не успя. Най-сетне полюшването на паланкина го унесе и той заспа. Събуди се чак когато беше започнало да се смрачава и шествието навлизаше в град Уи.

Колегата му Пан, съдията управител на околията, го посрещна в голямата приемна зала на трибунала и го покани на вечеря заедно с местните първенци. Съдията Пан беше с няколко години по-възрастен, но тъй като бе пропаднал на два писмени изпита, не беше получил

повишение. Той имаше сурова външност, добро образование и независим дух. Ди скоро схвана, че не е взел изпитите си до-скоро от нежелание да следва литературната мода, отколкото поради липса на познания.

Храната беше проста, главната прелест на вечерята бе великолепият начин, по който домакинът водеше разговора. Съдията Ди научи много за административния живот на провинцията. Гостите се разотидоха рано и Ди се оттегли в определените за него покои. Рано на другата сутрин той си тръгна и продължи със свитата си за Цин-хуа.

Пътят минаваше през хълмиста местност, покрита с полюляващи се бамбукови горички и борови дървета по височините. Беше хубав есенен ден и завеските на паланкина бяха навити нагоре, за да може съдията да се любува на очарователната гледка. Но красивият изглед не можа да разсее тревогите, които го гнетяха. Обмислянето на правните подробности по делото на госпожа Лян го умори и след известно време той сложи свитъка с документите обратно в ръкава си.

Едва бе успял да пропъди теза тревожни мисли от съзнанието си, когато започна да се безпокои дали Ма Жун ще успее навреме да издири убиеца от Улицата на полумесеца. Сега съжали, че не беше оставил Цяо Тай в Пуян, за да се заеме с търсенето и.а убиеца, независимо от Ма Жун. Из-мъчен от съмнения и лоши предчувствия, съдията беше съвсем посърнал, когато процесията наближи Цинхуа. Като връх на всичко изпуснаха сала, който сновеше през реката отсам града. Това ги забави с повече от час. Когато най-сетне влязоха в Цинхуа, отдавна бе паднал мрак.

Пред главната приемна зала бяха посрещнати от стражници, които излязоха със запалени фенери, за да помогнат на съдията да слезе от паланкина. Колегата му Луо го поздрави церемониално и го въведе в просторния, пищно обзаведен салон. Ди си помисли, че Луо е пълна противоположност на съдията управител Пан. Той беше нисък, пълен, добродушен младеж. Нямаше бакенбарди, но си беше пуснал мустачки — тънки и заострени — и къса брадичка, каквито по онова време бяха на мода в столицата.

Докато си разменяха обичайните любезности, откъм съседния двор долетяха звуците на тиха музика. Луо се извини многословно и обясни, че е поканил приятели, за да посрещнат заедно госта. Чакали го, но тъй като той не се появил дълго след уречения час, решили, че е

останал в Уи, и започнали вечерята. Луо предложи двамата да вечерят в една странична стая и да си поприказват на спокойствие за служебните неща, които представляваха взаимен интерес.

Въпреки любезното предложение не беше трудно да се отгатне, че спокойният разговор не беше точната представа на съдията Луо за една приятна вечер. Самият Ди също нямаше настроение за още една сериозна среща, затова рече:

— Да ви кажа право, малко съм уморен и без да искам да се покажа лекомислен, признавам, че бих предпочел да се присъединя към общата вечеря, която вече е напреднала, и да използвам случая да се запозная с приятелите ви.

Съдията Луо изглеждаше приятно изненадан и незабавно поведе госта към трапезната зала във втория двор. Там завариха трима господа, събрани около празнична трапеза, щастливо да се черпят с вино. Те станаха да се поклонят и съдията Луо представи колегата си. Най-възрастният господин, Луо Пинван, беше известен поет и далечен родственик на домакина. Вторият беше художник, чиито творби бяха много модни в столицата, а третият — току-що издържал първия кръг на държавните изпити студент, който обикаляше провинциите, за да разшири кръгозора си. Очевидно, тримата бяха весели другари на съдията.

При влизането на новия гост компанията се поотрезви. След като си размениха обичайните любезности, разговорът секна. Ди се огледа наоколо п три пъти последователно поръча вино за всички. Подгрятото вино подобри и собственото му настроение. Той изрецитира напевно една древна балада, която много се хареса на компанията. Луо Пинван изпя няколко от собствените си лирически стихотворения и след като обърнаха по още една чаша вино, съдията Ди издекламира някои свои любителски стихове. Съдията Луо беше очарован и запляска с ръце.

При този знак четири изискано облечени момичета се появиха иззад завесата в дъното на залата, където дискретно се бяха оттеглили при влизането на съдията Луо и новия му гост. Две от тях се заеха да пълнят чашите с вино, една засвири на сребърна флейта, а четвъртата изпълни грациозен танц, по време на който дългите ѝ ръкави се развяваха из въздуха.

Съдията Луо се усмихна щастливо и каза на приятелите си:

— Вижте, братя, какво лъжливо нещо е мълвата! Представете си, в столицата нашият съдия Ди е известен като тиранин. А сега сами можете да се укорите какъв весел момък е всъщност.

После тон представи четирите момичета. Те се оказаха колкото очарователни, толкова и добре възпитани и съдията Ди беше смаян от изкуството им да допълват започнатите от него стихове и да създават нови текстове към известни мелодии.

Времето мина неусетно и нощта беше доста напреднала, когато гостите се разотидоха на весели групички. Оказа се, че двете момичета, които бяха наливали виното, са приятелки на Луо Пинван п художника и си тръгнаха с тях. Новоиздържалият изпитите студент беше обещал да вземе музикантката п танцьорката със себе си, за да ги заведе на гости при друга компания. Така съдията Ди и управителят Луо останаха сами на трапезата.

Луо заяви, че Ди е най-близкият му приятел, и размекнат, настоя да изоставят празните официалности я да се наричат един друг „братко“. Двамата станаха от масата и излязоха на терасата, за да се насладят на прохладния ветрец и да се полюбуват на пълната есенна луна. Седнаха на малки табуретки край перилата от бял мрамор. Оттук се откриваше красив изглед към градината под тях.

След като побъбриха оживено за прелестите на момичетата, които току-що си бяха отишли, Ди каза:

— Макар че днес се срещнахме за пръв път, братко, имам чувството, че съм те познавал цял живот! Щом е така, позволи ми да те помоля за съвет във връзка с един много поверителен въпрос.

— Ще бъда поласкан — отвърна важно другият, — макар че моят скромнен съвет едва ли ще бъде от полза за човек с твоята къде-къде незряла мъдрост.

— Да ти кажа право — рече Ди с тих поверителен глас, — аз много обичам виното и жените. В същото време обичам и разнообразието.

— Чудесно, чудесно! — възкликна съдията Луо. — Напълно съм съгласен с това, което казваш! Даже и най-отбраното лакомство ще ти втръсне, ако ти го поднасят всеки ден!

— За беда — продължи Ди, — сегашното ми положение не ми позволява да посещавам павилионите на цветята и върбите в моята околия, за да си избирам от време на време по някой нежен цветен,

който да подслади свободните ми часове. Знаеш какви слухове ще се пръснат из града. Не бих искал да уронвам престижа на лоста си.

— Ето това — въздъхна другият, — наред с робския труд в трибунала, е едно голямо неудобство, присъщо на високия ни пост.

Съдията Ди се наведе напред и каза с тих глас:

— Да речем, че ми се удаде да открия някое и друго рядко цвете, цъфнало тук, в твоята добре управлявана околия. Ще бъде ли прекалена злоупотреба с твоето приятелство, ако те помоля да уредиш, с необходимата дискретност, прехвърлянето на крехките цветенца в моята скромна градина?

Съдията Луо изведнъж се ентусиазира. Стана от мястото си и като се поклони дълбоко пред Ди, каза любезно:

— Бъди уверен, по-стари братко, че съм във висша степен поласкан от голямата чест, която оказваш на околията ми. Благоволи да останеш няколко дни в скромното ми жилище, та да можем заедно да обсъдим този важен въпрос от всички страни, без да бързаме.

— Там е работата — отговори Ди, — че важни служебни дела изискват да бъда в Пуян утре. Обаче нощта все още е пред нас и ако ме удостоиш с помощта и съветите си, от сега до зазоряване може да се направи много.

Луо плесна с ръце и възкликна — Този плам доказва романтичната ти природа! От твоята галантност ще зависи да направиш завоевание в такъв кратък срок. Повечето от момичетата са си създали вече връзки тук, така че няма да е лесно да ги пратим далече. Но ти имаш внушителна осанка, макар че, ако мога да бъда откровен, миналата пролет тези дълги бакенбарди излязоха от мода в столицата. Така че опитай се да направиш всичко, на каквото си способен. От своя страна, аз ще се постарая тук да се представят най-хубавите от хубавите.

Той се обърна по посока на залата и викна на слугите:

— Повикайте иконома!

Скоро се появи мъж на средна възраст с хитровато лице. Той направи дълбок поклон пред съдията Ди и господаря си.

— Нарещдам ти — каза съдията Луо — незабавно да излезеш с паланкин и да поканиш четири или пет госпожици, които да ни правят компания, докато пеем оди на есенната луна.

Икономът, очевидно свикнал с такива заповеди, се поклони още по-дълбоко.

— Сега — каза Луо — бих искал да опозная изтънчения ти вкус. Коч качества предпочиташ — красотата на формите, страстния характер, съвършенството на обноските? Или имаш склонност към духовитите разговори? Вече е късно, така че повечето момичета са се прибрали и ще имаме голям избор. Кажи предпочитанията си, по-стари братко, ц икономът ми ще се съобрази с тях.

— Между мене и тебе няма да има тайни, по-млади братко — каза Ди. — Позволи ми да ти призная, че докато бях в столицата, ми омръзна компанията на онези превзети актриси с техните изтънчени обноски. Сега ме тегли — малко ми е неудобно да си кажа — в друга, по-простовата посока. Признавам си, че ме привличат повече цветята, цъфнали в онези квартали, които хората от нашата класа обикновено избягват.

— Ха — възкликна Луо, — не твърди ли нашата философия, че в последна сметка крайно положителното граничи с крайно отрицателното? Ти, по-стари братко, си достигнал до онази степен на върховно прозрение, която ти позволява да откриеш красотата там, където по-малко надарените люде виждат само вулгарност. По-старият брат заповядва, по-младият се подчинява!

След това той накара иконома да се приближи и прошепна няколко думи в ухото му. Икономът повдигна изненадано едната си вежда, направи още един дълбок поклон и излезе.

Луо въведе Ди обратно в залата, заповяда на слугите да донесат нови блюда и вдигна тост в чест на госта си.

— По-стари братко — каза той, — ти ме въодушевяваш. Чакам с нетърпение нови приключения.

Не се наложи да чакат дълго. Кристалните топчета на завесата при вратата звъннаха и в залата влязоха четири момичета. Те бяха силно гримирани, с натруфени дрехи. Двете бяха още съвсем млади и не изглеждаха зле въпреки нескопосния си грим. Лицата на другите две, които бяха малко по-възрастни, показваха ясно опустошенията на злощастната им професия.

Ди изглеждаше много доволен. Като видя, че момичетата, почувствували неудобство в такава разкошна обстановка, се колебаят, той стана от мястото си и любезно ги запита как се казват. По-младите

се казваха Праскова и Син нефрит, а другите — Паун и Божур. Ди ги доведе До масата, но те останаха прави, със сведени очи и не знаеха какво да кажат или направят.

Домакините ги склониха да опитат различните ястия и им показаха как да наливат вино. Скоро момичетата се отпуснаха и започнаха да разглеждат с възхищение необичайното за тях обкръжение.

Разбира се, всички бяха неграмотни и не знаеха нито да пеят, нито да танцуват. Но съдията Луо започна да ги забавлява, като натопи клечките за ядене в соса на печеното месо и изписа с йероглифи имената им върху покривката.

Когато момичетата изпиха по чаша вино и изядоха по няколко отбрани парчета месо, съдията Ди прошепна нещо в ухото на приятеля си. Луо кимна, накара да повикат икономата и му даде някакви нареждания. Скоро икономът се върна и съобщи, че Паун и Божур трябва да се приберат, защото ги очакват. Съдията им даде по един сребърник и те си отидоха.

Сега Ди накара Праскова и Син нефрит да седнат на табуретките от двете му страни, научи ги да вдигат тост и поведе разговор с тях за общи неща. Луо се забавляваше, като наблюдаваше отстрани как Ди се насилва да опразва чаша подир чаша. След умело зададените въпроси Праскова се разбъбра. Оказа се, че тя и Син нефрит, която ѝ беше сестра, са прости селски момичета от провинция Хунан. Преди десет години опустошителни наводнения докарали селяните до ръба на гладната смърт и родителите им се принудили да ги продадат на един столичен сводник. Той отначало ги използвал за слугинчета, а като поотраснали, ги продал на свой роднина в Цинхуа. Съдията установи, че тежката им професия още пе бе накърнила вродената им честност, и си помисли, че с малко повече нежност и подходящи напътствия те биха могли да бъдат възпитани като най-приятни компаньонки.

С приближаването на полунощ възможностите на съдията Луо се изчерпаха. Той с мъка се задържаше на стола си и речта му стана много обърквана. Като видя това, Ди изрази желание да се оттегли. Двама от слугите помогнаха на Луо да стане от стола. Той смутолеви „лека нощ“ на госта си и предупреди икономата:

— Считай заповедите на негово превъзходителство за мои!

Когато отведоха добродушния домакин, съдията Ди повика икономата при себе си и му каза тихо:

— Искам да купя тези две момичета — Праскова и Син нефрит. Бъди така любезен да уредиш подробностите със сегашния им собственик, като запазиш всичко в тайна. В никои случаи не трябва да се разбере, че действувате от мое име.

(img:Image26.gif)

СЪДИЯТА ДИ СЕ ЗАПОЗНАВА С ДВЕ МОМИЧЕ ТА НА ВЕЧЕРЯТА У СЪДИЯТА

Икономът кимна с разбираща усмивка. Ди извади две златни кюлчета от ръкава си и му ги подаде.

— Това злато ще бъде повече от достатъчно за сключване на сделката. Остатъкът използван за прехвърлянето на двете момичета в моята резиденция в Пуян.

После съдията добави още едно сребърно кюлче с думите:

— Моля, приеми този малък подарък като награда за посредничеството.

След като няколко пъти отказа според правилата на благоприличието, икономът прие среброто. Той увери съдията, че всичко ще бъде уредено според неговите указания, и добави, че жена му лично ще придружи момичетата в пътуването им до Пуян. В заключение каза:

— Сега ще наредя да настанят момичетата в покоите на Ваше Превъзходителство.

Съдията обаче заяви, че е уморен и иска добре да си почине през нощта, преди да тръгне обратно на другата сутрин.

Праскова и Син нефрит си отидоха, а съдията бе отведен в определените за него покои.

---

[1] Буквално: „Мъдрецът от рода Шакия“ — име на основателя на будисткото вероучение, живял според легендата в Индия през VII в. пр. и. е. и известен с почетното звание Буда (пробуден), дадено му от неговите последователи. — Б. к. р. ↑

ГЛАВА ДЕСЕТА

ТАО ГАН РАЗПИТВА ПАЗАЧА ГАО ЗА МИНАЛИ СЪБИТИЯ; ПОСЛЕ ПРЕЖИВЯВА ТЕЖКО ПРЕМЕЖДИЕ В МРАЧНИТЕ РАЗВАЛИНИ

Между временно Тао Ган се зае да научи повече подробности за госпожа Лян, както му беше наредил съдията. Тя живееше недалеч от Улицата на полумесеца и той реши най-напред да посети пазача Гао. Разчете времето си така, че да пристигне точно по обяд.

Тао Ган поздрави пазача най-сърдечно. Гао си помисли, че ще е най-разумно да запази добрите си отношения с помощниците на новия съдия, още повече след като беше смъмрен от него, и покани Тао Ган да сподели скромната му трапеза. Последният бързо се съгласи.

След като гостът се нахрани с охота, пазачът донесе дневника си и му показа, че госпожа Лян е пристигнала в Пуян преди две години, придружена от внука си Лян Къфа. Тогава госпожа Лян заявила, че тя е на шестдесет и осем години, а внукът и — на тридесет. Гао отбеляза, че Лян Къфа му се видял доста по-млад и изглеждал на около двадесет. Но в действителност навярно имал поне тридесет, защото госпожа Лян твърдяла, че е взел вече втория изпит по литература. Той бил приятен младеж, който прекарвал по-голямата част от времето си в разходки из града. Изглеждало, че особено го привлича северозападният квартал, където често го виждали да се навърта кран канала, близо до шлюза.

Няколко седмици след пристигането си госпожа Лян съобщила на пазача, че внукът ѝ не се е прибирал от три дни и тя се страхувала, че му се е случило нещо лошо. Пазачът разпоредил да бъдат предприети обичайните издирвания, но от Лян Къфа не била открита никаква следа. Тогава госпожа Лян отишла в трибунала и подала жалба до съдията Фън, в която твърдяла, че Лин Фан, богаташ от Кантон, заселил се в Пуян, е похитил внука ѝ. В същото време тя представила и

цял куп по-стари документи. От тях личало, че между семействата Лян и Лин съществува дългогодишна вражда. Но тъй като госпожа Лян не можела да представи никакво сериозно доказателство, че Лин Фан има нещо общо с изчезването на внука и, съдията Фън не дал ход на делото.

Госпожа Лян продължавала да живее сама с една стара прислужница в малката си къща. Напредналата възраст на госпожата и непрекъснатите размишления за сполетелите я нещастия помрачили разсъдъка и. Що се отнася до изчезването на Лян Къфа, пазачът не знаел нищо определено. Предполагало се, че е паднал в канала и се е удавил.

Като научи всичко това, Тао Ган поблагодари сърдечно на домакиня за гостоприемството му и отиде да види къщата на госпожа Лян. Откри я в безлюдна, тясна уличка, недалеч от южния шлюз. Беше една от редицата малки едноетажни къщички и по негова преценка едва ли имаше повече от три стаи.

Тао Ган почука на черната, неукрасена предна врата. След дълго чакане чу тътрещи се стъпки и шпионката на вратата се отвори. Видя сбръчканото лице на много стара жена, която попита с писклив, враждебен глас:

— Какво искаш?

— Дали госпожа Лян си е у дома? — учтиво се осведоми Тао Ган.

Старицата го огледа подозрително.

— Болна е и не може да приеме никого! — изграчи тя. Шпионката щракна и се затвори.

Тао Ган вдигна рамене. Обърна се и се огледа наоколо. Беше много спокойно, не се виждаше никой, нямаше дори уличен продавач или просяк. Помисли си дали съдията не беше сбръкал, като бе повярвал на думите на госпожа Лян. Дали тя и внукът ѝ не бяха хитри артисти, измислили тъжната история, за да прикрият някакъв престъпен план — може би в съюз с този Лин Фан? Това безлюдно място би представлявало чудесно убежище за съзаклятниците.

Тао Ган забеляза, че къщата, разположена точно срещу дома на госпожа Лян, беше но-голяма от другите. Тя бе изградена от масивни тухли и имаше втори етаж. Полуизтрита от времето табелка

показваше, че някога е била магазин за коприна. Но сега всички прозорци бяха с пуснати кепенци и къщата изглеждаше, безлюдна.

— Тук не ми провървя! — измърмори Тао Ган. — По-добре ще е да се опитам да науча нещо повече за Лин Фан и неговата къща.

И той пое дългия път към северозападния квартал.

Беше намерил адреса на Лин Фан в документацията на трибунала, но откриването на къщата се оказа невероятно трудно. Тя се намираше в една от най-старите части на града. Преди много години на това място бяха живели местните първенци, които по-сетне се бяха преселили в по-модерния източен квартал. Някогашните величествени резиденции сега бяха оплетени от гъста мрежа тесни и криволичещи улички.

След продължително лутане Тао Ган намери къщата —голяма постройка със солидна двукрила порта, тежко обкована с мед и лакирана в червено. Високите огради и зидове от двете страни бяха поддържани в отлично състояние. От всяка страна на портата имаше по един каменен лъв. Мястото изглеждаше мрачно и неприветливо.

Отначало Тао Ган реши да обходи външния зид, за да намери входа към кухнята и същевременно да добие представа за големината на къщата. Но видя, че това беше невъзможно. Отдясно на пътя му се изпречваше стената на долепената съседна постройка, а отляво имаше куп развалини. Той се върна обратно, сви зад ъгъла и стигна до малък магазин за зеленчуци. Купи си малко туршия и докато плащаше, запита с нехаен глас как върви търговията. Зарзаватчията обърса ръцете си в престилката и каза:

— Това не е място, дето може да се спечели много. Но не се оплаквам. Аз и всички в семейството ми сме силни и здрави, та можем да работим от тъмно до тъмно. Осигуряваме си всеки ден по купичка оризена каша и малко зеленчук от магазина, а веднъж седмично — и парче свинско месо. Какво повече може да иска човек от живота?

— Като види, че магазинът ти е толкова близо до онази голяма къща зад ъгъла — подхвърли Тао Ган, — човек може да си помисли, че там имаш чудесен клиент.

Зарзаватчията вдигна рамене.

— За моя беда от двете големи къщи в този квартал едната е изоставена от години, а в другата живеят чужденци. Те са дошли от Кантон и говорят на такъв език, че сами трудно се разбират. Господин

Лин има парцел земя в северозападното предградие край канала и всяка седмица градинарят му докарва пълна каруца със зеленчуци. Не харчат пукната пара в моя магазин!

— Аз съм живял известно време в Кантон — забеляза Тао Ган — и зная, че тамошните жители са твърде общителни. Предполагам, че слугите на господин Лин идват при тебе от време на време да си побъбрите?

— Не познавам никого от тях — отвърна кисело зарзаватчията. — Те живеят по свой начин и, изглежда, се смятат за по-добри от нас — северняците. Но какво те засяга всичко това?

— Да ти кажа право — отговори Тао Ган, — аз съм изкусен майстор, който подлепва картини върху коприна, г си мислех дали в такава голяма къща, доста отдалечена от улицата на реставраторите, няма да имат някои картини за поправка.

— Нямах късмет, братко — каза зарзаватчията. — Пътуващи търговци и работници никога не прекрачват прага на къщата им.

Но Тао Ган не се обезкуражавате лесно. Когато отново сви зад ъгъла, той извади от ръкава си своята магическа торба и нагласи бамбуковите пръчки в нея така, щото да изглежда, че вътре има буркани с лепила и четки на майстор, занимаващ се с подлепване на картини. После изкачи стъпалата пред портата и почука силно. Не след дълго малката шпионка се отвори и едно намусено лице го погледна през дупката.

На младини Тао Ган бе пребродил цялата империя и говореше на много местни диалекти. Така че той се обърна към пазача на чисто кантонско наречие:

— Аз съм майстор по подлепването на картини и съм учил занаят в Кантон. Нямате ли нещо, което да поправя?

Когато пазачът чу родния си език, лицето му просветна. Той отвори тежката двукрила врата.

— Ще трябва да проверя, приятелю! А тъй като говориш на приличен език и си живял в нашия чудесен Град на петте овена^[1], можеш да влезеш за малко и да поседиш е стаята ми.

Тао Ган видя добре поддържан преден двор, заобиколен от редица ниски постройки. Докато чакаше в стаята на пазача, порази го дълбоката тишина, която цареше в къщата. Не се чуваха викове на слуги или шум от човешка суетня.

Когато се върна, пазачът беше още по-намусен. По петите го следваше набит, широкоплещест мъж, облечен в дрехи от черна дамаска, която жителите на Кантон много харесват. Лицето му беше широко и грозно, с тънки, но рошави мустачки. По важния му вид можеше да се отгатне, че тон е икономът на къщата.

— Какво си въобразяваш, мошенико? — изляя той към Тао Ган. — Да се пазариш ли си дошъл? Ако ни трябва майстор за подлепване на картини, ще си повикаме. Хайде, махай се!

На Тао Ган не му оставаше нищо друго, освен да измънка някакво извинение и да си отиде. Тежката порта с трясък се затвори зад него. Отдалечавайки се бавно, той прецени, че няма смисъл да прави втори опит, докато е светло. Беше свеж есенен ден и Тао Ган реши да излезе извън града, за да разгледа чифлика на Лии в северозападното предградие. Напусна града през северната порта. След като повървя половин час, стигна до канала. В Пуян рядко се срещаха хора от Кантон. Достатъчно беше да разпита няколко селяни, за да намери чифлика. Той се оказа доста голям парцел плодородна земя, простиращ се на повече от половин миля разстояние край брега на канала. По средата му се издигаше грижливо намазана къща с два големи склада отзад. Една пътечка свързваше къщата с брега на канала, където Тао Ган видя малък пристан, а край него — закотвена джонка. Трима души бяха заети да товарят джонката с бали, увити е сламени рогозки. Освен тях наоколо нямаше жива душа.

Като се убеди, че в тази мирна селска обстановка няма нищо, което да предизвиква подозрение, Тао Ган се върна обратно и влезе в града пак през северната порта. Намери малка кръчма и си поръча скромно ястие с ориз и купичка супа с месо, като придума слугата да му даде безплатно в малка чинийка с пресен чесън. Разходката беше изострила апетита му. Той внимателно обра и последното зърно ориз и пресуши купичката със супа до последната капка. После постави глава на масата, подложи сгънатите си ръце за възглавница и скоро захърка.

Когато се събуди, беше тъмно. Поблагодари и излезе, като остави такъв малък бакшиш, че възмутеният слуги едва не го повика да се върне.

Тао Ган се запъти към къщата на Лин. За щастие, на небето блестеше светла есенна луна и тон намери пътя без всякакви

затруднения. Зарзаватчията беше затворил магазина си и цялата околност бе съвсем пуста.

Тао Ган се насочи към развалините вляво от портата. Промъкна се внимателно между храсталаците и изпопадалите тухли и успя да намери старата врата на втория двор. Изкачи се върху купчината смет, задръстила отвора на вратата, и видя, че част от зида на двора беше още запазена. Помисли си, че ако се покатери върху него, ще може да хвърли поглед над външната стена на къщата. След няколко несполучливи опита той успя най-сетне да намери спора за крака си между тухлите и се изкачи върху зида. Опъна се по корем и установи, че от тази опасна позиция се открива чудесен изглед към къщата. Тя имаше три двора, заобиколени от внушителни постройки и съединени с декоративни порти. Цялото имение обаче изглеждаше запустяло. Освен прозорчето на пазача светеха само още два прозореца в задния двор. Това се стори много странно на Тао Ган, защото толкова рано вечерта големите къщи обикновено бяха твърде оживени. Той остана да лежи върху стената повече от час, но долу в дворовете нищо не се раздвижи. По едно време му се стори, че нещо се прокрадна между сенките в предния двор, но реши, че очите му са то излъгали, защото не можа да долови и най-слаб шум.

Най-после Тао Ган реши да напусне наблюдателния си пост. Докато се спускаше, една разхлабена тухла, на която беше стъпил, се изкърти от мястото си. Тао Ган падна в храстите върху купчина тухли, която се срути с грохот. Изруга ядно, защото си беше ожулил коляното и халатът му се бе разпрал. Изправи се и тръгна да си върви. Но никое зло не идва само — точно в този момент облак закри луната и стана тъмно като в рог.

Тао Ган си даваше сметка, че една погрешна стъпка може да означава счупен крак или ръка. Затова той просто клекна и зачака луната да се покаже отново. Не беше чакал дълго, когато изведнъж го обзе чувството, че вече не е сам. През изпълнения с рискове живот, който бе водил преди, Тао Ган се беше научил да подушва опасностите отдалече. И сега беше сигурен, че някъде из развалините се спотайва някой, който го наблюдава. Остана неподвижен, напрягайки слуха си, но не можеше да чуе нищо освен редките прошумолявания в храстите, причинени вероятно от дребни животинки. Все пак, когато лупата се показа отново, той предпазливо остана неподвижен още известно

време и внимателно се огледа наоколо, но не можа да забележи нищо особено. Понадигна се бавно и приведен, с мъка успя да намери обратния път. Като се движеше много внимателно и се придържаше към най-тъмните места, той се измъкна от развалините. Когато излезе обратно на уличката, въздъхна с облекчение. Стигна до магазина на зарзаватчията и ускори крачка, защото това тихо и безлюдно място караше сърцето му да се свива от страх.

По едно време Тао Ган с ужас откри, че е сбъркал пътя. Беше се озовал в тясна уличка, която му беше съвсем непозната. Докато се озърташе наоколо, за да се ориентира, видя две фигури с маски да се измъкват от сенките и да се насочват към него. Той побягна колкото му държаха краката. Движеше се на зигзаг из уличките с надеждата да се изплъзне от преследвачите си или пък да се добере до някоя поживена улица, където те не биха посмели да го нападнат. За беда, много преди да стигне до главната улица, попадна в тясна, задънена алея. Когато се обърна, за да се върне, преследвачите вече влизаха в алеята. Беше се оказал в капан.

— Почакайте, момчета! — извика Тао Ган. — Всяко нещо може да се уреди по приятелски!

Двамата маскирани мъже не обърнаха никакво внимание на тези думи. Като се приближиха достатъчно, единият насочи тежкия си юмрук към главата му.

Общо взето, в критични моменти Тао Ган разчиташе повече на езика, отколкото на юмруците си. Неговият опит в боя се изчерпваше с няколкото приятелски схватки с Ма Жун и Цяо Тай. Но той в никакъв случай не беше страхливец — факт, който не един разбойник, подлъган от кроткия му вид, щеше да помни.

Сега Тао Ган се наведе бързо, избягна удара и като се плъзна покрай първия си нападател, се опита да спъне втория. Но загуби опора и докато се мъчеше да възстанови равновесие, мъжът отзад го хвана за ръцете. Той видя злия огън в очите на нападателите си и разбра, че не са го преследвали заради парите му. Те искаха да го убият.

Тао Ган започна да вика за помощ с пяло гърло. Мъжът отзад го завъртя и изви ръцете му на гърба, стискайки ги като в менгеме. Другият извади ножа си. Тао Ган си помисли, че това е краят на

службата му при съдията Ди. Той риташе назад с всички сили и се опитваше да освободи ръцете си, но напразно.

Точно в този момент в алеята дотича трети разбойник — грамаден на ръст и с разчорлени коси.

---

[1] Друго име на град Кантон. — Б. пр. ↑

ГЛАВА ЕДИНАДЕСЕТА НОВОДОШЛИЯТ НЕОЧАКВАНО СЕ НАМЕСВА В БОЯ; ПОМОЩНИЦИТЕ НА СЪДИЯТА СЕ СЪВЕЩАВАТ

Изведнъж Тао Ган усети, че ръцете му са свободни. Мъжът зад него се плъзна край новодошлия и хукна към изхода на алеята. А пришълецът насочи яростен удар към главата на разбойника, който бе извадил ножа, но той приклепна и се спаси от юмрука. После побягна, а новодошлият го последва по петите.

Тао Ган въздъхна дълбоко, избърса потта от челото си и пооправи халата си. Високият мъж се върна и каза недоволно:

— Пак си се опитал да пробутат старите си номера!

— Винаги съм ценял компанията ти. Ма Жун — каза Тао Ган, — но рядко съм ти се радвал толкова много, колкото преди няколко минути. А какво правиш тук в тази странна премяна?

Ма Жун отговори навъсено:

— Връщах се у дома след разговор с приятеля си Шън Па при храма на даоистите. Изгубих се из тоя проклет лабиринт от улички. Като минавах край тази алея, чух, че някой вика за помощ. Дотичах тук да окажа съдействието, от което някой явно се нуждаете спешно. Ако знаех, че това си ти, щях да почакам малко, докато си отнесеш пердаха, който напълно заслужаваш, задето все се опитваш да мамиш хората!

— Ако беше почакал още малко — възкликна възмутено Тао Ган, — щял си да почакаш съвсем малко в повече! — После се наведе, вдигна ножа, изпуснат от втория нападател и го подаде на Ма Жун.

Ма Жун претегли оръжието в ръката си, като оглеждаше дългото, зловещо острие, блеснало на лунната светлина.

— Това, братко — каза възхитено той, — е щяло да премине през корема ти като коса през трева! Много съжалявам, че не можах да

хвана тези мръсници. Те изглежда добре познават това проклето място. Успяха ла ми се изплъзнат в една тъмна пресечка и докато, разбира какво става, изчезнаха безследно. Защо си избрал това ужасно място, за да се караш с хората?

— Не съм се карал с тях — отвърна кисело Тао Ган. — По нареждане на негово превъзходителство проучвах къщата на оня песоглавец от Кантон — Лин Фан. Когато се връщах, внезапно бях нападнат от тези двама главорези.

Ма Жун отново погледна към ножа в ръката си.

— Занапред, приятелю, ще е по-добре да оставиш на мене и Цяо Тай проучването на опасни хора. Очевидно са те забелязали, докато си се навъртал край къщата, и това не се е харесало на господин Лин. Нека ти кажа, че именно тон е изпратил двамата юнаци след тебе, за да те очистят. Това тук е особен вид нож, който главорезите от Кантон винаги носят със себе си.

— Сега, след като ми каза това — възкликна Тао Ган, — си спомням, че единият от песоглавците ми се стори познат. Те бяха покрили с шалове долните половици на лицата си, но фигурата и походката на единия ми напомниха за начумерения иконом в къщата на Лин.

— Щом е така — каза Ма Жун, — тези хора се занимават с нещо престъпно, иначе нямаше да се тревожат толкова, че някой се е опитал да разбере какво, вършат. Е, хайде сега да се прибираме у дома!

Двамата прекосиха отново плетеницата от криви улички и след като най-сетне стигнаха до главната улица, тръгнаха към трибунала. Там завариха Хун да седи съвсем сам в кабинета на старши писаря, замислен над шахматната дъска.

Инспекторът ги покани да седнат и да изпият но чаша чай, след което Тао Ган разказа подробно за отиването си до къщата на Лин и за навременната намеса на Ма Жун.

— Още съжалявам — заключи той, — че негово превъзходителство нареди да се преустанови проучването на Храма на всеобятното милосърдие. Бих предпочел да си имам работа с онези тъпоглави плешивци вместо с главорезите от Кантон. А и в храма поне припечелих малко пари!

Хун отбеляза:

— Ако негово превъзходителство иска да бъде заведено дело по повод жалбата на госпожа Лян, това трябва да стане колкото е възможно по-скоро.

— Защо да се бърза? — попита Тао Ган.

— Ако не беше така объркан от преживелиците си тази вечер — отговори Хун, — не се съмнявам, че сам щеше да разбереш. Видял си, че макар да е голяма и добре поддържана, къщата на Лин в действителност е почти изоставена. Това може да означава само едно нещо — че той и хората му се канят да напуснат града. Жените и повечето от слугите сигурно вече са отпратени. Малкото светли прозорци показват, че освен пазача, са останали само Лин Фан и двама от доверените му помощници. Няма да се изненадам, ако джонката, която си видял близо до чифлика на Лин, е вече готова да отплава на юг.

Тао Ган стовари юмука си върху масата и възкликна:

— Разбира се, че си прав, инспекторе! Това обяснява всичко! Е, негово превъзходителство ще трябва да вземе решение в най-близко бъдеще, а ние можем да връчим съобщение на приятеля ми Лин Фан, че срещу него е заведено дело и трябва да остане там, където е. И не бих искал аз да съм този, дето ще му връчи съобщението! Но все пак признавам, че нямам никаква представа какво общо има между неговото тайнствено поведение и старата госпожа Лян.

— Негово превъзходителство — обясни Хун — взе документите, представени от госпожа Лян, със себе си, когато замина. Аз още не съм ги видял, но от думите му разбрах, че за момента няма каквото и да било пряко доказателство срещу господин Лин. Но междуременно негово превъзходителство сигурно ще измисли някои умен план за действие.

— Трябва ли да отида утре пак при къщата на Лин? — запита Тао Ган.

— Смятам — отговори Хун, — че засега трябва да оставиш на мира Лин Фан и къщата му. Почакай, докато негово превъзходителство чуе доклада ти.

Тао Ган се съгласи и попита Ма Жун какво се е случило при Храма на отвъдното проникновение.

— Тази вечер — каза Ма Жун — новините са добри. Юначагата Шън Па ме попита дали случайно не бих проявил интерес към една

хубава златна игла за коса. Отначало се престорих на безразличен и казах, че иглите за коса вървят обикновено по две и че бих предпочел златна гривна или нещо такова, което да мога да нося под ръкава си. Шън Па настоя, че златната игла може лесно да се преправи на тънка гривна, и най-накрая се оставих да ме убеди. Утре вечер тон ще ми уреди среща с продавачите. А където е едната игла, там ще намерим и другата. И ако утре вечер не се срещна със самия убиец, то поне ще видя някой, който знае къде е той и как бих могъл да го намеря.

Хун изглеждаше доволен.

— Не си постъпил зле, Ма Жун! И какво стана после?

— Не си тръгнах веднага — отговори Ма Жун. — Постоях да изиграем като приятели една игра на комар и ги оставих да спечелят към петдесет медни монети. Забелязах, че Шън Па и приятелите му използват няколко хитрини, които са ми познати от любезните уроци на приятеля си Тао Ган. Но понеже не исках да развалям приятелството си с тях, престорих се, че не съм видял нищо. После се впуснахме в приказки и те ми разказаха какви ли не ужасни истории за Храма на отвъдното проникновение. Между другото запитах Шън Па защо той и приятелите му живеят в тези мизерни колиби отпред, вместо тайно да разбият страничната врата на храма и да намерят удобно прикритие срещу вятъра и дъжда в изоставените от монасите килии.

— И аз се чудех за същото — забеляза Тао Ган.

— Тогава — продължи Ма Жун — Шън Па ми каза, че те сигурно биха постъпили точно така, ако храмът не бил населен с духове. Късно нощем зад запечатаните врати се чували степания и дрънчене на вериги. Веднъж един негов приятел видял да се отваря прозорец и оттам а му се зъби дявол със зелени коси и червени очи. Щом ви казвам, че Шън Па и бандитите му са корав народ, можете да ми вярвате, Но и те не биха искали да си имат работа с духове и таласъми!

— Зловеща история! — каза Тао Ган. — А защо монасите са напуснали храма? Обикновено не е лесно да накараш тая мързелива паплач да напусне мястото, където удобно се е настанила. Мислиш ли, че са били прогонени от дяволи или зли духове лисици^[1]?

— Това не знам — каза Ма Жун. — Знам само, че монасите просто са изоставили храма и са отишли само Небесата знаят къде.

По този повод Хун разказа страховитата история за един мъж, който се оженил за хубаво младо момиче. По-късно се оказало, че момичето е дух-лисица и прегризало гърлото на мъжа си.

Когато инспекторът свърши, Ма Жун отбеляза:

— Всички тези приказки за духове ме изпълват с желание да пийна нещо по-добро от чая!

— А — каза Тао Ган, — това ми напомни, че близо до къщата на Лин фан купих малко турския и осолени зеленчуци, за да завържа разговор със зарзаватчицата. Смяя да кажа, че те ще бъдат добро мезе за чаша вино!

— Ето че Небето ти изпраща възможност — заявя Ма Жун — да се отървеш от парите, които си завлякъл от Храма на всеобятното милосърдие. Сам знаеш, че пари, откраднати от храм, носят нещастие, ако не ги похарчиш навреме!

Този път Тао Ган не възрази. Той изпрати един сънлив слуга да купи гърне хубаво местно вино. Подгряха го в чайника и започнаха да пият. Не се прибраха да почиват, докато не мина полунощ.

Рано на другата сутрин тримата приятели се срещнаха отново в канцеларията на трибунала. Хун отиде да направи оглед на затвора. Тао Ган се зарови в архивата, за да търси документи, свързани с Лин Фан и неговата дейност в Пуян. Ма Жун отиде в помещението на охраната, като видя, че стражниците се шляят безцелно, а пазачите и бързоходците играят на комар, нареди на всички да се съберат в главния двор. За техен голям ужас той ги подложи на два часа тежко военно обучение.

После тримата приятели обядваха заедно и се разотидоха по стаите си за сладка следобедна дрямка. Вечерта сигурно щеше да бъде доста напрегната.

---

[1] Според народното поверие в лисиците можело да се вселят зли духове, които притежавали свръхестествени способности, превръщали се често в красиви жени и прелъстявали жертвите си. — Б. к. р. ↑

ГЛАВА ДВАНАДЕСЕТА ДВАМА ДАОИСТИ ОБСЪЖДАТ НЕЯСНО ВЕРОУЧЕНИЕ В ЕДНА ЧАЙНА: СЛЕД ЯРОСТНА БИТКА МА ЖУН НАЙ- СЕТНЕ ЗАЛАВЯ СВОЯ ЧОВЕК

Когато падна нощта, Ма Жун отново се предреша в странните си дрехи. Хун бе упълномощил ковчезника да му даде тридесет сребърника от касата на трибунала. Ма Жун ги уви в парче плат и го постави в ръкава си. После се запъти пак към Храма на отвъдното проникновение. Завари Шън Па на обичайното му място, седнал с гръб към стената, да почесва голите си гърди. Изглеждаше напълно погълнат от играта. Но като видя Ма Жун, той го поздрави сърдечно и го покани да седне край него. Ма Жун приклекна и заговори:

— Мислех, братко, че вече си похарчил медните пари, които онази вечер спечели от мене, за да си купиш топла дреха. Какво ще правиш, като дойде зимата и се окажеш незащитен от студа?

Шън Па го погледна обидено.

— Братко — рече той, — думите ти ме оскърбяват! Не ти ли казах, че съм съветник на гилдията на просяците? И през ум не може да ми мине, мисълта да се сдобия с някаква дреха по такъв презрян от мене начин — като я купя. Както и да е, давай да вършим работа!

Шън Па наведе глава към ухото на Ма Жун и продължи с дрезгав шепот:

— Всичко е уредено! Довечера ще можеш да напуснеш града. Човекът, който иска да продаде златната игла за тридесет сребърника, е скитащ даоистки монах. Той ще те чака тази вечер в чайната на Ван Лу, зад Кулата на барабана. Ще го разпознаеш лесно — каза, че ще седи сам на ъглова маса. Под чучура на чайника пред него ще има две празни чаши. За да те разпознае, ще трябва да го заговориш пеци за празните чаши. По-нататък се оправяй сам.

Ма Жун му благодари горещо, обеща, че когато дойде пак в Пуян, непременно ще се отбие да го почете, и побърза да си тръгне.

До храма на бога на войната стигна бързо. Видя силуета на Кулата на барабана, очертан на вечерното небе. Един уличен хлапак го заведе до малък, но оживен пазар зад самата кула. Ма Жун хвърли поглед надолу по гъмжащата от хора улица и без затруднение откри сърмата над вратата на въпросната чайна.

Като стигна пред входа, Ма Жун дръпна встрани мръсната завеса. Дванадесетина души бяха насядали около разнебитените маси за чай. Повечето бяха облечени в дрипи и цялото място вонеше. Забеляза, че на най-отдалечената от вратата маса седи самотен монах. Докато се приближавате към него, Ма Жун бе обзет от внезапни съмнения. Чакащият наистина бе наметнат с парцалив даоистки плащ с качулка, на главата си носеше мазна, черна даоистка шапка и от пояса му висеше дървено клепало. Но той съвсем не беше висок и мускулист, а, напротив — нисък и дебел. И въпреки доста непочтения си вид и мръсното, повяхнало лице, в никакъв случай не приличаше на опасния разбойник, описан от съдията. Все пак нямаше съмнение, че това е човекът, който го очаква.

Ма Жун се провря до масата и каза с равнодушен тон:

— Братко, тъй като тук виждам две празни чаши, питам се не бих ли могъл да седна при тебе и да намокря пресъхналото си гърло.

— Аха! — изсумтя човекът. — Ето те и тебе, последователю мой! Седни и изпий чаша чай. Донесе ли свещената книга?

Преди да седне, Ма Жун протегна лявата си ръка и даде възможност на монаха да усети вързопчето с парите в ръкава му. Чевръстите пръсти на странника бързо разпознаха кръглите сребърници. Той кимна и наля на Ма Жун чаша чай.

След като отпиха по няколко глътки, дебелият каза:

— Сега ще ти покажа редовете, в които учението за Върховната пустота е най-добре обяснено.

Докато казваше това, монахът извади от пазвата си една мръсна, дебела книга с подбити ъгълчета на страниците. Ма Жун я пое и видя, че това е известната класическа даоистка книга със заглавие „Тайното предание на Нефритения император“. Той я прелисти, но не можа да види нищо по-особено.

— Искам да прочетеш десета глава — каза монахът с хитра усмивка.

Ма Жун намери мястото и вдигна книгата по-близо до очите си, за да вижда по-добре. В средата ѝ бе забодена дълга златна игла за коса. Главичката на иглата имаше форма на летяща лястовица — точно както на рисунката, която му бе показал съдията. Направи му впечатление изящната изработка. Той бързо затвори книгата и я сложи в ръкава си.

— Тази книга — каза той — ще хвърли обилна светлина в съзнанието ми. Нека сега ти върна трактата, който така любезно ми зае оня ден.

Като каза това, Ма Жун извади увитите пари и ги подаде на дебелака, който бързо ги мушна в пазвата на плаща си.

— Сега трябва да си вървя — каза Ма Жун, — но утре вечер ще се срещнем тук отново, за да продължим разговора ся.

Шишкото измърмори няколко любезни думи, а Ма Жун стана и напусна чайната.

Като огледа улицата в двете посоки. Ма Жун забеляза, че около един странствуващ гадател се е събрала любопитна тълпа. Той се присъедини към зяпачите, но зае такава позиция, че да може да държи под око чайната на Вай Лу. Не след дълго niskият и дебел монах се появи на вратата и бързо пое надолу по тясната улица. Ма Жуи тръгна на известно разстояние след него, като избягваше кръговете светлина около фенерите на уличните продавачи. Човекът отпред бързаше толкова, колкото позволяваха късите му крака. Движеше се в посока на северната градска порта. Внезапно той свърна в една тясна странична алея. Ма Жун надникна иззад ъгъла. Наоколо нямаше жива душа. Само niskият монах се бе спрял пред една малка къща и се канеше да почука на вратата. Ма Жун безшумно изтича зад него. Постави ръце на раменете му, завъртя го, сграбчи го за шията и изръмжа:

— Едни звук — и с тебе е свършено!

После го завлече по-навътре в алеята, намери достатъчно тъмно място и го притисна до стената. Шишкото цял се разтрепера и започна да хленчи:

— Ще ти върна среброто! Моля ти се, не ме убивай!

Ма Жун взе парите и ги сложи в ръкава си. После грубо разтърси монаха.

— Казвай, откъде си взел иглата? — попита го той. Другият започна с треперещ глас:

— Намерих я в канала. Сигурно някоя дама...

Ма Жун отново го сграбчи за гърлото и блъсна главата му в стената. Тя се удари о камъните с глух шум.

— Казвай истината, песоглавецо, за да спасиш ценния си живот!
— изсъска Ма Жун.

— Дай ми възможност да говоря — примоли се полузадушеният монах.

Ма Жун отпусна гърлото му и се надвеси застрашително над него.

— Аз — каза шишкото — съм член на малка банда, която се състои от шестима скитници, маскирани като странстващи даоистки монаси. Ние живеем с източната част на града, под самата стена, в една запустяла пазаческа къщурка. Главатарят ни е опасен разбойник, казва се Хуан Сан. Един следобед миналата седмица, когато бяхме легнали да поспим, аз случайно отворих очи и видях как Хуан Сан извади две златни игли за коса от една гънка на халата си, за да ги разгледа. Затворих отново очи и се престорих на заспал. От известно време бях намислил да напусна бандата — те всички бяха твърде свирепи за моя вкус. Реших, че това е щастливият случай ла се сдобия с необходимите средства. И така, преди, два дни, когато Хуан Сан се прибра мъртво пиян, аз го изчаках да захърка, претърсих гънките на халата му и намерих едната златна игла. Той се размърда, аз не посмях да търся другата и офейках.

Ма Жун усети голямо вътрешно задоволство от получените сведения, но не промени свирепото си изражение.

— Заведи ме при този човек! — кресна той.

Дебелакът отново цял се разтрепера и се разхленчи:

— Моля ти се, не ме давай на Хуан Сан! Той ще ме бие, докато пукна!

— Единственият, от когото трябва да се страхуващ, съм аз! — каза натъртено Ма Жун. — При първия опит да ме измамиш ще те завлека в някое тихо ъгълче и ще ти прережа мръсното гърло. Хайде, тръгвай!

Шишкото го заведе обратно на главната улица. Повървяха известно време и стигнаха до лабиринт от малки улички. Когато

минаха и през тях, се озоваха на тъмно и пусто място край градската стена. Ма Жун смътно различи очертанията на порутена къща, долепена до стената.

— Тук е — проплака дебелият и се обърна да бяга.

Но Ма Жун го хвана за яката и го повлече със себе си, докато стигнаха къщата. Ритна вратата и извика:

— Хуан Сан, донесъл съм ти златната игла!

(img:Image27.gif)

МА ЖУН СЕ БИЕ КРАЙ ГРАДСКАТА СТЕНА

Отвътре се чу шум от препъване, прозорецът светна и скоро на вратата се появи едър, костелив мъж. Беше висок колкото Ма Жун, но не толкова снажен. Като вдигна високо лампата, която държеше, той огледа посетителите с малките си, подли очички. После изруга грубо и се обърна към Ма Жун:

— Значи тоя жалък плъх е откраднал иглата ми! А ти какво общо имаш с това?

— Искам да купя чифт такива игли. Когато тоя мръсник ми предложи само една, разбрах, че знае къде е втората, и любезно го предумах да ми каже как да я намеря.

Другият се изкикоти. Имаше неравни, жълти зъби.

— Ще направим сделката, братко — каза той. — Но първо ме остави да сритам в ребрата тон тлъст джебчия, за да му покажа как трябва да се държи с по-достоините.

Главатарят остави лампата, за да изпълни закана си, но дебелият внезапно я ритна с изненадваща ловкост. Ма Жун пусна яката му и обезумелият от страх краден побягна с бързината на изстреляна от лък стрела.

Хуан Сан изкрещя някакво проклетие и понечи да хукне след него, но Ма Жун го хвана за ръката и каза бързо:

— Остави сега тоя нещастник! Ще си разчистите сметките по-късно. Имам неотложна работа с тебе.

— Добре — изръмжа Хуан Сан, — ако имаш парите в брой, може да се споразумеем. Цял живот ме преследва зла орис и сега чувствавам, че ако не ги продам бързо, тия проклети игли ще ми донесат нещастие. Вече си видял едната, другата е съвсем същата. Колко даваш?

Ма Жун се огледа внимателно. Луната беше изгряла и той видя, че мястото е съвсем безлюдно.

— Къде са другите момчета? — попита той. — Не обичам да правя сделки пред свидетели.

— Не се безпокой — успокой го Хуан Сан, — всички са далече, обикалят пазарите.

— В такъв случай — каза хладно Ма Жун — можеш да си задържиш иглата, злощастен убиецо! Хуан Сан бързо отскочи назад.

— Кой си ти, мръсник такъв? — изкрещя разярено той.

— Аз съм помощник на негово превъзходителство съдията Ди — отговори Ма Жун — и ще те отведа в трибунала като убиец на Чист нефрит. Е, ще тръгваш ли доброволно, или искаш първо да те смажа от бой?

— Никога не съм чувал това име — излая Хуан Сан, — го добре познавам вас, мръсните стражари, както и продажните съдии, дето ви използват като ловни кучета! Откараш ли ме веднъж в трибунала, ще ми припишете някое неразкрито престъпление и после ще ме изтезавате, докато призная. Предпочитам да се преборя с тебе!

Докато изричаше последните си думи, той отправи силен удар към корема на Ма Жун. Ма Жун го отби и посегна към главата на противника си. Последният обаче избягна удара по всички правила и на свой ред бързо блъсна Ма Жун в сърцето. Двамата си размиеха хватка след хватка, без нито единият, нито другият да успее да нанесе решителен удар.

Ма Жун разбра, че си беше намерил достоен съперник в бойното изкуство. Хуан Сан беше строен, но костите му бяха необичайно дебели, така че двамата, изглежда, бяха еднакво тежки. Колкото до начина, по който се биеше, той бе толкова изкусен, че Ма Жун го оцени като боец от осма степен. Самият Ма Жун имаше девета степен, но това негово предимство се неутрализираше от обстоятелството, че съперникът му познаваше добре обстановката и непрекъснато го избутваше към неравните и хлъзгави места.

След ожесточена борба Ма Жун успя да нанесе удар с лакът по лявото око на Хуан Сан. Той пък му отвърна с ритник в бедрото, от което кракът на Ма Жун изтръпна. После Хуан Сан внезапно насочи втори ритник към слабините на Ма Жун, но той отскочи назад и успя да хване с дясната си ръка крака на противника. Опита се да натисне

надолу коляното му с лявата ръка, като държеше крака прав, за да попречи на противника си да се приближи, и в същото време се стараеше да ритне другия му крак. Но се подхлъзна и не успя. Хуан Сан бързо сви коляното си и нанесе страхотен страничен удар по шията на Ма Жун. Този удар беше един от деветте смъртоносни удара в китайския бой. Ако Ма Жун случайно не беше обърнал главата си встрани, тъй че челюстта му да поеме половината от силата на удара, той щеше да бъде умъртвен начаса. При това положение Ма Жун изпусна крака на Хуан Сан и отстъпи. В резултат на нарушеното кръвообращение пред очите му притъмня. В този миг съдбата му беше изцяло в ръцете на противника. Но както е казал един велик майстор на бойното изкуство от древността, „битката между двама души с еднаква сила, тежест и умение се решава от духа“. Въпреки че от физическа гледна точка Хуан Сан беше майстор на бойното изкуство, той имаше ниска, животинска душа. Тъй като Ма Жун беше беззащитен, противникът му би могъл да приложи който и да е от деветте чисти смъртоносни удара, но долният му инстинкт го накара да насочи подъл ритник в слабините на жертвата си. Ала да използваш един и същи удар два пъти е основна грешка в бокса. Кръвообращението на Ма Жун бе тъй силно нарушено, че той не беше в състояние да изпълни каквото и да е но-сложно движение. Направи единственото, което можеше при дадените обстоятелства — сграбчи подбедрината на Хуан Сан с две ръце и я изви с всичка сила. Хуан Сан нададе дрезгав вик — коляното му се бе изкълчило. В същото време Ма Жун изнесе тялото си напред, падна върху Хуан Сан и затисна корема му с коленете си. После усети, че силите му го напускат. Започна да се търкаля встрани, докато се отдалечи достатъчно от разперените ръце на Хуан Сан. Легна по гръб, съсредоточи се в изпълнението на тайните дихателни упражнения, които връщаха нормалните пулсации на кръвта. Когато почувствува, че съзнанието му се избистря и нервната му система работи нормално, Ма Жун се изправи и се надвеси над Хуан Сан. Противникът правеше отчаяни опити да стане. Ма Жун се прицели добре и го ритна в брадата. Главата на разбойника се отметна назад и се удари в земята. После Ма Жун отви от кръста си дългата, тънка верига, предназначена за връзване на престъпници, и с нея стегна ръцете на Хуан Сан зад гърба му. След това ги изтегли колкото беше възможно по-високо към врата

му и завърза там Другия край на веригата в плъзгаща се примка. Ако разбойникът направеше и най-слаб опит да освободи ръцете си, тънката верига щеше да се впие в гърлото му. Ма Жун клекна до него.

— За малко да ми видиш сметката, мошенико — каза той. — Сега спести на негово превъзходителство и на мене излишните грижи и признай престъплението си!

— Ако проклетата ми зла участ не беше ме подвела отново — изхърка Хуан Сан, — сега щеше да си мъртъв, кучи стражарю! А колкото до моите признания, остави това на продажния си господар!

— Както искаш! — каза хладно Ма Жун. Той отиде до най-близката уличка и започна да чука на вратата на една къща, докато се появи сънен мъж. Ма Жун се представи, после нареди на човека да намеря кварталния пазач и да му предаде, че трябва да вземе със себе си четирима души и две бамбукови пръчки и да дойде незабавно. След това се върна да охранява пленника си, който бълваше поток от най-гнусни ругатни.

Когато пазачът и хората му дойдоха, направиха носилка от бамбукови пръчки и поставиха Хуан Сан на нея. Ма Жуи го покри с един стар халат, който намери в къщата, и всички тръгнаха към трибунала.

Хуан Сан бе предаден на началника на затвора. Ма Жун заповяда да повикат знахар, за да намести изкълченото коляно на арестувания.

Хун и Тао Ган бяха седнали в канцеларията, за да чакат връщането на Ма Жун. Те се зарадваха много на новината за залавянето на престъпника.

Хун каза с широка усмивка:

— Събитието си заслужава да закусим и пийнем по някоя и друга чашка вино!

Тримата се запътиха към главната улица и влязоха в една пищна гостилница.

ГЛАВА ТРИНАДЕСЕТА
СЪДИЯТА ДИ РАЗГАДАВА
ПРЕСТЪПЛЕНИЕТО НА УЛИЦАТА НА
ПОЛУМЕСЕЦА;
КАНДИДАТЪТ ЗА ИЗПИТИТЕ ПО
ЛИТЕРАТУРА ОПЛАКВА ЗЛАТА СИ СЪДБА

Съдията Ди се върна в Пуян късно следобед на следващия ден. Докато похапваше набързо в личния си кабинет, Хун му разказа накратко за последните събития. После съдията поиска да извикат при него Ма Жун и Тао Ган, за да чуе разказите им.

— Е, юнак, чух, че си намерил нашия човек — каза тон на Ма Жун. — Разкажи ми по-подробно всичко!

Ма Жун разказа приключенията си от последните две нощи и в заключение рече:

— Този Хуан Сан по всичко отговаря на описанието, което Вата Милост ми беше дал. А пък и двете златни игли са съвсем същите като тези от рисунката на месаря.

Съдията кимна със задоволство.

— Ако не съм си направил криво сметката, ще бъдем в състояние да приключим това дело утре. Ти, инспекторе, се погрижи всички лица, свързани с изнасилването и убийството на Улицата на полумесеца, да присъствуват на сутрешното съдебно заседание. А ти, Тао Ган, ни кажи какво си научил за госпожа Лян и господин Лин Фан.

Тао Ган даде подробен отчет за действията си, като не пропусна да разкаже как се бяха опитали да го убият и как Ма Жун го бе спасил тъкмо навреме,

Съдията одобри решението на Тао Ган да прекрати проучването на къщата на Лкн до неговото завръщане. После рече:

— Утре всички ще се съберем тук във връзка с делото „Лян срещу Лин“. Тогава ще ви кажа до какви заключения съм стигнал след проучването на документите я ще ви обясня какви действия предлагам да се предприемат.

След това Ди освободи помощниците си и нареди на старши писаря да му донесе служебната кореспонденция, натрупала се по време на отсъствието му.

Новината за залавянето на престъпника от Улицата на полумесеца се разпространи из Пуян като мълния. Рано на другата сутрин, много преди определения час, пред трибунала се събра огромна тълпа.

Като седна зад масата, съдията Ди взе четката за яркочервен туш и написа кратка бележка до началника на затвора. Стражниците довякоха Хуан Сан и го накараха да коленичи пред подиума. Той изхока от болка при сгъването на пострадалото си коляно, а началникът на стражниците му кресна:

— Затваряй си устата и слушай негово превъзходителство!

— Как ти е името — запита съдията — и за какво престъпление си арестуван?

— Казвам се... — започна Хуан Сан, но началникът на стражниците го удари с бича си по главата и извика:

— Куче такова, говори почтително, когато се намираш пред съдията!

— Нищожният човек пред вас — каза кисело Хуан Сан — носи фамилията Хуан^[1], а малкото му име е Сан. Аз съм честен монах, който се прехранва с просия, и съм се оттеглил от светския живот. Снощи бях нападнат от един от вашите хора и довлечен в затвора, без да зная защо.

— Песоглавец такъв! — кресна съдията. — А какво ще кажеш за това, че си убил Чист нефрит?

— Не зная дали се е казвала Чист или Нечист нефрит — рече начумерено Хуан Сан. — Но позволете да ви кажа, че няма да успеете да ме изкарате виновен за смъртта на оная блудница от вертепа на Мама Бао! Тя сама се е обесила и аз не съм бил наблизко по това време. Няколко свидетели могат да го потвърдят.

— Спести ми отвратителните си измислици! — грубо го прекъсна съдията. — Аз ти казвам, че през нощта на шестнадесети си

убил по най-гнусен начин Чист нефрит, единствената дъщеря на месаря Сяо Фухан!

— Ваша Милост — отвърна Хуан Сан, — аз не си водя дневник и нямам никаква представа какво съм правил и какво не съм точно на тази дата. А и имената, които споменахте, са ми съвсем непознати.

Съдията се облегна назад и поглади замислено брадата си. Хуан Сан отговаряше точно на представата му за убиеца, а на всичко отгоре и иглите бяха намерени у него. И все пак явно беше, че това, което казва, е истина. Изведнъж една мисъл осени съдията. Той се наведе напред и рече:

— Погледни ме и слушай внимателно — ще ти помогна да си спомниш. В югозападния край на града, зад канала, има една уличка, на която живеят дребни търговци. Нарича се Улицата на полумесеца. На ъгъла между тази улица и една тясна алея има месарница. Дъщерята на месаря е живяла в таванската стаичка над склада зад магазина. Е, не си ли влязъл в стаята на девойката с помощта на ивица плат, висяща от прозореца И не си ли я изнасилил и удущил, след което си офейкал със златните игли за коса?

Съдията забеляза, че в хитрото око на Хуан Сан, което той все още можеше да държи отворено, проблесна лукава искра. Ди вече не се съмняваше — това беше човекът, когото търсеха.

— Признай престъплението си — му кресна съдията — или искаш да приложим изтезания при разбита?

Хуан Сан измърмори нещо, после каза с висок, ясен глас:

— Можеш да ме обвиняваш в каквито си искаш престъпления, кучи чиновнико, но дълго ще има да чакаш, додето се призная виновен за престъпление, което не съм извършил!

— Ударете на тая отрепка петдесет камшика с тежкия бич! — заповяда съдията.

Стражниците разкъсаха халата на Хуан Сан и оголиха мускулестото му тяло. Тежкия бич изсвистя във въздуха и изплющя върху гърба му. Скоро мястото, където попадаха ударите, заприлича на мляно месо и плочите се обагриха с кръв. Но Хуан Сан не викаше — от гърдите му се изтръгваха само сподавени степенания. След петдесетия удар той изгуби съзнание и падна по лице на каменния под. Началникът на стражниците го свести, като изгори малко оцет под

носа му, и му предложи чаша силен чай, която Хуан Сан презрително отказа.

— Това — забеляза съдията — е само началото. Ако не признаеш, ще те подложат на истински мъчения. Тялото ти е здраво и имаме цял ден на разположение.

— Ако призная — дрезгаво каза Хуан Сан, — ще ми отсечете главата. Ако не призная, ще ме умъртвите чрез мъчения. Предпочитам второто! С готовност ще изтърпя болките заради удоволствието да те вкарам в беля, кучи чиновнико!

При тия думи началникът на стражниците го удари с дръжката на бича през устата. Готвеше се да повтори удара, когато съдията вдигна ръка. Хуан Сан изплю няколко зъба на пода и изруга ужасно.

— Я да погледна по-отблизо това безочливо псе — каза съдията.

Стражниците вдигнаха Хуан Сан на крака и Ди погледна жестокото му отворено око. Другото представляваше буца подута плът — резултат от удара на Ма Жун по време на сбиването им.

Съдията прецени, че Хуан Сан е изпаднал, закоравял престъпник, който по всяка вероятност ще изпълни заканата си и ще предпочете по-скоро да умре по време на мъченията, отколкото да признае вината си. Спомни си какво му бе казал Ма Жун за разговора и схватката си с Хуан Сан миналата нощ и заповяда:

— Сложете пак престъпника на колене!

После взе златните игли, които лежаха пред него, и ги хвърли през ръба на масата. Те звъннаха на пода, точно пред Хуан Сан, които изгледа мрачно бляскавото злато.

Съдията нареди да доведат месаря Сяо. Когато той застана на колене до Хуан Сан, Ди му каза:

— Зная, че тези игли са свързани с много нещастия, но не съм чул всичко, което можеш да ми кажеш за тях.

— Ваша Милост — започна месарят, — едно време, когато семейството ми беше все още доста заможно, баба ми купи тези игли от една заложна къща. Оттогава над дома ни надвисна страшно проклятие. Защото, свързани с кой знае какво ужасно престъпление в миналото, тези игли са носители на големи нещастия. Няколко дни след покупката двама разбойници проникнали в стаята на баба ми, убили я и откраднали иглите. Хванаха ги, когато се опитвали да продадат плячката, и ги обезглавиха на площадката за екзекуции. Поне

баща ми да беше унищожил тези предвестници на злото! Той обаче беше благочестив човек и остави синовните му чувства да надделеят над благоразумието. На следващата година майка ми легна болна, оплакваше се от необяснимо главоболие и след дълго боледуване умря. Скоро подир това умря и баща ми, загубил и малкото пари, които му бяха останали. Аз исках да продам иглите, но глупавата ми жена настоя да ги запазим за черни дни. И вместо да ги държи заключени на безопасно място, тя позволи на единствената ни дъщеря да ги носи. И вижте сега каква ужасна съдба сполетя горкото момиче!

Хуан Сан слушаше напрегнато историята, разказана на прост, разбираем за него език.

— Проклети да бъдат небето и адът! — избухна той. — И точно аз ли трябваше да открадна тези игли?! Тълпата от зрители зашумя,
— Тишина! — викна съдията.

Тон освободи месаря и се обърна към Хуан Сан със спокоен тон:

— Никой не може да се противопостави на волята на съдбата. Няма значение дали ще признаеш, или не, Хуан Сан. Ръката на Небето се е вдигнала срещу тебе и ти няма да я избегнеш — нито тук, нито на оня свят!

— В края на краищата да става каквото ще! — отговори Хуан Сан. После се обърна към началника на стражниците с думите: — Хайде, дай ми чаша от гнусния си чай, мръсно!

Началникът на стражниците беше крайно възмутен, но като видя повелителния жест на съдията, поднесе на Хуан Сан чаша чай.

Подсъдимият го изпи, плю на пода и каза:

— Не ме интересува вярвате ли ми, или не, но ако има човек, който през целия си живот е бил преследван от зла орис, това съм аз. Такъв здравеняк като мене би трябвало да свърши дните си поне като главатар на голяма разбойническа банда. А какво стана? Аз съм един от най-добрите майстори на ръкопашния бой в империята, учителят ми знаеше всички хватки. Но за беда той имаше красива дъщеря. Аз я харесвах, а тя мене — не. Не търпя жените да ми отказват, затова я изнасих, глупачката, и после трябваше да бягам, за да спася живота си. След това срещнах на пътя един търговец. Ударих го само веднъж, колкото да го направя по-сговорчив. Разбира се, слаботелесният нещастник взе, че умря на място! И какво намерих в пояса му? Само няколко безполезни разписки. И винаги ставаше така...

Хуан Сан избърса струйката кръв, която се стичаше от ъгъла на устата му, и продължи:

— Преди около седмица се скитах из малките улички на югозападния квартал и се оглеждах за някой закъснял минувач, та да го помоля за милостиня. Изведнъж видях как един младеж се стрелна през улицата и изчезна в тясната алея. Помислих го за крадец и тръгнах след него, за да си разделим плячката. Но когато стигнах до алеята, всичко беше тъмно и тихо, а от младежа нямаше и следа. Няколко дни по-късно — щом вие твърдите, че това е било на шестнадесети, значи е било тогава — се озовах пак в същата махала. Помислих си, че няма да е лошо да надникна в оная алея. Тя беше съвсем пуста, но видях, че от един прозорец на втория етаж виси лента от хубав плат. Помислих, че е пране, което хората са забравили да приберат вечерта. Приблжих се, за да го задигна — не исках трудът, който си бях направил, да отиде напразно. Заставах близо до стената и подръпнах леко плата, за да го смъкна. Внезапно прозорецът горе се отвори, чух нежен женски глас и забелязах, че платнената лента бавно се прибира. Веднага разбрах, че жената има среща с таен любовник, и си помислих, че това е добър случай да открадна каквото си харесам — тя нямаше да посмее да вдигне тревога. И така, хванах лентата и се изтеглих до перваза на прозореца. Влязох в стаята, а жената продължи да прибира лентата. Хуан Сан се ухили и продължи:

— Тя се оказа много хубава девойка, което не беше трудно да се забележи, защото беше, така да се каже, съвсем съблечена за срещата. Е, аз не съм мъж, който ще изпусне такъв случай, така че сложих ръка на устата ѝ и прошепнах: „Не вдигай шум! Затвори си очите и си представи, че аз съм този, когото очакваше!“ Но девойката започна да се бори като тигрица и не беше лесно да я надвия. Даже когато си свърших работата, тя не миряса. Хукна към вратата и започна да крещи. Наложих се веднага да я удуша. После прибрах в стаята цялата лента, за да не се изкачи по нея възлюбеният ѝ, и започнах да тършувам за пари. Но с моя лош късмет... Не намерих пукната пара, само тия проклети игли... Хайде сега, дайте да поставя отпечатъка от палеца си под това парче хартия, дето го изфабрикува вашият драскач! Не искам да ми го четете! Името на момичето не ме интересува. Оставете ме да се върна в затвора. Боли ме гърбът.

— Законът повелява — каза хладно съдията — престъпникът да чуе записа на признанията си, преди да постави палеца си под него. — И заповяда на старши писаря да прочете на глас признанията на Хуан Сан, както ги бе записал.

Обвиняемият навъсено се съгласи, че всичко е вярно. Поставиха хартията пред него и той сложи отпечатъка от палеца си върху нея.

Съдията каза с тържествен глас:

— Хуан Сан, обвинявам те в двойно престъпление — изнасилване и убийство. Няма никакви смекчаващи вината обстоятелства — напротив, убийството е било особено жестоко. Мой дълг е да те предупредя, че по-висшите власти сигурно ще ти отредят смъртно наказание в една от и ай-мъчителните му форми.

Ди направи знак на стражниците да отведат обвиняемия обратно в килията му. После заповяда отново да доведат при него месаря Сяо.

— Преди няколко дни ти обещах — му каза той, — че скоро ще изправа на съд убиеца на дъщеря ти. Ти чу признанията му. Проклятието, с което великото Небе е белязало тези златни игли, е наистина ужасно. Горката ти дъщеря е била изнасилена и убита от подъл главорез, който дори не е знаел името ѝ, а и не си е дал труда да го научи. Можеш да оставиш иглите тук. Ще накарам златарят да ги претегли и стойността им ще ти се изплати в сребро. Тъй като този жалък престъпник не притежава нищо, няма да получиш кръвен откуп. Но скоро ще разбереш какво обезщетение ще уредя за претърпяната от тебе загуба.

Месарят започна да изразява горещите си благодарности, но съдията го прекъсна и му каза да отстъпи назад. После заповяда да доведат студента Ван.

Ди огледа внимателно студента и забеляза, че снемането на двойното обвинение в изнасилване и убийство съвсем не беше облекчило скръбта му. Напротив, признанието на Хуан Сан го беше потресло дълбоко и по бузите му се стичаха сълзи.

— Слушай, Ван — каза съдията, — бих могъл да те накажа жестоко, задето си прелъстил дъщерята на месаря Сяо. Но ти вече получи тридесет тояги, а тъй като ти вярвам, че истински си обичал жертвата, приемам, че споменът за случилото се нещастие ще бъде наказание, по-тежко от всяко друго, което този съд може да ти наложи. Все пак за убийството ще бъде отмъстено, а семейството на жертвата

трябва да получи обезщетение. Затова нареждам да се ожениш за Чист нефрит посмъртно и тя да се счита за твоя Първа жена. Трибуналът ще ти вземе подходящ сватбен подарък и тържеството ще се състои както подобава. Възпоменателна плочка ще стои на мястото на младоженката по време на церемонията. Като вземеш изпитите, ще върнеш дълга си към трибунала на месечни вноски. Освен това всеки месец ще плащаш на месаря Сяо известна сума пари, определена от мене въз основа на заплатата ти, докато се съберат петстотин сребърника. Когато изплатиш и двата дълга, ще ти бъде разрешено да се ожениш повторно. Но никога на никоя друга жена не ще бъде позволено да вземе мястото на Чист нефрит — до края на живота ти тя ще се счита за твоя Първа жена. Месарят е честен човек, ще помагаш на него и жена му и ще ги почиташ като предан зет. Те от своя страна ще ти простят и ще се грижат за тебе както биха се грижили собствените ти родители, ако бяха още живи. Сега отивай да си учиш уроците!

(img:Image28.gif)

НЕОЧАКВАН ПОСЕТИТЕЛ ИЗНЕНАДВА ЧИСТ НЕФРИТ

Студентът почтително допря глава до пода, без да се мъчи да потисне риданията си. Месарят коленичи край него и още веднъж благодари на съдията за грижите му да бъде възстановена честта на неговото семейство.

Когато студентът и месарят се изправиха, Хун се наведе към ухото на съдията и му прошепна нещо. Ди каза с тънка усмивка:

— Ван, преди да си отидеш, трябва да изясним още една подробност. Твоите показания за начина, по който си прекарал нощта на шестнадесети срещу седемнадесети, са съвсем верни, ако не се вземе предвид една неволна грешка, която си допуснал. Още при първото прочитане на записа ми се стори невъзможно трънливите храсти да са оставили такива дълбоки следи по тялото ти. Когато при слабата светлина на зората си видял купчини тухли и някакъв храсталак, ти съвсем естествено си помислил, че си попаднал сред развалините на някоя стара къща. А в действителност си се намирал на място, където се строи нова къща. Зидарите са оставили наоколо купчини тухли за изграждане на външната стена, а са били започнали и приготовленията за издигането на вътрешните стени по обичайния начин — чрез построяване на мрежа от бамбукови пръчки като основа

за мазилката. Ти трябва да си паднал върху остриите краища на бамбуковите пръчки, които биха оставили точно такива следи по тялото ти. Ако имаш желание, можеш да потърсиш подобно място в околностите на кръчмата „Петте вкуса“ — не се съмнявам, че ще откриеш къде си прекарал онази съдбоносна нощ. Сега можеш да си вървиш.

После съдията стана и заедно с помощниците си напусна подиума. Тръгна към личния си кабинет, а над събраните в съдебната зала зрители се понесоха възгласи на възхищение.

---

[1] У китайците фамилното име стои преди личното. — Б. пр. ↑

ГЛАВА ЧЕТИРИНАДЕСЕТА

СЪДИЯТА ДИ РАЗКАЗВА ИСТОРИЯТА НА ЕДНА СТАРА КРЪВНА ВРАЖДА; ТОЙ ЧЕРТАЕ ПЛАН ЗА ЗАЛАВЯНЕТО НА УБИЕЦА

Съдията посвети остатъка от сутринта на доклада си до по-висшите власти, в който излагаше подробно случая с убийството, извършено на Улицата на полумесеца. За престъпника предлагаше най-тежко наказание. Тъй като всички смъртни присъди трябваше да бъдат потвърдени от Трона, щяха да изминат няколко седмици, преди Хуан Сан да бъде екзекутиран.

По време на обедното заседание съдията разгледа някои текущи административни въпроси. После обядва в резиденцията си. Щом се върна в личния си кабинет, накара да повикат при него Хун, Цяо Тай, Тао Ган и Ма Жун. Когато те влязоха и почтително го поздравиха, Ди се обърна към тях с думите:

— Днес ще ви разкажа цялата история на случая „Лян срещу Лин“. Кажете да донесат пресен чай и се настанете удобно. Историята е дълга.

Всички седнаха срещу писалището на съдията. Докато сърбаха чая си, Ди разгъна свитъка с документите, дадени му от госпожа Лян. След като ги разпредели, той ги затисна върху писалището и се облегна на стола си.

— Ще чуете — започна той — една дълга история на отвратителни убийства и безмилостно насилие и сами често ще се чудите как великото Небе е могло да позволи такава жестока несправедливост. Самият аз рядко съм чел по-потресаваща история.

Съдията млъкна и започна бавно да глади брадата си. Помощниците му го гледаха с очакване.

След малко Ди се изправи в стола си.

— За да бъде по-ясен — заговори бързо той, — ще разделя обръканата история на две части. Първата засяга началото и развитието на враждата в Кантон, а втората — това, което се е случило в Пуян след пристигането на Лин Фан и госпожа Лян. По-точно казано, аз не съм в състояние да ви предам с подробности всички факти, отнасящи се до първата част. Делата са били преустановени от местния съд в Кантон, както и от съда в провинцията Гуанду и аз не мога да преразглеждам техните решения. Но въпреки че събитията от тази първа част не ни засягат пряко, не бива да ги пренебрегваме, защото те ще ни дадат възможност по-добре да разберем онова, което е станало тук, в Пуян. И така, ще започна с обобщение на събитията от първата част, без да се спирам на съдебните подробности, имената и другите данни, нямащи пряка връзка с въпроса... Преди около петдесет години в Кантон живеел заможен търговец на име Лян. На същата улица живеел и друг богат търговец, който се казвал Лин. Двамата били най-близки приятели. Отличавали се с честност, трудолюбие и вещина в търговията. Къщите им се пълнели с богатства и корабите им плавали по моретата чак до Персийския залив. Лян имал син — Лян Хун — и дъщеря, която дал за жена на Лин Фан, единствения син на приятеля му Лин. Наскоро след това старият господин Лин умрял. На смъртния си одър той тържествено заклел сина си Лин Фан винаги да поддържа приятелските връзки между двете семейства — Лин и Лян.

В следващите години обаче станало ясно, че докато Лян Хун във всяко отношение се е метнал на баща си, Лин Фан е порочен, жесток човек с алчен характер. След като старият господин Лян се оттеглил от търговията, синът му Хун продължил честно да развива и обогатява фирмата. А Лин Фан се забъркал в разни съмнителни сделки с надеждата да извлече бързи и нечестни печалби. В резултат фирмата на Лян продължила да преуспява, а Лин Фан постепенно загубил по-голямата част от значителното състояние, наследено от баща му. Лян Хун правел каквото може, за да помогне на Лин Фан, като винаги му давал добри съвети, защитавал го пред другите търговци, които го обвинявали, че не изпълнява задълженията си към тях, и дори неведнъж му заемал значителни суми пари. На това благородство обаче Лин Фан отвърщал само с презрение и злоба.

Жената на Лян Хун родила двама сина и една дъщеря, а Лин Фан останал без деца. Завистта превърнала злобата на Лин Фан в дълбока

омраза. Той започнал да смята къщата на приятеля си за извор на всички свои несполуки и беди и колкото повече Лян Хун му помагал, толкова по-голяма ставала омразата на Лин Фан към него.

Работите се объркали съвсем, когато веднъж Лин Фан случайно видял жената на Лян Хун и го обзела луда страст по нея. По същото време една рискована сделка на Лин Фан завършила неблагоприятно за него и той затънал в дългове. Тъй като знаел, че госпожа Лян е добродетелна съпруга, която за нищо на света няма да измени на мъжа си, той скроил гнусен план, чрез който едновременно да присвои както жената на Лян Хун, така и богатствата му.

Тъмните сделки на Лин Фан го били сближили с подземния свят на Кантон. И така, когато веднъж научил, че Лян Хун се кани да пътува до един съседен град, за да събере голяма сума злато — една част за себе си, но повечето за три големи търговски фирми в Кантон, — той наел бандити, които пресрещнали Лян Хун на връщане извън града, убили го и задигнали златото...

Съдията огледа замислено помощниците си и бързо продължи:

— В деня, когато бил изпълнен този престъпен план, Лин Фан отишъл в къщата на Лян и заявил, че трябва да види господарката по лична и неотложна работа. Когато тя го приела, той й съобщил, че мъжът ѝ е бил нападен и ограбен по пътя. Казал, че Лян Хун е ранен, но няма опасност за живота му. Слугите му го били настанили временно в един изоставен храм в северното предградие и оттам той изпратил хора да повикат него — Лин Фан, — за да се посъветват тайно. Лян Хун наредил сполетялата го беда да се запази в пълна тайна, докато жена му и баща му продадат част от имуществото си и така успеят да съберат достатъчно пари, за да заплатят откраданото злато, събрано за трите фирми. Защото, ако случката се разчуела, той и трите фирми щели да загубят доверието на клиентите си. Бил пожелал също госпожа Лян незабавно да придружи Лин Фан до храма, та да могат всички заедно да обсъдят положението и да решат какво би могло да се продаде на бърза ръка.

Госпожа Лян повярвала на казаното, защото знаела, че разсъдливият ѝ мъж наистина би постъпил точно така при подобни обстоятелства, и тръгнала с Лин Фан, като напуснала къщата тайно, през задната врата.

Щом стигнали до изоставения храм, Лин Фан заявил открито на госпожа Лян, че разказаната от него история е само отчасти вярна. Казал ѝ, че съпругът ѝ е убит от разбойници, но той, Лин Фан, я обича и ще се грижи за нея. Госпожа Лян изпаднала в дива ярост и искала да избяга, за да разобличи Лин Фан, но той я задържал на сила и същата вечер я обладал против волята ѝ. Рано на другата сутрин госпожа Лян убола пръста си с игла и написала с кръв върху носната си кърпичка писмо до своя свекър. После се обесила с пояса си на една греда под стряхата.

Лин Фан претърсил дрехите ѝ. Намерил кърпичката с прощалното писмо и му хрумнало как да прикрие престъплението си. На кърпичката пишело:

„Тъй като Лин Фан ме примами на това самотно място и ме облада насила, като по този начин опозори къщата ви, вашата слугиня, вече нецеломъдрена вдовица, чувствава, че смъртта е единственото изкупление за престъплението и.“

Лин Фан откъснал десния край на кърпичката, където бил написан първият ред на писмото^[1], и го изгорил. Остатъка от писмото, започващ с „опозори къщата ви и пр.“, той сложил обратно в ръкава на мъртвата жена. После се върнал в къщата на Лян, където заварил старите му родители да скърбят за смъртта на сина си и за откраднатото злато. Един минувач бил открил тялото на убития и съобщил за престъплението. Като се престорил, че споделя скръбта на старците, Лин Фан запитал за вдовицата. Когато му съобщили, че я няма, след дълго престорено колебание той казал, че смята за свой дълг да ги уведоми, че госпожа Лян има любовник, с когото се среща тайно в един изоставен храм. Подхвърлил, че сигурно и сега биха могли да я намерят на мястото на прелюбодеянието. Старият господин Лян бързо отишъл в храма и открил тялото на снаха си да виси на гредата под стряхата. Като прочел последното ѝ писмо, помислил, че когато е научила за убийството на съпруга си, тя е посегнала на живота си във внезапен пристъп на угризения на съвестта. Старецът не могъл да понесе цялата тази мъка и същата вечер се самоубил, като изпил отрова...

Съдията млъкна за момент и направи знак на Хун да налее чай. Отпи няколко глътки и продължи:

— Оттук нататък старата госпожа Лян, която сега живее в Пуян, става централна фигура в този случай. Майката на Лин Фан била умна и много енергична жена, която винаги вземала дейно участие в живота на семейството. Тъй като познавала добродетелния характер на покойната си снаха, тя се усъмнила, че тук има някакво коварство. Дала всички необходими разпореждания за продажба на имуществата на Лян и за покриване на загубите, претърпени от трите фирми. Едновременно с това изпратила верния си иконом в изоставения храм да проучи нещата. Когато пишела последното си писмо, младата госпожа Лан подложила под кърпичката една възглавница. Кръвта се просмукала до калъфката на възглавницата и останалите върху нея слаби следи се оказали достатъчни, за да се възстанови началото на писмото. Когато икономът съобщил това на старата госпожа, тя разбрала, че Лин Фан не само е изнасилвил жената на сина ѝ, но е организирал и убийството му. Как иначе би могъл да съобщи за смъртта на Лян Хун преди тялото му да бъде намерено? Тогава старата госпожа Лян обвинила Лин Фан в това двойно престъпление пред съда в Кантон. По това време обаче той разполагал със значително количество злато, придобито в резултат на подлото му злодеяние. Подкупил един от местните чиновници и си осигурил лъжесвидетели. Дори един покварен младеж се представил за тайния любовник на покойната... И съдът оправдал Лин Фан.

(img:Image29.gif)

РАЗБОЙНИЦИ УБИВАТ ЛЯН ХУН

Ма Жун отвори уста да попита нещо, но съдията вдигна ръка и продължи:

— Приблизително по същото време жената на Лин Фан, сестра на Лян Хун, изчезнала и колкото и да я търсили, не могли да я намерят. Лин Фан се правел на дълбоко покрусен, но всички подозирали, че той тайно я е убил и е укрил тялото ѝ. Лин Фан мразел всички членове на семейството Лян, включително и жена си, която не могла да му роди деца... Това са фактите, отбелязани в първия документ на госпожа Лян. Той е отпреди двадесет години. А сега ще продължа с по-нататъшното развитие на събитията... От семейството Лян останали само старата госпожа, двамата ѝ внука и внучката. Въпреки че след изплащане на дълговете към трите фирми от капитала на семейството

останала едва около една десета част, доброто име на къщата се запазило и различните клонове на фирмата продължили да търгуват с успех. Благодарение на умелото ръководство на старата госпожа Лян загубите били възстановени и семейството се замогнало отново. Междувременно Лин Фан, който непрестанно се стремял да увеличава нечестните си печалби, организирал широк канал за контрабандна търговия. Местните власти започнали да подозират с какво се занимава, а той знаел, че ако го обвинят в контрабанда, ще бъде изправен да отговаря не пред тях, а пред Провинциалния съд, където нямал никакво влияние. И тогава замислил друг пъклен план, като си правел сметка с един удар да отклони от себе си вниманието на властите и да разори къщата на семейство Лян. Подкупил началника на пристанището и уредил тайно да поставят няколко сандъка с контрабандна стока между товарите на две джонки, собственост на фирмата Лян. После наел човек, който да „разобличи“ старата госпожа Лян. Уличаващите доказателства били намерени по установения ред и цялото имущество на фирмата Лян и нейните клонове било конфискувано от правителството. Госпожа Лян пак обвинила Лин Фан, но той бил оправдан — първо от местния, а после и от Провинциалния съд. Госпожа Лян разбрала, че Лин Фан няма да миряса, докато не съсипе докрай семейството ѝ. Затова се заселила с внуците си в един чифлик извън града, собственост на неин братовчед. Чифликът бил изграден върху останките на стара крепост. Един от каменните редути на крепостта бил още запазен и стопанинът го използвал за хамбар. Госпожа Лян преценила, че този редут ще се превърне в сигурно убежище, ако Лин Фан наеме бандити да ги нападнат, и го приготвила за такъв случай. Няколко месеца по-късно Лин Фан действително изпратил банда разбойници да разрушат чифлика и да избият обитателите му. Госпожа Лян, тримата ѝ внуци, старият иконом и шестимата верни слуги се барикадирани в каменния редут, в който били складирани храна и вода. Убийците се опитали да разбият входа, но солидната желязна врата издържала на пристъпите им. Тогава те насъбрали сухи дърва и започнали да хвърлят запалени пръчки през решетките на прозорците.

Съдията замълча. Ма Жун стискаше в скута едрите си юмруци. Хун гневно подръпваше тънките си мустачки.

— Хората вътре почти се задушили — продължи съдията — и се принудили да излязат. По-малкият внук, внучката, старият иконом и шестимата слуги били насечени на парчета от бандитите. Но по време на всеобщата суматоха самата госпожа Лян успяла да избяга заедно с по-големия си внук, Лян Къфа. Главатарят на разбойниците докладвал на Лин Фан, че всички са избити, и Лин решил, че сега вече цялото семейство на Лян е унищожено. Убийството на девет души едновременно предизвикало голямо възмущение в Кантон и някои търговци, на които била известна старата вражда между двете семейства, се досещали, че виновникът за това зверско престъпление е отново Лин Фан. Но по това време Лин Фан вече бил един от най-богатите търговци в града и никой не смее да го обвини. А той се преструвал на дълбоко потресен от случката и даже обещал значително възнаграждение за оня, който съобщи къде се крият разбойниците. Главатарят им тайно се споразумял с Лин Фан да пожертвува четирима от хората си. Издал ги, те били арестувани, признати за виновни и обезглавели с подобаваща за такива случаи тържественост. Госпожа Лян и внукът ѝ Лян Къфа се укрили при един далечен роднина в Кантон и известно време живели там под фалшиви имена, додето тя успяла да събере доказателства срещу Лин Фан. И един ден — това било преди пет години — напуснала убежището си и обвинила Лин Фан в убийството на девет души. Престъплението било толкова на шумяло, че местният съд се колебаел дали да защити Лин Фан от страх да не обърне срещу себе си общественото мнение. В края на краищата Лин Фан отново успял да потуши работата, но това му излязло доста скъпо. Тогава решил, че ще е най-разумно да изчезне за няколко години, още повече, че междувременно бил назначен нов губернатор на провинцията, известен с неподкупността си. Лин Фан оставил работите на фирмата си в ръцете на един доверен иконом, качил на три речни джонки няколко от слугите и наложниците си и тайно напуснал града. Три години били необходими на госпожа Лян, за да разбере къде е отишъл Лин Фан. Веднага щом научила, че се е установил тук в Пуян, тя решила да го последва и да намери начин да си отмъсти. Внукът ѝ Лян Къфа тръгнал с нея. Защото не е ли казано, че синът не трябва да живее под небето заедно с убиеца на баща си? Бабата и внукът пристигнали тук преди две години.

На това място съдията помълча малко, за да изпие чаша чай. После продължи:

— Сега вече стигнахме до втората част на случая. Тя започва с жалбата на госпожа Лян, подадена в този трибунал преди две години. В този документ — каза той, като потупваше свитъка пред себе си — госпожа Лян обвинява Лин Фан, че е похитил внука ѝ Лян Къфа. Тя твърди, че веднага след пристигането им Лян Къфа започнал да се интересува от дейността на Лин Фан в Пуян и ѝ казал, че се е сдобил с доказателства, достатъчни за завеждане на дело срещу него. За нещастие тогава той не споделил с баба си никакви подробности във връзка с разкритията си. В жалбата си госпожа Лян твърди, че Лин Фан е заловил внука ѝ, когато той е правел проучвания около къщата му. Но като доказателство за обвинението си сочи единствено старата вражда между двете семейства и не е в състояние да представи каквато и да е улика, че Лин Фан има нещо общо с изчезването на Лян Къфа. При това положение не можем да виним предшественика ми, съдията Фън, че не е дал ход на делото. Сега ще ви кажа какво смятам да правя по-нататък. По време на дългите часове, прекарани в паланкина, докато пътувах до У И и Цинхуа, доста мислих по този въпрос. Благодарение на някои факти от доклада на Тао Ган си изградих представа за престъпната дейност на Лин Фан тук, в Пуян. Най-напред си зададох въпроса: „Защо Лин Фан е избрал за укритие малката околия на Пуян?“ Такъв богат и влиятелен човек по-скоро би предпочел някой голям град или даже столицата, където би могъл да живее незабелязано, без да се лишава от удобства и удоволствия. Като имах предвид участието му в контрабандната търговия и крайно алчния му характер, стигнах до заключението, че е дошъл тук, защото разположението на този град е изключително благоприятно за контрабанда на сол.

Лицето на Тао Ган бе озарено от внезапно прозрение. Той замислено поклати глава, а съдията продължи:

— От времето на славната ни династия Хан търговията със сол е била монопол на правителството на императора. Пуян е разположен на брега на канала, недалеч от солниците. Затова мисля, че Лин Фан се е заселил в Пуян, за да увеличи още повече богатството си чрез контрабанда на сол. Това, че е предпочел затънтено, но даващо възможност за печалби място, вместо столицата, която предлага

удобен, но скъп живот, е в пълно съответствие с неговия алчен, подъл характер. Тао Ган потвърди подозренията ми. Лин Фан е избрал онази стара къща в пустата махала недалеч от шлюза, защото разположението ѝ е удобно за пренасянето на солта. Купуването на парцела земя извън градската стена е също част от неговия план. За да се стигне от къщата му до чифлика е необходимо доста време, защото трябва да се направи завой и да се мине през северната градска порта. Но ако погледнете картата на града, ще забележите, че пътят по вода е съвсем кратък. Вярно, тежката решетка на шлюза не позволява на лодките да преминават през него, но неголеми чували могат лесно да се прехвърлят през нея от една лодка в друга. Каналът дава възможност на Лин Фан да пренася с джонки солта, където си поиска. За беда сега той е прекратил контрабандната си дейност и се готви да се върне в родния си град. Съмнявам се, че ще можем да се сдобием с улики против него. Сигурно е заличил всички следи от незаконната си търговия. Тук се намеси Хун:

— Очевидно е. Ваша Милост, че Лян Къфа го е уличил в контрабанда и е имал намерение да използва това срещу него. Не бихме ли могли да организираме още едно щателно издирване на младежа? Може би Лин Фан го държи някъде затворен?

Съдията поклати глава..

— Страхувам се — бавно каза той, — че Лян Къфа вече не е между живите. Лин Фан не знае що е милост, както се е уверил Тао Ган. Оня ден Лин Фан е помислил, че Тао Ган е човек на госпожа Лян, и само по една щастлива случайност той не е бил убит на място. Не, страх ме е, че Лин Фан е убил Лян Къфа.

— В такъв случай надеждата да опипаме Лин Фан е нищожна — каза Хун. — Ще бъде практически невъзможно да се открият доказателства за едно убийство, след като са изминали две години.

— Това — отговори съдията — за нещастие е вярно. Ето защо реших да постъпим по следния начин. Докато Лин Фан е мислел, че госпожа Лян е единственият му враг, той е знаел точно какви мерки да вземе срещу нейните планове и не е направил нито една грешка. Но аз ще му дам да разбере, че отсега нататък ще трябва да се съобразява и с мене. Възнамерявам да го подплаша. Ще го притисна до такава степен, че да прибегне до някоя отчаяна стъпка, която да го направи уязвим. Сега слушайте внимателно указанията ми, Най-напред днес следобед

инспекторът ще отнесе визитната ми картичка на господин Лин и ще му предаде, че утре ще го посетя съвсем неофициално. Ще използвам случая да му подметна, че го подозирам в някакво престъпление, и ще му кажа ясно, че не може да напуска града. После Тао Ган ще раз-учи кой е собственикът на парцела в съседство с къщата на Лин и ще го уведоми, че по нареждане на трибунала развалините трябва да се разчистят, защото служат за убежище на скитници. Половината от разноските ще се поемат от градската управа. Ще наемеш работници, Тао Ган, които да започнат работа утре сутринта. Ти ще ги надзираваш с помощта на двама стражници. На трето място, след посещениято си в къщата на Лин, Хун ще отиде право в щаба на гарнизона и ще връчи на коменданта писмените ми нареждания военните постове при четирите градски порти под един или друг предлог да задържат и разпитват всеки кантонец, който влиза в града или излиза от него. И най-после — и я колко войници ще стоят на денонощна стража при шлюза.

Като потриваше доволно ръце, съдията заключи:

— Това ще накара Лин Фан доста да се замисли. Имате ли други предложения? Цяо Тай каза усмихнато:

— Бихме могли да проучим и този негов чифлик! Какво ще кажете, ако ида утре до държавното парче земя извън града, точно срещу чифлика на Лин Фан? Бих могъл да опъна там една военна палатка я ден-два да довя риба в канала. Ще мога да наблюдавам отблизо и шлюза, и чифлика. Ще го направя така, че ония от чифлика непременно да ме забележат. Несъмнено, те ще докладват на Лин Фан, че ги следя, и това ще засили тревогата му.

— Чудесно! — възкликна съдията. После се обърна към Тао Ган, който замислено подръпваше дългите косми на бузата си, и продължи: — Ти нямаш ли някакво предложение, Тао Ган?

— Лин Фан е опасен човек — отбеляза Тао Ган. — Като усети, че е притиснат, може да реши да убие госпожа Лян. Щом обвинителят му е мъртъв, делото срещу него ще пропадне. Предлагам да я вземем под наша закрила. Когато ходих в нейната къща, забелязах, че магазинът за коприна насреща е пуст. Ваша Милост може би ще се съгласи да остави там на пост Ма Жун я един или двама стражници, които да следят да не се случи нещо лошо на старицата.

Съдията размисля върху това и каза:

— Откакто е в Пуян, Лин Фан не е правил опит да навреди на госпожа Лян. Но ще бъде по-добре да не рискуваме. Ма Жун, иди там още днес! — После добави: — Като крайна мярка ще разпратя писма до всички военни стражеви постове по канала на север и на юг от града с нареждане да спират и претърсват за контрабанда всяка джонка със знака на фирмата Лин. Хун се усмихна и каза:

— Е, след няколко дни, както казва поговорката, Лин Фан ще се почувствува като „мравка наред горещ тиган“.

Съдията кимна с глава.

— Когато Лин Фан — рече той — научи за всички тези мерки, ще се почувствува като в капан. Тук той е далеч от Кантон, където е влиятелен, а пък и вече е отпратил повечето от хората си. На всичко отгоре не знае, че нямам никакви улики срещу него. Ще почне да се пита дали госпожа Лян не ми е казала нещо, за което той не знае, дали не съм открил доказателства за контрабандата му, или пък съм получил допълнителни сведения срещу него от колегите си в Кантон. Надявам се тези съмнения да го разтревожат до такава степен, че да предприеме някоя прибързана стъпка и да ни даде възможност да го опипаме. Признавам, че вероятността да успеем е малка. Но друга възможност нямаме!

---

[1] По онова време китайците са пишели отгоре надолу и отдясно наляво. — Б. пр. ↑

ГЛАВА ПЕТНАДЕСЕТА
СЪДИЯТА ПОСЕЩАВА ГОСПОДИНА ОТ
КАНТОН;
ДВЕ МЛАДИ ДАМИ ПРИСТИГАТ
НЕОЧАКВАНО В СЪДИЙСКАТА
РЕЗИДЕНЦИЯ

На другия ден след обедното заседание на трибунала Дя смени съдийската мантия със син халат и сложи на главата си малка черна шапка. После се запъти към къщата на Лин с паланкина си, придружен само от двама стражници. Когато пристигнаха пред широката порта, съдията повдигна перденцето на паланкина и видя, че дванадесетина работници разчистват руините вляво. Седнал върху куп тухли на такова място, че да могат добре да го виждат през шпионката на портата, Тао Ган надзираваше работата им. Целият му вид излъчваше огромно задоволство.

Стражниците почукаха и двойната порта незабавно се разтвори, за да пропусне паланкина на съдията в главния двор. Ди слезе и видя, че в подножието на стъпалата, които водеха към приемната, го очаква висок, слаб мъж с представителна външност. Освен набития, широкоплещест мъж, който според съдията навярно беше икономът, наоколо не се виждаха никакви други слуги. Високият мъж се поклони дълбоко и каза с нисък, беззвучен глас:

— Пред вас е търговецът Лин, по име Фан. Благоволете, Ваше Превъзходителство, да влезете в скромното ми жилище.

Изкачиха стъпалата и влязоха в просторна зала, подредена просто, но с вкус. Седнаха на столове от резбовано абаносово дърво и икономът им поднесе чай и кантонски сладкиши. Размениха си обичайните любезности. Лин Фан си служеше със северното наречие свободно, но в говора му се чувствуваше ясно забележим кантонски

акцент. Докато разговаряха, Ди наблюдаваше домакина с прикрит интерес.

Лин Фан изглеждаше на около петдесет години. Имаше слабо, продълговато лице с редки мустачки и посивяла козя брадичка. На съдията особено впечатление направиха очите му. Те гледаха хитро и втрещено и като че се движеха заедно с главата му. Ди си помисли, че ако не бяха тези очи, човек трудно би повярвал, че изпълненият с достойнство вежлив господин е отговорен за най-малко дузина гнусни убийства. Домакинът бе облечен в тъмен халат с подчертано проста кройка и жакет от черна дамаска, към която кантончаните имаха слабост. На главата си носеше всекидневна шапка от черна коприна.

— Посещението ми — започна съдията — е съвсем неофициално. Искам само да се посъветвам с вас — и то не служебно — по един въпрос.

Лин Фан направи дълбок поклон и каза с ниския си монотонен глас:

— Покорният ви слуга е невеж дребен търговец, но и такъв, какъвто е, се поставя изцяло в услуга на Ваше Превъзходителство.

— Преди няколко дни — продължи съдията — в трибунала се представи една старица от Кантон на име Лян. Тя разказа дълга, несвързана история за какви ли не престъпления, които според думите ѝ вие сте извършили спрямо нея. Не можах да схвана точно в какво се състои цялата работа. По-късно един от моите помощници ме уведоми, че жената е с помрачен разсъдък. Тя ми остави куп документи, които не съм си правил труд да прочета, защото зная, че съдържат само приумиците на болното ѝ въображение. За нещастие законът не ми дава право да пренебрегна оплакването без поне едно, макар и формално, изслушване на двете страни. Ето защо реших да ви направя това приятелско посещение, за да се посъветвам с вас съвсем неофициално как да реша въпросния случай така, че хем старицата да получи известно удовлетворение, хем да не се пилее излишно време. Разбирате, че от моя страна това е едно отклонение от правилата, но старата госпожа очевидно е съвсем побъркана, а вие сте човек с такава несъмнена честност, че в дадения случай ще бъде оправдано да постъпя така.

Лян Фан стана и се поклони ниско пред съдията, за да изрази благодарността си. Когато седна отново, бавно поклати глава и каза:

— Това е една тъжна, тъжна история. Покойният ми баща беше най-добрият приятел на покойния съпруг на госпожа Лян. Самият аз в продължение на много години усърдно се стараех да продължа и заздравя старите приятелски връзки между нашите две къщи, въпреки че понякога това беше отчайващо трудна задача. Трябва да уведомя Ваше Превъзходителство, че докато моите работя вървяха все по-добре и по-добре, семейство Лян бързо вървеше към разоряване. Това се дължеше отчасти на цял низ от несполуки и нещастия, които не биха могли да бъдат предотвратени, и отчасти на това, че Лян Хун, синът на приятеля на баща ми, не притежаваше търговски усет. Неведнъж им протягах ръка за помощ, но, види се, бог се бе отвърнал от къщата на семейство Лян. Лян Хун бе убит от разбойници и старата госпожа пое управлението на фирмата им. За беда тя направи големи грешки при сделките и понесе тежки загуби. Тогава, притисната от заемащите си, тя не издържа на изкушението и са присъедини към група контрабандисти. Но те бяха разкрити и цялото имущество на семейството — иззето. Старата госпожа отиде да живее извън града. Там чифликът им беше изгорен от банда разбойници, които убиха двама от внуците и няколко слуги. Макар че заради случая с контрабандата трябваше да прекъсна връзките си с това семейство, след сполетялото го нещастие не можех да остана безучастен към хората, с които съм бил толкова близък. Предложих щедро възнаграждение и получих удовлетворението да изправя убийците пред правосъдието. Но междувременно всички тези нещастия бяха помрачили разсъдъка на госпожа Лян и тя си въобрази, че причината за всичко съм аз.

— Какво нелепо хрумване! — намеси се съдията. — Та вие сте били най-добрият ѝ приятел!

Лин Фан поклати бавно глава и въздъхна:

— Да! Ваше Превъзходителство ще разбере, че случаят ми причини голяма болка. Старата дама ме преследваше, клеветеше и се опитваше с всички възможни средства да настрои хората против мене. Мога да доверя на Ваша Милост, че действията на старата госпожа бяха главната причина за решението ми да напусна Кантон преди няколко години. Ваше Превъзходителство ще разбере положението ми. От една страна, не бих си позволил да търся закрилата на закона срещу всички тези лъжливи обвинения на госпожа Лян, която в края на

краищата е глава на семейство, с което съм свързан чрез брака си. От друга страна, ако не отговорех на обвиненията, щях да загубя доверието на хората в Кантон. Мислех, че ще намеря спокойствие тук, в Пуян, но тя ме последва и ме обвини, че съм похитил внука ѝ. Негово превъзходителство Фън прекрати делото незабавно. Предполагам, че сега госпожа Лян се е явила пред вас със същото обвинение.

— Съдията забави отговора си. Отпи няколко глътки от чая и опита сладкишите, предложени от иконома. После каза:

— Много ми е неприятно, че не мога да избягна това досадно дело. И въпреки че ми се иска да ви спестя главоболието, в скоро време ще се наложи да ви призова в трибунала, за да изслушам защитата ви — като чиста формалност, разбира се. Сигурен съм, че тогава ще мога да прекратя делото.

Лин Фан кимна с глава. Любопитните му, неподвижни очи гледаха втренчено съдията.

— Кога Ваше Превъзходителство възнамерява да разгледа случая?

Ди поглади няколко пъти дългите си бакенбарди и отговори:

— Страх ме е, че е трудно да се каже точно. Има много други въпроси за решаване, а и предшественикът ми е поизоставил някои административни задачи. Освен това, за да се спази редът, моят старши чиновник ще трябва да проучи документите на госпожа Лян и да приготви извлечение от тях. Не, не бих искал да се обвързвам с определена дата. Но имайте вяра, че ще свърша всичко по най-бързия възможен начин.

— Вашият покорен слуга ще оцени високо усилията ви — каза Лин Фан, — защото истина е, че няколко много важни сделки налагат присъствието ми в Кантон. Бях запланувал да тръгна утре, като оставя тук иконома си да ме замества. Именно моето предстоящо заминаване е причината за запуснатия вид на скромния ми дом и бедната гощавка, за която много се извинявам. Повечето от слугите ми си заминаха преди една седмица.

— Повтарям — каза съдията, — че ще направя всичко, което е по силите ми, за да уредя въпроса в най-близко бъдеще. Въпреки че, признавам си, много съжалявам, че се налага да ни напуснете. Присъствието на такъв виден представител на нашия прославен южен търговски център е чест за тази околия. Ние можем да ви предложим

толкова малко от разкоша и изтънчеността, към които сте привикнали в Кантон! Дори се учудвам какво е накарало такъв изтъкнат мъж да избере Пуян за място на временното си уединение.

— Това — отвърна Лин Фан — е лесно обяснимо. Покойният ми баща беше необикновено деен човек. Той често пътуваше с джонка по канала, за да провери лично как вървят работите на различните клонове на фирмата ни. Минавайки през Пуян, баща ми се влюбил в очарователната му природа и решил, като се оттегли от работа да построи там вила. Уви, бог го прибра, докато беше още в разцвета на силите си, преди да успее да осъществи този план. Аз счетох за свой синовен дълг да се погрижа семейство Лин да се сдобие с къща в Пуян.

— Много похвална проява на синовна почит! — забеляза съдията.

— Възможно е — продължи Лин Фан — по-късно да реша да превърна тази сграда в паметник, посветен на баща ми. Къщата е стара, но добре построена, а и аз съм направил някои подобрения според ограничените си възможности. Ще ми окаже ли Ваше Превъзходителство честта да разгледа скромното жилище?

Ди се съгласи и домакинът го преведе през втория двор към една обредна зала, която беше дори по-голяма от първата. Съдията забеляза, че подът беше постлан с дебел килим, тъкан явно специално за тази зала. Колоните и гредите бяха покрити със сложна резба и инкрустирани със седеф. Мебелите бяха от ароматично сандалово дърво, а прозорците не бяха облепени с хартия или коприна, а направени от тънки парченца мидени черупки, през които в залата се процеждаше мека, разсеяна светлина. В наредбата на останалите помещения личеше същото изискано великолепие.

Когато стигнаха до задния двор, Лин Фан каза с тънка усмивка:

— Тъй като всички жени вече са напуснали къщата, бих могъл да ви покажа дори и семейните покои.

Ди отказа вежливо, но Лин Фан настоя гостът да види всичко и го преведе и през останалите стаи. Съдията разбра, че целта на Лин Фан беше да му покаже, че в къщата няма нищо, което трябва да бъде укривано.

Когато се върнаха в приемната, Ди изпи още една чаша чай и поговори с домакина за някои общи неща.

Стана ясно, че фирмата на Лин Фан действува като банкер на някои високопоставени лица в столицата и че има клонове в повечето главни градове на империята.

Най-после съдията си тръгна. Лин Фан церемониално го изпроводи до паланкина. Когато се качваше в него, Ди се обърна и още веднъж увери домакина, че ще направи всичко, което е по силите му, за да уреди колкото е възможно по-бързо случая с госпожа Лян.

Щом се върна в трибунала, съдията отиде в личния си кабинет. Застанал край писалището, тон прегледа разсеяно документите, които писарят бе оставил там в негови отсъствие. Беше му извънредно трудно да откъсне мисли -те си от посещението при Лин Фан. Разбираще, че има насреща си особено опасен противник, който разполага с големи средства. Започна да се съмнява, че Лин Фан ще се хване в капана, приготвен за него.

Разсъжденията на съдията бяха прекъснати от влизането на икономата. Ди вдигна поглед от писалището.

— Какво те води насам, в служебния ми кабинет? — запита той. — Вярвам, че у дома всичко е наред.

Икономът изглеждаше смутен и очевидно не знаеше как да започне.

— Какво има, човече? — каза нетърпеливо съдията. — Хайде, говори!

Тогава икономът отвърна:

— Преди няколко минути. Ваша Милост, в третия двор пристигнаха два закрити паланкина. В първия има една възрастна дама, която ми съобщи, че по ваше нареждане води две момичета. Не ме удостои с никакви други обяснения. В момента Първата ви жена си почива, не посмях да я обезпокоя. Посъветвах се с Втората и Третата ви жена, но те казаха, че никой не им е съобщил нищо във връзка с това пристигане. Затова се осмелих да дойда тук и да уведомя Ваша Милост.

Съдията изглеждаше доволен от новината. Той рече:

— Настани младите дами в четвъртия двор и им прати по едва прислужница. Предай благодарностите ми на жената, която ги е довела, и я освободи. За останалото аз сам ще се погрижа по-късно следобед.

Явно облекчен, икономът се поклони дълбоко и си отиде.

Съдията прекара следобеда със старши писаря и началника на архивата в проучване на едно объркано дело за подялба на някакво наследство. Беше доста късно, когато се прибра в семейните покои. Отиде право в стаята на Първата си жена. Завари я да проверява сметките на домакинството заедно с иконома. Като го видя да влиза, тя бързо се изправи. Ди освободи иконома, настани се до квадратната маса и покани жена си да седне отново. Запита я дали децата напредват с уроците при домашния учител и тя учтиво го осведоми. Но жената държеше погледа си сведен и съдията разбра, че е разтревожена. След известно мълчание той каза:

— Сигурно си чула, че днес следобед тук са пристигнали две млади жени.

— Счетох за свой дълг — отговори жена му с хладен тон — да ида лично в четвъртия двор и да се уверя, че им е осигурено всичко, от което се нуждаят. Дадох им за прислужници Орхидея и Хризантема. Както знаете, господарю, втората е отлична готвачка.

Съдията кимна в знак на съгласие. Подир малко жена му продължи:

— След като посетих четвъртия двор, се замислих, дали господарят ми не би постъпил по-добре, ако предварително ме беше уведомил за намеренията си да разшири семейството ни и беше благоволил да довери правилния избор на покорната си слугиня.

Ди вдигна вежди.

— Опечален съм — рече той, — че не ти харесва изборът ми.

— Никога — каза хладно Първата му жена — не бих се осмелила да оспорвам решенията ви. Просто мисля за единството и сговора в нашия дом. Не можех да не забележа, че новодошлите са някак по-различни от останалите дами в семейството. Страхувам се, че тази разлика във вкуса и образованието ще се отрази неблагоприятно на приветливите отношения, царили в дома ни до този момент.

Съдията стана и каза остро:

— В такъв случай задълженията ти са свършено ясни. Ще имаш грижата тази разлика, която наистина съществува, да се заличи в най-краткия възможен срок, Ще напътствуващ лично двете млади дами. Научи ги на бродерия и други подходящи за дами занимания, включително и на и ай-елемент ариите правила за писане. Повтарям,

че споделям твоето мнение и по тази причина съм решил засега да общуват само с тебе. Ще се осведомявам постоянно как напредват.

Щом съдията се надигна да си отиде, Първата му жена също стана и каза:

— Дълг на вашата покорна слугиня е да ви обърне внимание, че настоящите ни доходи трудно ще покрият разноските по поддържане на домакинството в сегашния му разширен вид.

Съдията извади от ръкава си едно сребърно кюлче и го постави на масата.

— Това сребро — каза той — ще покрие разходите по купуването на платове за дрехи, както и другите разноски, наложени от увеличаването на броя на хората в домакинството ни.

Жената направи нисък поклон и съдията напусна стаята. Той въздъхна дълбоко при мисълта, че това е само началото на очакващите го трудности. Мина през извитите коридори до четвъртия двор, където намери Праскова и Син нефрит да се любуват на новото си обкръжение. Те коленичиха пред съдията и му благодариха за благодеянието. Ди ги накара да станат. Праскова почтително му нададе, един запечатан плик, като го държеше в двете си ръце. Съдията го отвори и извади разписката от дома, към който бяха принадлежали момичетата, както и едно любезно писмо от иконома на съдията Луо. Той сложи писмото в ръкава си, а разписката върна на Праскова, като ѝ каза да я пази грижливо за в случай, че бившият им собственик предяви към тях някакви претенции в бъдеще. После рече:

— Първата ми жена лично ще се грижи да се чувствувате добре и ще ви каже всичко, което е необходимо да знаете за живота в тази къща. Ще ви купи платове за нови рокли. За ушиването на дрехите ще са необходими десетина дни — дотогава не напускайте този двор.

Съдията каза още няколко любезни думи, след което се върна в личния си кабинет и нареди на слугите да приготвят кушетката за спане. Но мина много време, а сънят все не идваше. Измъчваха го съмнения и той тревожно се питаше дали не се е нагърбил с непосилна задача. Лин Фан беше много богат и влиятелен човек, опасен и безмилостен противник. Ди бе почувствувал в дълбочината на душата си отчуждението, промъкнало се между него и Първата му жена. А сговорният му семеен живот винаги бе представлявал тих пристан,

където той, притиснат от бремето на служебните си задължения или разтревожен от някой сложен криминален случай, намираше покой.

Изтощен от тези мъчителни мисли, съдията заспа чак когато се чу клепалото на втората нощна стража.

ГЛАВА ШЕСТНАДЕСЕТА

ЗАМОЖЕН ТЪРГОВЕЦ ПИЕ ЧАЙ В

ПРИЕМНАТА ЗАЛА;

СЪДИЯТА ДИ ИЗЛИЗА ПРЕОБЛЕЧЕН КАТО

ГАДАТЕЛ

Следващите два дни не донесоха нищо ново по делото „Лян срещу Лин“. Помощниците редовно се явяваха на доклад пред съдията, но Лин Фан не предприемаше каквото и да било действие. Като че ли бе посветил цялото време на библиотеката си.

Тао Ган бе наредил на работниците, които разчистваха развалините, да оставят непокътната старата стена на втория двор. Те бяха измайсторили стъпала, по която човек лесно можеше да се изкачи върху нея, и бяха подравнили горния ѝ край. Сега вече Тао Ган имаше удобен наблюдателен пост и седеше там на припек, разглеждаше имота на Лин Фан и се пулеше на иконома, щом оня се покажеше на двора.

Цяо Тай събщи, че в чифлика на Лин живеят трима мъже, които се грижат за зеленчуците и работят на голямата джонка, все още закотвена на пристана. Той беше хванал в канала два хубави шарана и ги бе изпратил в кухнята на съдията.

Ма Жун бе открил доста широка мансарда над магазина за коприна срещу къщата на госпожа Лян и там се забавляваше, като даваше уроци по ръкопашен бой и борба на един обещаващ млад стражник. Той събщи, че госпожа Лян изобщо не е излизала. Видял само веднъж старата вещица да напуска къщата, за да купи зеленчуци. Никакви съмнителни личности не били забелязани наоколо.

На третия ден военната стража на южната градска порта задържа един кантончанин, заподозрян в участие в някакъв обир, извършен в южното предградие. У него бе намерено обемисто писмо, адресирано до Ли Фан. Съдията прочете писмото внимателно, но не откри нищо подозрително. То представляваше подробен отчет, изпратен от

представител на фирмата Лин в друг град, относно приключването на една търговска сделка. Ди остана удивен от огромните суми, за които ставаше въпрос в писмото. Само от тази сделка можеха да се спечелят няколко хиляди сребърника.

Направиха копие от писмото и освободиха пратеника. Същия следобед Тао Ган докладва, че той се е явил в къщата на Лин.

На четвъртия ден вечерта Цяо Тай спипа икономата на Лян Фан на брега на канала. Изглежда, беше дошъл с плуване по течението на реката и сигурно се бе гмурнал под решетката на шлюза, без да бъде забелязан от военните постове. Цяо Тай постъпи като странствуващ разбойник. Свали в несвят икономата и намери у него писмо, адресирано до висок сановник в столицата. В писмото се намекваше, че съдията на Пуян трябва незабавно да бъде преместен в друга околия. Беше приложена и записка, въз основа на която да бъдат изплатени петстотин златни кюлча.

На следващата сутрин един слуга от къщата на Лин предаде на съдията писмо, в което Лин Фан съобщаваше, че икономът му е бил нападен и ограбен от странствуващ разбойник. Съдията нареди да разлепят обява, в която се предлага награда от петдесет сребърника за оня, който даде сведения за подлото нападение. Откраднатото писмо приложи към архива си, за да го използва по-късно.

Това бяха първите добри новини, но изглеждаше, че ще бъдат и последни. Измина цяла седмица, без да се случи нищо интересно.

Хун забеляза, че съдията започва да се безпокои. Ток напълно бе изгубил обичайната си невъзмутимост и често изпадале в раздразнително настроение. Започна да проявява необикновен интерес към военните въпроси и с часове изучаваше копията от докладите на другите съдии в провинцията. Водеше си подробни бележки за въоръжения бунт в югозападната част на провинцията, където фанатизираните привърженици на една нова религиозна секта се бяха присъединили към банда разбойници. Тъй като нямаше никаква вероятност безредиците да засегнат Пуян, Хун не можеше да си обясни защо съдията толкова се интересува от тези неща.

Ди стигна дотам, че завърза приятелство с коменданта на военния гарнизон в града, който беше доста невзрачен човек, ако не се смятаха военните му способности. Съдията водеше с него дълги разговори за разпределението на военните сили в провинцията. Но не

удостояваше Хун с никакви обяснения. Инспекторът се чувствуваше обиден, че Ди не му се доверява, а освен това страдаше, защото усещаше, че работите в семейството на съдията не вървят добре. Понякога Ди прекарваше нощта в покоят на Втората или Третата си жена, но в повечето случаи нощуваше на кушетката в личния си кабинет. Един-два пъти направи сутрешни посещения в четвъртия двор, за да изпие чаша чай с Праскова и Син нефрит. След кратък разговор с тях се връщаше в трибунала.

Две седмици след посещението на съдията у Лин Фан икономът на последния се яви в трибунала с визитната картичка на господаря си и запита дали Лин Фан може да посети съдията следобед. Хун му отвърна, че съдията ще се почувствува много поласкан.

Лин Фан пристигна в покрит паланкин. Ди го посрещна най-сърдечно. Настани го край себе си в голямата приемна зала на трибунала и настоятелно го покани да се угости с плодове и сладкиши.

Докато Лин Фан изричаше обичайните любезности с монотонния си глас, неподвижното му лице остана непроницаемо както винаги. После той попита дали не е открита нишка, която да ги доведе до разбойника, нападнал слугата му.

— Икономът ми — продължи Лин Фан — отиваше до чифлика да предаде едно съобщение. Излязъл от града през северната порта и докато вървял край брега на реката отгатък шлюза, оня главорез го свалил в несвяст, обрал го и го хвърлил във водата. За щастие моят човек успял да доплува до брега, иначе щял да се удави!

— Ах, този мошеник! — възкликна гневно съдията. — Първо напада човека, а после се опитва и да го удави! Ще увеличи наградата на сто сребърника!

Лин Фан благодари на съдията с важен вид. Като го гледаше с неподвижните си очи, той попита:

— Дали Ваше Превъзходителство вече е намерил време да разгледа моя случай?

Съдията мрачно поклати глава и отговори:

— Старши писарят работи върху документите всеки ден. Някои неща обаче трябва да се уточнят с госпожа Лян, а както сам знаете, нейният разсъдък се прояснява напълно само от време на време. Но аз вярвам, че скоро всичко ще бъде наред. Вниманието ми непрестанно е насочено към този въпрос.

Лин Фан се поклони дълбоко.

— Тези две неща — продължи той — са просто дреболии. Не бих си позволил да отнемам от ценното ви време, ако не се бях оказал изправен пред едно затруднение, за преодоляването на което може да ми помогне само Ваше Превъзходителство.

— Не се стеснявайте да говорите откровенно — каза съдията — и считайте, че съм изцяло на вашите услуги.

Лин Фан се усмихна с мрачната си усмивка. Поглади брадичката си и каза:

— Ваше Превъзходителство е в постоянна връзка с най-високопоставените сановници в страната и естествено е напълно запознат с вътрешните и външните работи на империята. Сигурно никога не сте се замисляли колко неосведомени по тези въпроси сме ние, търговците. А понякога известни сведения биха ни спестили хиляди сребърници. Наскоро чух от представителя си в град Кантон, че една конкурентна фирма си е осигурила услугите на висш чиновник, който е благоволил да действа като техен почетен съветник. Струва ми се, че моята малка фирма трябва да последва този пример. За беда такъв беден търговец като вашия покорен слуга няма никакви връзки сред висшите сановници. Затова бих останал крайно задължен, ако Ваше Превъзходителство ме удостои с честта да ми подсказе някое име.

Съдията се поклони и каза сериозно:

— Чувствувам се безкрайно поласкан, че се интересувате от скромното ми мнение, и в същото време много съжалявам, защото съм само един незначителен съдия на малка околия и не мога да се сетя за нито един приятел или познат с достатъчен опит и познания, за да действа като почетен съветник на такава голяма фирма като търговската къща Лин.

Лин Фан отпи от чая си.

— Разбрах, че конкурентът ми предлага десет процента от дохода си на този почетен съветник — каза той спокойно — като малък знак на благодарност за отделеното внимание. Този процент, разбира се, не е кой знае какво за един висш чиновник, но все пак аз го изчислявам на пет хиляди сребърника месечно, които биха помогнали за поддържането на домакинството.

Съдията поглади брадата си и отбеляза:

— Надявам се, ще разберете колко дълбоко съжалявам, че не мога да ви помогна по този въпрос. Ако не ви ценях толкова високо, бих могъл, разбира се, да ви представя на някого от колегите си. Но по мое мнение и най-добрият от тях не е достатъчно добър за фирмата Лик. Лин Фан се надигна.

(img:Image30.gif)

СЪДИЯТА ДИ РАЗГОВАРЯ С ЛИН ФАН НА ЧАША ЧАЙ

— Надявам се, че Ваше Превъзходителство ще ме извини, задето подех този разговор така направо. Искам само още веднъж да подчертая, че сумата, която споменах напосоки, е само грубо изчислена. Тя би могла да се окаже и двойно по-голяма. Е, може би, ако отново помислите, някое име ще хрумне на Ваше Превъзходителство,

Съдията също се изправи и каза:

— Безкрайно съжалявам, но в ограничения кръг на приятелите си никога не бих могъл да намеря човек с необходимата вещина.

Лин Фан направи още един дълбок поклон и си тръгна. Съдията лично го съпроводи до паланкина му.

Хун забеляза, че след това посещение настроението на съдията се подобри. Ди разказа на инспектора разговора си с Лин Фан и отбеляза:

— Този плъх е в капана и започва да гризе примамката!

Но на следващия ден съдията отново изпадна в мрачно настроение. Даже и ентузиазираните разкази на Тао Ган за това, как е дразнел иконома на Лин Фан, не предизвикаха усмивка на устните му.

Мина още една седмица.

Един ден, след обедното заседание на трибунала, съдията седеше сам в личния си кабинет и с безразличие преглеждаше някакви служебни книжа. Вън в коридора се чу шум от приглушени гласове. Там бяха застанали двама служители и разговаряха. Изведнъж съдията долови думата „бунт“. Скочи от стола си и на пръсти се приближи до прозореца. Чу как единият каза:

— ...така че няма опасност бунтът да се разрасне. Но съвсем наскоро чух, че губернаторът на нашата провинция иска като предпазна мярка да събере значителни военни сили близо до Цинхуа, за да успокои населението.

Съдията внимателно долепи ухото си до хартията на прозореца и чу другият да отговаря:

— Това обяснява всичко! Моят приятел, дребен началник във войската, ми каза, че гарнизоните на всички околии в тази област са получили спешни заповеди да заминат за Цинхуа тази вечер. Е, ако това е вярно, пътят им ще мине през този трибунал и...

Съдията не слуша повече. Той бързо отключи желязната каса, в която пазеше поверителните документи, извади голям вързоп и някои книжа.

Когато в кабинета влезе Хун, той бе удивен от промяната, настъпила с господаря му. Безразличието на съдията бе изчезнало безследно и той каза с решителност в гласа:

— Инспекторе, налага се да напусна веднага трибунала, за да направя едно особено важно тайно разследване. Слушай внимателно нарежданията ми! Няма да имам време да ги повтарям и да ти давам обяснения. Ще изпълняваш заповедите ми буква по буква. Утре ще разбереш защо е било необходимо всичко това.

Съдията подаде на Хун четири плика.

— Ето ти четири от визитните ми картички, адресирани до четирима знатни граждани на Пуян — всички с несъмнени достойнства и високо ценени от местното население. Избрах ги след дълго обмисляне, като взех предвид също и разположението на къщите им. Те са: Бао, генерал на Лявото крило, в оставка; Ван, бивш съдия на Провинциалния съд; Лин, водач на гилдията на златарите, и Уън, водач на гилдията на дърводелците. Тази вечер ще ги посетиш от мое име. Кажи им, че утре сутринта, един час преди разсъмване, ще имам нужда от тях като свидетели по едно особено важно дело. Не трябва да споменават за това пред никого. Да бъдат готови в дворовете пред къщите си с паланкини и подходящи свити. После тайно ще извикаш Ма Жун, Цяо Тай и Тао Ган от постовете им. Остави на тяхно място стражници. Кажи на помощниците ми да бъдат в главния двор на трибунала утре сутринта, два часа преди изгрев слънце. Ма Жун и Цяо Тай да бъдат на коне в пълно бойно снаряжение, с мечове и лъкове. Вие четиримата тихо ще вдигнете всички служители на трибунала, включително чиновниците, стражниците и бързоходците. Служебният ми паланкин да бъде готов в главния двор. Служителите да заемат определените им места около него. Стражниците да носят боздуганите,

веригите и бичовете. Всичко това да стане кол м. то е възможно тихо. Фенери да не се палят. Ти ще се погрижиш съдийската ми мантия и шапката да бъдат поставени в паланкина. Пазачите на затвора ще охраняват трибунала... Сега трябва да тръгвам. Ще се видим утре сутринта, два часа преди зазоряване.

Преди Хун да успее да каже дума, съдията взе вързопа и напусна кабинета. Той забърза към резиденцията си и отиде право в четвъртия двор. Там завари Праскова и Син нефрит да бродират. Ди поговори оживено с тях около половин час. После разгъна вързопа, който между другото съдържаше един комплект облекло, каквото носят гадателите, заедно с високата черна шапка и обява, на която с големи букви бе написано:

**МАЙСТОР ПЪН, ИЗВЕСТЕН В ЦЯЛАТА ИМПЕРИЯ,
ПРЕДСКАЗВА ТОЧНО БЪДЕЩЕТО ВЪЗ ОСНОВА НА ТАЙНОТО
ПРЕДАНИЕ НА ЖЪЛТИЯ ИМПЕРАТОР**

Праскова и Син нефрит помогнаха и а съдията да се преоблече.

След като постави в ръкава си навитата обява, съдията изгледа внимателно момичетата и каза бавно на Праскова!

— Доверявам се напълно на тебе и сестра ти!

Двете момичета се поклониха дълбоко.

Съдията излезе през малката задна врата. Нарочно бе избрал четвъртия двор за настаняването на момичетата, защото, освен че беше малко настрани от останалите постройки, там имаше задна врата, която водеше в градината зад трибунала и през която той можеше да напусне резиденцията незабелязано.

Веднага щом излезе на главната улица, Ди разгъна обявата и се смеси с тълпата. Той прекара остатъка от следобеда в скитане напосоки из крайните улички на града, като изпи безброй чаши чай в малките гостилници и улични странноприемници. Когато някой се приближаваше и го помолваше да му предскаже бъдещето, съдията се извиняваше, че бърза за среща с важен клиент,

Когато се стъмни, Ди си поръча просто ядене в една скромна гостилничка недалеч от северната порта на града. Помисли си, че цялата нощ е пред него. Докато плащаше на слугата, му хрумна, че би могъл да иде да разгледа Храма на отвъдното проникновение. Образното описание на Шън Па, направено от Ма Жун и историите с

духовете бяха възбудили любопитството на съдията, Слугата му каза, че храмът не е далеч.

Като питаше често за пътя, Ди най-сетне намери уличката, която водеше към храма. Той внимателно се прокрадваше в тъмното, воден от една светлина, която виждаше пред себе си.

Веднъж стигнал до двора на храма, съдията видя познатата му от разказите на Ма Жун обстановка. Шън Па седеше на обичайното си място до стената. Събратята му го бяха наобиколили, вторачени в търкалящите се зарове. Те изгледаха подозрително новодошлия, после забелязаха обявата. Шън Па се изплю презрително и навъсено каза:

— Махай се бързо, приятелю, и не се бави! Достатъчно ми е криво да си спомням за миналото, камо ли пък да надзъртам в бъдещето! Забий се в стената като единорог, полети з небето като дракон, но изчезвай на всяка цена! Видът ти ми действа потискащо!

— Не бих ли могъл случайно да намеря тук — попита учтиво съдията — един човек на име Шън Па?

Шън Па скочи на крака с учудваща пъргавина. Двама от хората му застрашително се приближиха към съдията. Шън Па каза грубо:

— Никога не съм чувал за човек с такова име. Защо питаш точно нас, мръсноко?

— Е — отвърна кротко съдията, — няма защо да се сърдите! Случайно срещнах един мой колега, който, като разбра, че съм тръгнал насам, ми даде две връзки медни пари. Той ми каза, че един негов приятел от гилдията на просяците му доверил тези пари, за да бъдат предадени на човека, който се казва Шън Па и можел да бъде намерен в двора на този храм. Но тъй като него го няма, мисля, че ще бъде най-добре да забравя цялата случка.

И съдията се обърна да си ходи.

— Ей ти, хитър песоглавецо! — извика ядосано Шън Па. — Знай, че аз съм самият Шън Па. Да не си посмял да задигнеш парите, които по право принадлежат на съветника на просяшката гилдия!

Съдията бързо подаде двете връзки монети и Шън Па ги грабна от ръката му, като незабавно започна да ги брои. Щом намери, че всичко е наред, той каза:

— Братко, извинявай за грубостта ми! Беше много мило от твоя страна да изпълниш тази поръчка. Но нека ти кажа, че напоследък тук се навъртат лукави посетители. Един от тях имаше вид на съвсем

почтен разбойник, когото смятах, че измъквам от трудно положение. А сега дочувам, че той не само не бил честен човек, ами и работел в трибунала. Накъде отива империята, щом човек вече не може да има вяра на приятелите си?! А с него беше удоволствие да се играе и на зарове!.. Както и да е, ти ми направи услуга, затова седни и си почини малко. Поне не предвиждаш бъдещето, не вярвам, че от тебе могат да се спечелят пари в игра на зарове.

Съдията клекна и се включи в общия разговор. Той беше изучавал подробно живота на престъпните кръгове и сега, като ся служеше свободно с жаргона на събеседниците си, разказа няколко истории, които се харесаха на всички. После започна една зловеща история за духове.

Шън Па вдигна ръка и го прекъсна, като каза строго:

— Братко, дръж си езика! Нечестивците са наши съседни. Няма да позволя в мое присъствие да се приказва лошо за тях!

Съдията изрази учудването си от тези думи и тогава Шън Па му разказа историята на запустелия храм зад стегата, без да прибави нищо към онова, което Ди вече знаеше. Съдията каза:

— Аз п без това никога няма да кажа нищо лошо за тях. В известен смисъл духовете и таласъмите са ми помощници в занаята. Като ясновидец, често ми се налага да се съветвам с тях ц от това съм припечелил доста пари. Аз от своя страна винаги се старая да им правя малки услуги — например като поставям мекици в затънтените ъгли, където те се навъртат. Те страшно обичат мекици!

Шън Па се плесна с ръка по коляното и възкликна:

— Значи, ето къде снощи са изчезнали мекиците ми! Добре, добре, човек се учи цял живот!

Съдията забеляза, че един от хората на Шън Па се усмихна под мустак, но се престори, че не е видял нищо, и продължи:

— Ще имаш ли нещо против да погледна по-отблизо този храм?

— Щом като знаеш как да се оправяш с духове и таласъми, върви! — каза Шън Па. — Можеш да им кажеш, че аз и приятелите ми сме прилични хора, чиято заслужена нощна почивка не трябва да бъде смущавана от задгробна видения.

Съдията помоли да му дадат една факла и изкачи високата стълба, водеща към предната врата на храма.

Крилата на вратата бяха от тежко дърво, залостени с желязно резе. Ди вдигна факлата и видя, че върху ключалката бе залепена хартиена лента с надпис: „Трибунал на Пуян“, на която бе поставен печатът на предшественика му, съдията Фън, и дата отпреди две години.

Ди обходи площадката и откри една по-малка странична врата, също заключена и залостена. Горната ѝ част обаче беше преградена с решетка. Съдията загаси факлата о стената и като се повдигна на пръсти, надникна в непрогледната тъмнина зад вратата. Постоя така неподвижно, напрягайки слуха си. Някъде далеч навътре в храма като че ли се дочу слаб шум от тътрене на крака, но това можеше да бъде и шум от летящи прилепи. След малко всичко утихна отново. Ди не можеше да реши дали ушите му не го бяха измамили. Зачака търпеливо.

Внезапно се чу леко почукване, което също така внезапно секна. Макар че съдията продължи дълго време да стоп така и да се ослушва, нищо повече не наруши гробната тишина.

Ди поклати глава и реши, че този храм наистина заслужава да бъде проучен по-основно. За шумовете, наподобяващи тътрене на крака, можеше да има и естествено обяснение, но почукването му се стори странно и подозрително. Когато се върна долу на двора, Шън Па го запита:

— Е, доста се позабави. Видя ли нещо?

— Нищо, за което си струва да се приказва — отговори съдията, — само два сини дявола, които играеха на зарове с току-що отсечени човешки глави!

— Велики боже! — възкликна Шън Па. — Какви създания! Но за нещастие човек не може да си избира съседите!

След това съдията си тръгна и се насочи обратно към главната улица. В една от страничните улички намери малка, но доста чиста странноприемница с надпис „Осемте безсмъртни“. Нае стая за през нощта и каза на слугата, който му донесе кана с горещ чай, че трябва да го събудят много рано сутринта, за да тръгне на път веднага, щом отворят градските порти.

След като изпи две чаши чай, Ди се загърна по-плътно с халата си и легна на паянтовото легло, за да поспи няколко часа.

ГЛАВА СЕДЕМНАДЕСЕТА НА ЗАЗОРЯВАНЕ КЪМ ХРАМА ПОТЕГЛЯТ СТРАННИ ПОСЕТИТЕЛИ; СЪДЪТ ЗАСЕДАВА ПРЕД ЗАЛАТА НА БУДА

Когато удари часът на четвъртата стража, съдията Ди стана и изплакна устата си с изстиналия чай. После пооправи дрехите си и напусна странноприемницата „Осемте безсмъртни“. Тръгна енергично през пустите улици и скоро се озова пред главния вход на трибунала, където сънливият пазач го пропусна, оглеждайки слисано странните му одежди. Без да каже дума, съдията отиде право в главния двор, където смътно различи тъмните очертания на голяма тълпа хора, мълчаливо застанали крам служебния му паланкин.

Хун запали само един фенер и помогна на съдията да се качи в паланкина. Вътре Ди свали кафявата си дреха и облече съдийската мантия. Постави на главата си черната съдийска шапка, повдигна завеската и повика Л'а Жун и Цяо Тай. Двамата му помощници представляваха внушителна гледка. Бяха облечени в тежки железни ризници на военачалници от конницата. Главите им бяха покрити с островърхи железни шлемове. Всеки носеше по два дълги меча и голям лък, а колчаните им бяха пълни със стрели.

Съдията им каза тихо:

— Ще отидем първо до къщата на бившия генерал, после до дома на бившия съдия и след това до къщите на двамата водачи на гилдии. Вие двамата ще водите шествието на коне.

Ма Жун се поклони.

— Увили сме копитата на конете в слама — каза той. — Всичко ще стане съвсем безшумно.

Съдията кимна доволно и след като даде знак, шествието напусна трибунала. Без да вдигат шум, тръгнаха отначало на запад,

заобиколиха външната стена и свърнаха на север, докато стигнаха до къщата на генерала.

Хун почука и двойната порта веднага се отвори. Инспекторът видя военния паланкин готов в двора, заобиколен от около тридесетина подчинени на генерала.

Внесоха паланкина на съдията в двора. Той слезе и домакинът го посрещна в подножието на стълбата, която водеше към приемната зала.

За случая генералът бе облякъл парадната си униформа и макар че беше на повече от седемдесет години, имаше много представителен вид. Носеше златно везан халат от пурпурна коприна и златна ризница. Огромен меч, украсен със скъпоценни камъни, висеше на пояса му, а от върха на златния му шлем се показваха, наредени ветрилообразно, цветните вимпели на петте дивизии, които бе командувал някога, по времето на победоносните походи в Централна Азия.

След като си размениха поклони, съдията заговори:

— Дълбоко съжалявам, че се налага да безпокоя Ваше Превъзходителство в такъв необичаен час. Но присъствието ви е крайно наложително за разобличаването на едно подло престъпление. Моля ви да следите внимателно събитията, за да можете по-късно да свидетелствувате в съда.

Генералът прояви готовност да се присъедини към нощното шествие. Той каза със стегнатия си воински глас:

— Тук съдията сте вие, аз се подчинявам на заповедите ви. Да тръгваме!

Съдията постъпи по същия начин и с останалите трима знатни граждани. Когато процесията, която вече включваше пет паланкина и над стотина души, наближи северната порта, Ди повика Ма Жун край паланкина си и му каза:

— Веднага щом минем през градската порта, ти и Цяо Тай ще заповядайте никой да не се отделя от шествието под страх от смъртно наказание. Вие двамата ще яздите напред-назад по фланговете. Стрелите да бъдат на тетивата. Първият, който се опита да напусне редиците, да бъде застрелян на място. Сега препускай напред и заповядай на военната стража да отвори портата!

Скоро двама войници отвориха тежките, обковани с желязо крила на северната градска порта и шествието мина през нея.

Завиха на изток, към Храма на всеобятното милосърдие.

Когато стигнаха до предната порта, инспекторът почука на кея. Зад шпионката, защитена с решетка, се появи главата на сънлив монах. Хун извика:

— Ние сме стражници от трибунала и сме дошли да хванем крадец, конто се е промъкнал в двора ви. Отвори вратата!

Чу се как резето отзад се дръпва и вратата леко се откряна. Ма Жун и Цяо Тай, които бяха вързали конете си отвън, бутнаха бързо двойната врата и тя се отвори широко. Заклучиха двамата изплашени монаси в стаичката на пазачите, като им обещаха, че ще отсекаат главите им, ако издадат дори един-единствен звук. После цялото шествие влезе в двора. Съдията слезе от паланкина ся и четиримата свидетели го последваха. Ди тихо ги помили да го придружат до главния двор. Всички останали трябваше да чакат на местата си. С Тао Ган напред и Ма Жун и Цяо Тай най-отзад те тръгнаха безшумно и вървяха, докато стигнаха до главната зала.

Просторният двор едва се осветяваше от блясъка на бронзовите фенери, които горяха цяла нощ. пред свещената статуя на богинята Гуан Ин.

Съдията вдигна ръка. Всички спряха на място. След няколко мига една слаба фигура, изцяло загърната в наметало с качулка, каквито носеха будистките монахини, изплува от сенките и като се поклони ниско пред съдията, прошепна нещо в ухото му.

Съдията се обърна към Тао Ган и каза:

— Заведи ни в стаята на игумена!

Тао Ган изтича нагоре по стълбите към терасата и влезе в коридора вдясно от залата. Той посочи към затворената врата в дъното. Съдията даде знак на Ма Жун. С един тласък на рамото си той разби вратата и после застана настрана, за да минат другите. Те видяха разкошна стая, осветена от два големи свещника. Въздухът тежеше от миризмата на благовония и есенции. Завит с юрган от богато избродирана коприна, игуменът лежеше и хъркаше на гравирано легло от абанос.

— Оковете този човек във вериги! — заповяда съдията. — Вържете му ръцете зад гърба!

Ма Жун и Цяо Тай измъкнаха игумена от леглото, хвърлиха го на пода и вързаха ръцете му на гърба с тънка верига, преди той да се е

разсънил напълно. Ма Жун го вдигна на крака и му кресна:

— Поклони се пред съдията!

Лицето на игумена беше пепеляво. Изглежда му се струваше, че изведнъж се е преселил в ада и че двамата мъже с железни дрехи са палачите на Черния съдия от пъкъла.

Съдията се обърна към свидетелите:

— Моля, разгледайте добре този човек, като обърнете специално внимание на темето на бръснатата му глава!

После каза на Хун:

— Бягай колкото можеш по-бързо при стражниците в предния двор! Заповядай да оковат във вериги всеки монах, когото успеят да хванат! Сега вече могат да запалят фенерите си. Тао Ган ще им покаже жилищата на монасите.

Само след миг дворът се изпълни със запалени фенери, на които с едри знаци пишеше:

„Трибунал на Пуян“.

Чуваха се шумни заповеди, ритаха се врати, дрънчаха вериги. Писъци на ужас отекваха във въздуха, докато стражниците размахваха боздуганите си и удряха с дръжките на тежките си бичове онези, които се съпротивляваха. Най-после около шестдесетима уплашени монаси бяха скупчени в средата на главния двор. Сега съдията, който наблюдаваше зрелището от горния край на стълбите, извика:

— Накарайте ги да коленичат в редици по шестима, с лице към терасата!

Когато заповедта беше изпълнена, съдията каза:

— Нека всички, които дойдоха заедно с нас, се подредят равномерно от трите страни на двора!

После повика Тао Ган и му нареди да покаже пътя към закътаната градина. А на момичето с наметка на монахиня, което чакаше пред главната зала, каза:

— Син нефрит, ти ще ни покажеш павилиона на Праскова!

Тао Ган отвори вратата към градината и те тръгнаха по извитата пътека. На примигващата светлина на фенерите, носени от Тао Ган и момичето, изящната градина изглеждаше като картина от райски сън.

Син нефрит се спря пред малък павилион, разположен в средата на бамбукова горичка. Съдията покани свидетелите да се приближат и им показа неразчупения печат върху заключената врата. После даде

знак на Син нефрит, тя разчупи печата и отключи вратата с ключа си. Съдията почука и извика:

— Тук съм аз, съдията! — И отстъпи назад. Червената лакирана врата се разтвори и на нея се появи Праскова, облечена в тънка копринена нощния, със свещник в ръка. Като видя групата начело с генерала и съдията Ван, тя бързо се обърна и се загърна с качулатия си плащ. После всички влязоха в малкия павилион и разгледаха великолепната рисунка на богинята, закачена на стената, широкото ложе с покривки от брокат и останалото разкошно обзавеждане на стаята.

Съдията се поклони почитателно на Праскова и останалите последваха примера му, без да се замислят. Вимпелите на генералския шлем се залюляха във въздуха.

Съдията каза:

— Сега ни покажи тайния вход!

Праскова отиде до вратата и завъртя едно от многото медни копчета, които покриваха лакираната ѝ повърхност. Една тясна дъска в средата на вратата се отмести и се отвори. Тао Ган се плесна с ръце по челото:

— Представете си, дори и аз бях изигран с тази хитрост! — възкликна той, все още невярващ на очите си. — Търсих навсякъде освен на най-очевидното място!

Съдията се обърна към Праскова и я запита:

— Заети ли са всичките останали пет павилиона? Момичето кимна с глава и съдията продължи:

— Моля, идете със Син нефрит до помещенията за гости в първия двор и кажете на съпрузите да дойдат, да отключат вратите на павилионите и да доведат тук жените си. После съпрузите да отидат в главния двор сами, искам да присъствуват на предварителното следствие на това дело.

Праскова и Син нефрит напуснаха павилиона. Съдията огледа внимателно стаята. Посочи към една малка масичка край леглото и каза на четиримата свидетели:

— Господа, искам да насоча вниманието ви към тази малка кутийка от слонова кост с червило за устни, която виждате на масичката. Моля, запомнете положението ѝ. Сега генералът ще

запечата кутийката. Когато му дойде времето, тя ще бъде показана като вещественно доказателство.

Докато чакаха връщането на Праскова, Тао Ган разгледа тайната дъска във вратата. Той установи, че тя може да се отмества безшумно от двете страни чрез завъртване на едно от медните копчета, украсяващи вратата.

(img:Image31.gif)

ВИСОКОПОСТАВЕНИ ЛИЧНОСТИ ПОСЕЩАВАТ ПАВИЛИОН В ХРАМА НА ВСЕОБЯТНОТО МИЛОСЪРДИЕ

Праскова се върна и съобщи, че жените от петте павилиона са отведени в първия двор, а съпрузите им чакат пред главната зала.

Съдията заведе придружаващите го последователно до всеки павилион и на всяка врата Тао Ган без затруднение откри тайна подвижна дъска. Ди се обърна към свидетелите:

— Господа — каза той спокойно, — искам да помоля за съгласието ви да представим невярно един факт с оглед на деликатността на положението. Предлагам на следствието да заявим, че сме установили, че на вратите на два от павилионите, които няма да посочим точно, не е имало подвижни дъски. Съгласни ли сте, господа?

— Съображението е съвсем основателно — забеляза бившият съдия Ван. — То показва колко сте загрижен за доброто име на хората. Аз съм съгласен при условие, че истинските факти бъдат записани в отделно приложение за поверително разглеждане от съдебните власти.

След като всички одобриха това предложение, Ди каза:

— Господа, нека преминем на терасата пред главната зала. Там ще открия предварителното следствие на това дело.

Когато застанаха на терасата, вече се зазоряваше и първите червеникави лъчи осветяваха бръснатите глави на шестдесетте монаси, коленичили долу на двора. Съдията заповяда на началника на стражниците да донесе от трапезарията на храма една голяма маса п столове. Когато временният съд бе уреден, Ма Жун довлече игумена пред масата.

Щом разтрепераният от студения утринен въздух игумен видя съдията, кой изсъска към него:

— Ах, кучи чиновнико, ти прие подкупа ми!

— Грещиш — каза хладно съдията, — аз го взех само на заем. Всяка медна пара от сумата, която ми изпрати, беше употребена за подготовката на твоя провал.

Ди покани генерала и съдията да седнат на масата от дясната му страна, а двамата водачи на гилдии — от лявата. Праскова и Син нефрит седнаха на табуретки, които инспекторът бе поставил за тях встрани от масата, а самият Хун остана прав зад двете момичета.

Старши писарят и помощниците му заеха местата си на една по-малка странична маса. Ма Жун и Цяо Тай застанаха мирно в левия и десен ъгъл на терасата.

Когато всички заеха определените места, Ди огледа необикновената картина. Възцари се пълна тишина. И тогава прозвуча строгият глас на съдията:

— Аз, управител и съдия на Пуян, откривам предварителното следствие по делото срещу игумена и още неопределен брой монаси от Храма на всеобятното милосърдие. Четворното обвинение включва: разврат с омъжени жени, изнасилване на омъжени жени, оскверняване на място за поклонение и изнудване.

Съдията погледна към началника на стражниците и заповяда:

— Доведи тъжителката пред мене! Пред масата бе доведена Праскова, която падна на колене.

Съдията каза:

— Това заседание на съда е извънредно. Нареждам тъжителката да бъде освободена от задължението да стои на колене!

Праскова се изправи и отметна качулката, която покриваше главата ѝ. Строгото лице на съдията се смекчи при вида на дребната фигура, загърната в дългата наметка и застанала пред него със сведен поглед. Той рече любезно:

— Нека тъжителката каже името и жалбата си!

Праскова заговори с разтреперан глас:

— Фамилното име на вашата покорна слугиня е Ян, а малкото ѝ име — Праскова. Родена съм в провинцията Хунан.

Старши писарят записа думите и. Съдията се облегна в стола си.

— Продължавай! — рече той.

ГЛАВА ОСЕМНАДЕСЕТА

КРАСИВО МОМИЧЕ ДАВА ПОТРЕСАВАЩИ ПОКАЗАНИЯ; СЪДИЯТА ДИ ОБЯСНЯВА СЛУЧАЯ НА ПОМОЩНИЦИТЕ СИ

В началото Праскова заговори доста неуверено, но постепенно се овладя и ясният ѝ глас звънна над смълчаната гълпа.

— Вчера следобед — започна тя — дойдох в този храм, придружена от по-малката си сестра, Син не4)рит. Позволиха ми да разговарям с игумена и аз го помолих да ми разреши да се помоля пред чудотворната статуя на нашата господарка Гуан Ин. Игуменът ми каза, че молбите ми ще бъдат чути само ако прекарам в храма една нощ в съзерцание на всеобятното милосърдие на богинята. Той поиска да платя предварително за нощувката и аз му дадох едно златно кюлче. Снощи игуменът заведе мене и сестра ми в един малък павилион в задната градина. Той каза, че аз трябва да прекарам нощта там, а сестра ми ще бъде настанена в гостните покои на храма. Каза също, че за да се запази честта ми от злословието на клеветниците, сестра ми сама ще заключи вратата на моята стая. Тя така и направи, а после постави печата си върху хартиената лента, залепена върху ключалката. Игуменът ѝ каза да държи ключа у себе си. Останала сама в заключения павилион — продължи момичето, — започнах една дълга молитва пред образа на нашата господарка, окачен на стената. Когато се уморих, легнах на леглото, като оставих свещта на тоалетната масичка да гори. Трябва да е било след втората нощна стража, когато се събудих и видях игумена, застанал пред леглото. Той каза, че ми обещава лично, че молбата ми ще бъде изпълнена. После духна свещта и насила ме взе в прегръдките си. Аз бях оставила кутийката си с червило за устни отворена на масичката край възглавницата си и без той да усети, белязах темето на бръснатата му глава с червения

мехлем. След като ме облада насила, игуменът каза: „А сега, когато след необходимото време молбата ти се изпълни, не забравяй да изпратиш приличен подарък на този беден храм! Ако не получа подарък, достойният ти съпруг може да научи някоя неприятна новина!“ Следващото нещо, което осъзнах, беше, че по някакъв начин тон бе напуснал павилиона.

| Вълна на оживление и ропот премина над мнозинството, а Праскова продължи:

— Останах да лежа в тъмнината и горчиво плачех. Изведнъж в стаята се появи един монах, който каза: „Не плачи, любовникът ти е тук!“ Без да обръща внимание на протестите и горещите ми молби, той също ме облада. Въпреки голямата си мъка аз успях да бележа и него, както бях белязала игумена. Решена да събера доказателства, за да мога да си отмъстя за зверските злодеяния, когато ми се представи такава възможност, аз се престорих, че харесвам монаха, който ми се видя много глупав човек. Запалих свещта с горящ въглен от печката за подгриване на чай. Като ту го задявах, ту го ласкаех, успях да го придумам да ми каже тайната на скритата във вратата дъска. Когато и той си отиде, ме посети трети монах, но аз се престорих, че не ми е добре. Ала докато го отблъсквах, също го белязах с червилото си. Преди час почука сестра ми и каза, че съдията на околията е пристигнал да направи проверка. Помолих я веднага да съобщи, че искам да подам жалба.

Съдията Ди каза строго:

— Нека свидетелите установят белега върху главата на първия обвиняем!

Генералът и останалите свидетели станаха. Ранните лъчи на утринното слънце ясно осветяваха червеното петно върху темето на бръснатата глава на игумена.

Съдията заповяда на началника на стражниците да обходи редиците на коленичилите монаси и да доведе пред него ония, върху чиито глави има подобни петна. Скоро стражниците довякоха двама монаси по стъпалата и ги смъкнаха на колене край игумена. Всички можеха да видят червените белези на главите им. Съдията обяви:

— Вината на тези трима престъпници е доказана без всякакво съмнение. Тъжителката е свободна! Ще продължа разглеждането на делото по време на следобедното заседание на трибунала. Тогава ще

обобща събраните доказателства. Ще разпитам с изтезания всички останали монаси от храма, за да реша кой още е виновен.

В този момент един много стар монах, който беше коленичил на първия ред, вдигна глава и извика с треперещ глас:

— Моля Ваша Милост да ме изслуша!

Съдията даде знак на началника на стражниците и старият монах бе доведен пред масата.

— Ваша Милост — заекна той, — този невеж монах моли разрешение да заяви, че се казва Върховно просветление и че той е истинският игумен на Храма на всеобятното милосърдие. Онзи човек там, който се нарича „игумен“, е само един самозванец, който дори не е ръкоположен за свещеник. Преди няколко години той дойде в моя храм и ме принуди чрез заплахи да му отстъпя мястото си. По-късно, когато протестирах срещу гнусното му поведение по отношение на жените, идващи в храма на поклонение, той ме заключи в една килия в задния двор. Бях държан като затворник допреди един час, когато стражниците на Ваша Милост разбиха вратата и ме изведоха.

Съдията вдигна ръка и заповяда на началника на стражниците:

— Докладвай за това!

— Този стар монах — заяви началникът — наистина бе намерен в една малка килия, заключена и залостена от външната страна. На вратата имаше малко прозорче с решетка и ние го чухме да ни вика с отпаднал глас. Наредих да разбият вратата. Той не оказа никакво съпротивление, само помоли да бъде доведен при Ваше Превъзходителство.

Съдията бавно поклати глава и каза на стария монах:

— Продължавай!

— Един от двамата ми ученици — продължи монахът, — които живееха в храма с мене от самото начало, бе отровен от „игумена“, защото го заплаши, че ще доложи за поведението му на Висшия духовник на нашата секта. Другият, който в момента е изправен на съд пред Ваша Милост, се престори, че се е обърнал против мене. Той следеше игумена и помощниците му и тайно ми донасяше всичко, каквото разбереше. За нещастие, не успя да се добере до никакви доказателства. „Игуменът“ пазеше нечестивите си деяния в тайна от всички, с изключение на групата си любимци. Затова заповядах на моя ученик да чака благоприятен момент и да не докладва на властите —

това само би накарало „игумена“ да ни убие и по такъв начин бихме пропуснали и последната възможност да разобличим осквернителите на тази света обител. Но ученикът ми може да посочи на Ваша Милост онези мерзавци, които бяха съучастници на „игумена“ в развратите му дела. Останалите монаси са или искрено вярващи, или просто мързеливци, които са били привлечени от разкоша и безгрижния живот в храма. Умолявам Ваша Милост да ми разреши да се застъпя за тях.

(img:Image32.gif)

*ИГУМЕНЪТ НА БУДИСТКИЯ ХРАМ ИЗНЕНАДВА
ГОСТЕНКАТА*

По знак на съдията стражниците снеха веригите на стария монах, който заведе началника им до един друг старец. Последният тръгна между редиците коленичили монаси и посочи седемнадесет млади мъже, които незабавно бяха докарани пред съдийската маса. Когато ги поставиха на колене, те започнаха да викат и да проклинат, а някои крещяха, че Добродетелния духовник ги е принуждавал да изнасилват дамите. Други просеха милост или на висок глас молеха да признаят престъпленията си.

— Тишина! — извика съдията.

Тоягите и бичовете на стражниците заиграха по главите и раменете на монасите, докато виковете им преминаха в сподавени степания. Когато редът бе възстановен, съдията каза:

— Останалите монаси да бъдат освободени от веригите! Да поемат незабавно религиозните си задължения под ръководството на негово преподобие Върховно просветление!

Когато монасите напуснаха двора, тълпата от наблюдатели, вече умножена от жителите на северното предградие, които бяха дошли да видят каква е тази суматоха в двора на храма, се притисна напред към стъпалата пред терасата, сипейки проклетия срещу монасите.

— Отдръпнете се, подредете се и чуйте какво ще каже вашият съдия! — викна Ди. — Презрените престъпници, събрани тук, гризяха като плъхове корените на нашето мирно общество и затова са виновни в престъпление срещу държавата. Защото, не е ли казал самият наш несравним мъдрец, учителят Конфуций, че семейството е основата на държавата? Те изнасилваха благочестиви съпруги, дошли тук с вярващи души да се помолят на богинята. Жени, които са били

беззащитни поради отговорността им за честта на техните семейства и законността на децата им. За щастие обаче злодеите не са посмели да направят тайни входи към всичките шест павилиона — два от тях нямаха подвижни дъски на вратите. Тъй като аз съм благочестив човек и дълбоко вярвам в безкрайното милосърдие и състрадание на висшите сили, искам да бъде ясно на всички, че ако някоя жена е прекарала една нощ в този храм, това не означава непременно, че добитото от нея впоследствие дете е незаконородено. Колкото до тези престъпници, ще ги разпитам по време на следобедното заседание на трибунала и ще им дам възможност да разкажат за себе си и да признаят престъпленията си. — Като се обърна към началника на стражниците, съдията добави: — Понеже затворът ни е твърде малък, за да настаним в него тези мошеници, ще ги задържите известно време в ограденото място отвъд източната стена на трибунала. Отведете ги там по най-бързия начин!

Когато отвеждаха Добродетелния духовник, той извика към съдията:

— Жалки глупецо, знай, че скоро ти ще паднеш на колене пред мене, окован във вериги, и тогава аз ще те съдя!

Съдията се усмихна хладно.

Стражниците подредиха двадесетте човека в две колони по десет, вързаха ги здраво един за друг с тежки вериги и ги поведоха, като ги смущаха с тоягите си.

Съдията заповяда на Хун да съпроводи Праскова и Син нефрит до предния двор и да ги изпрати обратно в трибунала в собствения му паланкин. После повика Цяо Тай.

— Щом новината за тези събития се пръсне из града — обърна му внимание той, — страхувам се, че разгневената тълпа ще се опита да нападне монасите. Препусни с коня си колкото е възможно по-бързо до щаба на гарнизона и кажи на коменданта да изпрати незабавно при ограденото място отряд конници с копия и лъкове. Да направят двоен кордон около оградата. Гарнизонът не е далеч от трибунала, така че войниците ще пристигнат там преди затворниците.

Цяо Тай се забърза да изпълни тази заповед, а генералът каза:

— Разумна предпазна мярка, господин съдия!

— Господа — рече Ди на генерала и другите трима свидетели, — съжелявам, че ще се наложи да отнема още малко от ценното ви време. Този храм е една съкровищница, пълна със злато и сребро. Не можем

да го напуснем, преди всичко да бъде описано и запечатано във ваше присъствие. Очаквам, че по-висшестоящите власти ще наредят цялото имущество на храма да бъде иззето и съдът ще трябва да приложи към служебния доклад по това дело пълен списък на намерените вещи. Вярвам, че домакинът на храма има опис на имуществото, но всичко трябва да се провери и това ще ни отнеме няколко часа. Ето защо предлагам да отидем в трапезарията и да закусим.

Съдията изпрати един стражник до кухнята да даде необходимите наставления. Всички напуснаха терасата и се запътиха към широката трапезария във втория двор. В първия двор се трупаше тълпа зяпачи и гневно ругаеше монасите.

Ди се извини на генерала и другите трима свидетели, че няма да изпълнява ролята на техен домакин. За да се пести време, той искаше да даде по-нататъшни разпореждания на помощниците си по време на закуската.

Докато генералът, бившият съдия и двамата водачи на гилдии учтиво спореха кой да заеме главното място на тяхната маса, съдията избра една по-малка маса, настрана от останалите и седна там заедно с Хун, Ма Жун и Тао Ган. Двама послушници поставиха пред тях купички с оризова каша и туршия.

Малката групичка се хранеше мълчаливо, докато поел ушни яите се отдалечиха достатъчно, за да не могат да чуват какво се говори на масата. Тогава съдията каза с виновна усмивка:

— Страх ме е, че през последните седмици трябва да съм бил трудно поносим началник, особено за тебе, инспекторе! Сега обаче ще чуете обясненията ми.

Ди привърши кашата, остави лъжицата на масата и започна:

— Сигурно съм ти причинил болка, Хун, когато приех пред тебе презрения подкуп на игумена. Три кюлчета злато и три кюлчета сребро! Истината е, че макар тогава още да нямах определен план за действие, разбирах, че рано или късно ще ми потръбват средства. Вие знаете, че аз нямам приходи извън служебната си заплата, а не смеех да взема пари и от ковчежника на трибунала, защото шпионите на игумена щяха да се досетят, че се каня да предприема нещо. Както се оказа, този подкуп бе точно толкова голям, колкото бе необходимо, за да се заложи капанът. Двете златни кюлчета употребих, за да откупя двете момичета от къщата, към която принадлежаха. Третото дадох на

Праскова, за да склони с него игумена да ѝ позволи да прекара една нощ в храма. Едно сребърно кюлче дадох на иконома на изтъкнатия ми колега Луо, съдия и управител на Цинхуа, като възнаграждение за посредничеството му и за покриване на разноските по прехвърлянето на двете момичета в Пуян. Второто сребърно кюлче дадох на жена си, за да купи дрехи на момичетата. Остатъкът бе използван за покупката на плащовете им и за наемане на двата разкошни паланкина, с които те се явиха в този храм вчера следобед. Така че, инспекторе, можеш да бъдеш спокоен.

(img:Image33.gif)

СЪДИЯТА ДИ НА ПРЕДВАРИТЕЛНОТО СЛЕДСТВИЕ В ХРАМА

Съдията забеляза израз на облекчение върху лицата на помощниците си. Той се усмихна и търпеливо продължи:

— Избрах тези две момичета от Цинхуа, защото у тях видях онези добродетели, които превръщат нашите селяни в истински гръбнак на славната ни империя — добродетели, които даже упражняването на една злощастна професия не може да изкорени. Бях уверен, че ако те помогнат за изпълнението на моя план, успехът ми ще е осигурен. Самите момичета, както и жените ми, мислеха, че съм ги купил за наложници. Не смеех да доверя тайната си на никого, даже и на Първата си жена. Както вече казах, игуменът би могъл да има шпиони между слугите в къщата ми и не можех да си позволя и най-малкия риск. Трябваше да почакам, докато двете момичета се приспособят към новия си начин на живот и бъдат в състояние да играят ролите на знатна дама и нейната доверена прислужница, преди да премина към изпълнението на плана си. Благодарение на упоритите грижи на Първата ми жена Праскова напредна неочаквано бързо и вчера реших да действувам.

Съдията си взе от салатата.

— Вчера, Хун, след като се разделихме — продължи той, — отидох право в покоите на момичетата и им разказах за подозренията си относно Храма на всеобятното милосърдие. Попитах Праскова дали е съгласна да изиграе ролята си, като прибавих, че имам и резервен план, който не изисква тяхното съучастие и че тя спокойно може да откаже. Праскова обаче се съгласи незабавно. Изпълнена с възмущение, тя заяви, че никога не би си простила, ако пропусне

възможността да предпази други жени от похотливостта на тези покварени монаси. Тогава казах на момичетата да облекат най-хубавите дрехи, които жена ми им беше дала, и да се наметнат с дълги плащове с качулки, каквито носят будистките монахини. Те трябваше да напуснат трибунала тайно през задната врата и да наемат два от най-хубавите паланкини на пазарния площад. В храма Праскова трябваше да каже на игумена, че е наложница на знатна личност в столицата — толкова високопоставена, че името ѝ наистина не трябва да се споменава; че Първата жена на тази личност проявява изключителна ревност и живее в постоянен страх да не би чувствата на мъжа ѝ към нея да охладнеят. Праскова трябваше да довери, че се страхува да не бъде изхвърлена от тази къща и е дошла в Храма на всеобятното милосърдие, за да опита последната си възможност, защото господарят ѝ нямал деца и тя би осигурила мястото си, ако му роди син.

Съдията замълча. Помощниците му почти не се бяха докоснали до храната си.

— Историята беше доста правдоподобна — продължи Ди, — но тъй като знаех, че игуменът е изключително хитър човек, все още се страхувах, че може да откаже, защото Праскова нямаше да му каже истинското си име и други лични подробности. Затова я посъветвах да заложи на неговата алчност и долните му страсти. Тя трябваше да му предложи едно златно кюлче и да му покаже красотата си, като му даде да разбере със средствата, добре познати на всяка жена, че той ѝ се харесва. И най-сетне казах на момичето какво да прави по време на нощното си бдение. Не бях изключил възможността в края на краищата всичко да се дължи на чудотворната сила на богинята, особено след като на Тао Ган не се бе удало да открие таен вход към павилиона.

Тао Ган се смути. Той побърза да зареви лице в купичката си с каша. Съдията се усмихна снизходително и продължи:

— И така, казах на Праскова, ако ѝ се яви истински светец, да се простре на пода и смирено да разкрие пялата истина, като заяви, че аз, съдията, нося цялата отговорност за това, че тя се намира там под лъжлив предлог. Ако обаче в стаята ѝ влезе простосмъртен, тя трябваше да се опита с цената на всичко да разбере как е влязъл той и да постъпи според създадите се обстоятелства. За всеки случай ѝ дадох

малка кутия с червило за устни, за да бележи главата на мъжа, който би се опитал да я прегърне. В края на четвъртата нощна стража Син нефрит трябваше тайно да се измъкне от спалнята за гости и да почука два пъти на вратата на павилиона, в който е Праскова. Четири почуквания в отговор биха означавали, че подозренията ми са се оказали напразни, а три — че наистина се върши престъпление. Останалото ви е известно.

Ма Жун и Тао Ган въодушевено запляскаха с ръце, но Хун изглеждаше загрижен. След известно колебание той каза:

— Оня ден, когато Ваша Милост изказа становище, което тогава сметнах за окончателно във връзка със загадката около Храма на всеобятното милосърдие, вие направихте една забележка, която продължава да ме тревожи — а именно, че дори и да се намерят убедителни улики срещу монасите и те да направят необходимите признания, будистката църква ще се намеси, ще ги защити и ще ги освободи много преди делото да бъде приключено. Как може да се излезе от това затруднение?

Съдията сбърчи гъстите си вежди и замислено поглади брадата си. Точно в този момент откъм двора се дочу тропот на копита. Цяо Тай се втурна в трапезарията. Той бързо се огледа и като забележа групата, дотича до масата. От челото му се стичаше пот.

— Ваша Милост — каза той възбудено, — намерих само четирима войници в щаба на гарнизона! Останалите са тръгнали вчера за Цинхуа по спешна заповед на негово превъзходителство губернатора. Когато на връщане минавах край ограденото място, видях разярена тълпа от неколкостотин души, която се мъчеше да събори оградата. Стражниците се бяха укрили в трибунала!

— Това е едно злощастно съвпадение! — възкликна съдията Ди. — Хайде бързо да се връщаме в града!

Той набързо обясни положението на генерала и му възложи да довърши разследването в храма, подпомогнат от водача на гилдията на златарите. А бившият съдия Ван и водача на гилдията на дърводелците помоли да го придружат.

Съдията се качи във военния паланкин на генерала с Хун. Бившият съдия и водачът на гилдията на дърводелците се настаняха в собствените си паланкини, а Ма Жун и Цяо Тай се метнаха на конете

си. Носачите понесоха паланкините обратно към града с всичката скорост, на която бяха способни.

Главната улица беше задръстена от възбудена тълпа, над която се понесоха буйни одобрителни възгласи, когато съдията Ди отвори вратичката на паланкина си. Хората викаха от всички страни: „Да живее нашият съдия! Хиляди години живот на негово превъзходителство съдията Ди!“

Когато приближиха трибунала обаче, хора наоколо се срещаха рядко, а след като завиха край североизточния ъгъл на двора, над пустата улица увисна злокобна тишина.

Оградата беше съборена на няколко места. Зад нея намериха обезобразените останки на двадесетте престъпници, жестоко отъпкани и пребити до смърт с камъни от побеснялата тълпа.

ГЛАВА ДЕВЕТНАДЕСЕТА
СЪДИЯТА ДИ ОТПРАВЯ СТРОГО
ПРЕДУПРЕЖДЕНИЕ КЪМ ВСИЧКИ
ГРАЖДАНИ;
ТОЙ РЕШАВА ДА ПОСЕТИ ХРАМА НА
ОТВЪДНОТО ПРОНИКНОВЕНИЕ

Съдията не слезе от паланкина си. Един поглед му беше достатъчен, за да разбере, че вече нищо не може да се поправи. В масата смазани тела и разкъсани крайници, покрити с кръв и кал, нямаше смисъл да се търси какъвто и да е признак на живот. Съдията нареди на носачите да откарат паланкина пред главната порта на трибунала. Пазачите отвориха двойната врата и паланкинците на съдията и придружителите му потънаха в мрака на главния двор. Осем изплашени стражници изплуваха из тъмнината, паднаха на колене край паланкина на съдията и заудряха главите си в плочника. Един от тях започна извинение, което очевидно дълго бе упражнявал, но съдията го пресече:

— Няма нужда да се извиняваш — каза той, — вие осмината не бихте могли да удържите тълпата. Това трябваше да сторят конниците, които бях повикал, но не са успели да дойдат.

Ди и двамата му помощници — бившият съдия Ван и водачът на гилдията на дърводелците Лин — слязоха от паланкинците си и се отправиха към личния му кабинет. На писалището лежеше папка с документи, пристигнали по време на отсъствието на съдията.

Ди извади от папката голям плик, носещ печата на губернатора на провинция Дзянсу.

— Това — каза Ди на съдията Ван — вероятно е съобщението за повикването на нашия гарнизон. Моля ви да го прочетете!

Съдията Ван разчупи печата и след като хвърли поглед върху съдържанието на документа, поклати глава и го върна на Ди.

— Това писмо — отбеляза последният — трябва да е пристигнало снощи, след като напуснах трибунала за неотложно, тайно разследване. Прекарах нощта в малка странноприемница, наречена „Осемте безсмъртни“, в северния квартал на града. Върнах се в трибунала преди зазоряване, но се наложи незабавно да тръгна за Храма на всеобятното милосърдие. Едва успях да се преоблека и дори не влязох в кабинета си. Ще ви бъда признателен, ако, като чиста формалност, вие и майстор Лин разпитате слугите в къщата ми, притежателя на странноприемницата „Осемте безсмъртни“ и войниците, които са донесли писмото на губернатора. Бих искал да включа показанията ви в доклада си за този случай, тъй като не желая смъртта на тези нещастни престъпници да се приеме като последица от небрежност, проявена от моя страна. Съдията Вай кимна с глава и отговори:

— Неотдавна получих писмо от един мой стар приятел в столицата, от което разбрах, че будистката църква е придобила голямо влияние в правителствените кръгове. Сигурен съм, че висшите църковни сановници ще проучат доклада за случая в Храма на всеобятното милосърдие с най-голямо старание. Ако намерят слабо място в него, те без съмнение ще се възползват, за да се опитат да ви злепоставят пред правителството.

— Разобличаването на покварените монаси — каза водачът на гилдията на дърводелците — донесе радост и облекчение на всички нас, жителите на Пуян, и смея да уверя Вата Милост, че народът е изпълнен с благодарност. Все пак съжалявам, че тълпата в своето възмущение е престъпила законите. Покорно моля за прошка по повод поведението на моите съграждани!

Съдията Ди им поблагодари. Двамата свидетели си тръгнаха, за да изпълнят указанията му.

Ди грабна четчицата и написа строго предупреждение към гражданите на Пуян. В него той остро порица избиването на монасите, подчертавайки, че наказанието на престъпниците е изключително право и задължение на държавата. Той добави, че всеки, уличен отсега нататък в насилие, ще бъде екзекутиран на място.

Тъй като всички писари и чиновници бяха все още в храма, съдията заповяда на Тао Ган да приготви пет копия от предупреждението, написани с едри йероглифи. Самият той написа още пет с красивия си, дързък почерк. След като подпечата обявите с големия червен печат на трибунала, съдията нареди на Хун да ги разлели върху портата на трибунала и на други видни места из града. Освен това той нареди на инспектора да се погрижи тленните останки на двадесетте монаси да бъдат поставени в кошове и изгорени.

Когато Хун тръгна да изпълни получените заповеди, съдията се обърна към Ма Жун и Цяо Тай:

— Насилието често поражда насилие. Ако не вземем незабавни мерки, могат да възникнат нови безредици. Разюзданите престъпници може да разбият вратите на магазините. Сега гарнизонът е далеч от града и усмиряването им ще бъде трудно. Аз ще се върна още веднъж на главната улица с паланкина на генерала, за да се опитам да предотвратя размириците. Вие двамата ще яздите отстрани, готови да разстреляте с лъковете си на място всеки, който се опита да създаде безредие.

Те се отправиха първо към храма на бога, покровител на града. Шествието се състоеше само от паланкина със съдията, Ма Жун и Цяо Тай, яздещи от двете му страни и по двама стражници отпред и отзад. Съдията, облечен в пълно церемониално одеяние, беше отворил вратата на паланкина, за да могат да го виждат всички. Покорната тълпа почтително му правеше път. Не се чуваха приветствия. Хората се срамуваха от извършеното насилие.

Съдията запали тамян в храма и с гореща молба поиска прошка от бога за оскверняването на града. Защото боговете покровители ненавиждат кръвопролитията в градовете, над които се простира тяхното господство. Именно по тази причина площадките за екзекуции се разполагат извън градската стена.

После съдията се насочи на запад към храма на Конфуций и там извърши жертвоприношение пред образа на безсмъртния мъдрец и неговите знаменити ученици. След това тръгна на север, пресече градината пред северната стена на трибунала, за да се помоли и в храма на бога на войната.

Хората по улиците се бяха смълчали. Те бяха прочели обявите и вълнението им беше стихнало. Яростта на тълпата се беше уталожила

след клането на монасите.

Успокоен, че няма опасност от по-нататъшни безредия, съдията се върна в трибунала.

Скоро след това от Храма на всеобятното милосърдие се завърна генералът, а с него и всички служители на трибунала. Генералът връчи на съдията опис на вещите, намерени в храма. Той докладва, че всички средства и ценности, включително златните съдове за жертвоприношения, са заключени в съкровищницата на храма и вратите са запечатани. Бе въоръжил с копия и мечове от собствената си оръжейница стражниците и слугите си. Оставил беше двадесет от своите хора и десет стражници да охраняват храма. Старият генерал беше въодушевен и изглеждаше доволен, че скучното му ежедневие бе нарушено.

Бившият съдия Ван и водачът на гилдията на дърводелците Лин се явиха да докладват, че са установили, че наистина е било невъзможно съдията Ди да научи за нареждането гарнизонът да бъде преместен.

После всички се отправиха към голямата приемна зала, за да се подкрепят.

След като стражниците внесоха допълнителни маси и столове, всички започнаха работа. Под ръководството на съдията Ди бе изготвен подробен доклад за събитията от изтеклия ден.

Когато беше необходимо, писарите отбелязваха допълнителните показания на свидетелите. Наложиха се Праскова и Син нефрит да бъдат повикани от резиденцията на съдията, за да дадат пълни показания и да поставят под тях отпечатъците от палците си. Съдията добави изрично, че е било невъзможно да се открият истинските виновници за убийството на монасите в тълпата от неколкостотин души. Като се позоваваше на обстоятелството, че предизвикателството е било много голямо и не са настъпили допълнителни безредици, той молеше почтително да не се предприемат наказателни мерки срещу гражданите на Пуян.

Навън беше вече тъмно, когато най-после черновата на доклада и различните приложения към него бяха завършени. Ди покани стария генерал, бившия съдия и двамата водачи на гилдии да вечерят заедно с него. Неуморимият генерал беше склонен да приеме поканата, но съдията Ван и другите двама помолиха да бъдат извинени, тъй като се

чувствуваха твърде уморени след напрегнатия ден. Така че генералът също трябваше да отклони поканата и да си отиде заедно с тях. Съдията ги изпроводи лично до паланкините им и отново изрази благодарността си за ценната помощ, която му бяха оказали. След това Ди облече всекидневния си халат и се оттегли в собствените си покои.

В главната зала на резиденцията той завари Първата си жена да оглавява празнично подредената трапеза, а Втората и Третата му жена заедно с Праскова и Син нефрит бяха насядали около нея. Всички те станаха, за да го поздравят с добре дошъл. Той седна на почетното място и докато опитваше димящите блюда, се наслаждаваше на уютната обстановка на дома си, която така много му бе липсвала през последните седмици.

Когато масата бе разчистена и слугата донесе чая, съдията каза на Праскова и Син нефрит:

— Днес следобед, докато пишех доклада си до по-висшите власти, предложих на всяка от вас да бъдат подарени по четири златни кюлчета, заделени от конфискуваното имущество на Храма на всеобятното милосърдие, като малка награда за помощта ви при разрешаването на случая. Докато чакам одобрението на това предложение, ще изпратя официално писмо до съдията на родното ви място с молба да направи проучване за вашето семейство. Може би великото Небе се е погрижило родителите ви да са още живи. Д ако са се преселили в отвъдния свят, сигурно ще бъдат намерени други роднини, готови да ви приемат. Ще ви изпратя за там с първата военна колона, която тръгне за провинцията Хунан.

Съдията се усмихна мило на двете момичета и продължи:

— Ще ви се даде препоръчително писмо до тамошните власти, които ще се погрижат за вас. С наградата, получена от правителството, ще можете да си купите земя или да отворите магазин. Без съмнение роднините ще ви помогнат да се омъжите добре.

Праскова и Син нефрит паднаха на колене и няколко пъти допряха челата си до земята в знак на благодарност.

Съдията стана и остави дамите сами.

По обратния път към трибунала тон мина по открития коридор, който водеше през градината към предната порта на резиденцията му. Изведнъж чу тихи стъпки зад себе си. Обърна се и видя, че зад него

стоеше Праскова, сама, със сведен поглед. Тя се поклони дълбоко, но не заговори.

— Е, Праскова — каза любезно съдията, — ако има още нещо, което мога да направя, моля те, не се колебай да го кажеш.

— Господарю мой — каза меко Праскова, — вярно е, че сърцето на човека винаги го тегли към родното му място. И все пак, тъй като благосклонната съдба вече е поставила сестра ми и мене под закрилата на Ваша Милост, на нас двете никак не ни се иска да напуснем тази къща, която ни стана скъпа. И тъй като Първата жена на Ваша Милост любезно ни увери, че ще бъде доволна, ако...

Ди вдигна ръка и каза е усмивка:

— Това, че на този свят срещите завършват с раздяла, е естествено. Скоро ще разберете, че ще бъдете поща отлив и като първи жени на някой честен стопанин от вашето село, отколкото като четвърти или пети жени на един околийски съдия, но докато чакаме окончателното разрешаване на този случай, за самата къща ще бъде чест, ако ти и сестра ти останете като гости.

Казвайки това, съдията се поклони и се опита да се залъже, че по бузата на Праскова бе зърнал не блеснали капки влага, а късче лунна светлина.

Като влезе в главния двор, Ди забеляза, че зад всички прозорци на трибунала грее обилна светлина. Там писарите и чиновниците преписваха черновата на доклада, съчинен същия следобед.

В личния си кабинет съдията намери четиримата си помощника. Те изслушаха началника на стражниците, които по заповед на Хун беше обходил постовете в близост до къщата на Лин Фан. Изглеждаше обаче, че пи време на тяхното отсъствие не се беше случило нищо особено.

Съдията освободи началника на стражниците и като се настани зад писалището си, прегледа натрупалите се служебни документи. Отдели настрана три писма и каза на Хун:

— Това са докладите на трите военни поста, разположени по канала. Те са спрели и претърсили няколко джонки със знака на фирмата Лин Фан, но не са намерили нищо освен разрешени за търговия стоки. Изглежда, е твърде късно да се сдобием с доказателства за контрабандната дейност на Лин Фан.

После съдията се зае с останалите документи. В ъгълчето на всеки от тях той записваше кратки разпореждания за чиновниците с четката за яркочервен туш. След това изпи чаша чай и се настани обратно в креслото си.

— Снощи — каза той на Ма Жун — отидох преоблечен в Храма на отвъдното проникновение и погостувах на приятеля ти Шън Па. Разгледах отблизо изоставения храм. Изглежда, вътре става нещо съмнително. Чух някакви странни звуци.

Ма Жун погледна със съмнение към Хун, а Цяо Тай видимо се смути. Тао Ган започна бавно да подръпна трите косъма, увиснали от бенката на лявата му буза. Всички мълчаха. Очевидната липса на ентузиазъм не смути съдията.

— Този храм — продължи той — възбуди любопитството ми. Днес сутринта преживяхме доста приключения в храма на будистите. Защо да не ги допълним тази вечер с едно посещение на даоисткото светилище?

Ма Жун се усмихна мрачно. Като потъркваше колене с големите си ръце, той каза:

— Ваша Милост, смея да кажа, че бих излязъл без страх на двубой с всеки мъж в империята, но да се забърквам в истории с обитателите на другия свят...

Съдията го прекъсна:

— Аз не съм неверник и съм последният човек, който ще отрече, че понякога в живота на простосмъртните се намесват силите на отвъдния свят. Но, от друга страна, съм твърдо убеден, че ония, чиято съвест е чиста, няма защо да се страхуват нито от духове, нито от вампири. Справедливостта царува над всичко и в двата свята — видимия и невидимия. Все пак няма да крия от вас — моите верни приятели, — че всичко, което се случи днес и през цялото време, докато очаквахме днешния ден, дълбоко ме разстрои. Надявам се, че едно разследване на този даоистки храм ще успокои душата ми.

Хун поглади замислено брадата си и отбеляза:

— Ако отидем там. Ваша Милост, какво ще правите с Шън Па и неговата банда? Доколкото разбирам, посещението ни трябва да бъде тайно.

— Помислил съм за това — отговори съдията. — Ти, Тао Ган, сега ще отидеш при пазача на оня квартал. Ще му кажеш да иде в

Храма на отвъдното проникновение и да съобщи на Шън Па, че той и хората му трябва незабавно да напуснат мястото. Тези момчета доста се страхуват от властта и ще изчезнат още преди пазачът да се е доизказал. Но все пак кажи на началника на стражниците също да бъде там с десетина от хората си за в случай, че на пазача му дотрябва помощ. Междувременно ние ще се преоблечем в дрехи, които не правят впечатление, и ще отидем там в обикновен паланкин веднага щом Тао Ган се върне. Ще ме придружавате само вие четиримата. Но не забравяйте да вземете със себе си четири фенера и достатъчно свещи.

Тао Ган отиде в помещенията на стражниците и заповяда на началника им да избере десет от тях. Като пристягаше пояса си, началникът на стражниците каза на подчинените си с широка усмивка:

— Не ви ли прави впечатление колко бързо може да се издигне един съдия, когато има такъв опитен началник на стражниците си като мене? Вижте, когато негово превъзходителство пристигна тук, той незабавно се втурна да разкрива онова долнопробно убийство на Улицата на полумесеца, от което не би могла да се спечели дори една медна пара. Наскоро след това обаче се заинтересува от будисткия храм, а това място изглежда богато като жилището на самия бог на богатството! С удоволствие бих поработил там още малко, когато дойде решението на по-високите власти.

— Аз мисля — хавливо каза един стражник, — че надзорът над постовете в близост до къщата на Лин Фан днес следобед май също не мина без печалба.

— Това — сгълча го строго началникът му — беше проста размяна на любезности между двама господа. Икономът на господин Лин Фан пожела да изрази задоволството си от моето любезно поведение.

— Гласът на този иконом — отбеляза един друг стражник — доста силно напомняше звъntenето на среброто.

Началникът на стражниците извади с въздишка една сребърна монета от пояса си и я хвърли на стражника, който сръчно я улови.

— Аз не съм стиснат човек — каза началникът, — можете да си поделите това. И тъй като вие, мошеници, пъхате носовете си навсякъде, нека ви разкажа цялата история. Икономът ми даде няколко сребърни монети и ме попита дали не бих могъл да отнеса писмо до

един негов приятел. Отговорих му, че непременно бих му услужил, ако бъда утре там. Но тъй като утре няма да съм там, няма да мога да взема писмото. По този начин аз не наруших заповедта на негово превъзходителство, не обидих господина с отказ да приема любезния подарък и не се отклоних от присъщата си непреклонна честност.

Стражниците се съгласиха, че началникът им е постъпил съвсем правилно. Те излязоха от караулното помещение, за да тръгнат с Тао Ган.

ГЛАВА ДВАДЕСЕТА

ВЪЛНУВАЩИ ВЪПРОСИ ВЪЗНИКВАТ ОКОЛО ИЗОСТАВЕНИЯ ДАОИСТКИ ХРАМ; ПУСТИЯТ ДВОР РАЗКРИВА СТРАШНАТА СИ ТАЙНА

Тао Ган се върна, когато удари часът на втората нощна стража. Съдията изпи чаша чай, после се преоблече в прост син халат и сложи на главата си черна прилепнала шапка. Придружен от помощниците си, той напусна трибунала през една малка странична врата. На улицата наеха столове-носилки и наредиха да ги отнесат до кръстопътя близо до Храма на отвъдното проникновение. Там се разплатиха с носачите и продължиха пътя си.

В двора пред храма беше тъмно като в рог и много тихо. Очевидно пазачът и стражниците бяха свърша, и добре работата ся. Шън Па и неговите безделници си бяха отишли.

Съдията каза тихо на Тао Ган:

— Разбий ключалката на страничната врата, вляво от главната порта. Гледай да не вдигаш излишен шум!

Тао Ган клекна и нави шала си около фенера. Когато чукна с кремъка си и запали фенера, в непрогледната тъма блесна само един тънък лъч, колкото да освети стъпките му по широките стъпала. Щом намери страниш ата врата, той я разгледа внимателно на светлината на фенера си. Несполуката му да открие тайния вход в Храма на всеобятното милосърдие бе наранила гордостта му и сега той беше решил да изпълни новото поръчение бързо и сръчно. Извади от ръкава си набор от железни кукички и се зае за работа. Скоро успя да отключи и да снее резето на вратата. Бутна я леко и тя се отвори. От вътрешната страна вратата не беше залостена. Тао Ган бързо слезе по стълбите, за да докладва на съдията, че могат да влязат в храма.

Всички се качиха по стълбите. Съдията се спря за малко пред вратата, като напрегна слуха си да долови някакви звуци отвътре. Но всичко остана тихо и спокойно. Тогава те се прокраднаха през вратата, като съдията вървеше напред. Той прошепна на Хун да запали фенера си. При светлината на вдигнатия високо фенер видяха, че се намират в широката предна зала на храма. Вдясно забелязаха вътрешната страна на трикрилата предна порта, залостена с тежки напречни греди. Без съмнение страничната врата, през която току-що бяха влезли, бе единственото място, през което можеше да се мине, без да се разбиват дебелия крила на главната порта. Вляво беше олтарът, висок почти десет стъпки, на който бяха разположени трите огромни, позлатени статуи на даоистката тройца^[1]. Виждаха се ръцете им, вдигнати за благословия, а раменете и главите им оставаха скрити в мрака — светлината на фенера не достигаше до тях.

Съдията се наведе и разгледа внимателно пода. Дървените дъски бяха покрити с дебел слой прах, по който личаха само дребни следи, оставени от плъховете. Ди направи знак на спътниците си да се приближат и като заобиколи олтара, влезе в един тъмен коридор. Когато Хун вдигна фенера си, от устата на Ма Жун се изтръгна проклятие. Пламъкът освети една грозна женска глава с разкривени черти, обляна в кръв. Костелива ръка я беше сграбчила за косата.

Тао Ган и Цяо Тай се вкамениха на местата си, онемели от ужас. Съдията обаче каза спокойно:

— Не се плашете. Както е прието в даоистките храмове, по стените на коридорите им са показани сцени от десетте зали на ада^[2] с всичките им ужаси. Трябва да се страхуваме не от това, а от живи хора.

Въпреки успокоителните думи на съдията помощниците му бяха дълбоко потресени от ужасиите сцени, които древният майстор бе издялал от дърво по протежение на двете стени на коридора. Фигурите бяха в естествена големина, ярко оцветени, и показваха мъките, на които са подхвърлени душите на грешниците в даоисткия ад. Тук сини и червени дяволи режеха хората на две, пронизваха ш с мечове или измъкваша вътрешностите им с железни вяли. Там други нещастници бяха хвърлени в казани с врящо масло или пък ужасни хищни птици кълвяха очите им.

Като пресече този коридор на ужасите, съдията стигна до една двукрила врата и бавно я отвори. Озоваха се в първия вътрешен двор.

Луната бе изгряла и лъчите ѝ осветяваха запустяла градина. В средата на градината, близо до изкуствено езерце с причудлива форма, в което плаваха лотоси, се издигаше кулата на камбаната. Тя завършваше с квадратна каменна площадка, широка около дванадесет стъпки, и се издигаше на около тесен стъпки над земята. Четири дебели, боядисани в червено греди поддържаха изцялния островърх покрив, покрит с лъскави зелени керемиди. Голямата бронзова камбана, която обикновено висеше окачена на две кръстосани греди под покрива, сега бе свалена на площадката, както става обикновено, когато храмовете се затварят за по-дълго време, за да се избегне повреждането и. Камбаната бе висока около десет стъпки и външността ѝ беше покрита с гравирани рисунки и орнаменти.

Съдията мълчаливо огледа спокойния пейзаж. После поведе помощниците си по открития коридор, който обикаляше двора. Редиците от малки стаички по протежение на коридора бяха съвършено празни, подовете им бяха покрити с прах. Преди храмът да бъде изоставен, тези стаички бяха служили за посрещане на гости и за четене на свещени книги.

Вратата в дъното водеше до втория вътрешен двор, заобиколен от празните килии на монасите. В края на двора имаше голяма отворена кухня.

Като че ли това беше всичко, което можеше да се види в Храма на отвъдното проникновение.

Встрани от кухнята съдията забеляза тясна врата.

— Предполагам — каза той, — че това е задната врата на имението. Бихме могли да я отворим и да видим коя улица минава зад храма.

Той даде знак на Тао Ган, който бързо отвори ръждивия катинар, с който беше подсигурена тежката желязна напречна греда. Всички видяха с учудване, че зад вратата имаше трети вътрешен двор, около два пъти по-голям от първите два. Беше застлан с каменни плочки и обграден с високи двуетажни постройки. Те изглеждаха съвсем запустели, наоколо цареше дълбока тишина. Имаше обаче признаци, че този двор доскоро е бил обитаем: между плочките на настилката не беше поникнала трева, а постройките бяха в много добро състояние.

— Това наистина е странно! — възкликна Хун. — Този трети двор изглежда съвсем излишен. За какво ли е бил нужен на монасите?

Тъкмо когато си блъскаха главите пад този въпрос, луната бе закрыта от облак п всичко потъна в мрак. Хун и Тао Ган бързо се заеха да палят отново фенерите си. Изведнъж тишината бе нарушена. Откъм далечния край на двора се чу шум от затваряне на врата. Съдията бързо взе фенера на Хун и се затича нататък. В дъното на двора намери тежка дървена врата, която се отвори безшумно на добре смазаните си панти. Вдигнал фенера високо, съдията видя тесен коридор. Дочу се слаб шум от забързани стъпки, после трясък на затръшната врата. Съдията се втурна по коридора, но на пътя му се изпречи висока железна врата. Той я разгледа бързо. Дотичалият след него Тао Ган надничаше над рамото му. Ди се изправи и каза:

— Тази врата е съвсем нова, но не виждам никаква ключалка, а няма и дръжка за отваряне от тази страна. Разгледай я добре, Тао Ган!

Тао Ган внимателно разгледа излъсканата повърхност на вратата педя по педя, а след това и касата, но не откри никакви следи от механизъм за отварянето ѝ.

— Ако не разбием тази врата на часа. Ваша Милост — възбудено каза Ма Жун, — никога няма да разберем кой е бил мръсникът, който ни шпионираше! А ако не го хванем сега, той ще изчезне безследно!

Съдията бавно поклати глава. Той почука с кокалчетата на пръстите си върху гладката железна повърхност и каза:

— Освен с тежко стенобойно оръдие, никога няма да можем да разбием тази непристъпна врата. Елате да разгледаме сградите!

Те напуснаха коридора и огледаха мрачните постройки, заобикалящи двора. Съдията бутна наслука една от вратите. Тя не беше заключена. Влязоха в голяма стая, която беше празна, ако не се смятаха рогозките, покриващи пода. След като хвърли бърз поглед наоколо, съдията тръгна към стълбата до стената в дъното. Изкачи се по нея и отместа капака на тавана. Като се промуши през открилия се отвор, той се озова в просторно таванско помещение. Когато четиримата му помощници дойдоха при него, те любопитно се огледаха наоколо. Всъщност помещението представляваше продълговата зала. Дебели дървени греди поддържаха високия таван. Съдията каза учудено:

— Виждам ля е някой от вас будистки или даоистки храм, устроен по такъв начин?

Хун бавно подръпна рядката си брада.

— Може би — отбеляза той — в миналото този храм е имал много голяма библиотека. Ако е било така, монасите са могли да използват това помещение на тавана като склад за книгите.

— В такъв случай — вмъкна Тао Ган — щеше да има следи от лавици по стените. А в този си вид това таванско помещение по-скоро изглежда като място за складиране на стоки.

Ма Жун поклати глава и попита:

— За какво ще му е склад за стоки на един даоистки храм? Вижте ония дебели рогозки, които покриват пода. Цяо Тай мисля ще се съгласи с мене, че това е оръжейница, използвана за упражнения в бой с мечове и копия.

Цяо Тай изучаваше стените. По едно време поклати глава и каза:

— Вижте тук тези две железни куки! Те са могли да бъдат използвани за окачване на дълги копия. Аз мисля, Ваша Милост, че това място е било убежище на някаква тайна секта. Тук нейните членове са могли да се упражняват във военното изкуство, без да привлекат вниманието на външни хора. Проклетите монаси трябва също да са били замесени — те са били укривателите!

— В това, което казваш, има нещо вярно — рече замислено съдията. — Очевидно тези заговорници са останали след монасите и са се омели само преди няколко дни. Вижте, че помещението съвсем наскоро е било старателно почистено, няма и следа от прах по рогозките. — Той подръпна бакенбардите си, после добави ядно: — Сигурно са оставили един-двама души, включително мошеника, който проявява такъв интерес към нашето разследване. Жалко, че не разгледах по-подробно картата на града, преди да дойдем тук. Един бог знае накъде води заключената желязна врата долу!

— Можем да се опитаме да се покачим на покрива — забеляза Ма Жун — и да видим какво има зад храма.

Заедно с Цяо Тай отвориха тежките кепенци на големия прозорец и двамата погледнаха навън. Като проточиха вратове, те можаха да видят, че по стряхата над тях стърчат ред железни шипове, насочени надолу. Високата стена, ограждаща двора отзад, бе увенчана с подобен ред от типове и не даваше никаква възможност да се види каквато и да е сграда зад храма.

Цяо Тай отстъпи навътре и каза тъжно:

— Нищо не може да се направи! За да се качим там горе, ще са ни необходими поне няколко обсадни стълби. Съдията вдигна рамене и каза кисело:

— В такъв случай не можем да направим нищо повече тук. Сега поне знаем, че задната част на този храм се използва за някаква тайна цел. Да пази бог, ако „Белият лотос“ се е надигнал отново и ни се наложи да имаме същите неприятности, както в Ханюан! Добре, ще се върнем утре сутринта по светло с необходимите пособия — по всичко личи, че ще трябва да направим щателно проучване.

Той слезе по стълбата, последван от помощниците си. Преди да напуснат двора, пошепна на Тао Ган:

— Залепи хартиена лента върху заключената врата! Когато се върнем утре сутринта, ще знаем поне дали вратата е била отваряна отново след нашето напускане.

Тао Ган кимна. Той извади две ленти тънка хартия от ръкава си. Навлажни ги с езика и ги залепи върху цепнатината между вратата и рамката ѝ — едната високо горе, а другата ниско над пода. После всички се върнаха в първия вътрешен двор.

Когато дойде до вратата, която водеше към коридора на ужасите, съдията забави крачка. Обърна се настрани и огледа изоставената градина. Лунната светлина, огряла купола на бронзовата камбана, правеше причудливите орнаменти по повърхността ѝ да изпъкват още по-ясно. Внезапно съдията бе пронизан от остро чувство за близка опасност. Долови присъствието на злото в тази привидно спокойна обстановка. Като поглаждаше бавно брадата си, той се опита да си обясни това странно усещане за надвиснала беда.

Забелязал въпросителния поглед на инспектора, Ди му каза загрижено:

— Понякога се разказват страшни истории, в която такива тежки църковни камбани са били използвани за скриването на ужасни престъпления. Тъй като и без това сме тук, бихме могли да погледнем под тази камбана, за да се уверим, че под нея не се крие нищо.

(img:Image34.gif)

ЗЛОВЕЩО РАЗКРИТИЕ ПОД КУПОЛА НА КАМБАНАТА

Докато се връщаха към високата площадка, Ма Жун отбеляза:

— Тези камбани се изливат от бронз, дебел няколко инча. За да се повдигнат, е необходимо да се използват лостове.

— Идете с Цяо Тай в предната зала — каза съдията. — Там сигурно ще намерите някои от онези тежки железни копия и тризъбци, които даоистките монаси използват за прогонване на злите духове. С тяхна помощ бихме могли да повдигнем камбаната.

Ма Жун и Цяо Тай се втурнаха обратно, а съдията и другите двама започнаха да си проправят път през гъстите храсти, докато откриха стъпалата, водещи към площадката на камбанарията. Докато стояха в тясното пространство между ръба на камбаната и края на площадката, Тао Ган посочи нагоре и каза:

— Когато са си отишли, плешивците са отмъкнали скрипците, с които се повдига камбаната. Но може би ще успеем да я повдигнем с копията, за които спомена Ваша Милост.

Съдията кимна разсеяно. Той се чувствуваше все по-неспокоен.

Ма Жун и Цяо Тай се качиха на площадката. Всеки от тях носеше по едно дълго желязно копие. Свалиха халатите си и пъхнаха върховете на копията под ръба на камбаната. Подложиха рамене под дръжките и успяха да повдигнат камбаната на няколко части от инча.

— Подложи камъни! — изпъшка Ма Жун към Тао Ган.

Тао Ган подложи две малки камъчета в открилия се процеп и това даде възможност на Ма Жун и Цяо Тай да пъхнат върховете на копията по-навътре под камбаната. Повдигнаха отново лостовете, подпомогнати от съдията и Тао Ган. Когато повдигнаха камбаната на около три стъпки, съдията каза на Хун:

— Търколи насам това каменно буренце! Хун бързо катурна каменното столче, оставено на ъгъла на площадката, и го търколи до ръба на камбаната. Все още не достигаша няколко инча. Съдията остави копието и също свали халата си. После отново пъхна рамото си под железния прът.

Направиха последно усилие. Мускулите по дебелите вратове на Ма Жун и Цяо Тай се издуха. Най-сетне Хун успя да пъхне каменното столче под ръба на камбаната. Хвърлиха копията долу и изтриха потта от лицата си. В този момент луната отново се скри зад облак. Хун бързо извади от ръкава си свещ и я запали. Наведе се и надникна под камбаната. Дъхът му замря.

Съдията също се наведе бързо и погледна. Под камбаната бе пълно с прах и мръсотия. В средата бе прострян човешки скелет.

Съдията бързо грабна фенера от Цяо Тай, легна по корем и пропълзя под камбаната. Ма Жун. Цяо Тай и Хун последваха примера му. Когато и Тао Ган понечи да направи същото, съдията му викна:

— Няма достатъчно място. Стой отвън и наблюдавай!

Четиримата мъже коленичиха край скелета. Термитите и червеите бяха оставили само голи кости. Китките и глезените бяха оковани в тежки вериги, превърнали се вече в купчина ръжда.

Съдията разгледа костите, като обърка особено внимание на черепа. Нямаше никакви следи от насилие. Откри само, че костта на лявата мишница е била счупена навремето и е зараснала накриво. Той погледна помощниците си и каза с горчивина:

— Този нещастник явно е бил още жив, когато са го затворили тук. Оставен е бил да умре от страшните мъки на гладната смърт.

Хун забърсваше дебелия слой прах, който покриваше прешлените на шията. Изведнъж посочи някакъв блестящ кръгъл предмет.

— Вижте! — възкликна той. — Това прилича на златно медальонче!

Съдията внимателно взе предмета. Това наистина бе кръгъл медальон с капаче. Ди го обърса в ръкава си и го поднесе по-близо до фенера. Отвън медальонът бе гладък, но отвътре бе гравирани йероглифът „Лин“.

— Значи мръсникът, който е оставил този човек да умре тук, е бил Лин Фан! — възкликна Ма Жун. — Медальонът му трябва да е паднал, докато е натяквал жертвата си под камбаната.

— В такъв случай скелетът е на Лян Къфа! — каза бавно Хун.

Като чу тази изумителна новина, Тао Ган също пропълзя под камбаната. Петимата се скупчиха под кипнатия бронзов купол, загледани в скелета при нозете им.

— Да — каза съдията с беззвучен глас, — това жестоко убийство е извършено от Лин Фан. По права линия храмът не е далеч от къщата му. Без съмнение двата двора имат обща задна ограда и са свързани с онази тежка желязна врата.

— Онзи трети вътрешен двор — каза бързо Тао Ган — трябва да е бил използван от Лин фан за складиране на контрабандираната сол!

А тайната секта сигурно се е преместила по-рано, заедно с монасите.

Съдията кимна в знак на съгласие.

— Сдобихме се с ценни доказателства — каза той. — Утре ще заведе дело срещу Лин Фан.

Изведнъж каменното буренце отскочи встрани. С глух тътен бронзовата камбана захлупи петимата мъже.

---

[1] Начело на даоисткия пантеон стои троицата на върховните божества на даоистите, наречена с общото име — „санцпн“, в превод — „тримата чисти“. Те са: Лаодзь — родоначалник на даоизма, обожествен в 166 година от н. е. Пан Гу — сътворителят на света според китайската митология, и Юн Хуан — митическият Нефритен император. — Б. пр. ↑

[2] Съгласно религиозната доктрина на даоизма, оформила се към II-III в. от н. е., задгробният свят се състои от десет тронни зали, във всяка от които седи адски съдия. — Б. ав. ↑

ГЛАВА ДВАДЕСЕТ И ПЪРВА СЪДИЯТА И ПОМОЩНИЦИТЕ МУ ПОПАДАТ В ГИБЕЛЕН КАПАН; ОПАСЕН ПРЕСТЪПНИК Е ЗАДЪРЖАН В СОБСТВЕНАТА МУ КЪЩА

Всички нададоха гневни възклицания. Ма Жун и Цяо Тай ругаеха свирепо и трескаво опипваха гладката вътрешна повърхност на бронзовия купол. Тао Ган започна да се вайка на висок глас, проклинайки глупавата си грешка.

— Тишина! — извика съдията. — Имаме малко време, слушайте внимателно! Никога няма да успеем да повдигнем тази проклета камбана отвътре. Има само една възможност да се измъкнем оттук. Трябва да се опитаме да отместим камбаната на няколко стъпки с бутане. Когато част от нея излезе извън ръба на площадката, ще се открие отвор, през който ще можем да се смъкнем долу.

— Няма ли да ни попречат ъгловите греди? — попита дрезгаво Ма Жун — — Не зная — отвърна късо съдията. — Но един макар и съвсем малък отвор би ни спасил от задушаване. Угасете светлините, пушекът разваля малкото въздух, с който разполагаме. Не говорете, съблечете се и се хващайте за работа.

Съдията хвърли шапката си на пода и се съблече гол. Прекара десния си крак по плочите, докато намери добра опора в една хлътнатина между тях, преви гръб и започна да бута камбаната.

Останалите последваха примера му.

Скоро въздухът стана тежък, а дишането — все по-трудно. Все пак камбаната помръдна — само на част от инча, но това им показа, че задачата им не е непосилна, и те удвоиха усилията си.

Никой от петимата нямаше представа колко време са се трудили до изнемога в бронзовия си затвор. Потта се стичаше по голите им тела. Задушаваша се, спареният въздух изгаряше дробовете им.

Силите напуснаха най-напред Хун. Той припадна на пода, точно когато с едно отчаяно усилие успяха да изтласкат камбаната на няколко инча извън ръба на площадката. В краката им се появи малък отвор с форма на полумесец и под купола нахлу струя свеж въздух. Съдията довлече Хун до отвора, за да му даде възможност да вдъхне от чистия въздух. После обединиха силите си за още един напън. Камбаната се отмести още малко над ръба. Сега вече отворът беше достатъчно голям, за да може през него да се провре дете. Четиримата мъже бутаха с всичките сили, които им бяха останали, но напразно. Явно бе, че камбаната се е опряла в някоя от гредите.

Без да губи време, Тао Ган клекна и спусна краката си през отвора. Направи отчаяно усилие да се провре. Грапавият каменен ръб на площадката се врязваше дълбоко в мускулите на гърба му, но той не се предаваше. Най-сетне успя да провре и раменете си и падна долу в храстите.

След малко през отвора се подаде краят на едно от железните копия. Сега вече Ма жун и Цяо Тай успяха да помръднат камбаната още малко и скоро отворът стана достатъчно голям, за да може през него да излезе и Хун. След него се измъкнаха съдията и останалите двама.

Всички налягаха между храстите, напълно изтощени. Но скоро съдията се надигна и отиде до мястото, където лежеше Хун. Опипа ударите на сърцето му и каза на Ма Жун и Цяо Тай:

— Отнесете инспектора до езерцето с лотосите и намокрете лицето и гърдите му. Не му позволявайте да става, преди да се е поправил напълно.

Като се обърна, съдията видя Тао Ган, който бе застанал на колене зад него и удряше челото си в земята.

— Стани, приятелю! — каза му съдията. — Нека това ти бъде за урок. Сега сам се увери какво става, когато не изпълняваш заповедите ми, които по правило не издавам, без да имам основателни причини. Хайде, ела и ми помогни да разбера как нашият хитър убиец е успял да измъкне каменното буренце изпод ръба на камбаната.

Само с парче плат, увито около бедрата, съдията се покатери на площадката, последван от вече много послушния Тао Ган. Скоро разбраха как е станало всичко. Нападателят им бе взел едно от копията, с които бяха повдигнали камбаната, и го бе мушнал зад каменното

блокче. След това го бе плъзнал по-нататък, докато върхът му е опрял в най-близката греда. Използувайки копиеото като лост, той бе успял да отмести камъка.

Като установиха това, съдията и Тао Ган взеха фенерите си и отидоха в третия вътрешен двор. Провериха задната желязна врата и видяха, че хартиените ленти, залепени от Тао Ган, бяха скъсани.

— Това — каза съдията — доказва ясно, че престъпникът е Лин фан. Той е отворил тази врата отвътре и тайно ни е проследил до първия двор. Шпионирал ни е, докато сме повдигали камбаната, и като е видял, че всички сме се вмъкнали под нея, е решил, че това е удобният случай да се отърве от нас завинаги. — Съдията се огледа наоколо. — Хайде сега да се върнем — рече той — и да видим как се чувства Хун.

Видяха, че Хун е дошъл в съзнание. Щом съзря съдията, той поиска да се надигне, но Ди твърдо му нареди да остане неподвижен. Опипа пулса му и каза меко:

— В момента няма работа за тебе, инспекторе. Стой тук и си почивай, докато дойдат стражниците!

После се обърна към Тао Ган:

— Изтичай при пазача на квартала и му нареди да дойде тук с хората си. Да изпрати един конник до трибунала, който да предаде, че двадесет от стражниците трябва да дойдат тук незабавно, като донесат два стола-носилки. Щом предадеш тези заповеди, бягай възможно най-бързо в най-близката аптека — целият си в кръв!

Тао Ган се втурна да изпълни заповедите. Междувременно Ма Жун бе донесъл дрехите и шапката на съдията, останали под камбаната. Бе ги почистил от прахта и мръсотията и сега ги държеше, очаквайки съдията да ги облече. Но Ди поклати глава. За голямо удивление на Ма Жун той облече само долната си дреха и нави ръкавите ѝ, като откри мускулестите си предмишници. Вдигна полите на дрехата и ги пристегна под пояса. Раздели дългата си брада на два кичура, прехвърли ги през раменете и завърза краищата им зад врата си,

Ма Жун наблюдаваше внимателно и прецени, че макар и да имаше малко излишна тлъстина, съдията би бил неприятен съперник в един ръкопашен бой.

Докато привършваше своите приготовления, връзвайки косата си с носна кърпа, съдията каза на Ма Жун:

— Аз не съм отмъстителен човек. Но този Лин Фан се опита да убие всички ни по най-жесток начин. Ако не бяхме успели да изтласкаме камбаната извън ръба на площадката, към историята на Пуян щеше да се прибави още едно сензационно изчезване. Няма да се откажа от удоволствието да арестувам Лин Фан със собствените си ръце. Надявам се, че ще се съпротивлява!

Съдията се обърна към Цяо Тай и добави:

— Ти ще останеш тук с инспектора. Като пристигнат стражниците, нека поставят бронзовата камбана да виси както преди. Да съберат костите и да ги положат в ковчег. Ти претърси внимателно мръсотията под камбаната и се постарай да намериш други улики.

После заедно с Ма Жун съдията напусна храма през страничната врата. След като минаха по безброй тесни улички, Ма жун намери предната порта на къщата на Лин Фан. Четирима сънливи стражници стояха на пост край нея. Съдията остана назад, а Ма Жун мина напред и шепнешком предаде заповедите му в ухото на най-възрастния стражник. Той кимна и почука на портата. Когато шпионката се отвори, стражникът рече на пазача грубо:

— Отвори портата и не се бави! В двора ви е влязъл крадец. Какво щеше да стане с този дом, мързеливо куче, ако ние, стражниците, не бяхме винаги така бдителни?! Отваряй, преди крадецът да е офейкал със спестяванията ви!

Веднага щом пазачът отвори двойната порта, Ма Жун скочи напред и го сграбчи за гърлото. Сложи ръка на устата му, а в това време стражниците го вързаха здраво и затъкнаха устата му с парцал. След това съдията и Ма Жун влязоха през портата.

Дворовете изглеждаха пуси, Никой не се изпречи на пътя им. В третия двор от сенките изведнъж изникна икономът на Лин Фан. Съдията му кресна:

— По заповед на трибунала ти си арестуван! Ръката ма иконома се плъзна към пояса му.и внезапно на лунната светлина блесна дълъг нож. Ма Жун се приготви да скочи върху иконома, но не беше достатъчно бърз. Съдията вече бе. стоварил съкрушителен удар в сърцето му и мъжът падна назад със стон. Ди отправи добре прицелен

ритник под брадата му. Главата на иконома отскочи назад и се удари в плочника. Той не мръдна повече.

— Майсторска работа! — прошепна Ма Жун.

Докато той прибираше ножа на иконома, съдията се втурна към задния двор. Само от един хартиен прозорец се прецеждаше жълта светлина. Ма Жун догони съдията точно в момента, когато той отвори вратата с ритник.

Видяха малка, но изискано подредена спалня, осветена от копринен фенер на поставка от абаносово дърво. Отдясно имаше легло от същия материал, а отляво — изкусно гравирана тоалетна масичка с две запалени свещи.

Лин Фан, облечен в тънката си нощна роба от бяла коприна, седеше срещу масичката с гръб към вратата. Съдията го сграбчи грубо и го обърна. Лин Фан го погледна с безмълвен ужас. Той не направи опит да се съпротивлява. Лицето му беше бледо и изопнато, челото му бе прорязано от дълбока рана. В момента, в който съдията го изненада, той бе зает да маже раната си с лечебен мехлем. Лявото му рамо бе оголено и по него се виждаха няколко грозни натъртвания.

Доста разочарован от безпомощния вид на противника си, съдията каза грубо:

— Лин Фан, ти си задържан! Стани! Ще те отведем веднага в съда!

Лин Фан не каза нищо. Той бавно стана от стола си. Изправен в средата на стаята, Ма Жун разви една тънка верижка от китката си, за да го върже.

Внезапно дясната ръка на Лин Фан се стрелна към един копринен шнур, който висеше вляво от тоалетната масичка. Съдията посегна и нанесе страхотен удар под брадата му. Гърбът на Лин Фан се удари о стената, но той не изпусна шнура и успя да го дръпне, преди да рухне в безсъзнание на пода.

Съдията чу зад себе си проклетие и се обърна точно навреме, за да види как Ма Жун пропада. Под краката му подът се беше разтворил. Ди успя да го сграбчи за яката и да го спаси от падане в зейналата отдолу черна дупка. Измъкна го навън.

Отворът на пода беше широк четири стъпки. Капакът му се бе отворил надолу върху пантите си и беше открил стръмни каменни стъпала, водещи към тъмната яма.

— Имаш късмет, Ма Жун — отбеляза съдията. — Ако беше застанал в средата на хитрия капан, щеше да си изпочупиш краката по тези стъпала!

Като разгледа тоалетната масичка, Ди забеляза втори копринен шнур от дясната ѝ страна. Дръпна го и капакът на дупката бавно се вдигна. Чу се щракване и подът отново изглеждаше съвсем обикновен.

— Не обичам да удрям ранен човек — каза съдията, като посочи проснатия на пода Лин Фан, — но ако не бях го тръшнал, кой знае към какви други хитрини щеше да прибегне.

— Това беше добър, чист удар, Ваша Милост — каза Ма Жун с искрено одобрение. — А се чудя как е получил тази отвратителна рана на челото и натъртванията по рамото си. Явно е, че днес в по-ранните часове е преживял някакво тежко премеждие!

— Това ще установим като му дойде времето — каза съдията. — А сега вържи здраво Лин Фан, както и иконома му. После доведи стражниците от предната порта и претърсете цялата къща. Ако намерите други слуги, задръжте ги и отведете всички в трибунала. Аз ще проуча накъде води тайният проход.

Ма Жун застана над Лин Фан. Съдията отвори отново капака на пода, като дръпна шнура. Взе една запалена свещ от тоалетната масичка и слезе надолу. Като мина по дузина стръмни стъпала, той се озова в тесен коридор. Вдигна високо свещта и видя вляво каменна площадка. Тъмна вода преливаше над две широки стъпала, разположени под нисък каменен свод в стената. Вдясно коридорът свършваше с голяма желязна врата със сложна ключалка.

Съдията се изкачи обратно и когато главата и раменете му се изравниха с пода на стаята, извика на Ма Жун:

— Долу има заключена врата — вероятно същата, която се опитвахме да отворим преди няколко часа! Торбите със сол са били пренасяни от склада в третия двор на храма по подземен канал, който се свързва с реката отсам или отгатык шлюза. Претърси ръкавите на Лин Фан за връзка ключове, с които да отвори вратата!

Ма Жун претърси бродирания халат, който висеше на високото легло. Той измъкна оттам два ключа със сложна резба и ги подаде на съдията. Ди слезе отново, пхна ги в ключалката, завъртя ги и тежката желязна врата се отвори. Зад нея се откри третият двор на Храма на отвъдното проникновение, окъпан от мека лунна светлина.

Съдията извика „довиждане“ на Ма Жун и потъна в прохладния
нощен въздух. До слуха му достигнаха далечните викове на
стражниците.

ГЛАВА ДВАДЕСЕТ И ВТОРА НАЧАЛНИКЪТ НА АРХИВАТА ДОКЛАДВА ЕДНА СТАРА ИСТОРИЯ; СЪДИЯТА ДИ ОБСЪЖДА С ПОМОЩНИЦИТЕ СИ ТРИТЕ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ НА ЛИН ФАН

Съдията Ди бавно се запъти към първия вътрешен двор. Сега той беше ярко осветен от дузина големи книжни фенери с надпис: „Трибунал на Пуян“. Под ръководството на Хун и Цяо Тай стражниците се бяха заели да прикрепят скрипци към кръстосаните греди под покрива на камбанарията. Като видя съдията, Хун бързо тръгна към него, за да разбере какво ново се е случило. Ди забеляза със задоволство, че инспекторът съвсем не изглежда зле след премеждията, преживяно под бронзовата камбана. Той му разказа за арестуването на Лин Фан и за тайния проход, съединяващ къщата му с храма. Докато Хун му помагаше да облече дрехите си, съдията каза на Цяо Тай:

— Иди в чифлика на Лин Фан с петима стражници! Там ще намериш други четирима, чието командване ще поемеш. Задръжте всички обитатели на чифлика. Също и хората от джонката, закотвена на кея. Тази вечер ти се събра много работа, Цяо Тай, но искам всички помощници на Лин Фан да са на сигурно място зад ключалките!

Цяо Тай бодро отговори, че харесва силните преживявания. Той незабавно се зае да подбере петима яки мъже измежду стражниците.

Съдията отиде при камбанарията. Скрипците бяха поставени на местата им. Тежката камбана бавно бе вдигната на здрави въжета, докато увисна в обичайното си положение на три стъпки над площадката.

Съдията остана известно време загледан в отгъпканата пръст под купола. Костите се бяха разпилели по време на напрегнатия половин час, който те бяха прекарвали в опити да се освободят от бронзовия си затвор.

— Цяо Тай ви е предал моите разпореждания — каза Ди на началника на стражниците. — Повтарям, че след като съберете костите, мръсотииите и прахта под камбаната трябва да бъдат пресети с най-голямо внимание. Може да откриете други важни улики. След това ще помогнете да се претърси къщата на Лин Фан. Остави четирима стражници на пост. Утре сутринта ще се явиш при мене на доклад!

После съдията и Хун напуснаха Храма на отвъдното проникновение. Столовете-носилки ги очакваха в предния двор и носачите ги откараха обратно в трибунала.

Следващото утро предвещаваше хубав есенен ден. Съдията заповяда на началника на архивата да издири документите, свързани с историята на Храма на отвъдното проникновение и къщата на Лин Фан. След това заедно с Хун направи късна закуска в градината зад личния си кабинет. Когато отново седна зад писалището си и чайт му бе поднесен, при него влязоха Ма Жун и Цяо Тай. Ди нареди да донесат чай и за тях и попита Ма Жун:

— Е, срещнахте ли затруднения при арестуването на хората на Лин Фан?

— Всичко мина гладко — отвърна Ма Жун с усмивка. — Намерих икономта да лежи в безсъзнание там, където го бе повалил Ваша Милост. Него и Лин Фан предадох на стражниците. После претърсихме цялата къща за други хора, но не намерихме никого, освен един здравеняк, който отначало се опита да ни даде отпор. След кратко увещание обаче се остави да го вържем здраво. Така пленниците станаха четирима: Лин Фан, икономът му, здравенякът и старият пазач на портата.

— И аз докарах един пленник — добави Цяо Тай. — Оказа се, че в чифлика живеят трима души. Всички те са прости селяни от околностите на Кантон. На джонката намерихме пет души — капитана и четирима моряци. Моряците са прости хорица, но капитанът изглежда закоравял престъпник. Селяните и моряците затворих в къщата на пазача, по капитана доведох тук в затвора.

Съдията кимна.

— Повикай началника на стражниците — заповяда той на слугата, — а след това иди в къщата на госпожа Лян и ѝ кажи, че искам да я видя колкото е възможно по-скоро.

Началникът на стражниците поздравя почтително съдията и остана прав срещу писалището. Изглеждаше уморен, но изразът на лицето му издаваше явно самодоволство.

— Съгласно заповедите на Ваша Милост — започна важно той — ние събрахме костите на Лян Къфа и ги поставихме в кошница, която донесохме в трибунала. Огледахме внимателно мръсотията под камбаната, но не намерихме нищо. После, под моето лично ръководство, бе претърсена щателно цялата къща на Лин Фан, след което стаите бяха запечатани. И най-накрая аз лично проучих водния проход под капака на пода. Открих малка плоскодънна лодка, закотвена под свода. Взех факла и минах с нея по целия подземен канал. Той завършва в реката, извън шлюза, съвсем близо до него. Там намерих друг каменен свод на брега на реката, скрит в надвесените храсти. Този свод е толкова нисък, че лодката не може да мине под него, по ако човек скочи във водата, лесно би могъл да се промъкне навън.

Като поглаждаше бакенбардите си, съдията погледна кисело началника на стражниците.

— Ти, приятелю — каза му той, — си показал забележително усърдие толкова късно през нощта! Съжалявам, че пътешествието ти по водния проход не те е довело до някое скрито съкровище. Но предполагам, че из къщата на Лин Фан са се намерили някои дреболии, които си могъл да преместиш в широките си ръкави. Въздържай се, човече, за да не борещ ядове някой ден! Сега си свободен!

Началникът на стражниците побърза да си отиде.

— Този алчен мошеник — каза съдията на помощниците си — ни даде възможност поне да разберем как оня ден икономът е успял да напусне града, без да привлече вниманието на стражата при шлюза. Очевидно той е минал по подземния канал и като се е промъкнал под свода, се е добрал до реката.

Докато съдията говореше, в кабинета влезе началникът на архивата. Той се поклони и постави на писалището свитък документи с думите:

— Рано тази сутрин, както заповяда Ваша Милост, претърсих папките с документите за поземлена собственост. Намерих тези книжа, които се отнасят до владенията на господин Лин Фан. Първият документ — продължи спокойно той — е отпреди пет години и отразява купуването на къщата, храма и чифлика от господин Лин Фан. По-рано тези три имения са принадлежали на господин Ма — земевладелеца, който сега живее извън града зад източната порта. Храмът е бил убежище на тайна секта, преследвана от властите. Майката на господин Ма твърдо вярвала в даоистката магия^[1]. Тя настанила в храма шестима свещеници и им заръчвала да четат молитви за покойния ѝ съпруг. В късна нощ карала монасите да изпълняват тайнствени обреди, по време на които били викани душите на мъртвите и тя разговаряла с тях с помощта на специално пригодена за целта дъсчица. По нейно нареждане бил построен проход между двата двора, за да може да посещава храма по всяко време. Преди шест години старата госпожа умряла. Господин Ма затворил къщата, но позволил на свещениците да останат в храма при условие, че го поддържат. Те изкарвали прехраната си, като четели молитви и продавали амулети на вярващите.

Началникът на архивата спря, за да прочисти гърлото си, след което продължи:

— Преди пет години господин Лин Фан започнал да търси място в северозападния край на града. Наскоро след това той закупил къщата, храма и чифлика, като платил добри пари. Ето, това е документът за продажбата. Ваша Милост може да види и приложения подробен план на местността.

Съдията хвърли поглед на документа, после разгъна картата. Повика помощниците си по-близо до писалището и каза:

— Всеки ще разбере, че Лин Фан е бил готов да плати добре! Разположението на тези имения е крайно благоприятно за неговите намерения да върти контрабандна търговия.

Съдията прекара дългия си пръст през картата.

— Тук се вижда — каза той, — че по времето на продажбата проходът между двата двора е представлявал открита стълба. Желязната врата и пропадащият под са били добавени от Лин Фан по-късно. Тук не виждам означение на подземен воден канал. Ще трябва да направим справка за това с други карти.

— Вторият документ — продължи началникът на архивата — е отпреди две години. Това е служебно писмо, подписано от Лин Фан и адресирано до трибунала. В него той донася, че монасите не спазват поетите обещания и водят разгулен живот, като прекарват времето си в пиене и игра на комар. По тази причина Лин Фан ги изгонил от храма и моли властите да го запечатат.

— Това — отбеляза съдията — трябва да е било по времето, когато Лин Фан е открил, че госпожа Лян е по следите му. Предполагам, че като е казал на монасите да напуснат храма, им е дал добро възнаграждение. Да се издирят такива скитащи монаси е невъзможно, така че ние никога няма да разберем каква роля са играли те в тайната дейност на Лин Фан и дали изобщо са знаели за убийството под камбаната. — Като се обърна към архиваря, той добави: — Ще задържа тези документи у себе си за справка. А ти ми намери една стара карта на града, която да отразява състоянието му преди около сто години.

Когато началникът на архивата си отиде, слезе едни слуга и донесе запечатано писмо. Той почтително подаде плика на съдията, като съобщи, че писмото е било донесено от един офицер, служещ в щаба на гарнизона.

Съдията разчупи печата и разгледа съдържанието на писмото. После го подаде на Хун с думите:

— Това е служебно съобщение, че гарнизонът ни се завръща в града и от тази сутрин поема задълженията си.

Ди се облегна назад в креслото си и поръча да донесат нова кана с горещ чай.

— Нека Тао Ган също дойде тук — добави той. — Искам да се посъветвам с всички вас как да започнем делото срещу Лин Фан.

Тао Ган пристигна и всички изпиха по чаша горещ чай. Тъкмо когато студията оставяше чашата си, влезе началникът на стражниците и съобщи, че е пристигнала и госпожа Лян.

Съдията бързо изгледа помощниците си.

— Предстои труден разговор! — измърмори той. Госпожа Лян изглеждаше много по-добре, отколкото последния път, когато съдията я беше видял. Косите ѝ бяха прилежно вчесани и погледът ѝ бе одухотворен. Хун ѝ направи знак с ръка да седне в удобното кресло срещу писалището, а съдията каза бавно:

— Госпожо, най-сетне намерих достатъчно улики, за да задържа Лин Фан. Същевременно открих още едно убийство, извършено от него тук, в Пуян.

— Да не сте намерили тялото на Лян Къфа? — възкликна старицата.

— Дали това е вашият внук, госпожо, още не мога да кажа — отвърна съдията. — Беше останал само един скелет и нямаше нищо, по което внукът ви да бъде разпознат.

— Това трябва да е той! — проплака госпожа Лян. — Лин Фан имаше намерение да го убие веднага щом разбра, че сме го последвали в Пуян. Позволете ми да ви кажа, че когато избягахме от подпаленото укрепление, една падаща греда затисна лявата мишница на Лян Къфа. Костта се счупи, извиках човек да я намести веднага щом се измъкнахме в безопасност, но тя така си и зарасна накриво.

Съдията погледна замислено старицата, като поглади бавно бакекбардите си, и каза:

— Съжалявам госпожо, но трябва да ви кажа, че скелетът наистина имаше счупена и зле зараснала кост на лявата мишница.

— Знаех си, че Лин Фаи е убил внука ми! — разрида се госпожа Лян. Тя цялата се разтрепера, а по хълтналите ѝ бузи потекоха сълзи. Хун бързо ѝ поднесе чаша горещ чай.

Съдията я изчака да се успокои, после продължи:

— Можете да бъдете уверена, госпожо, че сега за това убийство ще бъде отмъстено. Не искам да ви причинявам повече мъка, но трябва да ви задам още няколко въпроса. Според записите, които ми дадохте, след като сте избягали с Лян Къфа от запаленото укрепление, сте намерили убежище у един далечен роднина. Бихте ли могли да ми опишете как сте се измъкнали от главорезите и как сте успели да се доберете до този роднина?

Госпожа Лян отправи празен поглед към съдията. Тялото ѝ се сгърчи, тя започна да ридае.

— Това... то беше толкова ужасно — успя да каже тя през сълзи. — Аз не... аз не искам да мисля за него... аз... — Гласът ѝ заглъхна.

Съдията направи знак на Хун. Той сложи ръце върху раменете на госпожа Лян и я отведе,

— Няма смисъл — с примирение каза съдията. Тао Ган подръпваше трите дълги косъма на лявата си буза. Той запита с

интерес:

— Защо придавате такава важност на подробностите около бягството на госпожа Лян от горящото убежище, Ваша Милост?

— Има няколко неща — отговори съдията, — — които ме озадачават. Но за тях можем да поговорим по-късно. Сега нека видим какво можем да предприемем срещу Лин Фан. Той е изключително хитър мошеник, затова трябва да обосновем обвинението си извънредно внимателно.

— Струва ми се, Ваша Милост — каза Хун, — че убийството на Лян Къфа е най-силният ни коз. То е най-тежкото му престъпление. Ако можем да го обвиним и осъдим за това, няма какво да се занимаваме с нападението му върху нас или с контрабандната му дейност.

Другите трима кимнаха в знак на съгласие, а съдията не изрази мнението си. Той изглеждаше дълбоко потънал в собствените си мисли. След известно време рече:

— Лин Фан е имал предостатъчно време да заличи следите от търговията си със сол. Мисля, че няма да успеем да съберем достатъчно доказателства, за да го обвиним в това престъпление. А дори и да успее да изтръгна от него признание, той пак ще ми се изплъзне от ръцете, защото делата, свързани с нарушаването на държавния монопол, са извън моите пълномощия. Те могат да бъдат разглеждани само от Провинциалния съд. А това ще даде на Лин Фан време и възможност да вдигне на крак в своя защита приятелите и родствениците си и чрез тях да раздаде подкупи там, където е необходимо. По-нататък... Опитът му да пи захлупи под камбаната е явен опит за убийство. И на това отгоре — за убийство на имперски длъжностни лица. Ще трябва да направя справка със закона. Ако не ме лъже паметта, такава действие се счита за престъпление срещу държавата. Може би точно това е, което ни трябва.

Той замислено подръпна мустаците си.

— Но нима убийството на Лян Къфа не е далеч по-основателен повод за подвеждане под отговорност? — попита Тао Ган.

Съдията бавно поклати глава.

— С доказателствата, с които разполагаме засега — не! — отвърна той. — Не знаем кога и как е било извършено убийството. Според документите Лян Фан е затворил храма поради разюзданото

поведение на монасите. Той би могъл да даде много правдоподобно обяснение за убийството, като каже, че докато го е шпионирал. Лян Къфа е завързал познанство с монасите и че вероятно те са го убили и скрили тялото му под камбаната след някое скарване при игра на комар.

Ма Жун придоби печален израз.

— Тъй като ни е известно — каза нетърпеливо той, — че Лин Фан е виновен за бог знае колко много престъпления, само си губим времето да обсъждаме съдебните формалности. Хайде да го разпънем на чекръците и да видим дали няма да си признае!

— Ти забравяш — рече съдията, — че Лин Фан е възрастен човек. Ако го подложим на жестоки изтезания, той може да умре в ръцете ни и тогава ще се окажем в голяма беда. Не, единствената ни надежда е да се сдобием с по-пряко доказателство. По време на следобедното съдебно заседание ще изслушаме първо икономата на Лин Фан, после капитана на джонката. Те са яки мъже, ако се наложи, ще приложим изтезанията, позволени от закона... А сега ти, Ма Жун, ще отидеш с Хун и Тао Ган в къщата на Лин и ще извършите щателно претърсване за уличаващи документи или други доказателства. Също...

Изведнъж вратата шумно се отвори и в кабинета се втурна началникът на затвора. Той изглеждаше много объркан. Коленичи пред писалището на съдията и удари няколко пъти челото си о пода.

— Говори, човече! — извика ядосан съдията. — Какво се е случило?

— Вашият негоден за нищо слуга заслужава да умре! — завайка се началникът на затвора. — Рано тази сутрин икономът на Лин Фан заговорил един от моите глупави пазачи и дръвникът му казал, че Лин Фан е арестуван и ще бъде обвинен в убийство. Току-що, като извърших оглед на затвора, намерих икономата мъртъв!

Съдията стовари юмрука си върху писалището.

— Ах, песоглавецо! — кресна той. — Не претърси ли затворника за скрита отрова и не му ли взе пояса?

— Всички обичайни предпазни мерки бяха взети, Ваше Превъзходителство! — проплака началникът на затвора. — Но той си е прехапал езика и е умрял от кръво-течението!

Съдията въздъхна дълбоко. После каза с по-спокоен тон:

— Е, вече нищо не можем да сторим. Този главорез Реше необикновен смелчага — ако такъв реши да се самоубие, малко може да се направи, за да му бъде попречено. Върни се в затвора и нареди да приковат с вериги към стената ръцете и краката на капитана на джонката. Да му сложат и парче дърво между зъбите. Не мога да си позволя да изгубя още един свидетел!

Когато началникът на затвора си тръгна, в кабинета се върна началникът на архивата. Той разгъна един дълъг, пожълтял от времето свитък. Това беше карта на Пуян, изпъстрена с рисунки и отпечатана преди сто и петдесет години.

Като посочи към северозападната част на града, съдията рече със задоволство:

— Тук каналът е ясно обозначен! По онова време той е бил открито водно корито, подхранващо изкуствено езеро на мястото, заето сега от храма на даоистите. По-късно каналът е бил покрит и върху него е била построена къщата на Лин Фан. Той се е натъкнал на този подземен воден път и е разбрал, че къщата е по-подходяща за контрабанда на сол, отколкото е предполагал.

Съдията нави отново картата. Погледна към помощниците си и бавно каза:

— Сега е най-добре да тръгвате. Надявам се, че ще намерите някакви улики в къщата на Лин Фан, защото ще имаме голяма нужда от тях!

Хун, Ма Жун и Тао Ган тръгнаха незабавно, само Цяо Тай не се помръдна. Той не бе взел участие в разискването, но внимателно бе изслушал всяка казана дума. Сега замислено подръпна късите си мустачки и рече:

— Откровено казано, Ваша Милост, стори ми се, че умишлено оставяте на заден план убийството на Лян Къфа.

Съдията го стрелна с очи.

— Впечатлението ти е вярно, Цяо Тай! — отвърна спокойно тон. — Смятам, че още не е дошло времето да разискваме това убийство. Аз имам своя теория по този въпрос, но тя е толкова невероятна, че и на мене ми е трудно да повярвам в нея. Някой път ще обясня всичко и на тебе, и на останалите. Но не сега.

Той вдигна някакъв документ от писалището си и започна да го чете. Цяо Тай стана и излезе.

Веднага щом остана сам, съдията хвърля настрана хартията и извади от чекмеджето дебел свитък документи, отнасящи се до делото „Лян срещу Лин“. Започна да ги чете и челото му се покри с дълбоки бръчки.

---

[1] Религиозно-култовото течение на даоизма, за което става дума в романа, се оформя към първите векове от новата ера, като запазва само символична връзка с някои външни белези от учението на основателя на даоистката философия, Лаодзъ (VI в. пр. и. е.). През средните векове към даоисткия култ се включват и елементи на различни шамански, магически, гадателски и алхимически ритуали. — Б. к. р. ↑

ГЛАВА ДВАДЕСЕТ И ТРЕТА ЩАТЕЛНО ПРЕТЪРСВАНЕ НА БИБЛИОТЕКАТА НА ЛИН ФАН; В ЕДНО РЕСТОРАНТЧЕ ЗА РАЦИ Е ОТКРИТА ВАЖНА УЛИКА

Когато Хун и двамата му спътници пристигнаха в къщата на Лин, те се насочиха право към библиотеката във втория двор. Тя беше една приятна стая с големи прозорци, откриващи изглед към подредената с вкус градина. Тао Ган веднага отиде при масивното, покрито с дърворезба писалище от абаносово дърво, разположено край десния прозорец. Той хвърли бегъл поглед на скъпия набор от пособия за писане върху полираната му повърхност. Ма Жун се опита да изтегли средното чекмедже, но то стоеше здраво на мястото си, макар че на него не се виждаше никаква ключалка.

— Почакай малко, братко! — каза Тао Ган. — Аз съм бил в Кантон и зная хитрините на тамошните дърводелци.

Той прокара чувствителните върхове на пръстите си по дърворезбата, украсяваща предната част на чекмеджето. Скоро намери скритата пружинка. Изтегли чекмеджето и видяха, че то е натъпкано с дебели връзки документи. Тао Ган ги струпа на писалището.

— Тая работа е за тебе, инспекторе! — оживено каза той.

Докато Хун се настаняваше в тапицираното кресло зад писалището, Тао Ган помоли Ма Жун Да му помогне да отместят тежкия диван, долепен до стената в дъното. Той разгледа внимателно стената педя по педя. После свалиха книжата от високите лавици и се заеха да ги проучват.

Дълго време единственият шум, който се чуваше, беше шумоленето на хартия и недоволното мърморене на Ма Жун. Найсетне Хун се облегна в креслото.

— Само обикновени делови писма и нищо друго! — обяви отегчено той. — Ще вземем целия куп в трибунала за допълнително разглеждане, може да се намерят някои писма, съдържащи прикрити намеци относно контрабандата. А вие двамата намерихте ли нещо?

Тао Ган поклати глава:

— Нищо интересно! — каза намусено той. — Хайде да идем в спалнята на мръсника!

Тръгнаха бавно към задния двор я влязоха в стаята с подвижния капак на пода. Там Тао Ган скоро откри една подвижна плоча в стената зад леглото на Лин Фан. Зад нея намери само затворената врата на една желязна каса с твърде сложна ключалка. Тао Ган поработи върху нея доста време, но най-накрая се отказа.

— Трябва да принудим Лин Фан да ни каже как да я отворим — каза той, като сви рамене. — Хайде да погледнем още веднъж коридора и третия двор на храма. Точно там негодникът е складираше торбите си със сол, възможно е част от съдържанието им да се е пръснало наоколо.

На дневната светлина личеше още по-ясно колко внимателно беше почистено всичко. Рогозките бяха грижливо забърсани, каменните плочи на коридора — пометени с твърда метла. Между тях не бе останала и пращинка, да не говорим за зрънце сол!

Тримата приятели се върнаха посърнали в къщата. Претърсиха другите стаи, но и там не намери нищо. Стаите бяха празни — мебелите бяха отнесени още при заминаването на жените и слугите на юг.

Наближаваше обяд, тримата бяха уморени и гладни.

— Миналата седмица — каза Тао Ган, — когато бях оставен тук на пост, един от стражниците ми каза, че близо до рибния пазар имало малък ресторант за раци. Там пълнели черупките с кълцано рачешко месо, смесено със свинско и чесън, и после ги запарвали. Това е местен специалитет и казват, че бил много вкусен!

— Караш слюнката ми да потече от устата! — изръмжа Ма Жун. — Бързо натам!

Ресторантът се оказа малка двуетажна сграда, която носеше претенциозното наименование „Павилион на морския жерав“. От стряхата висеше дълга лента червения плат, на която с големи йероглифи бе обявено, че заведението предлага избрани вина от севера и юга.

Като дръпнаха завесата на вратата, тримата приятели видяха малка кухня. Във въздуха се носеше апетитната миризма на пържено месо и чесън. Един дебел мъж, гол до кръста, стоеше зад огромен казан. Беше въоръжен с дълъг бамбуков черпак. Отгоре на казана имаше бамбукова решетка, отрупана с пълнени черупки от раци, които се запарваха. Встрани едно момче кълцаше месо на голяма дъска.

Дебелакът се усмихна широко и извика:

— Моля, качете се, ваши превъзходителства! Ще ви обслужим моментално!

Хун поръча три дузини пълнени черупки и три големи кани вино. После приятелите се заизкачваха по разнебитената стълба. Когато стигнаха до средата ѝ, Ма Жун чу силен шум, долитащ отгоре. Обърна се към Хун, който се изкачваше след него и каза:

— Изглежда, там горе се е събрала весела компания! Но намериха стаята празна, с изключение на един едър мъжага, седнал на масата срещу прозореца, с гръб към тях. Наведен над масата, той ожесточено сърбаше съдържанието на рачешките черупки, като вдигаше страхотен шум. Върху широките си рамене бе облякъл жакет от черна дамаска.

Ма Жун направи знак на другите да останат по местата си. После се приближи до масата, постави ръка върху рамото на дебелия и каза грубо:

— Отдавна не сме се срещали, братко!

Мъжът бързо вдигна поглед. Имаше широко, кръгло лице, чиято долна половина изцяло бе покрита от гъста, мазна брада. Той отправи зъл поглед към Ма Жун, след което отново се зае с храната си, тъжно поклащайки голямата си глава. Порови с показалец между празните черупки на масата и рече с въздишка:

— Хора като тебе, братко, карат човека да загуби вяра в себеподобните си. Оня ден се отнесох с тебе като с приятел. После разбрах, че работиш в трибунала. Подозирам, че ти си наредил да изгонят хората ми и мене от удобното ни убежище при храма. Когато се отнесат с тебе човешки, приятелю, трябва да отвърнеш със същото!

— Хайде, хайде! — каза Ма Жун. — Нека не си разваляме приятелството! На този свят всеки има определена участ. Случило се е така, че моята съдба е да обикалям този град в служба на негово превъзходителство съдията.

— Значи мълвата е вярна! — тъжно каза дебелият. — Не, братко, аз изгубих добрите си чувства към тебе. Остави честния гражданин насаме с размишленията му за малките порции, които алчният стопанин на тази мрачна кръчма слага в чиниите...

— Е — каза добродушно Ма Жун, — колкото до малките порции, ако си готов да се занимаеш с още една дузина пълнени раци, за мене и приятелите ми ще бъде удоволствие да похапнеш с нас!

Шън Па бавно обърса пръсти в брадата си. След малко рече:

— Добре, съгласен съм да турим пепел на миналото. За мене ще бъде чест да се запозная с твоите приятели.

Той стана и Ма Жун церемониално го представи на Хун и Тао Ган. После Ма Жун избра една квадратна маса и настоя Шън Па да седне на почетното място с гръб към стената. Хун и Тао Ган седнаха от двете му страни, а Ма Жун зае мястото отсреща. Той се провикна към кухнята долу за още ядене и вино.

Когато слугата донесе поръчката и се върна долу, а четиримата изпиха по една чаша вино, Ма Жун рече:

— Радвам се да видя, братко, че най-сетне си успял да си намериш хубав жакет. Навярно си платил добре за него, хората не подаряват току-така такива хубави неща! Сигурно си забогатял!

Шън Па явно се притесни. Той измърмори нещо за приближаващата зима, после заби нос в чашата си.

Изведнъж Ма Жун скочи и изби чашата от ръцете му. Блъсна масата към стената и изкрещя:

— Казвай, мошенико! Окъде си взел тази дреха? Шън Па бързо се огледа наляво и надясно. Бе притиснат към стената от ръба на масата, опрян в огромното му шкембе. От едната му страна бе Тао Ган, от другата — Хун. Нямахше надежда да се измъкне. Въздъхна тежко и започна бавно да разкопчава жакета.

— Знаех си аз — заоплаква се той, — че човек не може да си похапне на спокойствие с вас, копоите на трибунала! Ето, вземете тоя нищо и никакъв жакет! Старият човек ще умре от студ през зимата, а вас малко ви е грижа!

Като видя Шън Па толкова хрисим, Ма Жун седна отново и наля чаша вино. Бутна я към дебелия и резд:

— Далеч съм от мисълта да ти създавам неприятности, братко. Но трябва да зная как си се сдобил с тоя черен жакет.

В погледа на Шън Па се четеше недоверие. Той замислено почеса косматите си гърди. Тогава Хун се включи в разговора:

— Ти си светски човек — каза любезно той — и имаш богат и разнообразен опит. Без съмнение си даваш сметка, че за хората в твоето положение е разумно да бъдат в добри отношения със служителите на трибунала. Защо да не бъдеш и ти? Като съветник в гилдията на просяците, братко, ти спадаш, така да се каже, към градската управа. Ами да, аз те смятам за колега!

Шън Па изпразни чашата си, а Тао Ган бързо му я напълни отново. Дебелият каза:

— Когато го притиснат от едната страна със заплахи, а от другата — с похвали, на беззащитния стар човек не му остава нищо друго, освен да каже самата истина.

Той изпразни чашата си на един дъх, после продължи:

— Снощи идва пазачът на квартала и ни нарежда да се смятаме веднага от двора пред храма. Казва ли ни защо? Не! Но каквито сме си послушни и съзнателни, ние си отиваме. След час или малко повече аз се връщам, защото съм заровил няколко връзки медни пари за черни дни в един ъгъл на двора и не мога да ги оставя там. Познавам двора като дланта на ръката си и нямам нужда от светлина. Точно когато пъхам парите в пояса си виждам, че откъм страничната врата идва някакъв човек. Решавам, че това е долен главорез, защото кой честен гражданин ще скита там посред нощ?

Шън Па погледна в очакване към сътрапезниците си. Никой от тях не му отправи насърчителна забележка, но той продължи покорно:

— Препъвам го, когато той слиза по стълбите. Боже, какъв подъл мошеник! Скача и се нахвърля срещу мене с нож! При самозащита аз го повалям в безсъзнание. И какво, да го съблека гол и да задигна всичко, което има ли? Не! Аз си имам принципи! Така че вземам само тоя жакет с намерение да го занеса на пазача днес следобед, когато отида да му докладвам за нападението. После напускам онова място, като се надявам и вярвам, че по-къс-но зп конните власти ще се занимаят с главореза на свой ред. Ето, това е цялата гола истина!

Хун поклати глава и каза:

— Постъпил си като добър гражданин, братко! Сега няма да отваряме дума за парите, конто ся намерил в жакета, за такива

дреболии не се приказва между солидни господа. Но какво ще кажеш за личните принадлежности, които си намерил в ръкавите?

Шън Па бързо подаде жакета на инспектора.

— Всичко, което намерите вътре, е ваше! — щедро каза той.

Хун претърси двата ръкава. Те бяха съвършено празни. Но като прекара пръстите си по шева, напипа някакъв малък предмет. Пъхна ръка вътре и извади малък квадратен печат от нефрит. Показа го на двамата си приятели и те видяха, че върху печата са гравирани четири йероглифа: „Личен печат на Лин Фан“. Хун го сложи в ръкава си и подаде жакета обратно на Шън Па.

— Задръж го — каза той. — Както ти самият правилно се изрази, човекът, от когото си го взел, е подъл престъпник. Ще трябва да дойдеш с нас в трибунала като свидетел, но те уверявам, че няма от какво да се страхуваш. А сега, давайте да се залавяме за раците, докато не са изстинали!

Нямаше нужда от втора покана. На масата с удивителна бързина израсна купчина от празни рачешки черупки.

Когато се нахраниха, Хун плати сметката. Шън Па изклинчи от собственика десет процента отстъпка. Съдържателите на ресторанта винаги правеха отстъпка в цените за водачите на гилдията на просяците, защото иначе тълпи от просяци с отблъскващ вид се събираха пред заведенията им и прогонваха клиентите.

Като се прибраха в трибунала, отведоха Шън Па направо в личния кабинет на съдията. Щом го видя седнал зад писалището, Шън Па слисан вдигна ръце.

— Бог да пази Пуян! — възкликна ужасено той. — Сега пък един гадател ни е назначен за съдия!

Хун бързо му обясни истината. Шън Па побърза да коленичи пред писалището.

Съдията остана крайно доволен, когато Хун му подаде печата на Лин Фан и му докладва какво се бе случило. Той пошепна на Тао Ган:

— Ето как е бил ранен Лин Фа! Този дебел мошеник го е нападнал веднага след като той ни е затиснал под камбаната! — Д на Шън Па рече: — Ти ни направи голяма услуга, човече! Сега слушай внимателно. Ще присъствуваш на следобедното съдебно заседание. При мене ще доведат един човек и аз ще го накарам да застане очи в очи с тебе. Ако в него познаеш човека, с когото си се бил снощи, ще

кажеш това. Сега можеш да отидеш да си починеш малко в караулното помещение.

Щом Шън Па излезе, съдията каза на помощниците си:

— Сега, когато имам това допълнително доказателство, мисля, че мога да заложа капана за Лин Фан! Тъй като той е опасен противник, ще трябва да го поставим в колкото е възможно по-неблагоприятно положение. Той не е навикнал да се отнасят с него като с обикновен престъпник и затова ще се държим с него точно по този начин. Ако изгуби самообладание, аз съм убеден, че ще попадне в капана ми!

Хун не изглеждаше твърде уверен.

— Няма ли да е по-добре първо да разбием онази каса в спалнята му, Ваша Милост? — попита той. — А мисля също, че по-напред трябва да разпитаме капитана.

Съдията поклати глава.

— Зная какво правя — отвърна той. — За това заседание са ми необходими половин дузина рогозки от таванското помещение зад храма. Кажете на началника на стражниците, инспекторе, да иде веднага да ги вземе!

Тримата помощници на съдията се изгледаха един друг в сляпо недоумение. Но Ди не благоволеше да поясни думите си. След кратко неловко мълчание Тао Ган попита:

— А какво ще кажете за обвинението в убийство, Ваша Милост? Бихме могли да изправим Лин Фан пред собствения му златен медальон, намерен на самото място на престъплението!

Съдията сведе глава. Като поглаждаше гъстите си вежди, известно време той остана дълбоко замислен. После каза бавно:

— Право да ви кажа, и аз не знам какво да правя с този медальон. Нека изчакаме как ще се развият нещата по време на разпита на Лин Фан.

Съдията разгъна един документ върху писалището си и започна да го чете. Хун даде знак на Ма Жун и Тао Ган, които тихо напуснаха кабинета.

ГЛАВА ДВАДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТА ХИТЪР ПРЕСТЪПНИК Е ХВАНАТ НАТЯСНО ЧРЕЗ ОСТРОУМНА УЛОВКА; ЧЕТИРИМА ДЪРЖАВНИЦИ РАЗГОВАРЯТ СЛЕД ВЕЧЕРЯ

Този следобед в съдебната зала се бе събрала голяма тълпа зрители. Новините за нощните събития в Храма на отвъдното проникновение и арестуването на заможния търговец от Кантон вече се бяха разнесли из Пуян и гражданите горяха от нетърпение да разберат за какво беше всичко това.

Съдията се изкачи на подиума и провери присъстващите. После написа заповед до началника на затвора. Скоро след това Лин Фан бе въведен в залата между двама стражници. Раната на челото му беше превързана. Той не коленичи. Погледна навъсено съдията и понечи да каже нещо. Началникът на стражниците незабавно го удари по главата с палката си, а двама стражници грубо го свалиха на колене.

— Кажи името си и с какво се занимаваш! — заповяда съдията.

— Настоявам да зная... — започна Лин Фан. Началникът на стражниците го удари през лицето с дръжката на бича си.

— Говори почтително и отговаряй на въпросите на негово превъзходителство, песоглавецо! — кресна му той.

Превръзката се беше разхлабила и раната върху челото на Лин Фан бе започнала да кърви обилно. Задавен от гняв, той процеди през зъби:

— Вашият покорен слуга се нарича Лин Фан и е търговец от град Кантон. Настоявам да зная защо съм арестуван.

Началникът на стражниците вдигна бича си, но съдията му направи знак с ръка и каза хладно:

— Скоро ще стигнем и до това. Първо ни кажи виждал ли си преди този предмет?

Докато говореше, съдията бутна златния медальон, намерен под камбаната, през ръба на масата. Той звънна на каменния под пред Лин Фан. Лин Фан го изгледа с безразличие, после изведнъж го вдигна и започна да го разглежда внимателно върху дланта си.

— Това е на... — оживено заговори той, но бързо се овладя. После добави твърдо: — Това е мое. Кой ви го е дал?

— Тук само съдът има право да задава въпроси — отвърна съдията. Той даде знак на началника на стражниците, който бързо грабна медальона от ръцете на Лин Фан и го постави обратно на масата.

Лин Фан се надигна, лицето му посиня от гняв. Той изкрещя:

— Върнете ми го!

— На колене, Лин Фан! — викна съдията. — Сега ще отговоря на въпроса ти.

Когато Лин Фан бавно падна на колене, съдията продължи:

— Питате защо си арестуван. Аз, съдията, ти казвам, че си обвинен в присвояване правата на държавата. Незаконно си търгувал със сол.

Самообладанието на Лин Фан като че ли се върна.

— Това е лъжа! — хладно каза той.

— Негодникът проявява неуважение към съда! — викна съдията. — Ударете го десет пъти с тежкия бич!

Двама стражници разкъсаха дрехата на Лин Фан, смъкнаха я и го хвърлиха на пода по очи. Бичът изсвистя във въздуха.

Лин Фан не беше свикнал на телесни наказания. Щом бичът се впи в плътта, писъците му се извисиха до небето. Когато началникът на стражниците го вдигна, лицето му бе посивяло и той дишаше с мъка. Съдията го изчака да се съвземе и каза:

— Имам сигурни свидетели, Лин Фан, които ще дадат показания за незаконната ти търговия. Няма да е лесно да измъкнем признанията им, но няколко удара с тежкия бич без съмнение ще ги накарат да проговорят.

Лин Фан погледна съдията с кръвясали очи. Той беше още полузашеметен. Хун стрелна въпросителен поглед към Ма Жун и Цяо Тай, но те поклатиха глави. Нямаха никаква представа за кого говори съдията. Тао Ган също гледаше слисано.

Съдията направи знак на началника на стражниците, който напусна залата, последван от двама свои подчинени.

Възцари се пълна тишина. Погледите на всички зрители бяха приковани в страничната врата, през която бяха излезли стражниците. Когато се върнаха, началникът им носеше един топ черна импрегнирана хартия. Двамата му подчинени вървяха след него, залитайки под тежестта на навитите тръстикови рогозки. Над тълпата се понесоха възгласи на недоумение.

Началникът на стражниците постла хартията на пода пред съдийската маса. Стражниците развиха рогозките и ги поставиха върху нея. Съдията кимна с глава, тримата взеха бичовете си и започнаха да удрят с тях по рогозките с всичките си сили. Ди ги наблюдаваше и бавно поглаждаше дългата си брада. Най-сетне вдигна ръка. Тримата мъже спряха и обърсаха потта от челата си.

— Тези рогозки — обяви съдията — са взети от пода на един таен склад в задния двор на къщата на Лин Фан. Сега ще видим какви показания ще дадат те на съда!

Началникът на стражниците отново нави рогозките. После хвана импрегнираната хартия за единия край, като направи знак на двамата си подчинени да вдигнат другия. Раздрусаха я внимателно няколко пъти и в средата ѝ се събра шепа сив прах. Началникът гребна малко от него на върха на меча си и го поднесе към съдията.

Ди наплюнчи пръстта си, допря го до сивия прах, после го облиза и кимна доволно.

— Лин Фан — рече той, — ти си мислиш, че си заличил всички следи от незаконната си търговия. Но не си съобразил, че колкото и внимателно да се пометат рогозките, в тях все пак ще остане известно количество сол. Не много, но достатъчно, за да се докаже вината ти!

Тълпата откликна с одобрителни възгласи.

— Тишина! — извика съдията. После продължи към Лин Фан: — На това отгоре има и второ обвинение срещу тебе, Лин Фан! Снощи ти извърши покушение срещу мене и помощниците ми, докато проучвахме Храма на отвъдното проникновение. Признай престъплението си!

— Снощи — отговори навъсено Лин Фан — си бях у дома и превързвах раните, които бях получил при едно препъване в тъмния двор. Нямам представа за какво говори Ваша Милост!

— Доведете при мене свидетеля Шън Па! — викна съдията към началника на стражниците.

Шън Па се насочи предпазливо към подиума, побутван от стражниците. Като го видя облечен в жакета от черна дамаска, Лин Фан бързо обърна лицето си встрани. Съдията попита свидетеля:

— Познаваш ли този човек?

Дебелакът изгледа бавно Лин Фан от главата до краката, като подръпваше мазната си брада. После тежко обяви:

— Да, Ваша Милост, това наистина е подлият песоглавец, който снощи ме нападна пред храма.

— Това е лъжа! — извика гневно Лян Фан. — Този нехранимайко ме нападна, а не аз него!

— Този свидетел — каза спокойно съдията — е бил скрит в първия двор на храма. Той те е видял да дебнеш мене и помощниците ми. И когато бяхме застанали под бронзовата камбана, той ясно е видял как ти си взел желязното копие и си отместил каменното блокче.

Съдията направи знак на началника на стражниците да отведе Шън Па. После се облегна в креслото си и продължи с отмерен глас:

— Сега виждаш, Лин Фан, че не можеш да отречеш, че си извършил покушение срещу мене. Когато те накажа за това престъпление, ще те предам на Провинциалния съд, където ще отговаряш за това, че си присвоил правата к.з държавата.

Като чу последните думи, Лин Фан не побърза да отговори. Той само облизваше кървящите си устни, а в очите му святкаха зли пламъчета. Въздъхна дълбоко и започна с тих глас:

— Ваша Милост, сега разбирам, че няма смисъл да отричам вината си. Това, че ви нападнах, беше глупава шега, за която искрено моля да ме извините. Истината е обаче, че през последните дни бях много раздражен от досадните действия, които хората на трибунала предприемаха срещу мене. Когато снощи чух гласове в двора на храма и отидох да видя какво става там, видях Ваша Милост и помощниците ви, застанали под камбаната. Поддадох се на злия порив да ви дам един урок и отместих каменното блокче. После хукнах да извикам иконома и слугите си, за да ви освободим. Имах намерение още тогава да се извиня и да обясня, че съм ви взел за мародери. Но като стигнах до желязната междинна врата, видях, за свой ужас, че тя е затворена. Много уплашен, че Ваша Милост може да се задуши под камбаната,

побягнах към предната порта на храма с намерение да се добера до дома си през улицата. Но на предните стъпала бях повален в безсъзнание от този презрян разбойник. Щом се съвзех, се затичах с всички сили към дома си. Заповядах на иконома си веднага да иде да освободи Ваша Милост. Самият аз останах за малко да намажа с мехлем раната на главата си. Когато Ваша Милост се появи внезапно в спалнята ми в... малко странно облекло, помислих, че сте друг неканен гост, който се опитва да ме сплаши. Това е цялата истина. Повтарям, че дълбоко съжалявам за детинската си лудория, която така лесно би могла да се превърне в ужасна трагедия, и покорно ще приема наказанието, предвидено от закона,

— Е — каза равнодушно съдията, — доволен съм, че най-после си призна. Сега слушай, писарят ще прочете показанията ти.

Старши писарят прочете на висок глас признанията на Лин Фан. Съдията като че ли бе изгубил интерес към онова, което ставаше в залата. Той се отпусна назад в креслото и започна разсеяно да си играе с бакенбардките си. Когато писарят свърши, Ди зададе обичайния въпрос:

— Съгласен ли си, че признанията ти са записани вярно?

— Съгласен съм! — отговори Лин Фан с твърд глас. Началникът на стражниците му поднесе документа и той постави върху него отпечатъка от палеца си. Изведнъж съдията се приведе напред.

— Лин Фан, Лин Фан! — каза той със страшен глас. — В продължение на много години си се изплъзвал от закона, но този път той ще възтържествува и ти ще загинеш! Току-що подписа собствената си смъртна присъда! Ти много добре знаеш, че наказанието за физическо насилие е осемдесет удара с бамбукова пръчка, а си се надявал, че като подкупиш стражниците ми, ударите ще бъдат леки. Знаел си също, че когато те изправят пред Провинциалния съд, влиятелните ти приятели ще ти се притекат на помощ и вероятно ще се отървеш само с тежка глоба. Сега аз, съдията, ти казвам, че ти никога няма да се явиш пред Провинциалния съд! Главата ти, Лин Фан, ще падне на площадката за екзекуции отатък южната градска порта на Пуян!

Лин Фан вдигна глава и погледна съдията с невярващи очи.

— Според закона — продължи съдията — измяната на отечеството, убийството на собствената майка или друг близък

роднина и престъпленията срещу държавата се наказват с най-тежката присъда в една от най-жестоките й норми. Запомни думите: „престъпления срещу държасата“, Лин Фан! Защото на друго място в закона се отбелязва, че покушението срещу длъжностно лице по време на изпълнение на служебните му задължения е равносилно на престъпление срещу държавата. Приемам, че едва ли съставителят на закона е имал предвид тези две точки да се разглеждат във връзка една с друга. Но в дадения случай аз, съдията, реших да се придържам към буквата от закона и да го тълкувам по този начин. Обвинението в престъпление срещу държавата е най-тежкото от всички възможни обвинения и за него трябва да се докладва чрез вестносец направо в Столичния съд. Никой няма да успее да се намеси в твоя защита. Правосъдието ще поеме пътя си, който в твоя случай ще завърши с позорна смърт.

Съдията удари с чукчето си по масата.

— Тъй като ти, Лин Фан, по собствена воля призна, че си извършил покушение срещу съдията си, аз те обвинявам в престъпление срещу държавата и предлагам за тебе най-тежкото наказание!

Като се олюляваше, Лин Фан се изправи на крака. Началникът на стражниците бързо наметна смъкнатия халат върху кървящия му гръб. Защото към осъдените на смърт се отнасяха внимателно.

Внезапно един слаб, но съвсем ясен глас прозвуча встрани от подиума:

— Лин Фан, погледни ме!

Съдията се наведе напред. Там, непоколебимо изправена, стоеше госпожа Лян. Като че ли бремето на годините се бе смъкнало от нея. Тя изведнъж бе започнала да изглежда много по-млада.

По тялото на Лин Фан премина продължителна тръпка. Той обърса кръвта от лицето си. После неподвижните му очи се разшириха, устните му се раздвижиха, но от тях не излезе никакъв звук.

Госпожа Лян бавно вдигна ръка и с обвинителен жест я насочи към него.

— Ти уби... — започна тя — ти уби своя... — Изведнъж гласът й секна. Тя наведе глава. Като чупеше ръце, започна отново с треперещ глас: — Ти уби своя...

Старицата бавно поклати глава. Вдигна обляното си в сълзи лице и продължително изгледа Лин Фан. После се олюля.

Лин Фан пристъпи към нея, но началникът на стражниците се оказа много по-бърз. Той го сграбчи и изви ръцете му на гърба. Докато двама стражници го отвеждаха настрана, госпожа Лян падна в несвяст.

Съдията удари с чукчето си по масата и обяви заседанието за закрито.

Десет дни след това съдебно заседание в Пуян Главният държавен секретар бе поканил трима души на неофициална вечеря в главната зала на резиденцията си в столицата.

Есента отстъпваше място на ранната зима. Трикрилата врата на просторната зала бе оставена отворена, за да могат гостите да се наслаждават на изгледа към градината, където на лунната светлина блестеше езеро, покрито с лотоси. Големи бронзови мангали, пълни с тлеещи въглени, бяха наредени край масата.

И четиримата мъже бяха над шестдесетте, побелели в служба на държавата. Седяха край маса от гравирано абаносово дърво, отрупана с редки лакомства в блюда от най-фин порцелан. Прислужваха им една дузина слуги, надзиравани от управителя на резиденцията, който следеше чашите от масивно злато да не остават празни.

Главният секретар бе отредил почетното място на масата за Върховния съдия на Столичния съд, тежък мъж с внушителна осанка и дълги, сиви бакенбарди. От другата страна бе седнал Имперският церемониалмайстор — слаб мъж с лека гърбица, резултат от ежедневно му общуване с императора. Насреща седеше висок мъж с побеляла брада и проницателни очи. Това беше Императорският цензор Гуан, чиято страшна слава се бе разнесла из цялата империя поради безкомпромисната му честност и остроото му чувство за справедливост.

Вечерята беше към края си, мъжете допиваха последните си чаши вино. Служебните въпроси, които Главният секретар искаше да обсъди с приятелите си, бяха решени по време на вечерята и сега бе подхванат общ разговор. Главният секретар плъзна тънките си пръсти по сребрилата си брада и каза на Върховния съдия:

— Скандалната афера в оня будистки храм в Пуян е потресла дълбоко Негово императорско величество. Четири дни подред негово светейшество, Първосвещеникът, се застъпва за своята църква пред

Трона, но напразно. Мога да ви кажа строго поверително, че утре Тронът ще обяви освобождаването от длъжност на Първосвещеника като член на Великия съвет. Едновременно с това ще бъде обявено, че будистките учреждения занапред няма да бъдат освобождавани от данъци. А това, приятели, означава, че будистката клика вече няма да се меси в държавните работи!

Върховният съдия кимна и рече:

— Понякога щастливият случай дава възможност на някой дребен служител да направи, без да съзнава, голяма услуга на държавата. Местният съдия, някой си Ди, е постъпил наистина много небомислено, като е нападнал оня голям и богат храм. При обстановката, която съществуваше до неотдавна, цялата будистка клика щеше да се надигне разярена и този съдия щеше да загине, преди да успее да приключи делото. Но се случило така, че точно в този ден гарнизонът не бил в града и освирепялата тълпа избила монасите. Оня момък Ди не подозира, че това щастливо съвпадение е спасило кариерата, ако не и самия му живот!

— Доволен съм. Ваше Превъзходителство — каза цензорът, — че споменахте съдията Ди, защото това име ми напомни нещо. На писалището ми още лежат докладите за две други дела, решени от същия човек. Едното се отнася за изнасилване и убийство, извършени от скиташ, се разбойник — съвсем прост случай, за който не си струва да се говори. Другото засяга богат търговец от Кантон. В този случай съвсем не съм съгласен с присъдата, която е основана само на умела игра с членовете на закона. Но тъй като докладът е парафирам от вас и колегите ви от съда, предположих, че обстоятелствата са били по-особени. Ще остана много благодарен, ако бъдете така любезен да ме осветлите по този въпрос.

Върховният съдия остави чашата с вино и каза с усмивка:

— Това, драги приятелю, е дълга история. Преди много години аз бях на служба като младши съдия в Провинциалния съд в Гуандун. По онова време председател на съда беше оня презрян Фан, който по-късно бе обезглавен тук в столицата за злоупотреба с държавни средства. Бях свидетел на това, как въпросният търговец се измъкна от правосъдието след едно зверско престъпление, като плати голям подкуп. По-късно той извърши и други подли престъпления, включително убийство на девет души наведнъж. Оня съдия от Пуян е

знаел, че трябва да приключи делото бързо, защото му е било известно влиянието, което богатите търговци от Кантон имат в правителствените кръгове. Поради това той не се е опитал да докаже по-голямото престъпление на търговеца, но е успял да го накара да се признае за виновен в по-дребно злодеяние, което обаче може да се тълкува като престъпление срещу държавата. Тъй като счетохме, че е най-добре човекът, който повече от двадесет години се подиграва със закона да бъде най-сетне притиснат по законен път, ние единодушно решихме да подкрепим решението на съдията.

— Ясно — каза цензорът, — сега разбирам. Първата ми работа утре сутринта ще бъде да парафирам доклада.

Церемониалмайсторът бе слушал разговора с интерес. Сега се обади:

— Не съм опитен в съдебните дела, но разбирам, че този съдия Ди е решил две дела, които се оказват от важно значение за цялата държава. В единия случай е нанесен удар на будистката клика, в другия — на високомерните търговци от Кантон. Дали не трябва да се издигне този човек на по-висока служба, за да му се даде по-голям простор да развива способностите си?

Министърът бавно поклати глава.

— Този съдия — каза той — едва ли има четиридесет години. Предстои му дълга служебна кариера. В следващите години той ще има широки възможности да докаже своето усърдие и способностите си. Ако повишението дойде твърде късно, огорчава, ако дойде твърде рано — поражда прекалени надежди. В интерес на нашата служба двете крайности трябва да се избягват.

— Напълно съм съгласен — каза Върховният съдия. — От друга страна, този съдия може да бъде удостоен с някакъв знак на внимание за добрата му служба, просто за поощрение. Може би Церемониалмайсторът ще ни послужи, като предложи подходящ жест.

Церемониалмайсторът поглади замислено брадата си и каза:

— Тъй като Негово императорско величество благоволи лично да прояви интерес към случая с онзи будистки храм, утре с удоволствие ще ходатайствувам пред Трона да награди съдията Ди с един императорски надпис. Разбира се, написан не от самата ръка на императора, но копне от някой подходящ текст, гравирани върху украсена с орнаменти дъска.

— Това — възкликна одобрително министърът — е напълно подходящо за случая. Колко сте изтънчен в решаването на такива неща!

Церемониалмаисторът си позволи една от редките си усмивки.

— Обредите и церемониите — отбеляза той — поддържат равновесието на нашата сложна правителствена машина. От дълги години моята служба е да отмервам похвалите и упреците, наградите и наказанията — така внимателно, както златарят мери златото си. Едно зрънце в повече е достатъчно, за да наклони везните.

Четиримата мъже станаха и напуснаха трапезата. Предвождани от Главния държавен секретар, те слязоха по широките стъпала, за да се разтъпчат край езерото с лотосите.

ГЛАВА ДВАДЕСЕТ И ПЕТА ДВАМА ПРЕСТЪПНИЦИ СА ЕКЗЕКУТИРАНИ ОТВЪД ЮЖНАТА ГРАДСКА ПОРТА; СЪДИЯТА ДИ ПАДА НА КОЛЕНЕ ПРЕД ИМПЕРАТОРСКИЯ НАДПИС

Когато окончателното становище по трите дела пристигна от столицата, четиримата помощници на съдията бяха прекарали две тежки и мъчителни седмици. Още от сензационното заседание, на което бе осъден Лин Фан, съдията бе изпаднал в мрачно настроение и мълчаливо разсъждаваше върху някакъв въпрос, за който четиримата мъже можеха само да гадаят. Вместо да седне заедно с тях и на спокойствие да хвърли поглед назад към изтеклите събития, както бе възнамерявал, след изтръгването на признанието от престъпника съдията само бе изразил благодарността си за вярната им служба и незабавно се бе заровил в ежедневието на околийската управа.

Специалният пратеник от столицата пристигна един следобед. Тао Ган, който проверяваше сметките на трибунала в архивната зала, подписа разписката за обемистия плик и го отнесе в личния кабинет на съдията. Там бе седнал Хун с някакви документи, които трябваше да бъдат разписани от Ди, а Ма Жун и Цяо Тай му правеха компания. Тао Ган им показва големия печат на Столичния съд върху плика, после остави писмото на писалището и каза доволно:

— Това ще да е окончателното становище по трите ни дела, братя! Сега съдията малко ще се развесели!

— Не мисля — каза Хун, — че съдията се безпокои за това, дали висшите власти ще одобрят действията му във връзка с делата. Никога не ми е споменавал какво го гнети, но аз смятам, че е нещо съвсем лично, нещо, което той напразно се опитва да изясни за себе си.

— Е — вмъкна Ма Жун, — зная един човек, който изведнъж ще се оправи, щом съдията произнесе окончателното си становище! И това е старата госпожа Лян! Разбира се, нашият уважаем Съвет на финансите ще лапне лъвския пай от имуществото на Лин Фан, но и онова, което остане за госпожа Лян, ще бъде достатъчно, за да я направи една от най-богатите жени в страната!

— Тя го заслужава! — забеляза Цяо Тай. — Казват, че са я видели да припада оня ден, точно в часа на нейната победа. Явно, напрежението е било прекалено силно за нея, изглежда, че през последните две седмици тя не е в състояние да стане от леглото.

В този момент влезе съдията Ди и всички бързо станаха. Той поздрави делово помощниците си, след това отвори запечатания плик, който му подаде Хун. Хвърли поглед върху съдържанието му и каза:

— Висшите власти са одобрили решенията ми във връзка с трите дела, които разгледахме. Ужасна участ очаква Лин Фан. По мое мнение обикновеното обезглавяване би било достатъчно. Но ще трябва да се подчиним на взетото решение.

После съдията прочете приложението към писмото, което носеше печата на Съвета по обредите и церемониите. Подаде го на инспектора Хун и като се обърна по посока на столицата, се поклони почтително.

— Този трибунал е удостоен с изключителна чест — каза той. — Негово императорско величество е благоволил да ни награди с дъска, украсена с орнаменти, на която е гравирано копие от надпис, изпълнен от самата цинобърна четка на Негово Величество. Щом пристигне този знак на почест от императора, ти, Хун, ще се погрижиш незабавно да бъде окачен на почетното място над подиума в съдебната зала!

Като прекъсна поздравленията на помощниците си, съдията продължи:

— Ще произнеса присъдите утре сутринта на извънредно заседание два часа преди изгрев слънце, както обикновено. Дай на служителите необходимите наставления, инспекторе, и уведоми коменданта на гарнизона, че искам тук да пристигне военен ескорт в часа, определен за отвеждане на престъпниците към площадката за екзекуции.

Съдията помисли малко, като подръпваше брадата си. После въздъхна и отвори папката със сметките на околията, която Хун бе

поставил на писалището му за подпис.

Тао Ган подръпна ръкава на инспектора. Ма Жун и Цяо Тай му кимнаха окуражително. Хун прочисти гърлото си и се обърна към съдията:

— Всички ние, Ваша Милост, недоумяваме какво става с убийството на Лян Къфа, извършено от Лин Фан. Сега, след като утре сутринта делото ще бъде приключено официално, бихте ли ни удостоили с обяснение?

Съдията вдигна поглед.

— Утре, след екзекуцията на престъпниците — отвърна кратко той. След това отново се зае да чете документите.

На следващата сутрин, много преди определения час, гражданите на Пуян започнаха да се стичат към трибунала по тъмните улици. Гъстата тълпа търпеливо чакаше пред главната порта.

Най-после стражниците разтвориха широката двукрила врата и навалищата нахлу в съдебната зала, осветена от няколко дузини големи свещи, наредени покрай стените. Над множеството се носеше шум от приглушени разговори. Много от зрителите хвърляха неспокойни поглед; към великана, който стоеше безмълвно зад началника на стражниците. На широките си рамене той носеше дълъг меч, който можеше да се държи само с две ръце.

Повечето от зрителите бяха дошли, защото горяха от нетърпение да чуят окончателното решение във връзка с трите престъпления, извършени в града м. Но някои от по-старите граждани бяха дошли със свити сърца. Те знаеха колко строго се отнася правителството към размириците, а избиването на монасите лесно би могло да се приеме за проява на непокорство. Страхуваха се, че централните власти може да са решили да приложат наказателни мерки спрямо околията им.

Из съда с дълбок тътен отекнаха трите удара на големия бронзов гонг. Завесата зад подиума бе дръпната встрани и се появи съдията Ди, следван от четиримата си помощници. На раменете му висеше пурпурна мантия — знак, че ще бъдат произнесени смъртни присъди.

Съдията седна и провери присъстващите. После пред масата бе доведен Хуан Сан. По време на престоя му в затвора раните му бяха зараснали. Бяха му дали прощалното ядене от печено месо и той изглеждаше примирен от съдбата си. Когато коленичи пред подиума, съдията разни един свитък и прочете на глас:

— Престъпникът Хуан Сан ще бъде обезглавен на площадката за екзекуции. Тялото му ще бъде нарязано на парчета и хвърлено на кучетата. Главата му ще бъде изложена три дни при градската порта за назидание!

Вързаха ръцете на Хуан Сан на гърба. Стражниците прикрепиха на раменете му дълга бяла табела, на която с едри йероглифи бяха написани името, престъплението и присъдата му. После го отведоха.

Старши писарят подаде на съдията друг свитък. Докато го развиваше, Ди заповяда на началника на стражниците:

— Доведи при мене негово преподобие Върховно просветление и двете сестри Ян!

Началникът на стражниците доведе при съдийската маса стария игумен. Той бе облякъл пурпурен халат с жълти шевици, показващи духовния му сан. Като остави лакирания червен бастун, с който се подпираше, игуменът бавно коленичи.

Праскова и Син нефрит бяха въведени от иконома на съдията. Те носеха зелени рокли с дълги до земята ръкави, а косите им бяха вдигнати и превързани с панделки от бродирана коприна — прическата на неомъжените момичета. Тълпата зяпаше с възхищение двете красиви девойки.

Съдията заговори:

— Сега ще прочета заключителното решение във връзка със случая в Храма на всеобятното милосърдие. Правителството е решило цялото имущество на споменатия храм да бъде конфискувано. С изключение на главната и една странична зала цялата постройка трябва да бъде срината до земята в седемдневен срок, считано от днес. На негово преподобие Върховно просветление се разрешава да продължи да служи на богинята с помощта на не повече от четирима монаси. Тъй като съдебното следствие установи, че два от шестте павилиона в двора на споменатия храм нямат тайни входове, следва да се приеме, че жените, прекарвали по една нощ там, са зачели само по безкрайната милост на богинята Гуан Ин и да не се хвърля и сянка от съмнение върху законността на родените впоследствие деца. Четири златни кюлчета ще се вземат от съкровищницата на храма и ще се дадат като награда на момичето Ян, по име Праскова, и сестра ѝ. На съдията в родната им околия е наредено да прибави към списъка на семейството Ян в околийския регистър забележката: „Със заслуги към

държавата“. Като следствие от тази официална препоръка споменатото семейство Ян ще бъде освободено от всички данъци в продължение на петдесет години.

Тук съдията спря за момент. Поглади брадата си, огледа слушателите и после продължи бавно, подчертавайки всяка дума:

— Правителството на императора отбелязва с дълбоко неодобрение, че гражданите на Пуян са се осмелили да си присвоят изключителните права на държавата, като необуздано са нападнали и жестоко избили двадесет монаси и по този начин са попречили на нормалния ход на съдебното следствие. За това своеволие е виновен целият град. Първоначално правителството бе предвидило строги наказателни мерки, но като взе под внимание особените обстоятелства около случая, както и молбата на местния съдия за снизхождение, правителството реши в този случай — по изключение — милосърдието да надделее над правосъдието. Правителството се ограничава със строго предупреждение.

Над тълпата се понесе благодарствен шепот. Някои започнаха да приветствуват съдията.

— Тишина! — извика гръмогласно Ди и започна да навива бавно свитъка, а в това време старият игумен и двете момичета допряха няколко пъти чела о пода, за да изразят благодарността си, след което бяха отведени.

Съдията даде знак на началника на стражниците. Двама от подчинените му доведоха Лин Фан пред масата. По време на престоя си в затвора той значително се бе състарил. Малките му очи бяха дълбоко хлътнали в изпитото му лице. Като видя алената мантия върху раменете на съдията и страшния вид на палача, той се разтрепера толкова силно, че се наложи стражниците да му помогнат да коленичи пред подиума.

Като скръсти ръце в ръкавите си, съдията се изправи в креслото и започна бавно да чете:

— Подсъдимият Лин Фан е признат за виновен в престъпление срещу държавата, за което законът предвижда най-тежкото наказание в една от най-суровите му форми. В съответствие с това споменатият престъпник Лин Фан ще бъде екзекутиран, като бъде разкъсан жив на четири части.

Лин Фан нададе дрезгав вик и се свлече в безсъзнание на пода. Докато началникът на стражниците го съживяваше, като гореше оцет под носа му, съдията продължи:

— Всичкото движимо и недвижимо имущество на споменатия престъпник Лин, както и всички налични и вложени средства се конфискуват от държавата. След извършване на прехвърлянето, половината от споменатото имущество ще се даде на госпожа Лян, по баща Оуян, като компенсация за многобройните щети, нанесени на семейството ѝ от ръката на злодееца Лин Фан.

Съдията спря и огледа залата. Изглежда госпожа Лян не беше между слушателите.

— Това — заключи Ди — е окончателното решение по делото „Държавата срещу Ли и фан“. Тъй като престъпникът ще умре и на семейството Лян ще бъде платен кръвен откуп, с това се приключва и делото „Лян срещу Лин“. — Той удари с чукчето си по масата и обяви заседанието за закрито.

Когато съдията слизаше от подиума, за да се върне в личния си кабинет, зрителите го изпратиха с шумни приветствия. После в надпревара се втурнаха във на улицата, за да придружат каруцата с осъдените до площадката за екзекуции.

Откритата каруца чакаше готова пред главната порта, обкръжена от въоръжени с пики конници от щаба на гарнизона. Осем стражници изведоха Лин Фан и Хуан Сан и ги сложиха един до друг в каруцата.

— Сторете път, сторете път! — викаше охраната.

Паланкинът на съдията бе изнесен, предшествуван от група стражници, наредени в редици по четирима. Подобна група вървеше и отзад. Следваше ги каруцата с осъдените, заобиколена от войниците. Процесията потегли и се насочи към южната порта на града.

Щом пристигнаха на площадката за екзекуции, съдията слезе от паланкина си и комендантът на гарнизона, величествен в лъскавите си доспехи, го поведе към временния подиум, издигнат през нощта. Ди се настани зад масата, а четиримата му помощници заеха местата си встрани от него.

Двамата помощници на палача свалиха Лин Фан и Хуан Сан от каруцата. Войниците слязоха от конете и направиха кордон около тях. В алебардите им се отразяваше червеното сияние на зората.

Многолюдната тълпа се притискаше към кордона. Тя гледаше със страхопочитание четирите тежки орни бивола, които кротко хрупаха сеното, донесено им от един селянки.

По знак на съдията помощниците на палача поставиха Хуан Сан на колене. Те свалиха табелата и оголиха врата му. Палачът вдигна тежкия си меч и отправи поглед към съдията. Ди кимна с глава и мечът се стовари върху шкята на Хуан Сан. Осъденият падна по очи от силата на удара, но главата му само отчасти се бе отделила от тялото. Или костите му се бяха оказали извънредно здрави, или палачът не бе успял да се прицели добре. Тълпата зашумя. Ма Жун прошепна на Хун:

— Този нещастник имаше право! До последния миг от живота му лошият късмет не го изостави.

Двамата помощници вдигнаха Хуан Сан отново на колене и този път палачът му нанесе такъв свиреп удар, че главата му отхвъркна във въздуха и се отърколи на няколко стъпки от кървящото тяло. Палачът я вдигна, занесе я при масата, а съдията взе четката и беляза челото ѝ с яркочервен туш. После хвърлиха главата в една кошница, за да я окачат по-късно за косата на градската порта.

След това отведоха Лин Фан в средата на площадката за екзекуции. Помощниците на палача разрязаха въжетата, с които бяха вързани ръцете му. Като видя четирите бивола, осъденият нададе пронизителен писък и започна да се бори с пазачите си. Но палачът го сграбчи за врата и го хвърли на земята. Помощниците вързаха дебели въжета към китките и глезените му. Палачът даде знак на стария селянин и той доведе четирите бивола в средата на площадката.

Съдията се надвеси над коменданта и му каза пешо шепнешком. Комендантът издаде отсечена заповед и стражниците му се строиха в плътен квадрат около групата в средата, така че тълпата да не може да видя страхотната сцена, която щеше да се разиграе там. Всички погледи се отправиха към съдията, седнал на високия подиум. Над площадката за екзекуции се възцари дълбока тишина. Едва-едва можеше да се долови кукуригането на петел в някакъв отдалечен чифлик.

Съдията кимна.

Изведнъж се чу как Лин Фан започна да крещи като обезумял. После крясъците му преминаха в тежки степенания.

Чу се леко подсвирване, с което селяните обикновено подкарват биволите ся. Този звук, който обикновено извикваше във въображението една спокойна сцена сред оризовите поля, сега накара множеството да потръпне от напрежение и ужас.

Писъците на Лин Фан отново огласиха въздуха, този път примесени с безумен кикот. Чу се сух пукот, като че ли бе разсечено дърво.

Войниците се върнаха по местата си. Зрителите видяха как палачът отсече главата на Лин Фан от обезобразеното му, разкъсано тяло. Занесе я на съдията, който беляза челото ѝ с червената четка. По-късно щяха да я окачат на показ на градската порта заедно с главата на Хуан Сан.

Според обичая палачът подаде един сребърник на стария селянин. Но селякът се изплю и отказа да вземе тази злощастна монета, макар че не се случваше често сребро да погали дланта на селска ръка.

Удариха гонгове, войниците взеха оръжието си за почест и съдията слезе от подиума. Неговите помощници забелязаха, че лицето му бе станало пепеляво, а по челото му бяха избили капки пот въпреки утринния хлад. Той се качи в паланкина си и го отнесоха в храма на бога, покровител на Пуян, за да запали благовонни и да се помоли.

После Ди се върна в трибунала. На влизане в личния си кабинет видя, че четиримата му помощници го очакват. Съдията махна мълчаливо на Хун, който бързо му наля чаша горещ чай. Докато отпиваше бавно от чая на малки глътки, вратата внезапно се отвори и в кабинета влезе началникът на стражниците.

— Ваша Милост! — каза възбудено той. — Госпожа Лян се е самоубила! Изпила е отрова!

Четиримата помощници възкликнаха шумно, но съдията не изглеждаше изненадан. Той нареди на началника на стражниците да отиде на мястото със следователя, който да издаде свидетелство за смърт и да впише в него, че госпожа Лян се е самоубила в пристъп на умопомрачение. После се облегна назад в креслото си и каза с беззвучен глас:

— И така, след толкова години, случаят „Лян срещу Лин“ най-сетне е приключен. Последният жив член на семейството Лин умря на площадката за екзекуции, а единственият оцелял член на семейството

Лян се самоуби. Враждата е траяла почти тридесет години — една ужасна верига от убийства, насилие, палежи и долни измами. И това е краят. Всички са мъртви.

Съдията се загледа втренчено пред себе си. Четиримата му помощници го наблюдаваха с широко отворени очи. Никои не смееше да проговори.

Изведнъж съдията като че ли се пробуди. Кръстоса ръце в ръкавите си и започна с твърд и уверен глас:

— Още щом започнах да проучвам този случай, ми направи впечатление едно странно несъответствие. Знаех, че Лин Фан е безжалостен престъпник, а госпожа Лян е главният му враг. Знаех, че Лин е направил всичко възможно, за да я унищожи — но само до идването ѝ в Пуян. Запитах се: „Защо не я е убил тук?“ До неотдавна всичките му помощници са били при него, лесно би могъл да ги накара да я убият, и то така, че убийството да изглежда като нещастен случай. Той не се е поколебал да убие тук Лян Къфа; не се е поколебал дори за момент, когато е решил, че може да убие мене и вас четиримата. Но не е вдигнал ръка срещу госпожа Лян след идването ѝ в Пуян. Това много ме озадачи. Златният медальон, който намерихме под бронзовата камбана, беше ключът, който ми помогна да реша загадката... Тъй като на медальона беше изписана фамилията Лин, вие всички помислихте, че той е бил на Лин Фан. Но такива медальони се носят на връвчица около шията, на голо под дрехите. Ако връвчицата се скъса, медальонът би паднал в пазвата. Лин Фан не би могъл да го загуби. И тъй като ние го намерихме близо до шията на скелета, аз заключих, че е принадлежал на убития. Лин Фан не го е видял, защото жертвата го е носела под дрехите си. Медальонът се е показал едва когато дрехите и връвчицата, на която е бил прикрепен, са били проядени от термитите. У мене се породило съмнение, че скелетът не е на Лян Къфа, а на някой, който е имал същото фамилно име като убиеца си.

Съдията спря да говори, изпразни бързо чашата си с чай и след това продължи:

— Препрочетох собствените си бележки по това дело и открих още един факт, който говореше, че убитият е бил някой друг. Лян Къфа трябва да е бил на около тридесет години, когато е дошъл в Пуян. Лицето, което госпожа Лян е записала под това име, по нейните думи също е било на тридесет години, но пазачът е казал на Тао Ган, че е

изглеждало доста по-младо — на около двадесет. Тогава започнах да подозирам госпожа Лян. Мина ми мисълта, че тя също може би е друга жена, която прилича на госпожа Лян и знае всичко за старата вражда. Жена, която е мразела Лин Фан също толкова много, но на която той не е смее да навреди. Проучих отново книгата във връзка с враждата между двете семейства и се помъчих да открия жена и младеж, които биха могли да се представят за госпожа Лян и нейния внук. Тогава си изградих теория, която в началото ми се струваше съвсем невероятна, но се потвърди от фактите, станали известни впоследствие... Вие си спомняте, че според записките, наскоро след като Лин Фан е изнасилил госпожа Лян Хун, неговата собствена жена е изчезнала. Тогава хората са помислили, че той я е убил. Но не е имало доказателства за това и тялото не е било намерено. Аз се досетих, че Лин Фан не я е убил. Тя е избягала от него. Обичала го е много — толкова много, че вероятно е била в състояние да му прости, задето е убил брат ѝ и е станал причина за смъртта на баща ѝ. Защото жената трябва да следва мъжа си и да му се подчинява. Но когато съпругът ѝ се е влюбил в снаха ѝ, любовта ѝ се е превърнала в омраза — страшната омраза на пренебрегнатата жена... Веднъж избягала от мъжа си и решила да му отмъсти, какво по естествено от това да потърси тайно старата си майка, госпожа Лян, и да я помоли да я подкрепи в усилията ѝ да унищожи Лин Фан? Госпожа Лин вече е била успяла да нанесе жесток удар на съпруга си, като го е напуснала. Защото, колкото и странно да ви се вижда това, приятели, Лин Фан горещо я е обичал. Желанието му да обладае госпожа Лян Хун е било само прищявка на развратник, която не е намалила любовта към собствената му жена — единственото съществуване, което този корав и жесток човек някога е обичал... След като я загубил, злата му природа станала още по-зла и той започнал още по-свирепо да преследва семейството Лин. Най-последно избил последните му членове в старата крепост. Там загинали всички, включително старата госпожа Лян и внукът и Лян Къфа.

Тяо Ган отвори уста дз каже нещо, но съдията вдигна ръка.

— Госпожа Лин — продължи топ — е започнала оттам, докъдето е била стигнала старата ѝ майка. Тъй като се е ползувала с пълното ѝ доверие, естествено е била добре запозната с работите на семейството. За нея съвсем не е било трудно да се представи за майка си, старата госпожа Лян. Предполагам, че е приличала на останалите от

семейството ек, трябвало е само да направи така, че да изглежда по-стара, отколкото е била в действителност. А освен това майка ѝ сигурно е очаквала нови нападения от страна на Лин Фан и преди да отиде в старата крепост, е поверила всички документи, отнасящи се до враждата между двете семейства, на дъщеря си, за да ги пази... Наскоро след това госпожа Лин вероятно се е разкрила пред Лин Фан. Този удар трябва да е бил за него по-страшен и от първия. Той е разбрал, че жена му не е загинала, а го е изоставяла и се е превърнала в негов заклет враг. Но не е могъл да я издаде — кой мъж, у когото е останала капка гордост, би признал, че собствената му жена се е объркала срещу него? Освен това той я е обичал. Единственото, което му е оставало да направи, е било да се скрие от нея. Така е дошъл тук в Пуян, а когато тя е продължила да го тормози, се е приготвил да бяга отново на друго място... Госпожа Лин е разкрила на Лин Фан истината за себе си, но го е излъгала относно младежа. Казала му е, че това е Лян Къфа. Това ме доведе до най-невероятната, и а й-безчовечна част на тази мрачна, жестока трагедия. Лъжата на госпожа Лин е била част от един пъклен план, много по-отвратителен със своето коварство и жестокост, отколкото което и да е варварско злодеяние на Лин Фан... Младежът е бил нейният собствен син, заченат от Лин Фан.

Сега всичките четирима помощници започнаха да говорят едновременно, но съдията отново вдигна ръка, за да въдвори тишина.

— Когато Лин Фан е изнасилвил госпожа Лян Хун, той не е знаел, че след толкова години напразни надежди жена му най-после е очаквала дете. Не се наемам да твърдя, приятели, че мога да прозря най-дълбоките тайни на женската душа. Но съм уверен, че страстта на Лин Фан към друга жена точно по времето, което госпожа Лин е мислела за връх на тяхната семейна любов, я е изпълнило с маниакална и нечовешка омраза. Казвам „нечовешка“, защото тя е пожертвувала собствения си син, за да може да нанесе съкрушителния удар на Лин Фан, след като веднъж е сломила душата му. Възнамерявала е в последния момент да му каже, че е убил сина си... Без съмнение тя е убедила младежа, че той наистина е Лян Къфа, като му е казала например, че в детството си момченцата са били разменени, за да бъде той по-добре защитен от нападките на Лин Фан. Но му е дала да носи медальона, който Лин Фан ѝ е подарил в деня на тяхната сватба... Разказвам ви тази ужасна история сега, защото не бях

сигурен в нея преди разпита на Лин Фан. До този момент тя бе само една мъглива теория. Първото ѝ потвърждение бе реакцията на Лин Фан, когато му показах медальона. Той почти каза, че украшението е на жена му. Второто и окончателно потвърждение дойде по време на оня кратък драматичен момент, когато съпруг и съпруга стояха един срещу друг пред съдийската маса. Часът на госпожа Лян най-сетне бе настъпил. Целта, към която тя се бе стремела с такова постоянство, бе постигната: мъжът ѝ бе унищожен, той щеше да загине на площадката за екзекуции. Настъпил бе моментът да нанесе удара, с който да разбие сърцето му. Като вдигна ръка с обвинителен жест, тя започна: „Ти уби своя...“ Но не ѝ стигнаха сили да произнесе последната дума, с която да завърши страшното изречение: „Ти уби своя син.“ Като видя мъжа си, застанал там, покрит с кръв, най-сетне победен, цялата ѝ омраза изведнъж се стопи. Тя видя само мъжа, когото бе обичала. Когато силите я напуснаха след преживяното вълнение и тя се олюля, Лин Фан се втурна към нея. Не за да я нападне, както помислиха началникът на стражниците и всички останали; видях израза в очите му и разбрах, че иска само да я подкрепи, за да не падне на каменния под и да се нарани... Това е всичко. Сега ще разберете трудното положение, в което се намирах още преди да изслушам Лин Фан. Бях го арестувал и трябваше да го осъдя бързо и без да се позовавам на това, че е убил сина си. Щяха да изминат месеци, преди да докажем, че госпожа Лин се е представяла за госпожа Лян. Затова трябваше да надхитря Лин Фан и да го накарам да признае покушението си върху нас. Но признанието му не ме извади от затруднението. Централните власти с положителност щяха да отсъдят по-голямата част от конфискуваното имущество на Лин Фан да бъде дадено на предполагаемата госпожа Лян. Никога не бих позволил въпросната уж госпожа Лян да придобие имущество, което по право принадлежи на държавата. Очаквах тя сама да се разкрие пред мене, защото сигурно е разбрала, че зная истината, когато започнах да я разпитвам подробно за бягството от подпаленото укрепление. Но след като тя не направи никакво признание, започнах да се страхувам, че ще се наложи да постъпя с нея според предписанията на закона. Сега и този проблем е решен. Госпожа Лян предпочете да се самоубие. Но е чакала, защото е искала да умре в същия ден и час, както и нейният съпруг. И сега бог ще ѝ бъде съдия.

В стаята настана гробна тишина. Съдията потръпна. Като се загърна по-плътно в дрехите си, той каза:

— Наближава зимата, въздухът е мразовит. На излизане, инспекторе, кажи, ако обичаш, на слугите да приготвят един мангал.

Когато четиримата му помощници си отидоха, съдията стана. Той отиде до страничната масичка с огледалото, за да свали черната си съдийска шапка. Огледалото отрази изпитото му, измъчено лице. Тон сгъна машинално шапката и я постави в чекмеджето на дървената подставка. Сложи домашната си шапка и започна да се разхожда из стаята с ръце на гърба.

(img:Image35.gif)

СЪДИЯТА ДИ КОЛЕНИЧИ ПРЕД ИМПЕРАТОРСКИЯ НАДПИС

Съдията правеше отчаяни опити да успокои мисълта си. Но веднага щом успееше да се отърве от спомена за ужасите, на които току-що бе станал свидетел, пред очите му се явяваше страхотната гледка на премазаните тела на двадесетте монаси, а в ушите му отново и отново започваше да кънти безумният смях на Лин Фан, чиито крайници се изтръгваха от тялото. Той се питаше с отчаяние как великото Небе е могло да пожелае такова нечовешко страдание, такова гнусно кръвопролитие...

Разкъсван от съмнения, съдията застана неподвижно пред писалището и закри с ръце лицето си!... Когато ги свали, погледът му падна върху писмото от Съвета по обредите и церемониите. С тъжна въздишка тон си спомни за задължението да провери дали слугите са поставили надписа на подходящото място. Дръпна завесата, която отделяше личния му кабинет от съдебната зала. Мина през подиума, слезе в залата и се обърна. Видя масата, покрита с алена покривка, и празното си кресло. Зад него видя платното с избродирания голям еднорог, символ на прозорливостта. А като погледна по-нагоре, видя на стената над балдахина, прикрепен над подиума, хоризонталната дъска със словата на императора.

Когато ги прочете, обзе го дълбоко вълнение. Съдията коленичи върху голите плочи. Съвсем сам в студената, празна зала той дълго стоя така и се моли горещо и смирено.

Горе, високо над него, утринното слънце осветяваше през прозорците четири позлатени йероглифи, написани с безупречно

красивия почерк на императора:

„Справедливостта е по-ценна от човешкия живот“

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.